

Protokoll fört vid enskild föredragning

Infrastrukturavdelningen
Transportbyrån, I2

Beslutande
Minister
Christian Wikström

Föredragande
Upphandlare
Per-Erik G. Cedervik

Justerat
Omedelbart

Nr 16

Upphandling om den regionala kollektivtrafiken inom
landsorten 2022–2023
ÅLR 2021/743

Beslut

Beslöts, att begära anbud för kollektivtrafiken inom landsorten med stöd av 3 kap. 9 §, 4 kap. 11 och 12 § landskapslag (2019:60) om ordnande av kollektivtrafiktjänster och i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1370/2007 om kollektivtrafik på järnväg och väg och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1191/69 och (EEG) nr 1107/70 enligt anbudsförfrågan i **bilaga I221E14**.

Upphandlingen genomförs i form av ett öppet förfarande och utförs enligt lag om offentlig upphandling (FFS 1397/2016), tillämplig på Åland genom landskapslag (2017:80) angående tillämpning i landskapet Åland av lagen om offentlig upphandling.

Föredragande har rätt att under anbudstidens frågor- och svarstid offentliggöra förtydliganden i förfrågan.

Upphandlingen annonseras på webbplatsen HILMA www.hankintailmoitukset.fi/sv/. Från HILMA skickas annonserna vidare för publicering till Europeiska unionens officiella tidning (S-serien) samt databasen TED. Upphandlingen annonseras dessutom i lokaltidningarna. Upphandlingsdokumentet inklusive bilagor är tillgängligt elektroniskt på e-Avrop <https://www.e-avrop.com>.

Den uppskattade kostnaden för upphandlingen är 11 200 000 euro exklusive moms. För hela avtalstiden inklusive förlängningsoptionerna.

Kostnaderna påförs anslag 74700.

Motivering

Upphandlingen genomförs för att erhålla ett minimianbud för kollektivtrafiken inom landsorten under avtalstiden.

Ålands landskapsregering har ansvar genom det 21.4.2021 fastställda trafikförsörjningsprogrammet och den allmänna trafikplikten för att upphandla en tillfredställande kollektivtrafik i landsorten.

Det beräknade värdet av upphandlingen överstiger det av Europeiska kommissionen fastställda tröskelvärdet om 214 000 euro för tjänster. I enlighet med 1 § landskapslag (2017:80) angående tillämpning i landskapet Åland av lagen om offentlig upphandling tillämpas därför rikets lag om offentlig upphandling (FFS 1397/2016) på upphandlingsförfarandet.

Bakgrund

Den nuvarande och tilldelade kollektivtrafiken inom landsorten löper ut 31.12.2021 och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1370/2007 om kollektivtrafik på järnväg och väg tillåter inte längre tilldelande av kollektivtrafik, varmed en upphandling påbörjas.

Anbudsbegäran

REGIONAL KOLLEKTIVTRAFIK FÖR LANDSORT

Dnr: 2021/743

Datum: 22.4.2021

PB 1060, AX-22111 Mariehamn

registrator@regeringen.ax

+358 18 25 000

www.regeringen.ax

Innehållsförteckning

1	Allmänt om upphandlingen	3
1.1	Bakgrund och syfte.....	3
1.2	Upphandlande enhet.....	3
1.3	Upphandlingens uppskattade värde	3
1.4	Upphandlingsförfarande	3
1.5	Annonsering.....	3
1.6	Förteckning över upphandlingsdokument	4
2	Föremålet för upphandlingen	4
2.1	Definitioner	4
2.2	Beskrivning av kollektivtrafiken	5
2.3	Linjekartor	5
2.4	Del S	6
2.5	Del N	6
2.6	Statistik.....	6
2.7	Trafikförsörjningsprogrammet.....	6
2.8	Biljettintäkter.....	7
2.9	Bränslekostnader.....	7
2.10	Skoltrafik.....	7
2.11	Beställningstrafik	7
2.12	Förändringar i trafikuppdraget.....	8
2.13	Rapporteringskyldighet	8
2.14	Avtalsperiod	8
2.15	Avtalsvillkor relaterat till Covid 19.....	9
3	Regler för upphandling och anbud.....	9
3.1	Anbudets form och innehåll	9
3.2	Frågor och svar under anbudstiden	9
3.3	Oklarheter avseende anbudsfrågan och komplettering av anbudsfrågan	9
3.4	Reservationer och alternativa anbud (sidoanbud).....	9
3.5	Ersättning för anbud	9
3.6	Delanbud	9

3.7	Tilldelningsbesked (delgivning av beslut)	10
3.8	Avslutad upphandling och tecknande av avtal	10
3.9	Allmänna handlingars offentlighet och sekretess	10
3.10	Europeiska enhetliga upphandlingsdokumentet (ESPD).....	10
3.11	Avbrytande av upphandling	11
4	Anbudsprövning	11
4.1	Anbuden prövas i två steg	11
4.2	Leverantörskrav och tekniska specifikationer	11
4.3	Beställaransvarslagen	11
4.4	Nationella grunder för uteslutning	11
4.5	Utvärdering av anbud	12
4.6	Prisuppgifter.....	12

1 Allmänt om upphandlingen

1.1 Bakgrund och syfte

Ålands landskapsregering har enligt landskapslag (2019:60) om ordnande av kollektivtrafiktjänster ett ansvar att fastställa omfattningen av och nivån på servicen i den kollektivtrafik för vilken landskapsregeringen har beslutat om allmän trafikplikt. Grundat i detta ansvar upphandlar den upphandlande enheten kollektivtrafik för landsorten.

1.2 Upphandlande enhet

Ålands Landskapsregering
Infrastrukturavdelningen
PB 1060
AX-22 111 Mariehamn
Åland, Finland

Kontaktperson

Per-Erik Cederkvist
Upphandlare
Tel. nr: +358 18 25000
Per-Erik.Cederkvist@regeringen.ax

1.3 Upphandlingens uppskattade värde

Upphandlingens totala uppskattade värde beräknas till 11 200 000 € exklusive moms. Värdet på upphandlingen överstiger EU:s tröskelvärde om 214 000 €. På upphandlingen tillämpas lag om upphandling och koncession (1397/2016), som blir tillämplig på Åland genom landskapslag (2017:80) om tillämpning på Åland av rikslagar om offentlig upphandling.

1.4 Upphandlingsförfarande

Upphandlingen genomförs som en öppen upphandling. Upphandlingsformen medger inte förhandling. Anbud kommer således att antas utan föregående förhandling, varför det är av stor vikt att alla krav och villkor enligt denna anbudsfrågan följs och att bästa pris lämnas i anbudet.

1.5 Annonsering

Upphandlingsdokumenten inklusive bilagor är tillgängligt elektroniskt på e-Avrop <https://www.e-avrop.com/portaler/Alandsportalen/Default.aspx>

1.6 Förteckning över upphandlingsdokument

Förutom denna anbudsbegäran utgör följande dokument upphandlingsdokument:

Bilaga 1 – Trafikförsörjningsprogram

Bilaga 2 – Turlista del S

Bilaga 3 – Turlista del N

Bilaga 4 – Linjekartor del S

Bilaga 5 – Linjekartor del N

Bilaga 6 – Produktionsrapporter del S

Bilaga 7 – Produktionsrapporter del N

Bilaga 8 – Statistik del S

Bilaga 9 – Statistik del N

Bilaga 10 – Bus Nordic 2019

Bilaga 11 – Avtalsutkast

Bilaga 12 – JYSE 2014 Tjänster (Allmänna avtalsvillkor för offentlig upphandling av tjänster)

Bilaga 13 – Kundservicepolicy

Bilaga 14 – Frakthanteringsregler inom kollektivtrafiken

Bilaga 15 - Systemöversikt Åland

Bilaga 16 – Tilläggsturer linje 1 vinter

Bilaga 17 – Personuppgiftsbiträdesavtal

Bilaga 18 – Instruktion till personuppgiftsbiträdesavtal

2 Föremålet för upphandlingen

2.1 Definitioner

Anbudsgivare – Aktör som lämnar anbud i upphandlingen.

Beställare – Den upphandlande enheten som tecknar avtal med den vinnande anbudsgivaren.

Bus Nordic 2019 – Branschgemensamma nordiska krav på bussar.

Entreprenör – Den vinnande anbudsgivaren som tecknar avtal med den upphandlande enheten.

Godkänt fordon – Ett fordon som uppfyller kraven i upphandlingen eller för vilket Entreprenören inhämtat godkännande.

Skolskjuts – Yrkesmässig transport av barn i grundskola eller i barnomsorg, inom, eller i anslutning till verksamheten (landskapsförordning (2008:140) om skolskjutsning). Skolskjuts bedrivs med av kommunen upphandlade transporter och kan inte användas av kollektivtrafikpassagerare.

Skoltrafik - Kollektivtrafik i linjetrafik som nyttjas av skolorna istället för att skolan upphandlar egna skolskjutsar. Skoleleverna får skolkort av skolorna för att kunna åka i skoltrafiken. Skolkorten är således skolornas kostnader för skoltrafiken.

Trafikuppdrag – Uppgiften att utföra passagerartransporter enligt avtal på Åland. Trafikuppdraget innehåller kollektivtrafik, skoltrafik och beställningstrafik.

Ålandstrafiken – Enhet under Ålands Landskapsregerings infrastrukturavdelning som bär kundansvaret för kollektivtrafiken som utförs av landskapsregeringen.

2.2 Beskrivning av kollektivtrafiken

Ålands landskapsregering avser upphandla kollektivtrafik samt skoltrafik på den åländska landsbygden. Landsortstrafiken upphandlas i två delar. Anbudsgivare kan ge anbud på en eller bägge delar benämnda del S och del N. Del S består av linje 1, 5, 6, 7A och 7B. Del N består av linje 2, 3, och 4. Samtliga linjer klassificeras som skoltrafiklinjer.

Föremålet för upphandlingen utgör en totalentreprenad, där Entreprenören tillhandahåller bussarna och/eller godkända fordon samt ansvarar för dess bemanning, löpande drift- och fasta kostnader, bränsle- och övriga förekommande kostnader såsom den IT-arkitektur som fordonen ska vara utrustad med för att uppfylla och vara kompatibla med Beställarens olika datatekniska systemlösningar.

Entreprenören ska ansvara för att utföra trafikuppdraget och transportera de passagerare som den upphandlande enheten i sin planering beräknar att de har behov av. Beställningstrafik kan förekomma, vilken även Entreprenören har att utföra. Trafikuppdraget ska utföras med hjälp av fordon som är godkända enligt kravspecifikationen.

Entreprenören ska delta i regelbundna avtalsmöten med den upphandlande enheten. Syftet med avtalsmötena är att följa efterlevnaden av avtalet. Årligen hålls ett busstidtabellmöte. På mötet diskuteras bland annat årets tidtabeller samt hur trafiken och passagerarantalet utfallit under föregående år.

2.3 Linjekartor

Linjekartorna för de linjer som konkurrensutsätts presenteras i bilagorna 4 och 5. Linje 1 kommer från 1.1.2022 att kompletteras med ytterligare ordinarie turer på vinsterturlistan enligt bilaga 16.

Entreprenören ska ge anbud på basis av de bifogade kartorna och turlistorna. Mer detaljerade körprestationer framkommer av de produktionsrapporterna och statistiken.

Anbudsgivaren uppmanas bekanta sig noggrant och på plats med kollektivtrafiken, olika linjedragningar som objektet beskriver och även de vägar som det omfattar.

De senaste och uppdaterade turlistorna för kollektivtrafiken finns på;

https://issuu.com/straxkommunikation/docs/bussturlista_2021

Entreprenören ska på förhand vara beredd att köra beställningstrafik med tillgängliga resurser.

2.4 Del S

Materielbehovet för objektets linjer i enlighet med turlistorna är på vintern elva (11) bussar och på sommaren sex (6).

Del S omfattar följande linjer:

Linje 1	Mariehamn-Eckerö, skoltrafik som inrättas som linjetrafik
Linje 5	Mariehamn-Lumparland, skoltrafik som inrättas som linjetrafik
Linje 6	Godby-södra-Finström-Godby med vissa anslutningar även till Mariehamn, skoltrafik som inrättas som linjetrafik
Linje 7A	Norra/östra Jomala (Via Ytterby), skoltrafik som inrättas som linjetrafik
Linje 7B	Västra Jomala (via Södersunda), skoltrafik som inrättas som linjetrafik

2.5 Del N

Materielbehovet för del N i enlighet med turlistorna är på vintern sex (6) bussar och på sommaren sex (4).

Del N omfattar följande linjer:

Linje 2	Mariehamn-Geta, skoltrafik som inrättas som linjetrafik
Linje 3	Mariehamn-Saltvik, skoltrafik som inrättas som linjetrafik
Linje 4	Mariehamn-Vårdö, skoltrafik som inrättas som linjetrafik Saltvik-norra Finström, skoltrafik som inrättas som linjetrafik

2.6 Statistik

Produktionsrapporter i bilaga 6 och 7 anger det förväntade trafikuppdraget per del under år 2021. Statistiken i bilaga 8 och 9 anger den historiska statistiken för år 2018-2020.

2.7 Trafikförsörjningsprogrammet

Mer information om målsättningarna för kollektivtrafiken och statistik från tidigare år hittas i Bilaga 1 Trafikförsörjningsprogrammet. I Trafikförsörjningsprogrammet fastställs den allmänna trafikplikten.

2.8 Biljettintäkter

Biljettintäkter och fraktintäkter tillfaller den upphandlande enheten som kollektivtrafikmyndighet. Kollektivtrafikmyndigheten införskaffar biljettapparatur som installeras i Entreprenörens fordon.

2.9 Bränslekostnader

Bränslet bekostas av Entreprenören. Bränslekostnaderna kopplas till Kostnadsindex för busstrafik¹ och ersättningsnivån för trafiken justeras varje halvår.

¹Statistikcentralen i Finland

2.10 Skoltrafik

Skoltrafiken och linjetrafiken är integrerade med varandra. Entreprenören ansvarar för att utföra skoltrafik enligt skolornas behov. Allmänheten har möjlighet att utnyttja trafiken, även om en viss rutt körs som skoltrafik. Detta betyder att bestämmelserna i landskapsförordningen (2008:140) om skolskjutsning gäller på de ovan nämnda linjerna vid var tid.

För att uppfylla landskapsförordningen om skolskjutsning ska:

- Fordonens sittplatser vara utrustade med trepunktsbälte om fordonet är en personbil eller en buss med en totalvikt under 5 ton
- Föraren ha genomgått en av landskapsregeringen godkänd utbildning för att få köra skolskjuts
- Fordonen vara utrustade med två skolskjutsskyltar och blinklyktor
- Fordonen vara utrustade med godkänt alkoholås
- Fordonen inte vara äldre än 15 år
- Fordonen vara utrustade med första hjälpen-utrustning
- Fordonets dörrar på vänster sida inte kunna öppnas av passagerare

Skolorna planerar sitt behov av skoltrafik och rapporterar behovet till Ålandstrafiken. Entreprenören ansvarar för att kontakta Ålandstrafiken och planera skoltrafiken enligt information från Ålandstrafiken.

2.11 Beställningstrafik

Entreprenören ska vara beredd att köra beställningstrafik med tillgängliga resurser vid behov. Beställningstrafik beställs av Ålandstrafiken och kan komma att behövas vid ett plötsligt ökat antal resor. Ersättning för beställningstrafik utgår med en startavgift och en särskild km-ersättning inklusive sträckan från depån.

2.12 Förändringar i trafikuppdraget

Den upphandlande enheten har möjlighet att förändra trafikuppdraget under avtalets löptid. Dessa förändringar kan bestå av antingen varaktiga förändringar av rutternas längd och omfattning, oförutsebara tillfälliga ändringar i trafiken eller beställningstrafik. Högsta tillåtna förändring av den totala trafikvolymen under avtalstiden uppgår till +/- 20 %.

2.13 Rapporteringsskyldighet

Entreprenören ska till den upphandlande enheten månatligen tillsammans med fakturering skicka följande statistiska uppgifter;

1	Antalet körda kilometer linjevis
2	Antalet passagerare linjevis (ej skolelever)
3	Antalet skolelever linjevis
4	Antalet beställningsturer samt datum linjevis
5	Antalet körda kilometer samt datum som körs med mindre och utomstående fordon linjevis
6	Antalet extra bussar samt datum för skolelevtransporter utöver ordinarie buss
7	Eventuella avvikelser från ordinarie körschema

Den upphandlande enheten och Entreprenören får komma överens om att rapportering om antalet körda kilometer (p. 1) och antalet passagerare (p. 2) kan ske med hjälp av elektronisk passagerarräknare och elektronisk realtidspositionering. Sker rapportering elektroniskt behöver Entreprenören inte rapportera uppgifterna i p. 1 och p. 2 i faktureringen.

2.14 Avtalsperiod

Den upphandlande enheten tecknar avtal med en Entreprenör för Del S och en Entreprenör för del N. Avtal tecknas med den vinnande anbudsgivaren för en period om 24 mån (2 år) med option på 12 + 12 månader. Den upphandlande enheten har en ensidig rätt att besluta om den avser utnyttja optionerna. Fortsätter avtalet efter 2023 förutsätter det att den allmänna trafikplikten utökas att gälla för även den deklarerade optionstiden.

Avtal tecknas i enlighet med Bilaga 11 Avtalsutkast och Bilaga 12 JYSE 2014 Tjänster.

2.15 Avtalsvillkor relaterat till Covid 19

Upphandlande enhet och vinnande anbudsgivare kommer överens om avtalsvillkor som reglerar parternas rättigheter och skyldigheter relaterat till Covid-19. Avtalsvillkoren ska ta hänsyn till eventuella undantagstillstånd, reseförbud eller sjukfrånvaro.

3 Regler för upphandling och anbud

3.1 Anbudets form och innehåll

Anbudet ska lämnas in elektroniskt via e-Avrop av behörig person.

3.2 Frågor och svar under anbudstiden

Alla frågor som rör upphandlingsdokumenten ska skickas via det elektroniska upphandlingsverktyget e-Avrop, där den upphandlande enheten publicerar svaren.

3.3 Oklarheter avseende anbudsfrågan och komplettering av anbudsfrågan

Alla förfrågningar som rör upphandlingsdokumenten ska skickas via det elektroniska upphandlingsverktyget.

Om anbudsgivaren upplever krav i anbudsbegäran som otydligt, orimligt, onormalt kostnadsdrivande eller konkurrensbegränsande i något avseende är det viktigt att kontakta den upphandlande enheten på ett så tidigt stadium som möjligt, så att missförstånd kan undvikas.

Endast skriftlig kompletterande uppgift lämnad av den upphandlande enheten under anbudstiden är bindande för både den upphandlande enheten och anbudsgivare.

3.4 Reservationer och alternativa anbud (sidoanbud)

Anbudsgivare ska basera sitt anbud på de förutsättningar som anges i denna anbudsbegäran. Inga reservationer eller alternativa anbud (så kallade sidoanbud) accepteras.

3.5 Ersättning för anbud

Ersättning för att upprätta anbud och delta i anbudsprocessen utgår inte.

3.6 Delanbud

Upphandlingen är uppdelad i två delar. Anbudsgivare kan lämna anbud på en eller två delar.

3.7 Tilldelningsbesked (delgivning av beslut)

Samtliga anbudsgivare kommer att erhålla meddelande om beslut. Meddelandet skickas via det elektroniska upphandlingsverktyget i enlighet med leverantörens uppgifter i anbudet. En rättelse- och besväransvisning bifogas delgivningen.

3.8 Avslutad upphandling och tecknande av avtal

Den upphandlande enheten får som huvudregel inte ingå avtal tidigare än 14 dagar efter det att tilldelningsbeslutet skickats till anbudsgivarna (s.k. väntetid).

Ett bindande avtal förutsätter att ett separat och skriftligt avtal har upprättats vilket är undertecknat av behöriga företrädare för såväl leverantören som den upphandlande enheten.

3.9 Allmänna handlingars offentlighet och sekretess

Alla inlämnade anbud behandlas i enlighet med bestämmelserna i landskapslag (1977:72) om allmänna handlingars offentlighet. Inkomna anbud är inte offentliga förrän upphandlingsavtalet ingåtts eller om upphandlingen avbryts utan att ny upphandling genomförs.

Om anbudsgivare anser att uppgift(er) i anbud bör beläggas med sekretess ska utförlig motivering ges i anbudet. Anbudsgivaren skall även lämna in en censurerad version av anbudet. I annat fall förutsätts att anledning till sekretess saknas. Sekretessprövning kan inte göras i förväg och garantier kan därför inte lämnas. Generellt sett är möjligheterna att sekretessbelägga anbud starkt begränsade sedan upphandlingen avslutats. Detta gäller särskilt uppgifter i anbud som rör utvärderingskriterierna, vilket också omfattar priserna.

3.10 Europeiska enhetliga upphandlingsdokumentet (ESPD)

En anbudsgivare eller dess underleverantör(er) kan uteslutas från upphandlingen om någon av uteslutningsgrunderna angivna i det europeiska enhetliga upphandlingsdokumentet (ESPD) blanketten föreligger.

Det europeiska enhetliga upphandlingsdokumentet är en försäkran från anbudsgivaren på att inget skäl för uteslutning från offentlig upphandling föreligger samt att kvalifikationskraven för att delta i upphandlingen är uppfyllda. ESPD ska fyllas i av anbudsgivaren och varje respektive underleverantör.

Den upphandlande enheten kommer att begära in verifikat och intyg, som bestyrker anbudsgivarens försäkran, enbart av den vinnande anbudsgivaren. Detta kommer att ske före beslutet om tilldelning sker. En anbudsgivare som inte kan leverera intygen till den upphandlande enheten inom utsatt tid kan komma att uteslutas.

I samband med ESPD kommer den upphandlande enheten kommer även att begära in ett straffregisterutdrag från den vinnande anbudsgivaren. I första hand ska anbudsgivaren lämna ett straffregisterutdrag. Om anbudsgivaren är från ett land där det ännu inte möjliggjorts att få ett straffregisterutdrag som är anpassad till upphandlingsförfaranden, ska anbudsgivaren på begäran lämna in en försäkran att ingen av de obligatoriska uteslutningsgrunderna föreligger.

ESPD ska även ifyllas för eventuella underleverantörer.

3.11 Avbrytande av upphandling

Om inget anbud motsvarar ställda krav, om det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet vida överstiger upphandlingsuppdragets ekonomiska ramar eller om anbuden på annat sätt är oförmånliga kan den upphandlande enheten avbryta upphandlingen och förkasta samtliga anbud. Detta gäller också om förutsättningarna för upphandlingen väsentligen förändras. Om upphandlingen måste avbrytas kommer samtliga anbudsgivare att underrättas. I underrättelsen anges grunden för beslutet.

4 Anbudsprövning

4.1 Anbuden prövas i två steg

För att godkännas ska anbudsgivarna uppfylla de leverantörskrav och tekniska specifikationer som ställs på leverantören och föremålet. Dessa kvalifikationskrav framgår av ska-kraven i e-Avrop.

4.2 Leverantörskrav och tekniska specifikationer

Leverantörskraven och de tekniska specifikationerna framgår av ska-kraven i e-Avrop. De tekniska specifikationerna kompletteras av Bus Nordic 2019 i Bilaga 10, vari vissa av de tekniska specifikationerna förklaras.

4.3 Beställaransvarslagen

Lag om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitande av utomstående arbetskraft (1233/2006) kan bli tillämplig på avtalet, varför den upphandlade enheten begär in intyg över utredningar enligt lagstiftningen. Skyldigheten att begära in intyg uträcks även till underleverantörer.

4.4 Nationella grunder för uteslutning

Enligt 80 och 81 §§ lag om offentlig upphandling och koncession tillämpas i Finland följande nationella uteslutningsgrunder:

I. Kränkning av arbetstagares organisationsfrihet (39/1889 47 kap. 5 §)

Har anbudsgivaren eller dess företrädare dömts för kränkning av arbetstagares organisationsfrihet enligt 47 kap. 5 § strafflagen?

II. Ockerliknande diskriminering i arbetslivet (39/1889 47 kap. 3a §)

Har anbudsgivaren eller dess företrädare dömts för ockerliknande diskriminering i arbetslivet enligt 47 kap. 3a § strafflagen?

III. Diskriminering i arbetslivet (39/1889 47 kap. 3 §)

Har anbudsgivaren eller dess företrädare dömts för diskriminering i arbetslivet enligt 47 kap. 3 § strafflagen?

IV. Arbetarskyddsbrott (39/1889 47 kap. 1 §)

Har anbudsgivaren eller dess företrädare dömts för arbetarskyddsbrott enligt 47 kap. 1 § strafflagen?

V. Arbetstidsbrott (39/1889 47 kap. 2 §)

Har anbudsgivaren eller dess företrädare dömts för arbetstidsbrott enligt 47 kap. 2 § strafflagen?

4.5 Utvärdering av anbud

Anbuden utvärderas på grunden lägsta pris.

Grunden till att anbuderna utvärderas enligt lägsta pris är att tjänstens kvalitet har säkerställts genom leverantörskraven och de tekniska specifikationerna.

4.6 Prisuppgifter

Samtliga prisuppgifter ska anges i EUR exklusive mervärdesskatt. Anbudsgivaren ska ange pris på den eller de delar som den vill lämna anbud på.

Anbudsgivaren ska ange pris per km. Utvärderingsmodellen beräknar pris för det av den upphandlande enheten uppskattade antalet km per linje. Anbudsgivaren ska även ange en startavgift och en km-ersättning för beställningstrafik. Den upphandlande enheten betalar inga övriga extra kostnader eller avgifter.

Trafikförsörjningsprogram för Åland 2022 - 2023

Dnr: ÅLR 2020/1769

Datum: 26.10.2020

PB 1060, AX-22111 Mariehamn

registrator@regeringen.ax

+358 18 25 000

www.regeringen.ax

Förord

Kollektivtrafiken är ett medel för att åstadkomma regional- och tätortsutveckling på Åland.

Trafikförsörjningsprogrammet är grunden för utvecklingen av kollektivtrafiken på Åland. Detta program omfattar perioden 2022 till 2023. Visionen från *Kollektivtrafikutredningen 2014 "Attraktiv kollektivtrafik i ett hållbart transportsystem"* är utgångspunkten för arbetet med trafikförsörjningsprogrammet.

Tyngdpunkten i det här trafikförsörjningsprogrammet är utveckling av tätortstrafiken och dess integrering med landsortstrafiken. Utöver detta är ständig förbättring av service till resenären och ökad användbarhet av digitala system viktiga inslag. Utveckling av landsortstrafiken kommer att göras inom följande programperiod. En effektiv och användarvänlig kollektivtrafik som bidrar till hållbar utveckling förutsätter samverkan mellan kollektivtrafikmyndigheten, kommunerna samt landskapsregeringens övriga enheter. Transportföretagen som idag sköter kollektivtrafiken på Åland bidrar även med viktig information genom erfarenheter och branschkunskap.

Programmet innehåller mål för planeringen av kollektivtrafiken på Åland och lägger grunden för kollektivtrafikens utveckling de kommande åren. Mål och åtgärder som programmet fastställer är bland annat att planera för regelbundna avgångstider, förbindelser, byten, tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning, fordon som drivs med förnyelsebara drivmedel samt ökad resurseffektivitet. Åtgärder för att uppnå detta beskrivs i trafikförsörjningsprogrammet.

Programmet stöder uppnående av strategiskt utvecklingsmål nummer 2 *Alla känner tillit och har verkliga möjligheter att vara delaktiga i samhället*, nummer 5 *Attraktionskraft för boende, besökare och företag*, nummer 6 *Markant högre andel energi från förnyelsebara källor och ökad energieffektivitet* samt nummer 7 *Hållbara och medvetna konsumtions- och produktionsmönster* i *Utvecklings- och hållbarhetsagenda för Åland*. Dessutom bidrar kollektivtrafiken till uppnående av målen i Energi- och klimatstrategi för Åland till år 2030, bland annat att utsläppen från vägtrafiken ska minska med 50 % till år 2030 jämfört med år 2015. I programmet beskrivs hur kollektivtrafiken ska bidra till en hållbar utveckling på Åland.

Bakgrund

Ålands landskapsregering är ansvarig myndighet för kollektivtrafiken på Åland. Ansvaret för kollektivtrafiken ligger hos Infrastrukturavdelningens transportbyrå enligt 19 § i landskapsförordning (2016:90) om landskapsregeringens allmänna förvaltning. Enligt landskapslag (2019:60) om ordnande av kollektivtrafiktjänster ska kollektivtrafikmyndigheten upprätta ett trafikförsörjningsprogram som ska revideras minst vart fjärde år. Detta trafikförsörjningsprogram är Ålands första. Kollektivtrafiken fortsätter enligt gällande avtal till 31.12.2021 och därefter ska trafik upphandlas i enlighet med landskapslagen och detta trafikförsörjningsprogram. Trafikförsörjningsprogrammet utgör grunden för införande av allmän trafikplikt.

Projektorganisation

Trafikförsörjningsprogrammet har utarbetats av en projektgrupp bestående av tjänstemän på landskapsregeringens Infrastrukturavdelning: Per-Erik G. Cederkvist, Bo Karlsson, Yessica Åberg och Mats Karlsson under ledning av projektledare Gunnar Westling. Styrgrupp för projektet har bestått av ledande

tjänstemän på Infrastrukturavdelningen samt Näringsavdelningen: projektägare och ordförande Niklas Karlman, Yvonne Österlund, Linnea Johansson, Lennart Nord, Sten Eriksson och Stefan Fransman.

Trafikförsörjningsprogrammet skickas på remiss till följande aktörer under hösten 2020 för utlåtande, allmänheten har också getts möjlighet att lämna utlåtande. Under arbetet med framtagande av programmet har ett flertal aktörer involverats. Ett fortsatt gott samarbete mellan berörda aktörer är av stor betydelse för att kollektivtrafiken ska kunna utvecklas.

Involverade aktörer

Bosse Ahlnäs
Samtliga kommuner
Viking Line Buss Ab
Williams Buss Ab
Ålands landskapsregering
Ålandsbussen Ab
Ålandstrafiken

Remissinstanser

Finansavdelningen
Infrastrukturavdelningen
Lagberedningen
Näringsavdelningen
Social- och miljöavdelningen
Utbildnings- och kulturavdelningen
Ålandstrafiken

Hållbart initiativ
Liberalerna på Åland
Moderat Samling för Åland
Obunden samling
Åländsk Center
Åländsk demokrati
Ålands Framtid
Ålands Socialdemokrater

Brändö kommun
Eckerö kommun
Finströms kommun
Föglö kommun
Geta kommun
Hammarlands kommun
Jomala kommun
Kumlunge kommun
Kökars kommun

Lemlands kommun
Lumparlands kommun
Mariehamns stad
Saltviks kommun
Sottunga kommun
Sunds kommun
Vårdö kommun

Bosse Ahlnäs
Mariehamns Åkeriförening
Viking Line Buss Ab
Williams Buss Ab
Ålandsbussen Ab
Ålands Yrkesbilägare

Bärkraft.ax
City Mariehamn
Eckerö pensionärsförening
Högskolan på Åland
Mariehamns Pensionärsförening
Norra Ålands högstadiesdistrikt
Norra Ålands pensionärer
Södra Ålands högstadiesdistrikt
Visit Åland/Ålands Turistförbund
Ålands Gymnasium
Ålands handikappförbund
Ålands idrott
Ålands Kommunförbund
Ålands Näringsliv
Ålands Natur och miljö

Innehållsförteckning

Förord	1
Bakgrund	1
Projektorganisation	1
1. Lagstiftning och ramverk	6
2. Begrepp och avgränsningar	8
2.1. Begrepp och deras definitioner	8
2.2. Avgränsningar	9
3. Kollektivtrafiken på Åland idag	10
3.1. Finansiering	10
3.2. Rutter och tidtabeller	13
3.3. Passagerare	16
3.4. Fordon	18
3.5. Ålandstrafiken	19
3.6. Avtal	19
4. Behov av kollektivtrafik, utmaningar och möjligheter, mål och vision	21
4.1. Behov	21
4.2. Möjligheter och utmaningar	23
4.3. Mål och vision	23
5. Attraktiva resor	25
5.1. Samordning, kvalitet, stabilitet	25
5.1.1. Nuläge	25
5.1.2. Mål och åtgärder under programperioden	26
5.1.3. Långsiktiga mål	26
5.2. Konkurrenskraft	26
5.2.1. Nuläge	27
5.2.2. Mål och åtgärder under programperioden	28
5.2.3. Långsiktiga mål	28
6. Tillgängligt och sammanhållet Åland	29
6.1. Resor för alla	29
6.1.1. Nuläge	29
6.1.2. Mål och åtgärder under programperioden	30
6.1.3. Långsiktiga mål	31

6.2.	Regional tillgänglighet och tillväxt.....	31
6.2.1.	Nuläge.....	32
6.2.2.	Mål och åtgärder under programperioden.....	32
6.2.3.	Långsiktiga mål.....	33
7.	Effektiva resor med låg miljö- och hälsopåverkan.....	34
7.1.	Miljö och hälsa	34
7.1.1.	Nuläge.....	34
7.1.2.	Mål och åtgärder under programperioden.....	35
7.1.3.	Långsiktiga mål.....	35
7.2.	Effektivitet	36
7.2.1.	Nuläge.....	36
7.2.2.	Mål och åtgärder under programperioden.....	37
7.2.3.	Långsiktiga mål.....	37
8.	Upphandlad och kommersiell kollektivtrafik.....	38
8.1.	Allmän trafikplikt.....	38
8.2.	Upphandlad kollektivtrafik.....	38
8.2.1.	Landsortstrafiken	38
8.2.2.	Matartrafiken och glesbygdstrafiken.....	38
8.2.3.	Tätortstrafiken.....	39
8.3.	Kommersiell kollektivtrafik.....	39
8.4.	Busstidtabellmöte.....	39
8.5.	Busshållplatser	40
9.	Uppföljning av programmet.....	41
	Bilaga 1	42
	Bilaga 2	43

1. Lagstiftning och ramverk

Tidigare har *landskapslag (1976:33) om yrkesmässig trafik*, exempelvis reglerat 15 § turlistorna, samt *landskapsförordning (2008:140) om skolskjutsning* reglerat organiserandet av kollektivtrafiktjänster på Åland.

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1370/2007 om kollektivtrafik på järnväg och väg trädde i kraft 2009 och tillåter en övergångsperiod på 10 år innan nationell lagstiftning måste uppdateras i enlighet med EU-förordningen. Under övergångsperioden får de offentliga subventionernas, genom de nuvarande så kallade tilldelningsavtalen, totala värden inte överstiga 2 000 000 euro, vilket har varit ett hinder för vidareutveckling av kollektivtrafiken. Framöver kommer kollektivtrafiken att utvecklas genom att den upphandlas offentligt och där råder ingen maximal subventionsnivå.

EU-förordningen förverkligas genom den nya lagen, *landskapslag (2019:60) om ordnande av kollektivtrafiktjänster*, som stipulerar att ett trafikförsörjningsprogram för Åland ska tas fram som, i enlighet med 6 §, innehåller en redovisning av:

- 1) behovet av kollektivtrafik på Åland samt målet för kollektivtrafikförsörjningen,
- 2) alla former av kollektivtrafik, både trafik som bedöms kunna utföras på kommersiell grund och trafik som landskapsregeringen avser att ombesörja och i övrigt möjliggöra på grundval av allmän trafikplikt,
- 3) åtgärder för att skydda miljön,
- 4) tidsbestämda mål och åtgärder för anpassning av kollektivtrafiken med hänsyn till behov hos personer med funktionsnedsättning samt
- 5) de bytespunkter och linjer som ska vara fullt tillgängliga för alla resenärer.

I och med *landskapslagen om kollektivtrafiklagen* är landskapsregeringen kollektivtrafikmyndighet och upphandlar därmed all kollektivtrafik på Åland. Landskapsregeringen fastställer allmän trafikplikt i enlighet med innehållet i trafikförsörjningsprogrammet. Trafikförsörjningsprogrammet ska uppdateras minst vart fjärde år räknat från den tidpunkt det senast fastställdes.

Kommunerna, övriga berörda myndigheter, organisationer, kollektivtrafikföretag samt företrädare för näringsliv och resenärer ska höras innan trafikförsörjningsprogrammet fastställs. Lagen trädde ikraft 1 september 2019 varvid ovan nämnda 15 § i *landskapslagen om yrkesmässig trafik* upphävdes. På motsvarande sätt har ny lagstiftning trätt ikraft i riket (*Kollektivtrafiklag, FFS 869/2009*) och Sverige (*Lag om kollektivtrafik, SFS 2010:1065*).

Förutom ovannämnda lagstiftningen berör även följande regelverk kollektivtrafiken på Åland:

- *Landskapslag (2019:60) om ordnande av kollektivtrafiktjänster*
- *Landskapslag (1976:33) om yrkesmässig trafik, 1, 2, 4, 6, 7, 8, 11, 21a och 23 §§*
- *Landskapsförordning (2000:6) om yrkesmässig trafik*
- *Landskapsförordning (2008:140) om skolskjutsning*
- *Landskapslagen (2008:85) om yrkeskompetens för lastbils- och bussförare*
- *Körkortslagen (2015:88) för Åland*

- *Landskapslagen (2013:72) om tillämpning på Åland av lagen om arbetstid i vägtrafik för förare som är egenföretagare*
- *Landskapslagen (2004:3) om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som skall arbeta med barn*
- *Ålands landskapsregerings beslut (2011:24) om trafiktaxa för personbefordran med buss i yrkesmässig trafik i landskapet Åland*
- *Landskapslag (2020:12) om socialvård, 23 §*
- *Lag om service och stöd på grund av handikapp (FFS 380/1987) 8 §, tillämpas genom landskapslag (2010:50) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om service och stöd på grund av handikapp*
- *Förordning om service och stöd på grund av handikapp (FFS 759/1987) 4–6 §§, tillämpas genom landskapsförordning (2010:51) om tillämpning i landskapet Åland av förordningen om service och stöd på grund av handikapp*
- *Lag angående specialomsorger om utvecklingsstörda (FFS 519/1977) 39 §, tillämpas genom landskapslag (1978:48) om tillämpning av lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda*
- *Förordning angående specialomsorger om utvecklingsstörda (FFS 988/1977) 3 §, tillämpas genom landskapsförordning (2017:145) om tillämpning av förordningen angående specialomsorger om utvecklingsstörda*
- *FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning*

2. Begrepp och avgränsningar

Kollektivtrafik är ett omfattande begrepp och för att tydliggöra trafikförsörjningsprogrammets innehåll har avgränsningar gjorts. Inom kollektivtrafiken förekommer även flertal begrepp som behöver definieras för att underlätta läsningen av detta trafikförsörjningsprogram.

2.1. Begrepp och deras definitioner

Kollektivtrafiken innehåller ett flertal begrepp som definieras i tabell 1.

Tabell 1. Begrepp och dess definition

Begrepp	Definition
Kollektivtrafik	Persontransporttjänster av allmänt ekonomiskt intresse som erbjuds till allmänheten fortlöpande och utan diskriminering (EU:s Kollektivtrafikförordning punkt 2a).
EU:s kollektivtrafikförordning	Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1370/2007 om kollektivtrafik på järnväg och väg och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1191/69 och (EEG) 1107/70.
Kollektivtrafiklagen	Landskapslag (2019:60) om ordnande av kollektivtrafiktjänster.
Kollektivtrafikutredningen	Kollektivtrafikutredningen 2014 i vilken en utredare, styrgrupp och referensgrupp framtog material inför lagstiftningsprocessen som ledde till landskapslag (2019:60).
Linjetrafik	Kollektivtrafik längs huvudvägarna till och från landsorten och Mariehamn. Fram till och med år 2021 inbegrep detta linje 1–8 som tilldelats av landskapsregeringen.
Matartrafik	Mindre linjer som ansluter till linjetrafiken. Upphandlas fram till och med år 2021 av kommunerna och erhåller stöd av landskapsregeringen. Sker vanligtvis med mindre fordon på beställning.
Landsortstrafik	Linjetrafik samt matartrafik utanför tätort.
Lokaltrafik	Separat kollektivtrafik inom en kommun som inte ansluter till linjetrafik, förekommer framförallt i skärgården.
Stadstrafik	Kollektivtrafiken inom Mariehamns stad som upphandlats fram till och med år 2021 av Mariehamns stad.
Tätortstrafik	Kollektivtrafik inom det sammanhängande tätortsområdet Mariehamn-Jomala-Järsö.
Färdtjänst	Socialservice för personer med svår funktionsnedsättning som på grund av sin funktionsnedsättning eller sin sjukdom nödvändigt behöver sådan service för att klara de funktioner som hör till normal livsföring, landskapslag (2010:50) om tillämpning i

	landskapet Åland av lagen om service och stöd på grund av handikapp samt landskapsförordning (2010:51) om tillämpning i landskapet Åland av förordningen om service och stöd på grund av handikapp.
Service som stöder rörlighet	Socialservice som ordnas för personer som inte klarar av att självständigt använda allmänna trafikmedel på grund av sjukdom, skada eller av någon annan liknande funktionsnedsättande orsak och som behöver service för att kunna utträta ärenden eller på grund av något annat behov som hör till det dagliga livet, 23 § i landskapslag (2020:12) om socialvård. Brukar vanligtvis även benämnas färdtjänst.
Skolskjuts	Yrkesmässig transport av barn i grundskola eller i barnomsorg, inom, eller i anslutning till verksamheten (landskapsförordning (2008:140) om skolskjutsning). Skolskjuts bedrivs med av kommunen upphandlade transporter och kan inte användas av kollektivtrafikpassagerare.
Skoltrafik	Kollektivtrafik i linjetrafik som nyttjas av skolorna istället för att skolan upphandlar egna skolskjutsar. Skoleleverna får skolkort av skolorna för att kunna åka i skoltrafiken. Skolkorten är således skolornas kostnader för skoltrafiken. Alla linjer i landsortstrafiken nyttjas för skoltrafik. Linjerna 6, 7 och 8 är anpassade för skolorna men öppna för allmänheten, de är så kallade kombinationslinjer.
Hållplats	En anvisad plats där det är möjligt att stiga på och av kollektivtrafik.
Bytespunkt	Hållplats där flera kollektivtrafiklinjer möts. Även kombination mellan buss och färja.
Tillgänglighet	Fysisk och -kommunikativ - informativ och psykosocial tillgänglighet.
Tillgänglighetsanpassning	Anpassning för personer med funktionsnedsättning.

2.2. Avgränsningar

Detta trafikförsörjningsprogram omfattar kollektivtrafik på väg på Åland. Programmet omfattar dagens stadstrafik, landsortstrafik, matartrafik och lokaltrafik på fasta Åland och i den åländska skärgården med buss och kollektivtrafiktaxi.

Programmet omfattar inte skolskjuts, färdtjänst och service som stöder rörlighet vilka är kommunala uppdrag, men som nyttjar kollektivtrafiken till stor del. Dessutom omfattas inte andra trafikslag såsom flyg, taxi, linstyrda eller frigående färjor av programmet.

3. Kollektivtrafiken på Åland idag

Åland kan karakteriseras som ett landskap med utpräglad landsbygd indelat i 16 kommuner, varav 15 är landsbygds- och skärgårdskommuner med lågt invånarantal och med förhållandevis stora avstånd.

Mariehamn samt Godby kategoriseras som tätorter. Under sommarhalvåret ökar antalet människor betydligt, då turister och sommarållningar kommer till Åland.

Kollektivtrafiken utgörs av en landsortstrafik med åtta (8) huvudlinjer på landsbygden med tillhörande matartrafik, samt en stadstrafik med två linjer i staden Mariehamn. Landskapsregeringen organiserar landsortstrafiken vilken knyter samman landsbygden med Mariehamn samt fungerar som anslutningstrafik till skärgårdens färjelinjer. Stadstrafiken upphandlas av Mariehamns stad. Kommunerna upphandlar matartrafiken med taxibolag efter de behov som kommunen anser finnas. I nuläget bedrivs ingen kollektivtrafik på kommersiella grunder på Åland. Kommersiell trafik har bedrivits av bussbolaget Röde Orm Ab mellan Mariehamn och köpcentret Maxinge i Jomala i en ca tre års tid fram till slutet av 2019. Kommersiell trafik bedrevs även av fastländska bolag på linjen Torsholma-Åva-Osnäs-Åbo från år 1982 till år 2016.

Den nuvarande kollektivtrafiken på Åland med buss i linjetrafik, gjordes välavgränsad och planmässig i slutet av 1980-talet i enlighet med de dåvarande riktlinjerna som presenterades av den anlitate danske utredaren Jørgen Hammer. Efteråt har vissa smärre justeringar gjorts i kollektivtrafiken, tills gjorde man år 2015 en uppdatering för att anpassa den, enligt EU-förordningen tilldelade trafiken, till dagens krav.

Den senaste utredningen och sammanställningen av kollektivtrafiken gjordes i Kollektivtrafikutredningen 2014. I utredningen konstaterades bland annat att kollektivtrafiksystemet skulle utformas så användarvänligt som möjligt. Nuläget beskrevs bland annat genom en enkät om hur ålänningarna ser på den befintliga kollektivtrafiken och på vilket sätt allmänheten anser att kollektivtrafiken kan göras bättre. Det konstaterades att ökad användning av kollektivtrafikresandet i kommunerna är en viktig miljöfråga. Syftet med utredningen var att utgöra underlag för framtagande av en ny landskapslag för kollektivtrafiken och ett trafikförsörjningsprogram i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/40/EU om ett ramverk för införande av intelligenta transportsystem på vägtransportområdet och för gränssnitt mot andra transportslag (ITS-direktivet) samt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1370/2007 om kollektivtrafik på järnväg och väg och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1191/69 och (EEG) 1107/70.

3.1. Finansiering

Landskapsregeringen har tilldelat linjetillstånd till Viking Line Buss Ab, Williams Buss Ab och Ålandsbussen Ab för de åtta huvudlinjerna i landsortstrafiken. För att sköta trafiken får bussbolagen ersättning för antalet körda kilometer enligt fastslagna tidtabell. Ersättningsnivåerna är fastslagna beroende på antalet passagerare och om linjen har andra inkomstkällor, se tabell 2. Ersättningsnivåerna reviderades 2016 och är uträknade baserat på branschgenomsnitt i riket med en relevant vinstmarginal. Landskapsregeringen kan beställa extra turer, utöver turlistan, för vilka entreprenören erhåller ersättning.

2019 uppgick kilometerersättningen till ungefär 1,9 miljoner euro. Nackdelen för den nuvarande tilldelade och EU-förordningsbaserade trafiken är att det maximala ersättningstaket är 2 miljoner euro per år, vilket förhindrat större förändringar i trafiken, eftersom det maximala ersättningstaket nästan är uppnått. När trafiken upphandlas upphör detta krav på maximal ersättning.

Tabell 2. Landsortstrafikens linjer, trafikerande bussbolag och kilometerersättning

Linje	Bussbolag	Ersättning från ÅLR
1	Williams Buss Ab	2,15 euro/turlistad kilometer 0,61 euro/turlistad kilometer i anslutning till Eckerölinjens kvällsankomst
2	Viking Line Buss Ab	2,15 euro/turlistad kilometer
3	Viking Line Buss Ab	2,15 euro/turlistad kilometer
4	Viking Line Buss Ab	2,15 euro/turlistad kilometer
5	Williams Buss Ab	2,15 euro/turlistad kilometer
6	Williams Buss Ab	2,15 euro/turlistad kilometer
7A	Williams Buss Ab	2,15 euro/turlistad kilometer
7B	Williams Buss Ab	1,21 euro/turlistad kilometer
8	Ålandsbussen Ab	1,21 euro/turlistad kilometer Erhåller även stöd från Lemlands kommun

Utöver de direkta kilometerstöden erhåller bussbolagen även oförkortat samtliga biljettintäkter, fraktavgifter och i vissa fall ersättning från kommun. Grundskolorna och gymnasierna nyttjar landsortstrafiken för skolskjuts, för vilket bussbolagen får ersättning genom att skolorna köper skolkort vilka gäller enbart mellan hemmet och skolan. Bussarna kan även frakta mindre gods för vilket bussbolagen får ersättning enligt gällande prislista 6,20 euro/10 kg. Självfinansieringsgraden för landsortstrafiken är 8 %, se bild 1.

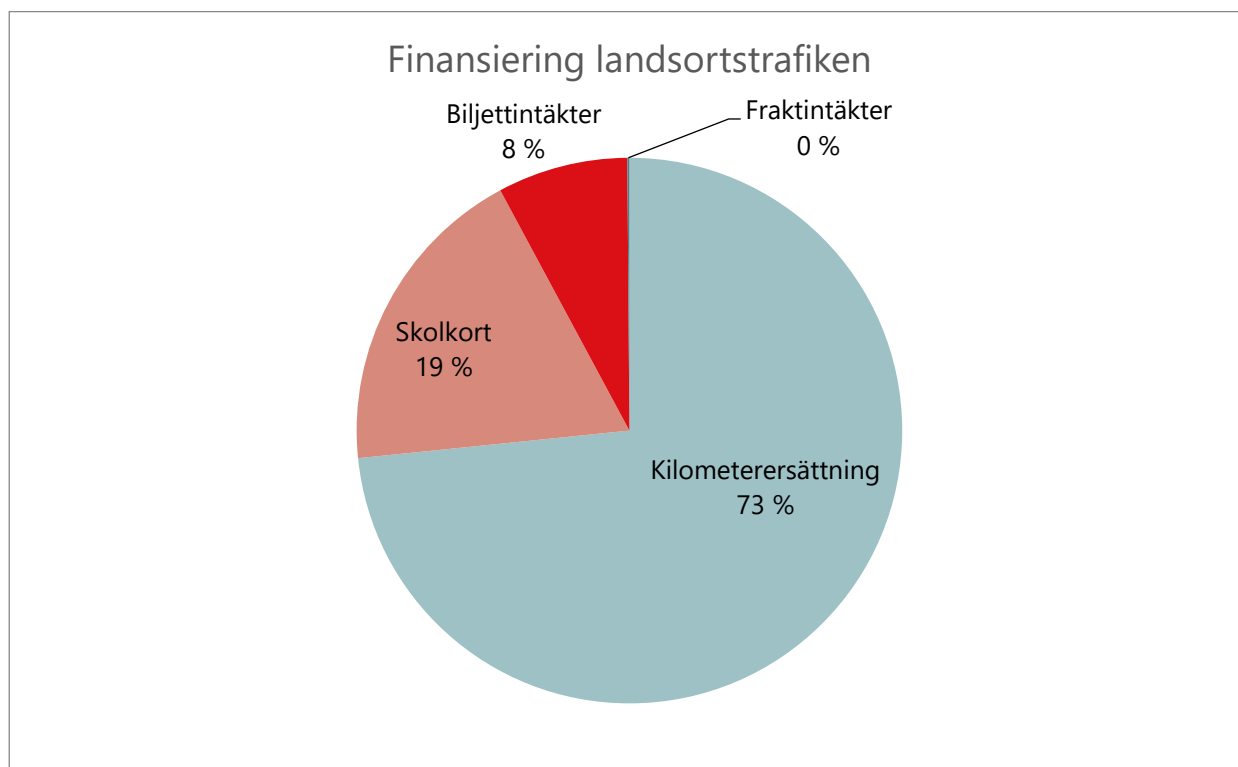

Bild 1. Finansiering av landsortstrafiken uppdelat på inkomstkällor.

Biljettpriset bestäms av antalet zoner som resan sträcker sig. Antalet zoner är 24 stycken och zonpriset fastställs i landskapsförordning (2011:24). Genom landskapsförordning (2011:24) begränsas även biljettpriset maximalt till 4,50 euro vilket uppnås redan vid 18:nde (36 km) zonen, se tabell 3. En biljett har en giltighetstid på 60 minuter, vilket möjliggör bussbyte till en annan av landsortstrafikens linjer. I och med att stadstrafiken har en annan huvudman är bussbyte på samma biljett mellan landsortstrafiken och stadstrafiken inte möjlig. Olika periodkort med mängdrabatter finns även tillgängliga. När maxtaxan infördes omfattade den enbart biljetter för allmänheten och inte skolkorten, vilket ledde till att skolkorten blev dyrare än motsvarande årskort. Detta upplevs orättvist.

Tabell 3. Antalet zoner och zonpris enligt landskapsförordning (2011:24). Priser för periodkort framgår också av tabellen

ZON	Ergångsavgift för vuxen				Sätekort, vuken	Månadskort	Årskort	6 månaders kort	Pensionskort (10 resor)
	1 st	10 st	25 st	50 st					
0	2,00	18,00	42,50	70,00	40,00	360,00	200,00	14,00	
1	2,00	18,00	42,50	70,00	40,00	360,00	200,00	14,00	
2	2,00	18,00	42,50	70,00	40,00	360,00	200,00	14,00	
3	2,10	18,90	44,60	73,50	42,00	378,00	210,00	14,70	
4	2,20	19,80	46,80	77,00	44,00	396,00	220,00	15,40	
5	2,30	20,70	48,90	80,50	46,00	414,00	230,00	16,10	
6	2,50	22,50	53,10	87,50	50,00	450,00	250,00	17,50	
7	2,60	23,40	55,30	91,00	52,00	468,00	260,00	18,20	
8	2,80	25,20	59,50	98,00	56,00	504,00	280,00	19,60	
9	2,90	26,10	61,60	101,50	58,00	522,00	290,00	20,30	
10	3,10	27,90	65,90	108,50	62,00	558,00	310,00	21,70	
11	3,20	28,80	68,00	112,00	64,00	576,00	320,00	22,40	
12	3,40	30,60	72,30	119,00	68,00	612,00	340,00	23,80	
13	3,80	34,20	80,80	133,00	76,00	684,00	380,00	26,60	
14	4,00	36,00	85,00	140,00	80,00	720,00	400,00	28,00	
15	4,30	38,70	91,40	150,50	86,00	774,00	430,00	30,10	
16	4,40	39,60	93,50	154,00	88,00	792,00	440,00	30,80	
17	4,50	40,50	95,60	157,50	90,00	810,00	450,00	31,50	
18	4,50	40,50	95,60	157,50	90,00	810,00	450,00	31,50	
19	4,50	40,50	95,60	157,50	90,00	810,00	450,00	31,50	
20	4,50	40,50	95,60	157,50	90,00	810,00	450,00	31,50	
21	4,50	40,50	95,60	157,50	90,00	810,00	450,00	31,50	
22	4,50	40,50	95,60	157,50	90,00	810,00	450,00	31,50	
23	4,50	40,50	95,60	157,50	90,00	810,00	450,00	31,50	
24	4,50	40,50	95,60	157,50	90,00	810,00	450,00	31,50	
25	4,50	40,50	95,60	157,50	90,00	810,00	450,00	31,50	

Landskapsregeringen stöder kommunerna med högst 80 % av redovisade kostnader och årligen budgeteras maximalt 100 000 euro som understöd till glesbygds- och matartrafik. Om understödsbehovet överstiger 100 000 euro, minskar stödprocenten i motsvarande grad så att stödet inte överstiger 100 000 euro. Tillsvidare har det budgeterade beloppet räckt till och den maximala stödprocenten har kunnat betalas ut, senast 2019.

Stadstrafiken är upphandlad av Mariehamns stad till en årlig kostnad om ca 350 000 euro. Utöver den avtalsmässiga ersättningen tillfaller även biljettintäkterna och intäkterna från försäljning av periodkort entreprenören (Viking Line Buss Ab). Biljettpriset är fastslaget till 2,00 euro. Biljettintäkterna är enbart kända

av entreprenören, men uppskattas vara ca 100 000 euro per år då antalet passagerare om året är runt 70 000 varav en del nyttjar periodkort. Självfinansieringsgraden är ungefär 22 %, se bild 2. Landsortstrafiken och stadstrafiken har en sammanlagd självfinansieringsgrad om 10 %.

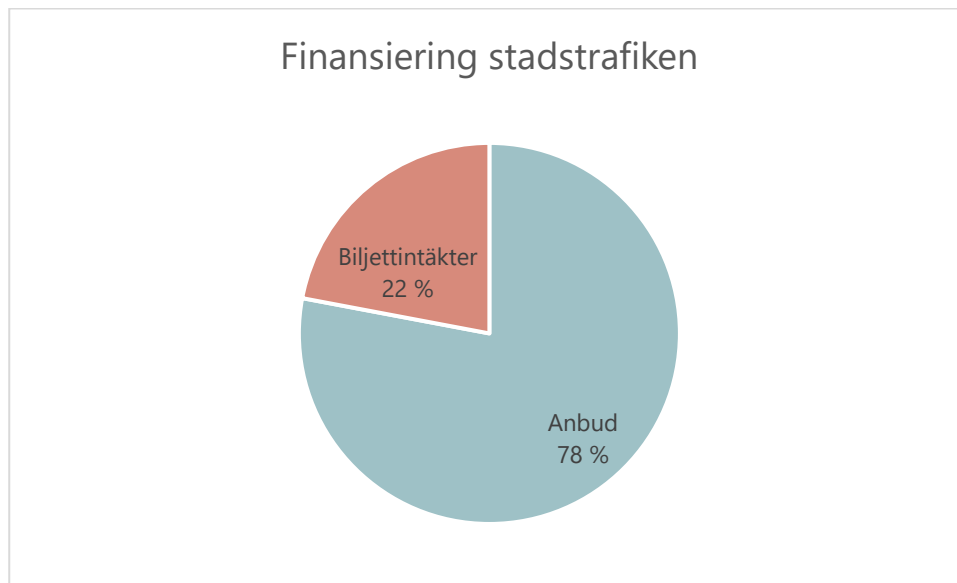

Bild 2. Finansiering av stadstrafiken.

3.2. Rutter och tidtabeller

Landsortstrafikens linjer 1 - 5 trafikeras med ett flertal vardagsturer samt även vissa helgdagsturer. Linjerna 6, 7A, 7B och 8 är så kallade kombinationsturer, vilka har mera en skolorienterad trafikkaraktär med linjedragningar och tidtabeller anpassade efter skolornas behov men öppna även för allmänheten. Linje 8 var tidigare en skolskjutslinje som kom in som en del av kollektivtrafiksystemet så sent som 2016. Linje 1 ansluter sig till Eckerölinjens ankomster och avgångar medan linjerna 4 och 5 är anpassade till skärgårdstrafikens motsvarigheter i Hummelvik, Långnäs och Svinö. Bussplan i Mariehamn är en gemensam anknypningspunkt för landsortstrafiken, se tabell 4 och bild 3 och 4. Godby fungerar även som knutpunkt för linjerna 2, 3 och 4.

Tabell 4. Linjens nummer, sträckning, bussbolag samt eventuell anslutning

Linje	Sträckning	Bussbolag	Anslutning
1	Eckerö-Hammarland-Mariehamn	Williams Buss Ab	Eckerölinjen Berghamn
2-3-4	Godby-Mariehamn	Viking Line Buss Ab	
2	Geta-Godby-Mariehamn	Viking Line Buss Ab	
3	Saltvik-Godby-Mariehamn	Viking Line Buss Ab	
4	Vårdö-Sund-Godby-Mariehamn	Viking Line Buss Ab	Norra linjen och Simskälafärjan
5	Lumparland-Lemland-Mariehamn	Williams Buss Ab	Föglölinjen, Södra linjen och Tvärgående linjen
6	Godby-Emkarby-Gölby-Godby-Mariehamn	Williams Buss Ab	
7A	Norra Jomala-östra Jomala-Mariehamn	Williams Buss Ab	
7B	Västra Jomala-Mariehamn	Williams Buss Ab	
8	Järsö-Mariehamn	Ålandsbussen Ab	

Turtätheten är generellt sett högre under skoldagar då antalet skolelever och pendlare är större, medan trafiken är delvis neddragen under skollov och sommaren då passagerarunderlaget allmänt sett är lägre. Passagerarunderlaget är dessutom större under skoldagar eftersom skolturerna har bättre täckning och matartrafiken är mera omfattande. Helgtrafiken som ansluter sig till skärgårdstrafiken är dock ett undantag på grund av att antalet turer ökar under sommaren då resenärströmmen både till och från skärgården är större.

Bussavgångar i anslutning till skärgårdsfärjorna är mycket beroende av dess ankomster. Förseningar leder oftast till problem för upprätthållandet av tidtabeller. Som regel gäller att bussen ska avgå senast 10 minuter efter utannonserad start. Om förseningen av färjan stiger till den grad att passagerarna inte kan vara i bussen senast 10 minuter efter turlistad avgångstid avgår bussen. Färjans befälhavare ringer då efter taxiskjuts för de passagerare som inte hann till bussen. Detta arrangemang tillämpas för att inte alltför mycket förskjuta bussens tidtabell framåt.

Bild 3. Karta över landsortstrafikens linjer inklusive matar- och lokaltrafik år 2019.

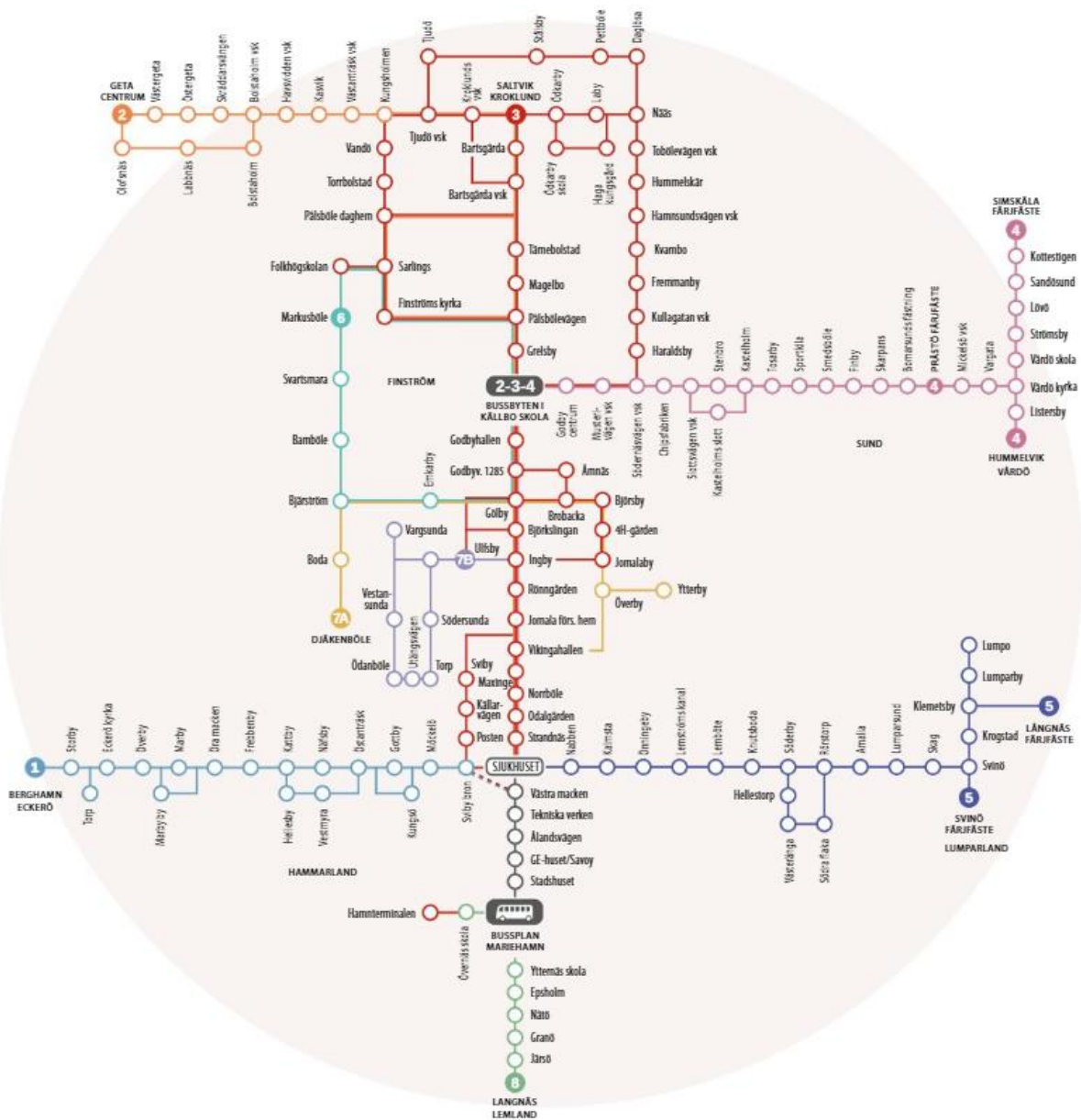
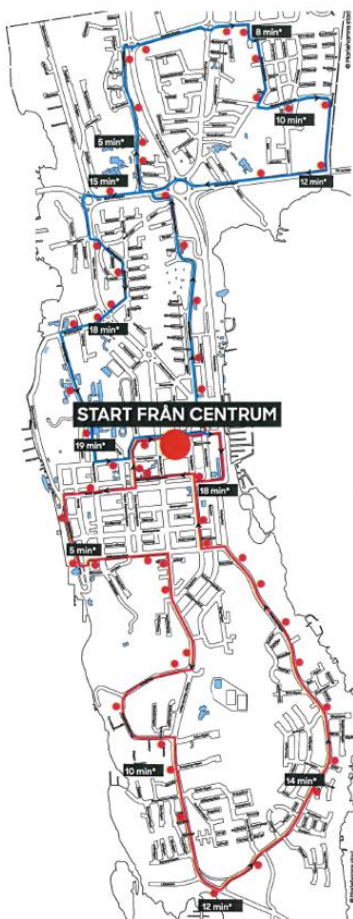

Bild 4. Landsortstrafikens linjer och huvudsakliga hållplatser år 2019.

Stadstrafiken består av två linjer, Norra och Södra. Bägge linjer trafikeras med hög turtäthet och med avgångar med jämna mellanrum. Bägge linjer har sin ändpunkt på Nygatan i centrum där de möts och byter linjer, se bild 5. Den buss som kört norra linjen fortsätter till södra linjen och tvärtom, vilket gör att passagerarna inte behöver byta buss om de vill åka exempelvis från norra Mariehamn till den södra delen av staden. Morgon och eftermiddag trafikeras stadstrafiken med två bussar med en turtäthet på 30 minuter. Vid lunch- och kvällstid trafikeras en buss, vilket betyder en timmes turtäthet. Under nattetid och helger är det uppehåll i trafiken.

START CENTRUM	Bussplan	Hotell & Rest. skolan	Ved-huggs-vägen	Sjuk-huset, Doktors-vägen	Dalbo- Upp-gårds-vägen	Bolsto-vägen	Hög-bäck-gatan	Händers-böle-vägen	Ört-vägen	Strand-näs skola	Sjukhuset	Klint-vägen	Elverks-gatan	Väst-gymna-sium	Norra-gatan	STOPP CENTRUM
06.50	06.51	06.52	06.53	06.55	06.56	06.58	06.59	07.00	07.01	07.03	07.05	07.07	07.08	07.09	07.11	07.15
07.20	07.21	07.22	07.23	07.25	07.26	07.28	07.29	07.30	07.31	07.33	07.35	07.37	07.38	07.39	07.41	07.45
07.50	07.51	07.52	07.53	07.55	07.56	07.58	07.59	08.00	08.01	08.03	08.05	08.07	08.08	08.09	08.11	08.15
08.20	08.21	08.22	08.23	08.25	08.26	08.28	08.29	08.30	08.31	08.33	08.35	08.37	08.38	08.39	08.41	08.45
08.50	08.51	08.52	08.53	08.55	08.56	08.58	08.59	09.00	09.01	09.03	09.05	09.07	09.08	09.09	09.11	09.15
09.20	09.21	09.22	09.23	09.25	09.26	09.28	09.29	09.30	09.31	09.33	09.35	09.37	09.38	09.39	09.41	09.45
09.50	09.51	09.52	09.53	09.55	09.56	09.58	09.59	10.00	10.01	10.03	10.05	10.07	10.08	10.09	10.11	10.15
10.20	10.21	10.22	10.23	10.25	10.26	10.28	10.29	10.30	10.31	10.33	10.35	10.37	10.38	10.39	10.41	10.45
11.20	11.21	11.22	11.23	11.25	11.26	11.28	11.29	11.30	11.31	11.33	11.35	11.37	11.38	11.39	11.41	11.45
12.20	12.21	12.22	12.23	12.25	12.26	12.28	12.29	12.30	12.31	12.33	12.35	12.37	12.38	12.39	12.41	12.45
13.20	13.21	13.22	13.23	13.25	13.26	13.28	13.29	13.30	13.31	13.33	13.35	13.37	13.38	13.39	13.41	13.45
14.20	14.21	14.22	14.23	14.25	14.26	14.28	14.29	14.30	14.31	14.33	14.35	14.37	14.38	14.39	14.41	14.45
14.50	14.51	14.52	14.53	14.55	14.56	14.58	14.59	15.00	15.01	15.03	15.05	15.07	15.08	15.09	15.11	15.15
15.20	15.21	15.22	15.23	15.25	15.26	15.28	15.29	15.30	15.31	15.33	15.35	15.37	15.38	15.39	15.41	15.45
15.50	15.51	15.52	15.53	15.55	15.56	15.58	15.59	16.00	16.01	16.03	16.05	16.07	16.08	16.09	16.11	16.15
16.20	16.21	16.22	16.23	16.25	16.26	16.28	16.29	16.30	16.31	16.33	16.35	16.37	16.38	16.39	16.41	16.45
16.50	16.51	16.52	16.53	16.55	16.56	16.58	16.59	17.00	17.01	17.03	17.05	17.07	17.08	17.09	17.11	17.15
17.20	17.21	17.22	17.23	17.25	17.26	17.28	17.29	17.30	17.31	17.33	17.35	17.37	17.38	17.39	17.41	17.45
17.50	17.51	17.52	17.53	17.55	17.56	17.58	17.59	18.00	18.01	18.03	18.05	18.07	18.08	18.09	18.11	18.15
18.20	18.21	18.22	18.23	18.25	18.26	18.28	18.29	18.30	18.31	18.33	18.35	18.37	18.38	18.39	18.41	18.45
19.20	19.21	19.22	19.23	19.25	19.26	19.28	19.29	19.30	19.31	19.33	19.35	19.37	19.38	19.39	19.41	19.45
20.20	20.21	20.22	20.23	20.25	20.26	20.28	20.29	20.30	20.31	20.33	20.35	20.37	20.38	20.39	20.41	20.45
21.20	21.21	21.22	21.23	21.25	21.26	21.28	21.29	21.30	21.31	21.33	21.35	21.37	21.38	21.39	21.41	21.45

START CENTRUM	Torget	Kyrkan	Västra hamnen	Skinnads-gatan	Lots-gatan	Dopping-vägen	Fiske-hamns-vägen	Lervik	Hors-brns-vägen	Lind-stigen	Säl-gstigen	Juselus-vägen	Park-gatan	Torget	Östra Esplad-nad-gatan	STOPP CENTRUM
06.50	06.52	06.53	06.55	06.56	06.59	07.00	07.01	07.02	07.03	07.04	07.05	07.06	07.07	07.08	07.09	07.13
07.20	07.22	07.23	07.25	07.26	07.29	07.30	07.31	07.32	07.33	07.34	07.35	07.36	07.37	07.38	07.39	07.43
07.50	07.52	07.53	07.55	07.56	07.59	08.00	08.01	08.02	08.03	08.04	08.05	08.06	08.07	08.08	08.09	08.13
08.20	08.22	08.23	08.25	08.26	08.29	08.30	08.31	08.32	08.33	08.34	08.35	08.36	08.37	08.38	08.39	08.43
08.50	08.52	08.53	08.55	08.56	08.59	09.00	09.01	09.02	09.03	09.04	09.05	09.06	09.07	09.08	09.09	09.13
09.20	09.22	09.23	09.25	09.26	09.29	09.30	09.31	09.32	09.33	09.34	09.35	09.36	09.37	09.38	09.39	09.43
09.50	09.52	09.53	09.55	09.56	09.59	10.00	10.01	10.02	10.03	10.04	10.05	10.06	10.07	10.08	10.09	10.13
10.50	10.52	10.53	10.55	10.56	10.59	11.00	11.01	11.02	11.03	11.04	11.05	11.06	11.07	11.08	11.09	11.13
11.50	11.52	11.53	11.55	11.56	11.59	12.00	12.01	12.02	12.03	12.04	12.05	12.06	12.07	12.08	12.09	12.13
12.50	12.52	12.53	12.55	12.56	12.59	13.00	13.01	13.02	13.03	13.04	13.05	13.06	13.07	13.08	13.09	13.13
13.50	13.52	13.53	13.55	13.56	13.59	14.00	14.01	14.02	14.03	14.04	14.05	14.06	14.07	14.08	14.09	14.13
14.20	14.22	14.23	14.25	14.26	14.29	14.30	14.31	14.32	14.33	14.34	14.35	14.36	14.37	14.38	14.39	14.43
14.50	14.52	14.53	14.55	14.56	14.59	15.00	15.01	15.02	15.03	15.04	15.05	15.06	15.07	15.08	15.09	15.13
15.20	15.22	15.23	15.25	15.26	15.29	15.30	15.31	15.32	15.33	15.34	15.35	15.36	15.37	15.38	15.39	15.43
15.50	15.52	15.53	15.55	15.56	15.59	16.00	16.01	16.02	16.03	16.04	16.05	16.06	16.07	16.08	16.09	16.13
16.20	16.22	16.23	16.25	16.26	16.29	16.30	16.31	16.32	16.33	16.34	16.35	16.36	16.37	16.38	16.39	16.43
16.50	16.52	16.53	16.55	16.56	16.59	17.00	17.01	17.02	17.03	17.04	17.05	17.06	17.07	17.08	17.09	17.13
17.20	17.22	17.23	17.25	17.26	17.29	17.30	17.31	17.32	17.33	17.34	17.35	17.36	17.37	17.38	17.39	17.43
17.50	17.52	17.53	17.55	17.56	17.59	18.00	18.01	18.02	18.03	18.04	18.05	18.06	18.07	18.08	18.09	18.13
18.50	18.52	18.53	18.55	18.56	18.59	19.00	19.01	19.02	19.03	19.04	19.05	19.06	19.07	19.08	19.09	19.13
19.50	19.52	19.53	19.55	19.56	19.59	20.00	20.01	20.02	20.03	20.04	20.05	20.06	20.07	20.08	20.09	20.13
20.50	20.52	20.53	20.55	20.56	20.59	21.00	21.01	21.02	21.03	21.04	21.05	21.06	21.07	21.08	21.09	21.13
21.50	21.52	21.53	21.55	21.56	21.59	22.00	22.01	22.02	22.03	22.04	22.05	22.06	22.07	22.08	22.09	22.13

Bild 5. Karta med stadsbussens linjer samt tidtabeller för vintertrafik.

3.3. Passagerare

Landsortstrafikens passagerarantal har hållit sig på en konstant nivå under 2010-talet om ca 300 000 passagerare totalt per år. Linje 1 och 5 är populärast med ca 90 000 respektive ca 60 000 passagerare årligen. Detta kan bero på att linjerna ansluter sig till färjeavgångar. Linje 2, 3 och 4 knyts samman till linjen 2-3-4 mellan Godby och Mariehamn så att den linjespecifika statistiken kan vara missvisande. På linjerna 2, 3 och 4 åker årligen ca 100 000. Linjerna 6, 7 och 8 är kombinationsturer, vilka har minst passagerare.

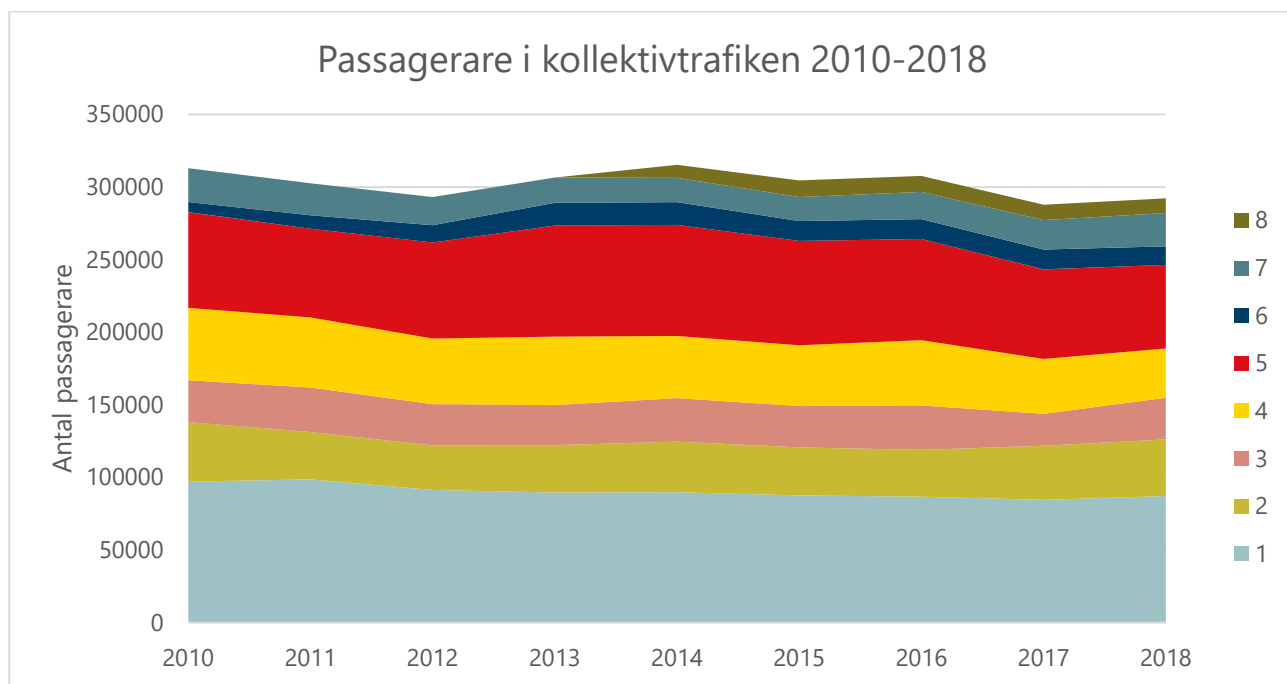

Bild 6. Antal passagerare linjevis 2010 – 2018.

De största passagerargrupperna utgörs av skolelever, arbetspendlare och resenärer till färjeanslutningar. Hur antalet passagerare fördelar sig mellan de olika passagerargrupperna är okänt i detalj. Ålandstrafiken uppskattar att ca 90 % av resorna utgörs av skolskjuts medan arbetspendlingen representerar enbart 5 – 10 % av resorna, se bild 7. År 2019 beviljades ca 1000 skolkort. Enligt Ålandstrafiken görs under vardagar ungefär 1 400 resor i landsortstrafiken. Under sommarsäsongen ökar antalet turister på Åland, vilket även syns i passagerarstatistiken. Exempelvis på linje 5 som ansluter sig till Föglölinjen, Södralinjen och Tvärgående linjen utökas turerna sommartid från en lördagstur till fyra och en söndagstur till tre turer.

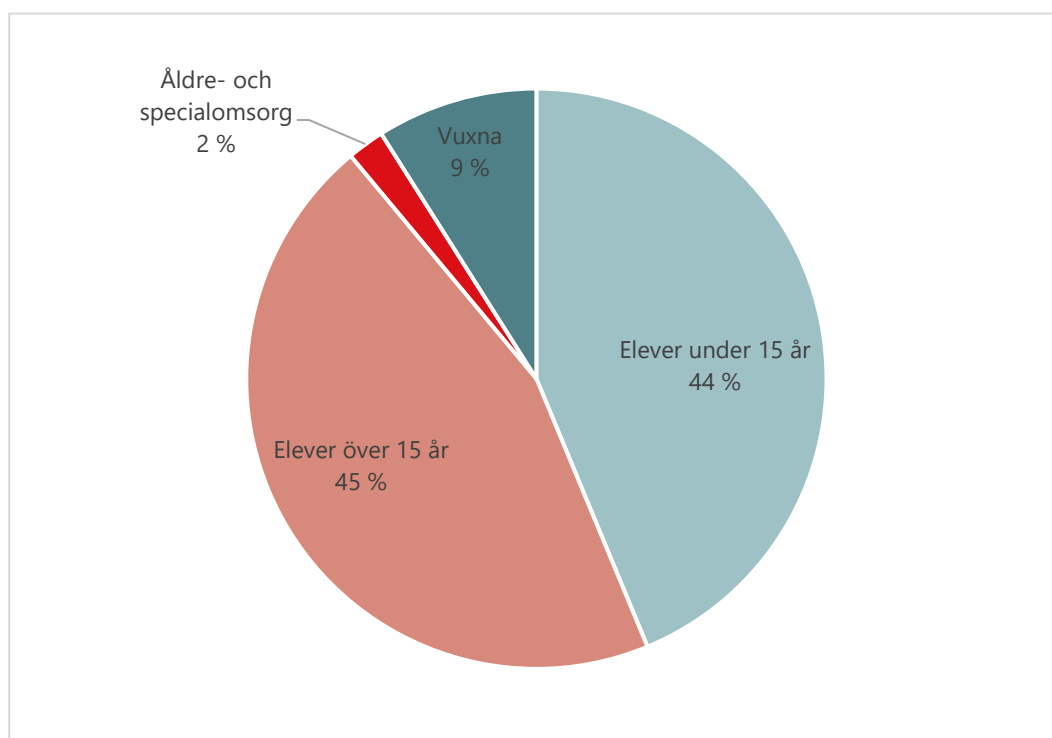

Bild 7. Ålandstrafikens uppskattning av andelen resor per kundgrupp inom kollektivtrafiken under vardagar.

För att verka för ett ökat antal passagerare får bussbolaget en bonusutbetalning om antalet passagerare ökar med minst 7 % jämfört med föregående års passagerarsiffror. För att ytterligare öka passagerarsiffrorna finns i tilldelningsavtalet ett krav om att entreprenören ska marknadsföra sin kollektivtrafik. Kampanjer med avgiftsfria bussturer har genomförts i samband med "Bilfria dagen" varje höst. Landskapsregeringen har haft avsikt att med sina låga busstaxor göra kollektivtrafiken till ett ekonomiskt fördelaktigt alternativ för användarna.

I stadstrafiken har passagerarantalet rört sig årligen om ca 70 000 passagerare under perioden 2014 - 2019. Innan den nya upphandlingen som gjordes 2013 var passagerarantalet ca 250 000 - 300 000 per år, se bild 8. I det tidigare trafikupplägget skötte fyra bussar trafiken med en regelbunden 30-minuters turtäthet med med- och motsolstrafik. Dessutom var resorna avgiftsfria mot det nuvarande biljettpriset om 2,00 euro. Det är okänt vilken av dessa faktorer hade den största påverkan, men ändringen gjorde att passagerarantalet sjönk med ca 75 %. Turtäthet lyfts ofta fram som en viktig faktor som påverkar passagerarnas val att åka kollektivt. De budgeterade kostnaderna sjönk samtidigt med ca 60 %.

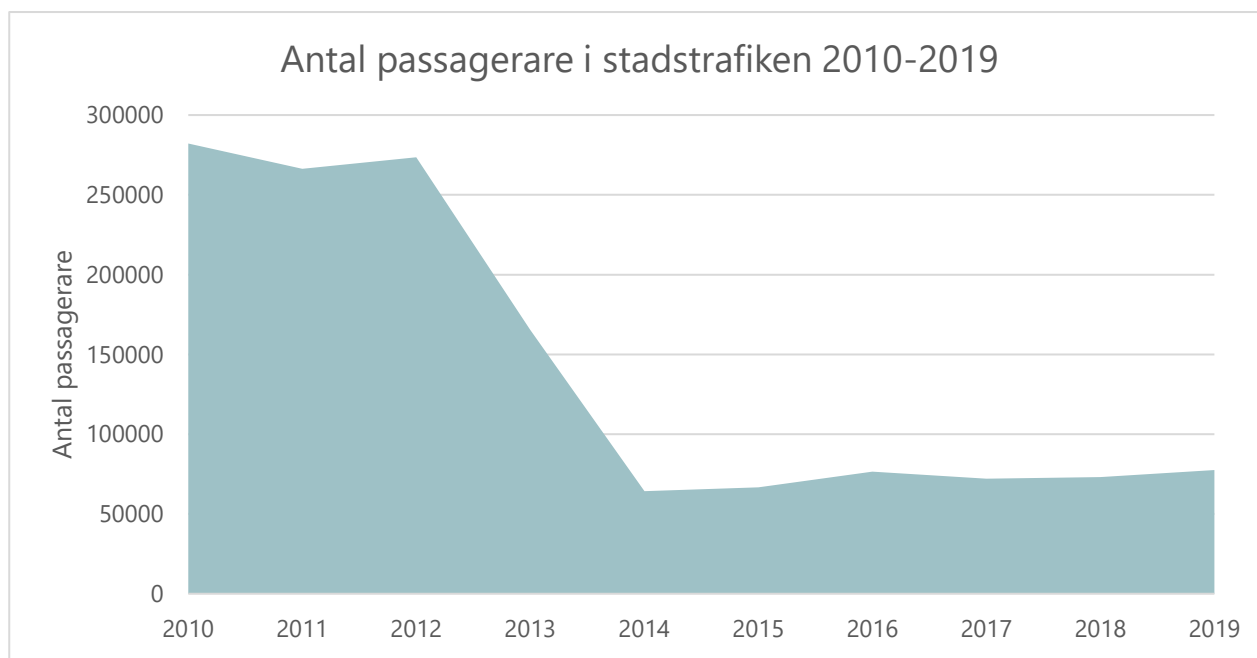

Bild 8. Antal passagerare i stadstrafiken över tid.

3.4. Fordon

Skoleleverna är de största användarna av kollektivtrafiken och därmed den dimensionerande faktorn för fordonstypen samt antalet fordon i kollektivtrafiken. På vardagsmorgnar är transportbehovet störst och eftermiddagarna har ett liknande transportbehov även om det är mera utspritt över tid. Under övriga tider på dagen samt på helger är behovet betydligt mindre. Denna obalans i behov skapar en viss problematik för bussbolagen. För att öka nyttjandegraden av bussarna används de även för charter- och sightseeingtrafik med mera. Detta ställer ett högre krav på fordonens komfort och skick än det egentliga kravet för bara arbetspendling och skolskjuts. Fordonsparken i den åländska kollektivtrafiken håller generellt sett hög kvalitet för att kunna nyttjas till olika ändamål. Fordonen som går i allmän kollektivtrafik på linje 1 - 8 har inget enhetligt utseende medan bussarna i stadstrafiken har en gemensam design som bestäms av beställaren.

Landsortstrafikens linjer 1 - 7 används främst normalgolvade bussar medan stadstrafiken och linje 8 använder låggolvbussar. En viss användning av låggolvade bussar i landsortstrafiken förekommer i och med att Viking Line Buss Ab använder sina bussar så effektivt som möjligt på sina linjer. Låggolvade bussar håller inte det komfortkrav som chartertrafiken kräver, vilket gör att bussbolagen föredrar normalgolvade bussar. normalgolvad buss har ett bagageutrymme som behövs för passagerarna på längre bussresor. Även cyklar kan lastas i bagageutrymmet. För att tillgodose behov av tillgänglighet finns bussar med rullstolslift.

De fordon som används i skoltrafik får inte vara äldre än 15 år för att garantera en god säkerhet och dessutom ska alla sittplatser vara försedda med säkerhetsbälte. Tidvis har reservfordon behövts vilka inte uppfyllt alla ställda krav. Kravställningen på reservfordon har inte varit tydlig.

På linjer och turer med färre passagerare får bussbolaget med godkännande av landskapsregeringen anlita taxibolag. I sådana fall utblir bussbolaget med den avtalsenliga kilometerersättningen och landskapsregeringen ersätter enbart taxifakturan.

3.5. Ålandstrafiken

Bussen och busschauffören är den person som passageraren kommer i kontakt med under sin resa. Ålandstrafiken har hand om den kundrelaterade kontakten både i landsortstrafiken och skärgårdstrafiken. Ålandstrafiken administrerar bokningar och betalningar samt upprätthåller kundinformation, kontoret ligger centralt i Mariehamn vid Bussplan. Transportbyrån på landskapsregeringens infrastrukturavdelning har hand om upphandlingarna och tilldelningarna samt kontrollerar att avtalen efterlevs.

3.6. Avtal

De tidigare avtalen i landsortstrafiken gällde för perioden 1.1.2016 till 31.12.2017 men förlängdes enligt ensidig tvåårig option till 31.12.2019. I och med att den nya kollektivtrafiklagen trädde i kraft först 1.9.2019 tilldelades landsortstrafiken på nytt i ytterligare två (2) års tid fram till 31.12.2021. Detta kan sägas vara en övergångsperiod till ett nytt upphandlat trafiksystem i enlighet med EU:s kollektivtrafikförordning till följd av att arbetet med trafikförsörjningsprogrammet inte prioriterats tidigare.

Varje bussbolag har ett separat avtal med landskapsregeringen, ett så kallat stödavtal. I avtalet ingår förutsättningarna för trafiken, vilken trafik som ska köras och vad bussbolagen får i ersättning. Bussbolagen driver självständigt sin verksamhet i enlighet med avtalet. Alla intäkter tillfaller bussbolagen vilka också erhåller ett stöd från landskapsregeringen mot sina månatliga redovisningar av körda kilometer på de olika linjerna.

Avtalen kan ses som en garanterad inkomstvolym för bussbolagen. Om antalet kilometer ändras, ändras också de ekonomiska förutsättningarna för bussbolagen. Smärre ändringar kan årligen genomföras av beställaren men större förändringar i det avtalsmässiga totala antalet kilometer för varje bussbolag enskilt kan ej göras. Stödavtalen innehåller ingen force majeure-klausul. Avtalsparterna har dock rätt att säga upp avtalet och därigenom komma ur sina åtaganden om det finns risk att verksamheten skulle gå med förlust, såsom exempelvis till följd av minskade intäkter på grund av Corona-pandemin våren 2020 då skolorna i landskapet stängde sina dörrar.

Nuvarande avtal i stadstrafiken trädde i kraft 29.5.2013 och den ursprungliga avtalsperioden utsträckte sig till 31.5.2018. Därefter deklarerades den tvååriga optionen till förlängning till 31.5.2020. För att sammanfalla med landskapsregeringens tilldelning av landsortstrafiken samt arbetet med trafikförsörjningsprogrammet förlängdes avtalet till 31.12.2021 med hänvisning till en övergång till ett nytt system. Trafiken är uppdelade för 42 veckors basstrafik och sommartrafik under 10 veckors tid. Dessutom finns option för lördagstrafik. Stadens avtal innehåller en force majeure-klausul vilken aktiverades ungefär i samband när Corona-pandemin urbröt, 2020.

4. Behov av kollektivtrafik, utmaningar och möjligheter, mål och vision

Enligt kollektivtrafiklagen ska behovet av kollektivtrafik och målsättningen för kollektivtrafiken framgå i trafikförsörjningsprogrammet. I detta kapitel framgår också utmaningarna och möjligheterna för kollektivtrafiken.

4.1. Behov

Kollektivtrafik kan tillgodose behov av persontransporter och transporter av lättare frakter. De passagerargrupper som främst nyttjar kollektivtrafiken är skolungdomar, pendlare, seniorer samt anslutningar till annan trafik (skärgårdstrafiken). Kollektivtrafiken ska fokusera på att tillgodose behovet för dessa kundgrupper.

Skolungdomar är den största nyttjaren av kollektivtrafik, troligtvis eftersom de inte har tillgång till egen bil då de inte uppnått körkortsålder. Denna grupp i åldern 0 – 17 år utgör ca 6 000 personer, enligt statistik från Ålands statistik och utredningsbyrå (ÅSUB)¹. Åldersgruppen har ett dagligt transportbehov med likartat rörelsemönster eftersom skolresor tillgodoses med skolskjuts eller kollektivtrafik. Antalet beviljade skolkort för grundskolor och gymnasier är ca 1 000 stycken. Övriga resor för denna åldersgrupp är i sin helhet en stor del av kollektivtrafiken.

3500 personer ingår i gruppen unga och vuxna 18 – 29 år. En del av denna åldersgrupp studerar medan resten är ute på arbetsmarknaden. Åldersgruppen har ett dagligt transportbehov med likartat rörelsemönster vilket kan tillgodoses till en stor del av kollektivtrafiken. Åldersgruppen har ofta tillgång till egen bil.

I gruppen 30 – 64 år finns nästan 14 000 personer varav majoriteten arbetar dagtid vilket ger ett dagligt transportbehov med likartat rörelsemönster och utgör även den en stor del av kollektivtrafiken. Åldersgruppen har ofta tillgång till egen bil.

Åldersgruppen 65+ utgör ca 7 000 personer vars transportbehov inte nödvändigtvis behöver vara likartat varje dag och vars tider skiljer sig från vanlig arbetstid på grund av att dessa uppnått pensionsålder. Åldersgruppen har ofta tillgång till egen bil eller tillgång till service som stöder rörlighet.

I den sammanräknade mängden av olika åldersgrupper med dagliga likartade transportbehov ingår 23 500 personer. Personer med funktionsnedsättning finns i samtliga grupper.

¹ <https://www.asub.ax/sv/statistik/befolkning-befolkningens-storlek-och-struktur> 1.9.2020.

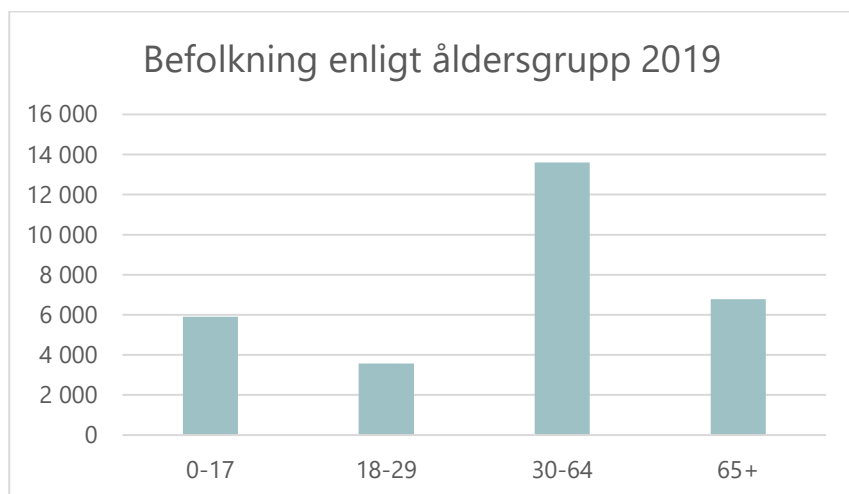

Bild 9. Befolkning enligt åldersgrupp.

Arbetspendlingen uppgår till över 14 000 personer per dag² i vilken inkluderas kommunintern pendling, pendling till andra kommuner samt pendling i skärgården vilket framgår av tabell 5. Framför allt pendlingen inom Mariehamn och Jomala omfattar över 5 000 personer.

Tabell 5. Arbetspendling mellan kommunerna

Hem-kommun	Arbetsplatsens kommun																
	Åland	Brändö	Eckerö	Finström	Föglö	Geta	Hammarland	Jomala	Kumlinge	Kökar	Lemland	Lumparland	Saltvik	Sottunga	Sund	Vårdö	Mariehamn
Åland	14 448	133	284	850	217	137	322	2 477	95	86	360	101	464	23	228	126	8 545
Brändö	172	124	1	2	-	-	-	4	2	-	-	-	-	-	-	-	39
Eckerö	459	-	199	10	-	-	27	49	-	-	3	-	4	-	2	1	164
Finström	1 267	-	3	380	4	16	20	217	-	1	13	1	60	-	19	6	527
Föglö	245	-	-	3	163	-	-	12	1	2	1	1	1	-	2	-	59
Geta	232	-	1	22	1	95	1	20	-	1	3	-	14	-	3	2	69
Hammarland	751	-	25	22	1	-	203	118	-	-	11	2	9	-	2	1	357
Jomala	2 558	-	14	93	6	8	20	858	1	2	26	4	37	-	16	5	1 468
Kumlinge	131	3	-	1	3	-	-	-	82	-	-	1	1	-	-	-	40
Kökar	100	-	-	1	2	-	-	2	-	75	-	-	1	-	-	-	19
Lemland	1 030	1	4	22	7	1	6	138	2	1	217	21	15	-	4	1	590
Lumparland	188	-	-	2	2	-	2	16	1	-	11	64	1	-	-	1	88
Saltvik	910	-	7	112	3	12	11	116	-	-	11	-	231	-	17	8	382
Sottunga	41	-	-	-	2	-	-	1	-	1	-	-	-	21	-	-	16
Sund	512	-	3	41	-	-	2	86	-	-	3	-	36	-	125	8	208
Vårdö	187	1	1	15	-	-	-	16	-	-	-	-	4	-	6	88	56
Mariehamn	5 665	4	26	124	23	5	30	824	6	3	61	7	50	2	32	5	4 463
Landskomm.	8 783	129	258	726	194	132	292	1 653	89	83	299	94	414	21	196	121	4 082
-Landsbygden	7 907	1	256	704	24	132	292	1 618	4	5	298	92	407	-	188	33	3 853
-Skärgården	876	128	2	22	170	-	-	35	85	78	1	2	7	21	8	88	229

Procent

² Sysselsatt arbetskraft 31.12.2017 https://www.asub.ax/sites/www.asub.ax/files/statistics/syssel17_0.pdf 1.9.2020.

4.2. Möjligheter och utmaningar

Arbetspendlingen och skoltrafiken mellan de åländska kommunerna är omfattande vilket framgår av statistik från ÅSUB, se tabell 5. Det redan existerande stora transportbehovet skapar ett gott passagerarunderlag för hela kollektivtrafiken. Om alla 14 000 pendlare kan och skulle nyttja kollektivtrafiken innebär det 28 000 resor per dag, 140 000 per vecka och 6,3 miljoner per år om arbetsåret antas ha 45 veckor.

Arbetspendlingen inom Mariehamn och Jomala är lika omfattande som pendlingen från landsbygden till tätorten. Det visar en motivation till en utökad tätortstrafik under programperioden i en kombination med till exempel satsningar på cykelpendling. Det är således där fokus ligger för en utveckling av kollektivtrafiken i detta skede.

Utmaningar för kollektivtrafiken är att erbjuda ett konkurrenskraftigt alternativ jämfört med personbilstrafik. Kollektivtrafiken kan inte erbjuda samma flexibilitet i avgångs- och ankomsttider samt närhet till start och mål för alla passagerare. Snabbhet från start till mål har kollektivtrafiken också svårt att överträffa personbilen i. Personbilen erbjuder dessutom en större flexibilitet och möjligheter om flera destinationer finns längs resvägen. För att göra kollektivtrafiken attraktivare som alternativ behöver dessa utmaningar hanteras och reduceras. Antalet person- och paketbilar har ökat på Åland och är år 2019 uppe i 29 919 stycken vilket kan jämföras med att Ålands totala befolkning var 29 884 stycken 2019, antalet personbilar överstiger alltså antalet invånare, se bild 10.

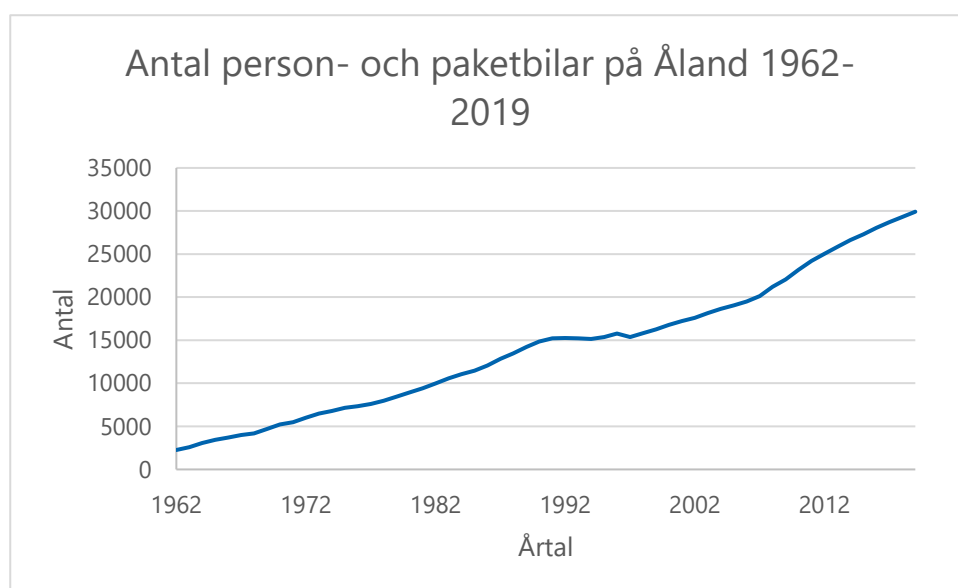

Bild 10. Utveckling av antal person- och paketbilar på Åland från 1962 till 2019.

4.3. Mål och vision

Visionen och de övergripande samt de nedbrutna målen togs fram i Kollektivtrafikutredningen 2014 och baserar sig på Stockholms Läns Landstings trafikförsörjningsprogram. Visionen "Attraktiv kollektivtrafik i ett hållbart transportsystem" betyder att kollektivtrafiken är ett attraktivt alternativ för transporter samtidigt som hela transportsystemet på Åland blivit hållbart. Visionen delas sedan upp i tre övergripande mål "Attraktiva resor", "Tillgänglighet och sammanhållet Åland" och "Effektiva resor med låg miljö- och hälsopåverkan". De

övergripande målen har sedan brutits ner i nedbrutna mål för att lättare definiera målsättningar och åtgärder för att sträva mot visionen, se bild 11. Nuläge och målsättningar kopplade till visionen finns i tabell 6. De övergripande och nedbrutna målen finns redogjorda i kapitel 5, 6 och 7.

Bild 11. Visionens övergripande och nedbrutna mål.

Tabell 6. Nuläge och övergripande målsättningar för kollektivtrafiken 2023 och 2030

Övergripande mål	Nuläge 2019	Målsättning 2023	Målsättning 2030
Attraktiva resor	Ca 350 000 passagerare per år. Kundnöjdhet okänt. Allmänhetens nöjdhet okänt.	500 000 passagerare per år. Kundnöjdhet 50 %. Allmänhetens nöjdhet 50 %.	1 000 000 passagerare per år. Kundnöjdhet 75 %. Allmänhetens nöjdhet 75 %.
Tillgängligt och sammanhållet Åland	Inom stadstrafiken och linje 8 är fordonen tillgänglighetsanpassade. I landsortstrafiken finns möjlighet till tillgänglighetsanpassade fordon. Vissa av stadens och landsortens hållplatser och bytespunkter är tillgänglighetsanpassade. Kollektivtrafiken sammanbinder samtliga fastäländska kommuner med Mariehamn. Mariehamn har utökad kollektivtrafik.	Alla bussar inom tätortstrafiken är tillgänglighetsanpassade. Alla bytespunkter är tillgänglighetsanpassade. Antalet tillgänglighetsanpassade hållplatser ökar. Kollektivtrafiken sammanbinder samtliga fastäländska kommuner med Mariehamn. Tätortens olika områden förbinds genom en utökad tätortstrafik.	Alla bussar är tillgänglighetsanpassade. Alla hållplatser inom tätortstrafiken samt vid bytespunkter på landsbygden är tillgänglighetsanpassade. Antalet tillgänglighetsanpassade hållplatser ökar. Kollektivtrafiken sammanbinder samtliga fastäländska kommuner med Mariehamn. Tätortstrafiken sammanbinder tätorten.
Effektiva resor med låg miljöpåverkan	Självfinansieringsgraden är 10 %. Kollektivtrafiken drivs 100 % förnyelsebart.	Självfinansieringsgraden är 20 %. Kollektivtrafiken drivs 100 % förnyelsebart.	Självfinansieringsgraden är 50 %. Kollektivtrafiken drivs 100 % förnyelsebart.

5. Attraktiva resor

Det övergripande målet delas upp i två nedbrutna mål:

1. Samordning, kvalitet och stabilitet

Handlar om att kollektivtrafiken ska vara sammanhållen, samordnad och behovsanpassad.

2. Konkurrenskraft

Innebär att kollektivtrafikens ska vara ett attraktivt resealternativ jämfört med andra alternativ.

För att kollektivtrafiken ska bli ett konkurrenskraftigt färdmedel samtidigt som passagerarna upplever sig som nöjda behöver kollektivtrafiken göras attraktiv.

5.1. Samordning, kvalitet, stabilitet

Kollektivtrafikutredningen slog fast att kollektivtrafiksystemet ska utvecklas utifrån behov av enkelhet och långsiktighet, hög tillförlitlighet, trygghet, komfort, turtäthet, snabba resor och bekväma byten för att upplevas som attraktiv. Dessutom ska kollektivtrafiken präglas av gott bemötande och lättillgänglig resenärsinformation.

En hög tillförlitlighet är beroende av att bussen går i utlovad tid. Försenade bussar eller bussar som inte dyker upp sänker tillförlitligheten för kollektivtrafiken, vilket är skadligt för dess attraktivitet. Orsaker till förseningar kan vara dåligt väglag, byten som inte sammanfaller (till exempel försenade färjor) och turlistor som inte är tillräckligt anpassade för omständigheter på linjen. Turtätheten är en avgörande faktor för kollektivtrafikens attraktivitet. En hög turtäthet ger en attraktiv kollektivtrafik.

5.1.1. Nuläge

Generellt sett är förseningar inom busstrafik på Åland ovanliga men vissa flaskhalsar finns dock såsom exempelvis Rökerirondellen som under rusningstid kan förorsaka förseningar. Viss problematik råder kring byten mellan färja och buss, beroende på att färjorna påverkas av flera faktorer. Byten är generellt inte bekväma för passagerarna varför antal byten behöver minimeras för att göra kollektivtrafiken attraktiv. Bussarna är däremot bekväma och håller hög standard i landsortstrafiken. I stadstrafiken är komforten på normal nivå.

Turtätheten i landsortstrafiken är på en försvarlig nivå med hänsyn till passagerarantal och budgeterade medel. Inom stadstrafiken är turtätheten högre. Både på landsbygden och i staden är bussen ett långsammare transportmedel än personbil eftersom bussen behöver täcka så stort område som möjligt och avsätta tid för av- och påstigning.

2019 har stadsbussen och landsortsbussen olika ändhållplatser i centrum av Mariehamn. Om smidiga byten ska vara möjliga mellan landsortstrafiken och tätortstrafiken i framtiden måste en gemensam bytespunkt finnas.

Digitaliseringsgraden inom kollektivtrafiken, både mot kund och i bakomliggande system, är låg. En högre grad av digitalisering ger bättre användarvänlighet för kunder och i administrationen av kollektivtrafiken. Digitaliseringen ska inte utgöra ett hinder för passagerare som inte har vana med digitala system. Under 2020 inleddes ett arbete för ökad digitalisering av både kollektivtrafiken och skärgårdstrafiken. Underhåll och uppdatering av de digitala systemen är minst lika viktiga som införandet.

5.1.2. Mål och åtgärder under programperioden

Målsättningar, åtgärder och ansvarsfördelningen för trafikupplägget under programperioden 2022–2023:

- Mål:** Antalet förseningar fortsätter minska. Bussen dyker upp varje gång.
Åtgärder: Tidtabeller ses över för att lämna tillräckligt med tidsutrymme. Realtidspositionering av bussen införs för nyttjarna.
- Mål:** Bytena blir lättförståeliga och smidiga.
Åtgärd: Bättre instruktioner i tidtabell och i den fysiska miljön och på bussarna. En gemensam bytespunkt för tätortstrafiken och landsortstrafiken utreds. För förbättringar i den fysiska miljön behöver alla involverade parter vara delansvariga för genomförande, bland annat markägare, väghållare, trafikidkare och upphandlande myndighet.
- Mål:** Samordningen förbättras och användarvänligheten blir smidigare.
Åtgärder: Ålandstrafiken får det huvudsakliga ansvaret att koordinera kollektivtrafiken ut mot kund. En reseapp tas fram.
- Mål:** Turtätheten inom landsortstrafiken bibehålls. Stadstrafiken utvidgas till hela tätorten vilket ger utvecklad turtäthet för tätorten.
Åtgärd: Ingen större förändring i landsortstrafikens turlista. Upphandlingen av tätortstrafiken omfattar även områden i Jomala.

Tabell 7. Mål samt ansvarig för genomförande

Mål	Landskapsregeringen	Ålandstrafiken	Kommuner	Entreprenör
1	X	X		X
2	X	X	(X)	
3	X	X		
4	X			

5.1.3. Långsiktiga mål

Antalet förseningar ska fortsätta minska fram till 2030 och bussen dyker upp varje gång. Flaskhalsar i vägnätet ses över och kollektivtrafiken får eventuellt försmidigande åtgärder så som egna körfält och lagstiftningsförändringar. Byten mellan färja och buss kommer alltid vara problematiska men det långsiktiga arbetet fortsätter med att underlätta byten. Digitaliseringen behöver fortsätta för att öka användarvänligheten och försmidiga administrationen. De digitala användarhjälpmedlen underhålls av Ålandstrafiken med bakomliggande system utvecklade av externa experter.

5.2. Konkurrenskraft

Kollektivtrafiken konkurrerar främst mot den egna bilen. Kollektivtrafiken ger längre restid vilket har stor betydelse av valet av färdmedel. Restidskvot är ett begrepp för skillnaden mellan restid för egen bil och kollektivtrafik. Restidskvoten är 1 om båda färdmedel har lika lång restid. Har kollektivtrafiken dubbelt så lång restid är restidskvoten 2. En förkortning av restiden med buss och därmed även restidskvoterna ökar konkurrenskraften för kollektivtrafiken. Kollektivtrafiken försenas huvudsakligen av längre rutter, på- och avstigningar samt mindre smidighet i framförallt tät trafik. Den egna bilen kan ta den kortaste/snabbaste resan från punkt A till punkt B medan kollektivtrafiken behöver täcka så många olika behov av påstignings- och avstigningsplatser som möjligt vilket generellt inte ger den snabbaste resan för alla. Snabblinjer skapar snabba resor men täcker färre destinationer.

Flexibiliteten i restid och resmål är den egna bilens fördel i attraktivitet vilket kollektivtrafiken aldrig kommer att överträffa. Det ekonomiskt fördelaktigaste alternativet är också ett vägande skäl för vilket som är attraktivast. Personbil är fortsättningsvis det alternativ som flest pendlare föredrar, framförallt på landsbygden men även i tätorterna. Om kollektivtrafikens konkurrenskraft ökar kommer dess andel av de motoriserade resorna att öka.

För att kollektivtrafiken ska upplevas som attraktiv måste den vara ett billigare alternativ jämfört med den egna bilen. Kollektivtrafiken bör därmed vara ett betydligt billigare alternativ för att uppväga dessa nackdelar jämfört med den egna bilen. Kostnadmässigt kan jämförelsen även omfatta fasta kostnader så som reseavdrag, bilförsäkring, bilskatt, underhåll, parkeringsavgifter och liknande och inte enbart bränslekostnad för resan i fråga. En totalekonomisk analys över vilket resealternativ som är fördelaktigast har inte gjorts.

5.2.1. Nuläge

Restidskvoterna mellan centralorterna på landsbygden och Mariehamn är höga (1,5 – 2), se tabell 8. Kortare sträckor har högre restidskvot än längre sträckor.

Tabell 8. Restidskvoter för resor från centralorter till Mariehamn

Ort	Avstånd till Bussplan, Mariehamn (snabbaste vägen) (km)	Restid med bil	Restid med buss	Restidskvot
1 Berghamn	33,6	0:31	0:45	1,45
1 Kattby	19,8	0:17	0:30	1,76
1 Gottby	8,0	0:09	0:20	2,22
2 Vestergeta	36,6	0:32	1:03	1,97
3 Kvarnbo	22,8	0:21	0:42	2,00
2-3-4 Godby	15,6	0:15	0:30	2,00
2-3-4 Jomala kyrka	6,5	0:08	0:20	2,50
4 Hummelvik	45,2	1:02	1:10	1,13
4 Finby	27,3	0:24	0:41	1,71
5 Långnäs	28,3	0:25	0:45	1,80
5 Söderby	14,9	0:14	0:20	1,43
8 Järsö	11,0	0:14	0:20	1,43

5.2.2. Mål och åtgärder under programperioden

Målsättningar, åtgärder och ansvarsfördelningen för trafikupplägget under programperioden 2022–2023:

- Mål:** Restidskvoterna ökar inte.
Åtgärd: Inga nya hinder skapas för kollektivtrafiken. Kollektivtrafiken ska planeras för minskade restider. Försmidigande åtgärder såsom bussfiler utreds. För förbättringar i den fysiska miljön behöver alla involverade parter vara delansvariga för genomförande, bland annat markägare, väghållare, trafikidkare och upphandlande myndighet.
- Mål:** Kollektivtrafiken är ett totalekonomiskt fördelaktigare alternativ jämfört med personbil för arbetspendling.
Åtgärder: En totalekonomisk jämförelse görs och ändringar görs eventuellt beroende på resultatet.
- Mål:** Kollektivtrafikens andel av de motoriserade resorna ska öka under programperioden.
Åtgärder: De övriga åtgärderna strävar till detta mål.

Tabell 9. Mål samt ansvarig för genomförande

Mål	Landskapsregeringen	Ålandstrafiken	Kommuner	Entreprenör
1	X	X	(X)	
2	X			
3				

5.2.3. Långsiktiga mål

Restidskvoterna ska minska bland annat genom att bussarna får möjligheter att röra sig smidigare i tätorter och på högt trafikerade trafikplatser. Ett långsiktigt arbete för att prioritera kollektivtrafiken i trafiken vore gynnsamt. Separata bussfiler och smitfiler är exempel på åtgärder som ökar kollektivtrafikens framkomlighet. Att bussar ges företräde vid väjning ut från hållplatser inom 50-område är även exempel på åtgärder som gör kollektivtrafiken smidigare. Flera sådana åtgärder behöver utföras framöver.

Goda kollektivtrafikförbindelser ökar attraktiviteten för boende och företag. En ökad bebyggelse i områden med kollektivtrafik kan vara trolig. Offentlig planering och utveckling av bebyggelse kan styras till områden med existerande kollektivtrafik för att främja hållbara transportmedel samtidigt som det ger ett bättre passagerarunderlag och ett bättre utnyttjande av samhällsresurserna. Kommunerna har ansvar för markplaneringen på Åland och kan därmed styra var ny bebyggelse sker. Landskapsregeringen lyfter kollektivtrafikfrågan i sina utlåtanden om kommunala planer och beaktar kollektivtrafiklösningar i sina egna vägplaner.

Kollektivtrafikens andel av de motoriserade resorna ökar och kollektivtrafiken står för en större del av arbetspendlingen.

6. Tillgängligt och sammanhållet Åland

Det övergripande målet delas upp i två nedbrutna mål:

1. Resor för alla

Handlar om tillgänglighetsanpassning, behovsanpassning och att kollektivtrafiken kan nyttjas av alla oberoende ekonomiska förutsättningar.

2. Regional tillgänglighet och tillväxt

Handlar om möjlighet att resa inom hela landskapet Åland med kollektivtrafik.

6.1. Resor för alla

Kollektivtrafiken vara tillgänglighetsanpassad och ska vara ett val för äldre och resenärer med funktionsnedsättning, vilket minskar behovet av enskilda resor med färdtjänst och service som stöder rörlighet. Kollektivtrafiken ska vara ett attraktivt transportalternativ, inte bara för dessa grupper, utan för alla som bor och vistas i landskapet. För att kollektivtrafiken ska vara tillgänglig behöver både fordon, bytespunkter och hållplatser vara tillgänglighetsanpassade. Hela resan från start till mål måste vara tillgänglighetsanpassad för att klassas som tillgänglig.

En tillgänglig bytespunkt eller hållplats ska uppfylla följande krav:

- Upphöjd plattform som kan nås utan steg från gatunivå eller gång- och cykelbana
- Taktila stråk
- Hållplatsstolpe
- Tidtabellanslag
- Vädskydd
- Belysning

Hållplatser behöver dessutom vara utformade så att bussarna smidigt kan svänga in och ut från hållplatsen. Hållplatsen ska vara placerad på en plats som inte äventyrar trafiksäkerheten.

Ett tillgängligt fordon ska uppfylla följande krav:

- Låggolvs- eller lågentrëbuss eller fordon utrustat med lyftanordning
- Skärmar som åtminstone visar följande hållplats
- Utrop av nästa hållplats
- Chaufför med kunskap i hur man ska bemöta och assistera personer med funktionsnedsättningar

För att alla ska ha möjlighet att använda kollektivtrafiken oberoende av de egna ekonomiska förutsättningarna behöver biljettpriserna vara på en godtagbar nivå.

6.1.1. Nuläge

De bussar som idag används i landsortstrafiken och stadstrafiken är utrustade med audiovisuella informationssystem. I landsortstrafiken används främst normalgolvade bussar vilket försvårar för personer

med nedsatt rörelseförmåga och barnvagnar. För den som vill åka buss med till exempel rullstol finns det möjlighet att tolv timmar före avgång, via Ålandstrafiken eller respektive bussbolag, göra en bokning varvid bussbolaget ser till att turen ifråga körs med en buss utrustad med rullstolshiss. Landskapsregeringen har samarbetat med Ålands handikappförbund för utformning av krav på tillgänglighet i sina tilldelningar och upphandlingar av kollektivtrafik. På linje 8 och inom stadstrafiken används låggolvade bussar vilket betyder att dessa linjer har fordon som är anpassade för personer med nedsatt rörelseförmåga och barnvagnar.

I praktiken anlitar personer med nedsatt rörelseförmåga vanligen färdtjänst för sina transporter. Det är betydligt lindrigare att åka färdtjänst direkt hemifrån och hela vägen till destinationen än att använda kollektivtrafiken. Kostnaden för den enskilde individen blir densamma eftersom färdtjänstkostnaden baserar sig på kollektivtrafiktaxan.

Nuläget för tillgängligheten på alla ca 700 hållplatser är inte känt. Majoriteten av hållplatserna på landsbygden är inte dock tillgänglighetsanpassade. På landsbygden har hållplatser på senare år anpassats för personer med nedsatt rörlighet i samband med ombyggnad av vägar och nybyggande av gång- och cykelbanor. I Mariehamn är situationen bättre än på landsbygden även om alla hållplatser inte är tillgänglighetsanpassade. Vid ombyggnation av gator i staden har hållplatserna tillgänglighetsanpassats.

Biljettpriserna inom landsortstrafiken och stadstrafiken är satta på en nivå som ska upplevas som rimlig för passagerarna. För återanvändare av kollektivtrafiken finns periodkort med rabatterade priser. En förenkling av biljettprissättningsystematiken skulle mycket minska administrationsarbetet på Ålandstrafiken.

6.1.2. Mål och åtgärder under programperioden

Landskapsregeringen önskar samarbeta med Ålands handikappförbund i utformning av upphandlingskrav för att säkerställa att kravställningarna uppfyller de behov personer med funktionsnedsättning har.

Målsättningar, åtgärder och ansvarsfördelningen för trafikupplägget under programperioden 2022 – 2023:

- Mål:** Alla bussar inom tätortstrafiken är tillgängliga. Alla bussar inom landsortstrafiken har minst audiovisuella informationssystem, bussar med rullstolslift kan beställas på förhand. Bussarna inom landsortstrafiken kommer vara normalgolvade under programperioden.
Åtgärd: Uppnås genom upphandlingskrav.
- Mål:** Alla bytespunkter är tillgängliga och försedda med digitala avgångsskyltar. Tillgänglighetsgraden för hållplatser på landskapsregeringens vägar ökar i samband med om- och nybyggnationer av vägnätet. Förutom de hållplatser som byggs om i samband med ny- och ombyggnation av vägnätet ska landskapsregeringen upprusta ytterligare 10 hållplatser per år till landskapets nya standard för hållplatser.
Åtgärd: Krav på väghållare att tillgänglighetsanpassa hållplatser vid ombyggnation av vägar och gator. Landskapsregeringen gör alla bytespunkter inom sitt vägnät tillgängliga. Landskapsregeringen gör andra hållplatser tillgängliga i samband med om- och nybyggnation av landskapsvägar. Målsättningen implementeras i verksamhetsplaner för ansvariga enheter.
- Mål:** Alla hållplatser ska vara försedda med hållplatsstolpe och hållplatsanpassat tidtabellsanslag.
Åtgärder: Målsättningen implementeras i verksamhetsplaner för ansvariga enheter. Landskapsregeringen har koordineringsansvaret.

4. **Mål:** Biljettpriserna för kollektivtrafiken på landsbygden sänks och antalet biljettzoner minskas. Skolkorten ska inte vara dyrare än motsvarande årskort. Inom tätorten ökar inte biljettpriserna. Ett gemensamt biljettsystem för all kollektivtrafik på Åland införs.

Åtgärder: Landskapsförordning som beskriver zonindelning revideras samtidigt som biljettpriset för passageraren inte ökar. Tätortstrafiken och landsortstrafiken får ett gemensamt biljettsystem, vilket möjliggör byten mellan tätorts- och landsortstrafik på samma biljett.

Tabell 10. Mål samt ansvarig för genomförande

Mål	Landskapsregeringen	Ålandstrafiken	Kommuner	Entreprenör
1	X			X
2	X		X	
3	X	X	X	
4	X	X		

Tabell 11. Huvudlinjernas bytespunkter och deras tillgänglighet

Bytespunkt	Redan tillgänglig (2019)	Tillgänglig 2023
Bussplan, Mariehamn		X
Stadsbussens bytespunkt	X	X
Berghamn, Eckerö		X
Godby centrum	X	X
Hummelvik, Vårdö		X
Långnäs, Lumparland		X
Svinö, Lumparland		X

6.1.3. Långsiktiga mål

Det långsiktiga målet är att kollektivtrafiken ska vara tillgänglig för alla som bor och vistas i landskapet. Alla fordon inom kollektivtrafiken ska vara tillgänglighetsanpassade på lång sikt. Antalet bytespunkter utökas till att omfatta alla punkter på landsbygden där pendlarparkeringsmöjligheter och anslutningar till matartrafik finns. Inom tätorten ska alla hållplatser vara tillgängliga. På landsbygden ökar tillgängligheten i samband med om- och nybyggnation av vägar. För att uppnå detta ställs krav på tillgänglighetsanpassning för de enheter som ansvarar över vägnäten. Passager till och från hållplatsen behöver också vara tillgängliga för att en tillgänglig hållplats ska fylla sin funktion. Landskapsregeringen och kommunerna ska kontinuerligt utveckla hållplatser och bytespunkter för att uppfylla tillgänglighetskraven.

Biljettpriserna hålls på en låg nivå för att ge alla, som bor eller vistas i landskapet, en möjlighet att använda kollektivtrafiken oberoende av sina ekonomiska förutsättningar.

6.2. Regional tillgänglighet och tillväxt

Kollektivtrafiken ska sammanbinda kommunernas bebyggelseområden och staden, vilket skapar en sammanhållen arbetsmarknadsregion på fasta Åland och den intill liggande skärgården. Arbetspendling med kollektivtrafik inom och mellan de åländska kommunerna ger alla kommuner även en möjlighet att erbjuda

attraktiva områden för arbetsplatser och bostäder. Anslutningstrafik till skärgårdstrafikens avgångar och ankomster integrerar skärgården med resten av Åland och skapar en landskapsomfattande samhörighet med möjligheter till tillväxt på hela Åland.

6.2.1. Nuläge

Landsortstrafiken förbinder landsbygds kommunernas centrala delar med varandra och med Mariehamn via de större vägarna. Linje 1, 4 och 5 ansluter sig dessutom till färjhamnarna. Stadstrafiken är en förtätad trafik inom Mariehamns stad. Tätorten har idag vuxit utanför Mariehamns stadsgränser och en utvecklad tätortstrafik har varit under diskussion ett flertal år. ÅSUB gjorde 2016 en enkätstudie om stadstrafiken där det framkom att den mest efterfrågade förändringen var en trafik som även omfattar områden utanför stadsgränsen³.

Turlistan i landsorts- och stadstrafiken är uppbyggd för arbetspendling till och från samt inom Mariehamn samt skoltrafik på morgonen och returer på eftermiddagen. Övriga tider på dygnet, helger samt sommartid är förbindelserna sämre eftersom skolorna har sommarstängt och det arbetande folket har semester.

6.2.2. Mål och åtgärder under programperioden

Målsättningar, åtgärder och ansvaringsfördelningen under genomförandet av programperioden 2022–2023:

- Mål:** Möjligheterna till arbetspendling från landsbygden till tätorten bibehålls. Antalet arbetspendlare ökar under programperioden.
Åtgärder: Inga neddragningar av pendlingsturer.
- Mål:** En tätortstrafik omfattande Mariehamn, Jomala och Järsö införs.
Åtgärder: Landskapsregeringen och tätortens kommuner samarbetar kring att utveckla en tätortstrafik.
- Mål:** Kollektivtrafiken ansluter till de viktigaste avgångar/ankomster i Berghamn, Hummelvik, Långnäs och Svinö. Kollektivtrafiken förbinder färjelinjerna i skärgården med varandra. Antalet passagerare som ansluter till och från färjeavgångar ökar under programperioden.
Åtgärder: Behövliga turer bibehålls. Ökad samordning mellan skärgårdstrafiken och kollektivtrafiken sker i trafikplaneringen hos landskapsregeringen. Landskapsregeringen samarbetar i sin tur med skärgårdskommunerna gällande bland annat deras behov av anslutningstrafik.
- Mål:** Kollektivtrafiken ska vara ett alternativ för besökare.
Åtgärder: Sommarturlistan anpassas för att tillgodose behov från besöksnäringen. Dialog förs med aktörer från besöksnäringen för att kartlägga behoven.

Tabell 12. Mål samt ansvarig för genomförande

Mål	Landskapsregeringen	Ålandstrafiken	Kommuner	Entreprenör
1	X			
2	X		X	

³ https://www.asub.ax/sites/www.asub.ax/files/reports/rapport_2016_4.pdf 23.10.2020

3	X	X	X	
4	X	X		

6.2.3. Långsiktiga mål

Kollektivtrafiken utvecklas efter behov, vilket utvärderas kontinuerligt. Om behoven förändras behöver det avspeglas i kollektivtrafiken. I kommande trafikförsörjningsprogram beaktas landsortstrafiken i större utsträckning, vilket är anledning till den korta programperioden. Det långsiktiga målet är att kollektivtrafiken skapar ett attraktivt resealternativ för ett sammanhållet landskap för alla, såsom pendlare, boende och besökare.

7. Effektiva resor med låg miljö- och hälsopåverkan

Det övergripande målet delas upp i två nedbrutna mål:

1. Miljö och hälsa

Behandlar kollektivtrafikens utsläpp samt kollektivtrafikens direkta och indirekta påverkan på människors hälsa

2. Effektivitet

Behandlar effektivt användande av samhällets resurser

7.1. Miljö och hälsa

Kollektivtrafik är ett energieffektivt samt miljö- och klimatomåttigt bra resealternativ för den enskilde resenären, speciellt jämfört med biltrafik, under förutsättning att gott kapacitetsutnyttjande uppnås. Om kollektivtrafiken drivs med förnyelsebara drivmedel och med energieffektiva fordon minskar dess negativa påverkan på klimatet och miljön ytterligare. Gående och cyklande är energieffektivare och har lägre miljö- och klimatpåverkan än kollektivtrafik och biltrafik samtidigt som folkhälsan ökar. Därför jämför kollektivtrafiken med biltrafiken. Gående och cyklande bör uppmuntras. Kollektivtrafik kan erbjuda ett alternativ till cyklande och gående pendlare de dagar då det råder dåligt väder.

Kollektivtrafik är mer utrymmeseffektiv än biltrafik vilket kan innebära minskad trängsel på gator och minskat behov av parkeringsplatser och infrastrukturella satsningar i form av vägar i tätort. I tätort är dessutom buller och luftföroreningar en påverkande faktor för livskvaliteten för dem som bor i direkt närhet till större trafikstråk. Förnyelsebara drivmedel minskar utsläppen av luftföroreningar till viss del medan eldrivna fordon minskar både bullernivåer och luftföroreningar.

Offentlig upphandling av fordon och transporttjänster blir från 2.8.2021 underkastade upphandlingskrav om förnyelsebara drivmedel enligt EU-direktiv 2019/1161 om främjande av rena och energieffektiva vägtransportfordon. I direktivet fastslås miniminivåer för varje medlemsnation för andelen eldrivna och förnyelsebart drivna fordon för olika fordonstyper. För Finlands del gäller för stadsbussar att 41 % ska vara förnyelsebart drivna, varav minst hälften ska vara eldrivna. Från och med 1.1.2026 höjs kraven till 59 %, varav minst hälften är eldrivna. Kraven ska införlivas i nationell lagstiftning vilket inte skett vid detta tillfälle varken i rikets eller Ålands lag. Vilka nivåer som kommer fastslås i den kommande landskapslagen är ännu oklart. Den nationella lagstiftningen måste minst uppfylla miniminivån i direktivet och upphandlingarna måste i sin tur minst uppfylla den nationella lagstiftningen. Landsortsbussarna påverkas inte av EU-direktivet, om de kommer påverkas av nationell lagstiftning är oklart.

7.1.1. Nuläge

Fram till 2013 körde bussbolaget Röde Orm Ab stadstrafiken i Mariehamn helt på lokalproducerad FAME-biodiesel gjord på fiskrens från lokal fiskodling. Ålandsbussen Ab har fortsatt köra med detta bränsle på linje 8 medan Viking Line Buss Ab som vann den nya upphandlingen om stadstrafiken, kör med vanlig diesel.

Upphandlingen om stadstrafiken innehöll endast krav på Euro 4 standard för motorerna. Inom den övriga landsortstrafiken användes vanlig diesel i bussarna fram tills hösten 2018 då bussbolagen övergick till förnyelsebar HVO-diesel genom ett stödsystem från landskapsregeringen. I tilldelningen av landsortstrafiken finns inget krav på motorernas utsläpp. Ingen buss drivs varken med el eller biogas.

Nyttjandegraden av kollektivtrafiken beror på linje och avgångstid. Generellt har morgonturer till Mariehamn och eftermiddagsturer från Mariehamn god nyttjandegrad medan övriga turer har lägre nyttjandegrad. De turer med hög nyttjandegrad är de som tillgodoser behoven för de största passagerargrupperna, skolelever och arbetspendlare, medan de resterande turerna tillgodoser mindre gruppers behov, såsom pensionärer och färjeresenärer. Inom stadstrafiken är morgonturer och eftermiddagsturer för skolresor och arbetspendling mest nyttjade.

Inga bullermätningar kopplade till kollektivtrafiken har gjorts. Trafikinceder med bussar i trafik förekommer men inga personskador har kommit landskapsregeringen tillkänna.

7.1.2. Mål och åtgärder under programperioden

EU-direktiv 2019/1161 betyder att minst 20,5 % av tätortstrafikens bussar måste vara eldrivna och utöver detta måste minst 20,5 % vara drivna med förnyelsebara drivmedel. Landsortsbussarna omfattas inte av direktivet men kommer ändå ha målsättningar för förnyelsebara drivmedel. Bullernivåerna inom tätorten sänks i och med övergång till eldrift.

Målsättningar, åtgärder och ansvaringsfördelningen under genomförandet av programperioden 2022–2023:

1. **Mål:** Landsortstrafiken drivs med förnyelsebart och hållbart producerade drivmedel, medan majoriteten av tätortstrafikens ordinarie fordon består av elbussar drivna med förnyelsebar el under programperioden. Ett införande av elbussar vid programperiodens start är inte genomförbart på grund av långa leveranstider på elbussar.
Åtgärder: Krav i upphandling, anskaffning av fordon, etablering av laddningsinfrastruktur, lagstiftning. Reservfordon kan dock ha lägre krav.
2. **Mål:** Antalet personskador i kollektivtrafiken är noll.

Tabell 13. Mål samt ansvarig för genomförande

Mål	Landskapsregeringen	Ålandstrafiken	Kommuner	Entreprenör
1	X			X
2	X			X

7.1.3. Långsiktiga mål

Kollektivtrafiken ska drivas med enbart förnyelsebara och hållbart producerade drivmedel. Detta med beaktande av att kraven från EU på minskat beroende av fossila bränslen ökar kontinuerligt.

I landsortstrafiken kan lokalproducerad biogas eller andra lokalproducerade drivmedel vara att föredra. Att upphandla drivmedel som kan produceras på Åland kunde leda till att lokal produktion startas vilket är

samhällsekonomiskt fördelaktigt. Vilka alternativ som kommer väljas framöver lämnas öppet i detta skede då teknikutvecklingen och förutsättningarna ändras snabbt. Teknikutvecklingen för eldrift kommer troligtvis möjliggöra eldrift även i landsortstrafiken. I tätortstrafiken är eldrift det självklara valet i upphandlingskrav framöver, elen ska vara garanterat förnyelsebar.

7.2. Effektivitet

Kollektivtrafikutredningen fastslår att samhällets resurser ska användas kostnadseffektivt. För att använda resurserna kostnadseffektivt behöver resurserna läggas på de linjer och turer som gör störst nytta för samhället samtidigt som självfinansieringsgraden höjs. För att öka självfinansieringsgraden behöver kostnaderna sänkas eller intäkterna öka. En prioritering av avgångar med största efterfrågan och högsta möjliga självfinansiering ökar följaktligen också kostnadseffektiviteten. Samtidigt bör kollektivtrafiken motsvara de behov och övriga målsättningar som ställs. En utvecklad och attraktivare kollektivtrafik ökar antalet passagerare och därmed även biljettintäkterna, vilket är det mest önskvärda i sättet att öka självfinansieringsgraden.

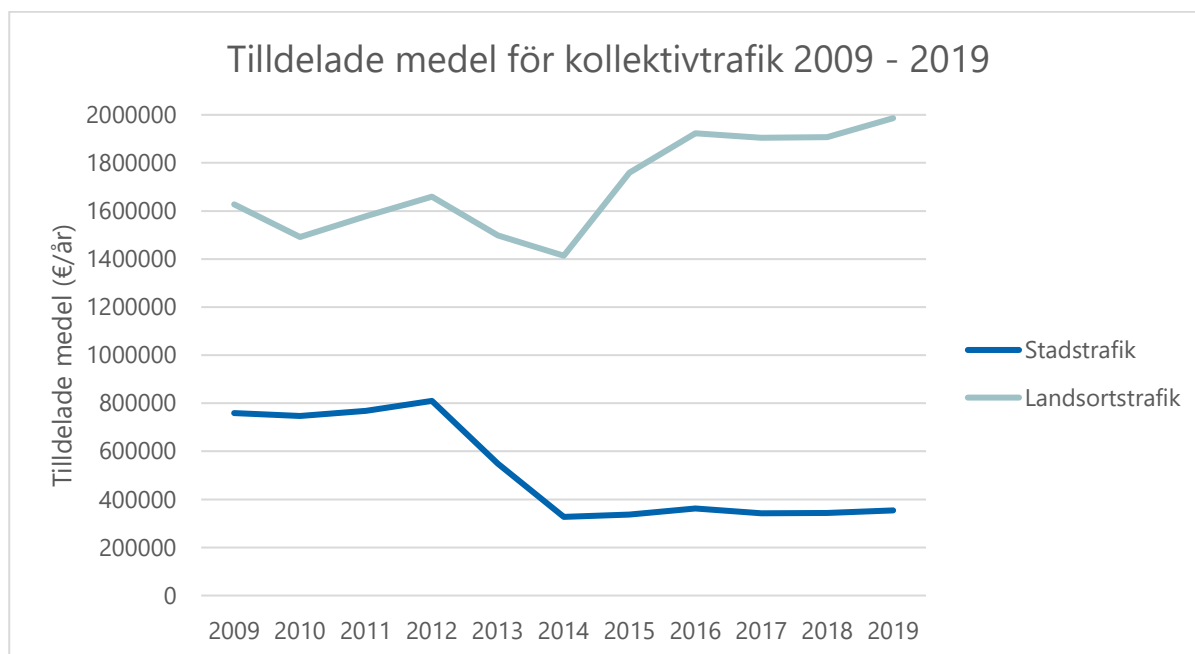

Bild 12. Tilldelade medel för kollektivtrafiken 2009 – 2019. Landsortstrafiken närmar sig gränsen på 2 miljoner euro.

7.2.1. Nuläge

Självfinansieringsgraden inom landsortstrafiken är 8 % och 22 % inom stadstrafiken år 2019. Sammanlagt är självfinansieringsgraden 10 %. Självfinansieringsgraden är låg genom att kostnaderna för kollektivtrafiken är höga i kombination med att nyttjandegraden är låg och biljettpriserna satta på en attraktiv nivå för att inte upplevas som ett hinder för att välja kollektivtrafiken. Det offentliga Åland satsar ca 100 €/invånare på att upprätthålla kollektivtrafik vilket är på samma nivå som Gotland, vilket är det län i Sverige som satsar minst på kollektivtrafiken, hälften av genomsnittet av länen.

7.2.2. Mål och åtgärder under programperioden

Självfinansieringsgraden ska öka genom effektivisering av kostnader och ökade inkomster för kollektivtrafiken. Vid upphandling är det viktigt att osäkerhetsfaktorer minimeras eftersom osäkerhet hos anbudsgivaren leder till högre anbud. Alla risker som överläts till entreprenören innebär att denne måste ta höjd för dessa i anbudsgivningen. Idag erhåller entreprenören biljettintäkterna, vilket ger stor inverkan och osäkerhet på lönsamheten. Bränslekostnaden är också en osäkerhetsfaktor som entreprenören tar risken för.

I den kommande upphandlingen övertar landskapsregeringen biljettintäkterna och osäkerheter kring bränslekostnader regleras i avtal, på liknande sätt som inom upphandling av skärgårdstrafiken. En del av biljettintäkterna kan ges som bonus till entreprenören för att sporra till arbete för högre passagerarsiffror. Högre passagerarsiffror och biljettintäkter leder till ökad självfinansieringsgrad. Att trafiken konkurrensutsätts innebär att det mest ekonomiska anbudet erhålls. Detta bör i sig innebära att totalkostnaden för trafiken minskar och självfinansieringen ökar även om inga ytterligare satsningar görs.

Målsättningar, åtgärder och ansvarsfördelningen för trafikupplägget under programperioden 2022–2023:

1. **Mål:** Självfinansieringsgraden ökar från 10 % till 20 % genom att passagerarantalet ökar och kostnadsökningar avstannar.
Åtgärder: Trafiken konkurrensutsätts och osäkerhetsfaktorer i anbudsgivningen minimeras genom att biljettintäkter tillfaller landskapsregeringen och drivmedel bekostas av landskapsregeringen.

Tabell 14. Mål samt ansvarig för genomförande

Mål	Landskapsregeringen	Ålandstrafiken	Kommuner	Entreprenör
1	X			X

7.2.3. Långsiktiga mål

Det visionära målet är att kollektivtrafiken ska vara självfinansierad. Det långsiktiga arbetet med att göra kollektivtrafiken attraktivare fortsätter, vilket leder till ökade passagerarsiffror och högre självfinansieringsgrad. År 2030 är målet att självfinansieringsgraden är 50 %.

8. Upphandlad och kommersiell kollektivtrafik

Kollektivtrafiken på Åland har olika ekonomiska förutsättningar men alla former av kollektivtrafik har idag och under programperioden någon form av offentligt understöd. Under programperioden kan förutsättningarna förändras vilket behöver beaktas i nästa trafikförsörjningsprogram.

8.1. Allmän trafikplikt

Enligt landskapslag (2019:60) om ordnande av kollektivtrafiktjänster är Ålands landskapsregering kollektivtrafikmyndighet och ska därmed införa allmän trafikplikt på de linjer där behovet av kollektivtrafik är av betydelse och där den inte kan genomföras på enbart kommersiella villkor. Efter att allmän trafikplikt införts kan trafiken upphandlas. Enligt landskapslagen fastslås trafikplikt genom att trafikförsörjningsprogrammet fastställs. Beskrivning av de centrala delarna och omfattningen av trafikplikten behöver därmed framkomma i trafikförsörjningsprogrammet vilket sker i kapitel 8.

Beslutet om allmän trafikplikt ska ses som ett verkställighetsbeslut av intentionerna i det regionala trafikförsörjningsprogrammet. Det innebär alltså att myndigheten genom sitt beslut om allmän trafikplikt också tar ansvar gentemot sina invånare för att tillhandahålla den beslutade tjänsten.

I enlighet med artikel 7 i EU-förordningen (1370/2007) om kollektivtrafik ska varje behörig myndighet en gång om året offentliggöra en samlad rapport om den allmänna trafikplikten inom sitt behörighetsområde, om de utvalda kollektivtrafikföretagen samt om ersättningar och ensamrätt som dessa kollektivtrafikföretag beviljats som kompensation.

8.2. Upphandlad kollektivtrafik

Landsorts-, matar-, glesbygds- och tätortstrafiken bedöms inte kunna utföras på enbart kommersiella villkor utan behöver upphandlas. Landskapsregeringen inför allmän trafikplikt för landsortstrafiken och tätortstrafiken. De olika trafikslagen beskrivs nedan.

8.2.1. Landsortstrafiken

Från och med 2022 inför landskapsregeringen allmän trafikplikt på linje 1 – 7, se bilaga 1, vilket därefter kommer benämnas som landsortstrafiken.

Servicenivån inom landsortstrafiken möjliggör skoltrafik och pendlartrafik under vardagar. Avgångar andra tider på dygnet och under helger är ej prioriterade förutom färjeanslutningar. Sommarturlistan inom landsortstrafiken har lägre servicenivå förutom färjeanslutningar, som har sommartid högre servicenivå. Sommarturlistan ska i mån av möjlighet anpassas till besöksnäringens behov under programperioden.

8.2.2. Matartrafiken och glesbygdstrafiken

Matartrafik och glesbygdstrafik fortsätter enligt gällande principer. Respektive kommun initierar trafiken, upphandlar och bekostar den. Landskapsregeringen understöder trafiken med 80 procent i understöd, så

långt budgeterade medel räcker. Trafiken behöver planeras i samråd mellan kommunen och landskapsregeringen så att tidtabeller med landsortstrafiken och skärgårdstrafiken kan koordineras och annonseras i Ålandstrafikens turlista.

8.2.3. Tätortstrafiken

Landskapsregeringen blir huvudman för tätortstrafiken under programperioden. I tätortstrafiken kommer ingå nuvarande stadstrafik, linje 8 samt nya linjer till de nya tätbebyggda områdena i Jomala. Ett förslag på tätortstrafik kan ses i bilaga 2. Landskapsregeringen inför allmän trafikplikt på samtliga nämnda linjer, dessa linjer kommer därefter benämnas som tätortstrafiken.

Från och med 2022 ska tätortstrafiken hålla en god servicenivå på morgon- och eftermiddagsturer för att möjliggöra meningsfull skoltrafik och arbetspendling. Servicenivån är lägre dagtid och kvällstid då transportbehovet är mindre. Sommartrafiken har i allmänhet lägre servicenivå men tillräcklig för att ge kontinuitet åt bussåkarna, såsom bland annat arbetspendlare. Lördags-, söndags- och helgtrafiken ska täcka de behov som oftast uppstår under veckoslut men framför allt inför och vid slutet av helger. I en ⁴enkätstudie om stadstrafiken framkom att helgtrafik var den mest efterfrågade utökningen av trafiken framom morgon/eftermiddag och sommarmånader samt mitt på dagen^[9]. Västra hamnen får en utökad servicenivå.

8.3. Kommersiell kollektivtrafik

Kollektivtrafiklagen innebär att trafikföretag har rätt att etablera kollektivtrafik på kommersiell grund. Landskapsregeringen ska föra en dialog med aktörerna på den kommersiella marknaden om deras intresse för, och möjligheterna att etablera kommersiella lösningar. Om målen för kollektivtrafiken kan uppnås utan att trafiken behöver upphandlas bör kollektivtrafikmyndigheten avstå från att fastställa allmän trafikplikt.

Marknadsanalys för kommersiell trafik görs i huvudsak av trafikföretagen. Ålandstrafiken ska kunna tillhandahålla en öppen redovisning av underlag, som exempelvis antal resande och intäkter för de aktuella linjerna. Trafikföretagen kan med detta och egen marknadsanalys som grund ta ställning till förutsättningarna för kommersiell trafik. Ett konkurrensneutralt tillträde till bytespunkter och övrig infrastruktur är en viktig förutsättning för den kommersiella kollektivtrafiken.

Landskapsregeringens bedömning är att det är svårt att bedriva kommersiell kollektivtrafik på Åland. Enstaka avgångar och specialturer kan dock ha förutsättningar för kommersiell trafik.

8.4. Busstidtabellmöte

Allmänheten, kommuner, skoldistrikt, polismyndigheten och andra intresseorganisationer ska ges möjlighet vid begäran av Ålands landskapsregering att inlämna synpunkter och förslag för förändring av kollektivtrafiken. Synpunkter och motioner ska riktas till kollektivtrafikmyndigheten (landskapsregeringens transportbyrå). Mindre förändringar kan genomföras löpande under året. Större förändringar ska framföras inför det årliga busstidtabellmötet där kommande års turlistor fastslås.

⁴ https://www.asub.ax/sites/www.asub.ax/files/reports/rapport_2016_4.pdf 23.10.2020

Landskapsregeringen sammankallar årligen till ett busstidtabellsmöte och har sålunda givit möjligheter för nämnda intressegrupper att presentera sina ändringsförslag till den gällande turlistan för kommande års trafik. Önskemål om förändringar bland annat i tidtabeller kan ses i ett syfte att möta kundernas behov bättre, vilket torde leda i de flesta fall att Ålands landskapsregering eventuellt kan fastslå förslag på nya tidtabeller. Förändringarna bör dock inte nämnvärt ändra upphandlingskraven.

Förfarandet stöder sig på 7 § 1 och 2 mom. i landskapslagen (2019:60) om ordnande av kollektivtrafiktjänster och den möjlighet till övergångsarrangemang som kommer till uttryck i landskapslagens 31 §.

8.5. Busshållplatser

Ansvar för byggandet och underhållet av busshållplatser följer gällande principer. Kommunen initierar byggandet av nya hållplatser där kommunen ser ett behov eller där det är en strategisk plats för en hållplats. Hållplatsen behöver planeras i samråd med kommunen, väghållaren, landskapsregeringen och bussbolaget. Efter att platsen har bestämts, bygger och bekostar väghållaren hållplatsen. Där trafikförsörjningsprogrammet säger att hållplatserna ska vara tillgänglighetsanpassade ska dessa byggas enligt landskapsregeringens modell för anpassade hållplatser. Kommunen ansvarar för byggande av busskurer, antingen själv eller genom att tillåta andra att bygga busskurer. Landskapsregeringen ansvarar för att hållplatsstolpe och anslagstavla för tidtabeller finns.

Underhållet av hållplatsen yta i vägnivå där bussen rör sig sköts av väghållaren. För underhåll och skötsel av hållplatsens övriga ytor ansvarar kommunen, detta innefattar till exempel plogning av passagerarytan och städning av busskuren. Uppdatering av tidtabeller och information av kollektivtrafiken ansvarar landskapsregeringen för.

9. Uppföljning av programmet

Trafikförsörjningsprogrammet ska uppdateras minst vart fjärde år räknat från den tidpunkt det senast fastställdes (Kollektivtrafiklagen 6 § 3 mom.). Landskapsregeringen ansvarar för uppdateringen.

Under programperioden ska landskapsregeringen följa upp utvecklingen speciellt ifråga om de mål som fastställts i programmet. En årlig rapport av uppfyllande av uppställda mål ska göras.

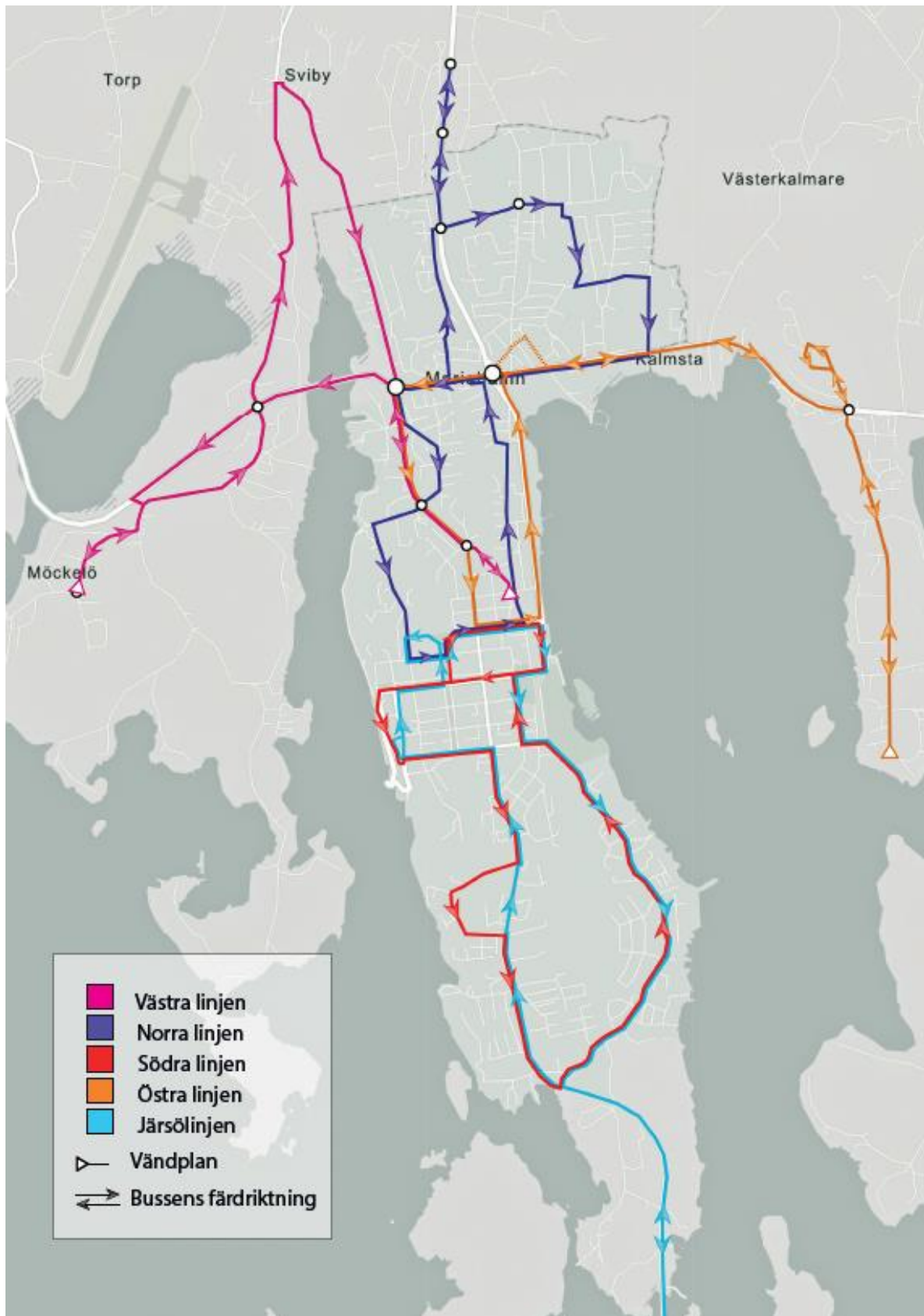
Bilaga 1

Preliminär ruttdragning för landsortstrafiken. Vissa justeringar av linjerna kan förekomma under programperioden.

Bilaga 2

Preliminär ruttdragning för tätortstrafiken. Vissa linjer kommer eventuellt inte att upphandlas under programperioden och justeringar av linjerna kan förekomma under programperioden.

Lördagstrafik: fre 25/6.

Söndagstrafik: lör 26/6.

ZON	HÅLLPLATS	← MÅNDAG–FREDAG →							LÖR–SÖN–HELG					
18	Degersandsvägen vsk.	06:50						17:35						
18	Eckerö Torp	V						V						
18	Skeppsviksvägen vsk.	V						V						
17	Södergatan vsk.	V						V						
16	Fjärilsgatan vsk.	V						V						
Eckerö Linjen, ANKOMST 							13:00		18:00	22:45*		13:00	18:00	22:45*
17	Eckerö färjterminal	07:00	08:00	10:00	11:50	13:15	15:50	18:15	22:55*	08:00*	13:15	18:15	22:55*	
17	Eckerö posthus vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
17	Sandmovägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
17	Käringsunds Camping	–	–	–	11:40	–	15:40	–	–	–	–	–	–	
16	Storby	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
16	Ollasgatan vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
16	Skagvägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
15	Böle vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
15	Eckerö golf	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
15	Smartpark	07:05	08:05	10:05	11:55	13:20	15:55	18:20	23:00*	08:05*	13:20	18:20	23:00*	
14	Eckerö kyrka	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
14	Överbyvägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
14	Brinkbacken	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
14	Marbyvägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
13	Marby byn	–	–	V	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
13	Marbyöjen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
12	Öra macken	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
12	Karholm	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
12	Björkliden	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
11	Frebbenby	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
10	Mariavägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
10	Kattby	07:10	08:10	10:15	12:00	13:25	16:00	18:25	23:05*	08:10	13:25	18:25	23:05*	
9	Korsbro	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
9	Vestmyravägen vsk. 1	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
8	Näfsby vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
8	Drygsböle	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
6	Östanträsk	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
4	Gottby	07:20	08:20	10:25	12:10	13:35	16:10	18:35	23:15*	08:20	13:35	18:35	23:15*	
4	Utängarna	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
3	Kungsövägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
3	Brändövägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
3	Torpjärden	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
2	Västra Möckelö vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
1	Sviby bro	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
1	Sjukhuset	–	PB	PB	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
1	Västra macken	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
1	Tekniska verken	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
0	Ålandsplan	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
0	Savoy	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
0	GE-huset	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
0	Stadshuset	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
0	Mariehamn, Bussplan	07:35	08:35	10:40	12:25	13:50	16:25	18:50	23:30*	08:35*	13:50	18:50	23:30*	

Avvikelser i tidtabellen kan förekomma.

* Inte alla dagar, se Eckerö Linjens turlista, eckerolinjen.ax

V Via

– Ej via

PB På begäran

■ Tid för av-/påstigning (special)

Lördagstrafik: fre 25/6.

Söndagstrafik: lör 26/6.

ZON	HÅLLPLATS	MÅNDAG–FREDAG									LÖR–SÖN–HELG			
0	Mariehamn, Bussplan	07:20	09:05	11:05	12:20	15:05	16:05	16:50	17:20	22:15*	07:20*	12:20	17:20	22:15*
0	Stadshuset	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
0	GE-huset	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
0	Savoy	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
0	Ålandsplan	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
1	Tekniska verken	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
1	Västra macken	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
1	Sviby bro	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
2	Västra Möckelö vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
3	Torpjärden	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
3	Brändövägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
3	Kungsövägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
4	Utångarna	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
4	Gottby	07:30	09:15	11:15	12:30	15:15	16:15	17:00	17:30	22:25*	07:30*	12:30	17:30	22:25*
6	Östanträsk	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
8	Drygsböle	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
8	Näfsby vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
9	Vestmyravägen vsk. 1	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
9	Korsbro	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
10	Kattby	07:40	09:25	11:25	12:40	15:25	16:25	17:10	17:40	22:35*	07:40*	12:40	17:40	22:35*
10	Mariavägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
11	Frebbenby	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
12	Björkliden	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
12	Karholm	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
12	Öra macken	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
13	Marbyöjen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
13	Marby byn	–	–	–	–	PB	–	–	–	–	–	–	–	–
14	Marbyvägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
14	Brinkbacken	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
14	Överbyvägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
14	Eckerö kyrka	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
15	Smartpark	07:48	09:33	11:35	12:48	15:33	16:33	17:18	17:48	22:43*	07:48*	12:48	17:48	22:43*
15	Eckerö golf	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
15	Böle vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
16	Skagvägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
16	Ollasgatan vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
16	Storby	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
17	Käringsunds Camping	–	–	11:40	–	15:40	–	–	–	–	–	–	–	–
17	Sandmovägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
17	Eckerö posthus vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
17	Eckerö färjeterminal	07:55	09:40	11:45	13:00	15:45	16:40	17:25	18:00	22:50*	07:55*	13:00	18:00	22:50*
Eckerö Linjen, AVGÅNG		08:30*			13:30				18:30		08:30*	13:30	18:30	
16	Fjärilsgatan vsk.							V						
17	Södergatan vsk.							V						
18	Skeppsviksvägen vsk.							V						
18	Eckerö Torp							V						
18	Degersandsvägen vsk.							17:35						

Avvikelser i tidtabellen kan förekomma.

* Inte alla dagar, se Eckerö Linjens turlista, eckerolinjen.ax

WILLIAMS BUSS

JOURTEL: +358 (0)405 635 752

V Via

– Ej via

PB På begäran

Lördagstrafik: fre 25/6.

Söndagstrafik: lör 26/6.

ZON	HÅLLPLATS	MÅNDAG – FREDAG									LÖR – SÖN – HELG			
0	Mariehamn, Bussplan	07:20	09:05	11:05	12:20	15:05	16:05	16:50	17:20	22:15*	07:20*	12:20	17:20	22:15*
0	Stadshuset	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
0	GE-huset	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
0	Savoy	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
0	Ålandsplan	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
1	Tekniska verken	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
1	Västra macken	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
1	Sviby bro	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
2	Västra Möckelö vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
3	Torpjärden	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
3	Brändövägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
3	Kungsövägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
4	Utångarna	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
4	Gottby	07:30	09:15	11:15	12:30	15:15	16:15	17:00	17:30	22:25*	07:30*	12:30	17:30	22:25*
6	Östanträsk	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
8	Drygsböle	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
8	Näfsby vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
9	Vestmyravägen vsk. 1	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
9	Korsbro	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
10	Kattby	07:40	09:25	11:25	12:40	15:25	16:25	17:10	17:40	22:35*	07:40*	12:40	17:40	22:35*
10	Mariavägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
11	Frebbenby	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
12	Björkliden	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
12	Karholm	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
12	Öra macken	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
13	Marbyöjen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
13	Marby byn	–	–	–	–	PB	–	–	–	–	–	–	–	–
14	Marbyvägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
14	Brinkbacken	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
14	Överbyvägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
14	Eckerö kyrka	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
15	Smartpark	07:48	09:33	11:35	12:48	15:33	16:33	17:18	17:48	22:43*	07:48*	12:48	17:48	22:43*
15	Eckerö golf	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
15	Böle vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
16	Skagvägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
16	Ollasgatan vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
16	Storby	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
17	Käringsunds Camping	–	–	11:40	–	15:40	–	–	–	–	–	–	–	–
17	Sandmovägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
17	Eckerö posthus vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
17	Eckerö färjterminal	07:55	09:40	11:45	13:00	15:45	16:40	17:25	18:00	22:50*	07:55*	13:00	18:00	22:50*
Eckerö Linjen, AVGÅNG		08:30*			13:30				18:30		08:30*	13:30	18:30	
16	Fjärilsgatan vsk.							V						
17	Södergatan vsk.							V						
18	Skeppsviksvägen vsk.							V						
18	Eckerö Torp							V						
18	Degersandsvägen vsk.							17:35						

Avvikelser i tidtabellen kan förekomma.

* Inte alla dagar, se Eckerö Linjens turlista, eckerolinjen.ax

V Via

– Ej via

PB På begäran

Söndagstrafik: fre 1/1, ons 6/1, fre 2/4, sön 4/4,
mån 5/4, lör 1/5, tors 13/5, lör 6/11, mån 6/12,
sön 26/12, fre 31/12.

Lördagstrafik: lör 3/4.

Ingen trafik: fre 24/12, lör 25/12.

Endast skoldagar

Skoldagar till
Jomala skola

Endast skoldagar

ZON	HÅLLPLATS	← MÅNDAG–FREDAG →							LÖR–SÖN–HELG					
18	Degersandsvägen vsk.	06:50	07:45					16:00						
18	Eckerö Torp	V	V					V						
18	Skeppsviksvägen vsk.	V	V					V						
17	Södergatan vsk.	V	V					V						
16	Fjärilsgatan vsk.	V	V					V						
Eckerö Linjen, ANKOMST 						13:00			18:00	22:45*		13:00	18:00	22:45*
17	Eckerö färjterminal	07:00	–	07:55	10:00	13:15		16:10	18:15	22:55*	07:55*	13:15	18:15	22:55*
17	Eckerö posthus vsk.	V	–	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V
17	Sandmovägen vsk.	V	–	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V
16	Storby	V	–	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V
16	Ollasgatan vsk.	V	V	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V
16	Skagvägen vsk.	V	V	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V
15	Böle vsk.	V	V	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V
15	Eckerö golf	V	V	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V
15	Smartpark	07:05	V	08:00	10:05	13:20		16:15	18:20	23:00*	08:00*	13:20	18:20	23:00*
14	Eckerö kyrka	V	V	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V
14	Överbyvägen vsk.	V	V	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V
14	Brinkbacken	V	V	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V
14	Marbyvägen vsk.	V	V	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V
13	Marby byn	07:10	07:58	–	10:10	–		–	–	–	–	–	–	–
13	Marbyöjen vsk.	V	V	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V
12	Öra macken	V	V	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V
12	Karholm	V	V	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V
12	Björkliden	V	V	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V
11	Frebbenby	V	V	V	V	V	15:33	V	V	V	V	V	V	V
10	Mariavägen vsk.	V	V	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V
10	Kattby	07:15	08:05	08:10	10:15	13:25	15:35	16:20	18:25	23:05*	08:10*	13:25	18:25	23:05*
10	Kattby Södra	–	V	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
10	Hellesby	–	V	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
10	Vestmyravägen vsk. 2	–	V	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
9	Samuelstorp	–	V	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
8	Hammarland Torp	–	08:12	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
9	Korsbro	V	–	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
9	Vestmyravägen vsk. 1	V	–	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
8	Näfsby vsk.	V	–	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
8	Drygsböle	V	–	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
6	Östanträsk	V	–	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
6	Gottby by	–	08:20	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
4	Kungsö vsk.	–	V	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
4	Gottby	07:25	–	08:20	10:25	13:35	15:42	16:30	18:35	23:15*	08:20*	13:35	18:35	23:15*
4	Utängarna	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
3	Kungsövägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
3	Brändövägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
3	Torpjärden	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
2	Västra Möckelö vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
2	Lönnhagsvägen	–	08:35	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2	Källarvägen	–	V	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
1	Sviby bro	V	–	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
1	Sjukhuset	–	–	–	PB	–	–	–	–	–	–	–	–	–
1	Västra macken, Tekniska verken	V	–	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
0	Ålandsplan, Savoy, GE-huset, Stadshuset	V	–	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
0	Mariehamn, Bussplan	07:45	–	08:35	10:40	13:50	15:52	16:45	18:50	23:30*	08:35*	13:50	18:50	23:30*
2	Strandnäs hotell, Odalgården, Bo-Bil		–	V										
3	Dalkarbyvägen vsk.		–	V										
3	Jomala skola		08:45	08:50										

Avvikelser i tidtabellen kan förekomma.

* Inte alla dagar, se Eckerö Linjens turlista, eckerolinjen.ax

V Via

– Ej via

Söndagstrafik: fre 1/1, ons 6/1, fre 2/4, sön 4/4,
mån 5/4, lör 1/5, tors 13/5, lör 6/11, mån 6/12,
sön 26/12, fre 31/12.

Lördagstrafik: lör 3/4.

Ingen trafik: fre 24/12, lör 25/12.

Endast skoldagar
Endast skoldagar
Skoldagar buss-
byte Frebbenby

ZON	HÅLLPLATS	MÅNDAG–FREDAG								LÖR–SÖN–HELG				
		07:20	09:10	12:20			15:05	16:05	17:20	22:05*	07:20*	12:20	17:20	22:05*
0	Mariehamn, Bussplan													
0	Stadshuset, GE-huset, Savoy, Ålandsplan	V	V	V			V	V	V	V	V	V	V	V
1	Tekniska verken, Västra macken	V	V	V			V	V	V	V	V	V	V	V
3	Jomala skola	–	–	–	15:05	15:05	–	–	–	–	–	–	–	–
1	Sjukhuset	–	–	–	–	15:10	–	–	–	–	–	–	–	–
1	Sviby bro	V	V	V	–	V	V	V	V	V	V	V	V	V
2	Källarvägen	–	–	–	V	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2	Lönnhagsvägen	–	–	–	V	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2	Västra Möckelö vsk.	V	V	V	–	V	V	V	V	V	V	V	V	V
3	Torpjärden	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
3	Brändövägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
3	Kungsövägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
4	Kungsö vsk.	–	–	–	V	–	–	–	–	–	–	–	–	–
6	Gottby by	–	–	–	V	–	–	–	–	–	–	–	–	–
4	Utängarna	V	V	V	–	V	V	V	V	V	V	V	V	V
4	Gottby	07:30	09:20	12:30	–	15:18	15:18	16:20	17:30	22:15*	07:30*	12:30	17:30	22:15*
6	Östanträsk	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
8	Drygsböle	V	V	V	–	V	V	V	V	V	V	V	V	V
8	Näfsby vsk.	V	V	V	–	V	V	V	V	V	V	V	V	V
9	Vestmyravägen vsk. 1	V	V	V	–	V	V	V	V	V	V	V	V	V
9	Korsbro	V	V	V	–	V	V	V	V	V	V	V	V	V
8	Hammarland Torp	–	–	–	V	–	–	–	–	–	–	–	–	–
9	Samuelstorp	–	–	–	V	–	–	–	–	–	–	–	–	–
10	Vestmyravägen vsk. 2	–	–	–	V	–	–	–	–	–	–	–	–	–
10	Hellesby	–	–	–	V	–	–	–	–	–	–	–	–	–
10	Kattby Södra	–	–	–	15:40	–	–	–	–	–	–	–	–	–
10	Kattby	07:40	09:30	12:40	V	15:30	15:30	16:30	17:40	22:25*	07:40*	12:40	17:40	22:25*
10	Mariavägen vsk.	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V	V	V
11	Frebbenby	V	V	V		15:32	15:32	V	V	V	V	V	V	V
12	Björkliden	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V	V	V
12	Karholm	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V	V	V
12	Öra macken	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V	V	V
13	Marbyöjen vsk.	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V	V	V
13	Marby byn	–	–	–		V	V	–	–	–	–	–	–	–
14	Marbyvägen vsk.	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V	V	V
14	Brinkbacken	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V	V	V
14	Överbyvägen vsk.	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V	V	V
14	Eckerö kyrka	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V	V	V
15	Smartpark	07:48	09:38	12:48		15:45	15:45	16:38	17:48	22:33*	07:48*	12:48	17:48	22:33*
15	Eckerö golf	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V	V	V
15	Böle vsk.	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V	V	V
16	Skagvägen vsk.	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V	V	V
16	Ollasgatan vsk.	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V	V	V
16	Storby	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V	V	V
17	Sandmovägen vsk.	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V	V	V
17	Eckerö posthus vsk.	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V	V	V
17	Eckerö färjterminal	07:55	09:45	13:00		15:50	15:50	16:45	18:00	22:40*	07:55*	13:00	18:00	22:40*
	Eckerö Linjen, AVGÅNG 	08:30*		13:30					18:30		08:30*	13:30	18:30	
16	Fjärilsgatan vsk.					V	V							
17	Södergatan vsk.					V	V							
18	Skeppsviksvägen vsk.					V	V							
18	Eckerö Torp					V	V							
18	Degersandsvägen vsk.					15:58	15:58							

Avvikelser i tidtabellen kan förekomma.

* Inte alla dagar, se Eckerö Linjens turlista, eckerolinjen.ax

V Via

– Ej via

 Bussbyte

Lördagstrafik: fre 25/6.

Söndagstrafik: lör 26/6.

ZON	HÅLLPLATS	← MÅNDAG-FREDAG →						← LÖRDAG →				SÖNDAG			
	Tvårgående Linjen, ANKOMST 			10:35* 11:15*		15:05* 15:45*		20:25*		15:45				14:55	19:45
	Södra Linjen, ANKOMST 		09:00	11:35* 11:50*		15:05* 15:15*	17:25	21:30			17:25	21:30		17:05	21:30
16	Långnäs färjfäste		09:20	11:50		15:55	17:50	21:35	09:20	16:00	17:30	21:35	09:20	17:10	21:35
15	Klemetsby	06:55	09:10	–	13:25	16:00	–	–	–	–	17:35	–	–	17:15	–
15	Ängösvägen vsk.	V	–	–	V	V	–	–	–	–	V	–	–	V	–
14	Krokstadvägen vsk.	V	–	–	V	V	–	–	–	–	V	–	–	V	–
14	Klemetsby vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
14	Krokstad vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
13	Svinövägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
13	Svinö stugby	V	V	–	–	–	V	V	V	–	–	V	V	–	V
13	Hamngatan vsk.	V	V	–	–	–	V	V	V	–	–	V	V	–	V
13	Södra Svinövägen vsk.	V	V	–	–	–	V	V	V	–	–	V	V	–	V
	Föglö Linjen, ANKOMST 	07:00	09:30		12:30	15:35	17:55	21:35	09:30	15:35	16:45	21:35		16:45	21:35
14	Svinö färjfäste	07:05	09:35	–	13:10	15:40	18:00	21:40	09:35	15:40	16:45	21:40	09:35	16:45	21:40
12	Skag vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
12	Lumparsund	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
11	Kummelören	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
11	Amalia	07:10	09:40	11:55	13:30	16:05	18:05	21:45	09:40	16:05	17:40	21:45	09:40	17:20	21:45
11	Lemland Pellas	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
10	Granboda	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
10	Bäckäng	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
10	Mönbackavägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
9	Skolsvängen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
9	Rörstorp	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
9	Bistorpsvägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
8	Bengtsböle	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
8	Prästgården	07:15	09:45	12:00	13:35	16:10	18:10	21:50	09:45	16:10	17:45	21:50	09:45	17:25	21:50
8	Söderby Livs	–	–	–	–	–	–	V	–	–	–	V	–	–	V
8	Kvarnlyckevägen vsk.	V	V	V	V	V	V	–	V	V	V	–	V	V	–
8	Lemlands kyrka	V	V	V	V	V	V	–	V	V	V	–	V	V	–
7	Öjvägen vsk.	V	V	V	V	V	V	–	V	V	V	–	V	V	–
7	Mellanvik	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
7	Kockobacka	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
6	Knutsbodavägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
6	Knutsboda vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
5	Högbergsvägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
5	Lemböte vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
5	Strömsnäs	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
4	Björkuddsvägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
4	Lemströms kanal	07:20	09:50	12:05	13:40	16:15	18:15	21:55	09:50	16:15	17:50	21:55	09:50	17:30	21:55
4	Söderhågnan	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
4	Apalnäsvägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
3	Önningeby vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
3	Solberget vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
2	Kalmsta vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
2	Nabben	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
1	Sjukhuset	07:30	10:00	12:15	13:50	16:25	18:25	22:00	10:00	16:25	18:00	22:00	10:00	17:40	22:00
1	Västra macken	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
1	Tekniska verken	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
0	Ålandsplan	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
0	Savoy	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
0	GE-huset	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
0	Stadshuset	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
0	Mariehamn, Bussplan	07:35	10:05	12:20	13:55	16:30	18:30	22:05	10:05	16:30	18:05	22:05	10:05	17:45	22:05

* Kombinerar inte alla dagar, se Skärgårdstrafikens turlistor, alandstrafiken.ax

Avvikelser i tidtabellen kan förekomma.

OBS! Vid kombinationer, meddela chauffören då du stiger på.

V Via

 Tid för av-/påstigning (special)

– Ej via

Lördagstrafik: fre 25/6.

Söndagstrafik: lör 26/6.

ZON	HÅLLPLATS	← MÅNDAG-FREDAG →							← LÖRDAG →				SÖNDAG		
0	Mariehamn, Bussplan	06:20	08:40	11:10	12:40	15:00	17:05	20:45	08:40	15:00	16:10	20:45	08:40	16:10	20:45
0	Stadshuset, GE-huset	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
0	Savoy, Ålandsplan	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
1	Tekniska verken	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
1	Västra macken	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
1	Sjukhuset	06:25	08:45	11:15	12:45	15:05	17:10	20:50	08:45	15:05	16:15	20:50	08:45	16:15	20:50
2	Nabben	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
2	Kalmsta vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
3	Solberget vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
3	Önningeby vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
4	Apalnäsvägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
4	Söderhågnan	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
4	Lemströms kanal	06:30	08:50	11:20	12:50	15:10	17:15	20:55	08:50	15:10	16:20	20:55	08:50	16:20	20:55
4	Björkuddsvägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
5	Strömsnäs	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
5	Lemböte vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
5	Högbergsvägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
6	Knutsboda vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
6	Knutsbodavägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
7	Kockobacka	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
7	Mellanvik	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
7	Öjvägen vsk.	–	–	–	–	V	V	V	–	V	V	V	–	V	V
8	Lemlands kyrka	–	–	–	–	V	V	V	–	V	V	V	–	V	V
8	Kvarnlyckevägen vsk.	–	–	–	–	V	V	V	–	V	V	V	–	V	V
8	Söderby Livs	V	V	V	V	–	–	–	–	–	–	–	V	–	–
8	Prästgården	06:35	08:55	11:25	12:55	15:20	17:25	21:05	08:55	15:20	16:30	21:05	08:55	16:30	21:05
8	Bengtsböle	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
9	Bistorpsvägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
9	Rörstorp	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
9	Skolsvängen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
10	Mönbackavägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
10	Bäckäng	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
10	Granboda	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
11	Lemland Pellas	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
11	Amalia	06:40	09:00	11:30	13:00	15:25	17:30	21:10	09:00	15:25	16:35	21:10	09:00	16:35	21:10
11	Kummelören	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
12	Lumparsund	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
12	Skag vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
13	Svinövägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
13	Svinö stugby	–	–	–	V	V	–	V	–	V	V	V	–	V	V
13	Hamngatan vsk.	–	–	–	V	V	–	V	–	V	V	V	–	V	V
13	Södra Svinövägen vsk.	–	–	–	V	V	–	V	–	V	V	V	–	V	V
14	Svinö färjfaste	07:05	09:35	–	13:10	15:40	18:00	21:15	09:35	15:40	16:45	21:15	09:35	16:45	21:15
Föglö Linjen, AVGÅNG		07:05	09:35 10:45		13:15	15:40	18:00	21:40	09:35	15:40	16:50	21:40	10:45	16:50	21:40
14	Krokstad vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
14	Klemetsby vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
14	Krokstadsvägen vsk.	V	V	–	V	–	V	V	V	V	–	V	V	–	V
14	Ängösvundsvägen vsk.	V	V	–	V	–	V	V	V	V	–	V	V	–	V
15	Klemetsby	06:50	09:10	–	13:25	–	17:40	21:25	09:10	15:46	–	21:25	09:10	–	21:25
16	Långnäs färjfaste		09:15	11:40		15:55	17:45	21:30	09:15	15:50	17:00	21:30	09:15	17:00	21:30
Tvärgående Linjen, AVGÅNG			11:25			16:10			12:00	16:10					
Södra Linjen, AVGÅNG			09:30*	12:00		16:00	18:15*	21:45*	09:30	16:00	18:15		09:30	19:00	

* Kombinerar inte alla dagar, se Skärgårdstrafikens turlistor, alandstrafiken.ax
Avvikelser i tidtabellen kan förekomma.

OBS! Vid kombinationer, meddela chauffören då du stiger på.

V Via

– Ej via

Tid för av-/påstigning (special)

Söndagstrafik: fre 1/1, mån 5/4, lör 1/5, mån 6/12, sön 26/12. **Ingen trafik:** ons 6/1, fre 2/4, lör 3/4, sön 4/4, tors 13/5, lör 6/11, fre 24/12, lör 25/12, fre 31/12.

ZON	HÅLLPLATS	MÅNDAG-FREDAG												LÖR	SÖN							
		← Endast skoldagar Endast skoldagar Endast skoldagar Endast tis, tors Endast fre Endast mån, ons Endast skoldagar Endast skoldagar →																				
	Tvärgående Linjen, ANKOMST													11:15*			15:05*	15:45*				
	Södra Linjen, ANKOMST													09:00	11:30*		15:00*		17:15*	17:30*	10:00	16:30
16	Långnäs färjefäste													09:20	11:00	11:35		15:50		17:50	10:05	16:35
17	Lumpo, skoldagar		07:45																			
15	Lumparby, skoldagar		V																			
15	Klemetsby	06:55	07:50	07:50													15:45	17:00	17:40	09:40	16:30	
15	Ängösvägen vsk.	V	V	V														V		V		
14	Krokstadsvägen vsk.	V	V	V														V		V		
14	Klemetsby vsk.	V	V	V														V		V		
14	Krokstad vsk.	V	V	V														V		V		
13	Svinövägen vsk.	V	V	V														V		V		
13	Svinö stugby	V	V	V														V		V		
13	Hamngatan vsk.	V	V	V														V		V		
13	Södra Svinövägen vsk.	V	V	V														V		V		
	Föglö Linjen, ANKOMST	07:00															15:35	16:45	17:55	09:30	16:45	
14	Svinö färjefäste	07:05	07:58	07:58													16:00	16:50	18:00	09:30	16:45	
12	Skag vsk.	V	V	V													V	V	V	V	V	V
12	Lumparsund	V	V	V													V	V	V	V	V	V
11	Kummelören	V	V	V													V	V	V	V	V	V
11	Amalia	07:10	08:03	08:03													16:05	17:05	18:05	10:10	16:50	
11	Lemland Pellas	V	V	V													V	V	V	V	V	V
10	Granboda	V	V	V													V	V	V	V	V	V
10	Bäckäng	V	V	V													V	V	V	V	V	V
10	Mönbackavägen vsk.	V	V	V													V	V	V	V	V	V
11	Vessingsboda				07:50											15:50						
13	Södra Flaka				07:55											15:45						
12	Hallonstigen				V																	
11	Västerånga				V																	
10	Sandvik				V																	
10	Baltic				V																	
8	Hellestorp				V																	
9	Skolsvängen vsk.	V	V	V													V	V	V	V	V	V
9	Rörstorp	V	V	V													V	V	V	V	V	V
9	Bistorpsvägen vsk.	V	V	V													V	V	V	V	V	V
8	Bengtshöle	V	V	V													V	V	V	V	V	V
8	Prästgården	07:20★	V	08:15		08:15	09:45	11:05	11:10	11:45	15:28	16:00	16:10	17:10	18:10	10:15	16:55					
8	Valborg		08:15		08:15	08:15																
8	Söderby Livs		V										V									
8	Kvarnlyckevägen vsk.	V		V	V	V	V	V	V	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V	V	V
8	Lemlands kyrka	V		V	V	V	V	V	V	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V	V	V
7	Öjvägen vsk.	V		V	V	V	V	V	V	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V	V	V
7	Mellanvik	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V	V	V
7	Kockobacka	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V	V	V
6	Knutsbodavägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V	V	V
6	Knutsboda vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V	V	V
5	Högbergsvägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V	V	V
5	Lemböte vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V	V	V
5	Strömsnäs	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V	V	V
4	Björkuddsvägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V	V	V
4	Lemströms kanal	07:25	08:20	08:20	08:20	08:20	09:50	11:10	11:15	11:50	15:35	16:05	16:15	17:15	18:15	10:20	17:00					
4	Söderhågnan	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V	V	V
4	Apalnäsvägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V	V	V
3	Önningeby vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V	V	V
3	Jomala skola		08:40		08:40																	
3	Solberget vsk.	V		V		V	V	V	V	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V	V	V
2	Kalmsta vsk.	V		V		V	V	V	V	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V	V	V
2	Nabben	V		V		V	V	V	V	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V	V	V
1	Sjukhuset	07:35		08:30		08:30	10:00	11:20	11:25	12:00	15:45	16:15	16:25	17:25	18:25	10:30	17:10					
1	V. macken, Tekn. verken	V		V		V	V	V	V	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V	V	V
0	Ålandsplan, Savoy, GE-huset, Stadshuset	V		V		V	V	V	V	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V	V	V
0	Mariehamn, Bussplan	07:40		08:35		08:35	10:05	11:30	11:35	12:10	15:50	16:20	16:30	17:30	18:30	10:35	17:15					

* Kombinerar inte alla dagar, se Skärgårdstrafikens turlistor, alandstrafiken. avvikelser i tidtabellen kan förekomma.

OBS! Vid kombinationer, meddela chauffören då du stiger på.

V Via Bussbyte

- Ej via

Tid för av-/påstigning (special)

★ Kombinerar kl. 07:19 i Söderby med taxi från Flaka.

Söndagstrafik: fre 1/1, mån 5/4, lör 1/5, mån 6/12, sön 26/12. **Ingen trafik:** ons 6/1, fre 2/4, lör 3/4, sön 4/4, tors 13/5, lör 6/11, fre 24/12, lör 25/12, fre 31/12.

Endast skoldagar

Endast skoldagar

Endast män, ons, fre

Endast tis, tors

Endast skoldagar

Endast skoldagar

ZON	HÄLLPLATS	MÅNDAG–FREDAG											LÖR	SÖN	
0	Mariehamn, Bussplan	06:20	07:00	07:20	07:45	08:45	10:10	10:10			15:05	16:05	17:05	08:45	15:55
0	Stadshuset, GE-huset, Savoy, Ålandsplan	V	V	V	V	V	V	V			V	V	V	V	V
1	Tekn. verken, V. macken	V	V	V	V	V	V	V			V	V	V	V	V
1	Sjukhuset	06:25	07:05	07:25	07:50	08:50	10:15	10:15			15:10	16:10	17:10	08:50	16:00
3	Jomala skola	–	–	–	–	–	–	–	15:05	15:05	–	–	–	–	–
2	Nabben	V	V	V	V	V	V	V	–	–	V	V	V	V	V
2	Kalmsta vsk.	V	V	V	V	V	V	V	–	–	V	V	V	V	V
3	Solberget vsk.	V	V	V	V	V	V	V	–	V	V	V	V	V	V
3	Önningeby vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
4	Apalåsvägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
4	Söderhågnan	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
4	Lemströms kanal	06:30	07:10	07:30	07:55	08:55	10:20	10:20	15:15	15:20	15:15	16:15	17:15	08:55	16:05
4	Björkuddsvägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
5	Strömsnäs	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
5	Lemböte vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
5	Högbergsvägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
6	Knutsboda vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
6	Knutsbodavägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
7	Kockobacka	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
7	Mellanvik	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
7	Öjvägen vsk.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	V	V	V	–	V
8	Lemlands kyrka	–	–	–	–	–	–	–	–	–	V	V	V	–	V
8	Kvarnlyckevägen vsk.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	V	V	V	–	V
8	Söderby Livs	V	V	V	V	V	V	V	–	V	–	–	–	V	–
8	Valborg	–	–	–	08:10	–	–	–	15:25	15:30	15:25	–	17:25★	–	–
8	Prästgården	06:35	07:15	07:35		09:00	10:25	10:25			15:25	16:25	17:25	09:00	16:15
8	Hellestorp	–	–	–	–	–	–	–			V	–	–	–	–
10	Baltic	–	–	–	–	–	–	–			V	–	–	–	–
10	Sandvik	–	–	–	–	–	–	–			V	–	–	–	–
11	Västerånga	–	–	–	–	–	–	–			V	–	–	–	–
12	Hallonstigen	–	–	–	–	–	–	–			V	–	–	–	–
13	Södra Flaka	–	–	–	–	–	–	–		15:45	–	–	–	–	–
11	Vessingsboda	–	–	07:50	–	–	–	–			–	–	–	–	–
8	Bengtssböle	V	V	V	V	V	V	V			V	V	V	V	V
9	Bistorp svägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V			V	V	V	V	V
9	Rörstorp	V	V	V	V	V	V	V			V	V	V	V	V
9	Skolsvängen vsk.	V	V	V	V	V	V	V			V	V	V	V	V
10	Mönbackavägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V			V	V	V	V	V
10	Bäckäng	V	V		V	V	V	V			V	V	V	V	V
10	Granboda	V	V		V	V	V	V			V	V	V	V	V
11	Lemland Pellas	V	V		V	V	V	V			V	V	V	V	V
11	Amalia	06:40	07:20			09:05	10:30	10:30			15:30	16:30	17:30	09:05	16:20
11	Kummelören	V	V			V	V	V			V	V	V	V	V
12	Lumparsund	V	V			V	V	V			V	V	V	V	V
12	Skag vsk.	V	V			V	V	V			V	V	V	V	V
13	Svinövägen vsk.	V	V			V	V	V			V	V	V	V	V
13	Svinö stugby	–	–			–	V	V			–	V	–	–	–
13	Hamngatan vsk.	–	–			–	V	V			–	V	–	–	–
13	Södra Svinövägen vsk.	–	–			–	V	V			–	V	–	–	–
13	Svinö färjäste	07:05	–			–	10:40	10:40			–	16:48	18:00	09:30	16:45
	Föglö Linjen, AVGÅNG	07:05					10:45	10:45				16:50	18:00	09:35	16:50
14	Krokstad vsk.	V	V			V	V	V			V	V	V	V	V
14	Klemetsby vsk.	V	V			V	V	V			V	V	V	V	V
14	Krokstadsvägen vsk.	V	V			–	V	V			V	V	V	–	V
14	Ängösvägen vsk.	V	V			–	V	V			V	V	V	–	V
15	Klemetsby	06:50	07:30			09:25	10:55	10:55			15:45	17:00	17:40	09:40	16:30
15	Lumparby, skoldagar		V			–	–				–		–	–	–
17	Lumpo, skoldagar		07:45			–	–				–		–	–	–
16	Långnäs färjäste					09:15	11:00				15:50		17:45	09:15	16:35
	Tvärgående Linjen, AVGÅNG						11:20*				16:10				
	Södra Linjen, AVGÅNG					09:30*	12:00*				16:00*		18:15*	09:30*	17:30
							10:00*						19:00*	10:30*	11:00*

* Kombinerar inte alla dagar, se Skärgårdstrafikens turlistor, alandstrafiken.ax. Avvikelser i tidtabellen kan förekomma.

OBS! Vid kombinationer, meddela chauffören då du stiger på.

V Via Bussbyte

– Ej via

Tid för av-/påstigning (special)

★ Kombinerar kl. 17:25 vid Valborg med taxi till Flaka.

Godby–Pålsböle–Emkarby–Gölby–Godby–Mariehamn
Endast skoldagar.

ZON	HÅLLPLATS	MÅN–FRE		
0	Mariehamn, Bussplan			14:05 (VLB)
KOMBINERANDE TURER MARIEHAMN – GODBY SID 6				
8	Godby högstadium			14:30
8	Godbyhallen vsk.			V
9	Källbo skola	07:40		14:35
9	Industrivägen vsk.		V	V
9	Grelsby vsk.		V	V
10	Pålsbölevägen	07:42		14:37
11	Kungstensvägen vsk.		V	V
11	Finströms kyrka		V	V
12	Pålsböle Sarlings	07:00*	07:45	14:43
12	Rågetsböle	–	–	–
12	Folkhögskolan vsk.	V	V	V
12	Markusbölevägen	07:03	07:55	14:45
13	Breidablick	–	V	V
13	Åttbölevägen vsk.	V	–	–
13	Svartsmara	07:04	07:58	14:47
11	Bamböle	V	V	V
10	Bjärström	07:08	08:03	14:50
10	Kullavägen vsk.	V	V	V
9	Södra Kulla	–	V	V
9	Emkarby	07:10	08:05	14:53
9	Emkarby daghem	V	V	V
8	Östanåkersvägen vsk.	V	V	V
7	Tingsbacka	V	V	V
7	Norrängen	V	V	V
6	Postgårdsvägen vsk.	V	V	V
6	Gölby	07:14	08:10	14:55
8	Godbyhallen vsk.	–	V	–
9	Källbo skola	–	V	–
8	Godby högstadium	–	08:20	–
3	Jomala skola	–	V	15:10
2	Maxinge	07:20	08:45	15:11
0	Mariehamn, Bussplan	07:30	08:55	15:20

Avvikelser i tidtabellen kan förekomma.

(VLB) Körs av Viking Line Buss

* Körs från gymnasialskolornas
terminstart mån 16/8

V Via

– Ej via

Bussbyte
(meddela chauffören om bussbyte)

Byte till taxi/buss

Godby–Gölby–Emkarby–Pålsböle–Godby–Mariehamn
Endast skoldagar.

ZON	HÅLLPLATS	MÅN–FRE
0	Mariehamn, Bussplan	16:35 (VLB)
KOMBINERANDE TURER MHMN – GODBY SID 6		
9	Källbo skola	16:50*
8	Godbyhallen vsk.	V
8	Godbyvägen 1285	V
8	Björkängsvägen vsk.	V
8	Ämnäsgatan	V
7	Ämnäs	V
7	Ämnäs viken	V
7	Brobäck vsk.	V
6	Gölby norra	V
6	Gölby	17:00
6	Postgårdsvägen vsk.	V
7	Norrängen	V
7	Tingsbacka	V
8	Östanåkersvägen vsk.	V
9	Emkarby daghem	V
9	Emkarby	17:02
9	Södra Kulla	–
10	Kullavägen vsk.	V
10	Bjärström	17:04
11	Bamböle	V
13	Svartsmara	17:10
13	Åttbölevägen vsk.	V
13	Breidablick	–
12	Markusbölevägen	17:12
12	Folkhögskolan vsk.	V
12	Rågetsböle	–
12	Pålsböle Sarlings	17:15
11	Finströms kyrka	V
11	Kungstensvägen vsk.	V
10	Pålsbölevägen	17:17
9	Grelsby vsk.	V
9	Industrivägen vsk.	V
9	Källbo skola	17:20

Endast skoldagar.

Endast skoldagar.

Endast fre

ZON	HÅLLPLATS	MÅN-FRE
12	Djäkenböle	07:55
11	Boda vsk.	V
11	Byttbölevägen vsk.	V
10	Söderskogsvägen vsk.	V
10	Bjärström	V
10	Kullavägen vsk.	-
9	Södra Kulla	V
9	Emkarby	V
9	Emkarby daghem	V
8	Östanåkersvägen vsk.	V
7	Tingsbacka	V
7	Norrängen	V
6	Postgårdsvägen vsk.	V
6	Hindersvägen vsk.	-
6	Gölby	08:10
6	Gölby norra	V
7	Brobacka vsk.	V
7	Ämnäs viken	V
7	Ämnäs	V
8	Ämnäsgatan	V
8	Björkängsvägen vsk.	V
8	Godbyvägen 1285	V
8	Godby högstadium	V
8	Godbyhallen vsk.	V
9	Källbo skola	08:20
7	Brobacka vsk.	08:25
9	Björby	V
8	Jomalaby	08:29
6	Ytterby	08:31
4	Överby	08:37
3	Jomala skola	08:42
3	Dalkarbyvägen vsk.	08:45
2	Maxinge	08:46
1	Sjukhuset	V
1	Västra macken	V
1	Tekniska verken	V
0	Ålandsplan	V
0	Savoy	V
0	GE-huset	V
0	Stadshuset	V
0	Mariehamn, Bussplan	08:55

ZON	HÅLLPLATS	MÅN-FRE	
0	Mariehamn, Bussplan	14:05	
0	Stadshuset	V	
0	GE-huset	V	
0	Savoy	V	
0	Ålandsplan	V	
1	Tekniska verken	V	
1	Västra macken	V	
1	Sjukhuset	V	
2	Strandnäs	V	
2	Strandnäs hotell	V	
2	Odalgården	V	
2	Bo-Bil	V	
3	Dalkarbyvägen vsk.	V	
3	Vikingahallen	V	
3	Jomala skola	14:10	15:10
4	Överby	V	V
6	Ytterby	14:20	15:14
8	Jomalaby	14:24	15:18
8	4H-gården	V	V
9	Björby	14:26	V
6	Gölby	14:32	15:26
6	Hindersvägen vsk.		V
6	Postgårdsvägen vsk.		V
7	Norrängen		V
7	Tingsbacka		V
8	Östanåkersvägen vsk.		V
9	Emkarby daghem		V
9	Emkarby		V
9	Södra Kulla		-
10	Kullavägen vsk.		V
10	Bjärström		V
10	Söderskogsvägen vsk.		V
11	Byttbölevägen vsk.		V
11	Boda vsk.		V
12	Djäkenböle		15:38 PB

Avvikelser i tidtabellen kan förekomma.

V Via
- Ej via

PB På begäran

Bussbyte vid Jomala skola till Mariehamn

Bussbyte vid Jomala skola från Mariehamn

Endast skoldagar.

ZON	HÅLLPLATS	MÅN–FRE	
3	Jomala skola		15:05
3	Jomala församlingshem	07:50	V
5	Ulfsby	V	V
7	Vargsunda	08:00	15:15
6	Södersunda	V	V
7	Vestansunda	08:10	15:25
8	Ödanböle	V	PB
10	Utängsvägen	V	V
9	Jomala Torp	08:25	15:32
6	Södersunda skola	08:30	15:35*
5	Ulfsby	V	V
3	Jomala skola	08:40	15:40

Avvikelser i tidtabellen kan förekomma.

* Längs huvudvägen

V Via
– Ej via

PB På begäran

Bussbyte vid Jomala skola till Mariehamn

ZON	HÅLLPLATS	MÅNDAG–FREDAG							
		3/4	4	4					
KOMBINERANDE LINJER									
21	Geta centrum	06:45	07:45	10:50			17:10		17:55
21	Västergeta	V	V	V			V		V
20	Östergeta 2	V	V	V			V		V
20	Östergeta 1	V	V	V			V		V
20	Skräddarsvängen vsk.	V	V	V			V		V
20	Bolstaholm vsk.	V	V	V			V		V
20	Furuholmen vsk.	V	V	V			V		V
19	Havsvidden vsk.	06:50	07:52	10:55			17:15		18:00
18	Kasvik	V	V	V			V		V
17	Västanträskusteri	V	V	V			V		V
17	Västanträsk 2	V	V	V			V		V
17	Västanträsk 1	V	V	V			V		V
17	Kungsholmen vsk.	V	V	V			V		V
16	Björknäs	V	V	V			V		V
16	Tjudö vsk.	06:55	07:59	10:59			17:19		18:04
15	Kroklands vsk.	V	V	V			V		V
15	Kroklund	07:00	08:00	11:02	13:00K	16:00	–	17:20	18:06
14	Mörslättsvägen vsk.	V	–	–	V	V	–	V	–
14	Nabbenvägen vsk.	V	–	–	V	V	–	V	–
13	Bartsgårda	07:04	–	–	13:04	16:04	–	17:24	–
13	Bartsgårda vsk.	V	–	–	V	V	V	V	–
11	Tärnebolstad	V	–	–	–	–	–	V	–
10	Mangelbo	V	–	–	–	–	–	V	–
12	Ollas	V	–	–	–	–	V	–	–
12	Pålsböle daghem	07:05	–	–	13:08	16:05	17:24	–	–
12	Pålsböle, Sarlings	V	–	–	V	V	V	–	–
11	Finströms kyrka	V	–	–	V	V	V	–	–
11	Kungstensvägen vsk.	V	–	–	V	V	V	–	–
10	Pålsbölevägen vsk.	V	–	–	V	V	V	–	–
9	Grelsby vsk.	V	–	–	V	V	V	V	–
9	Industrivägen vsk.	V	–	–	V	V	V	V	–
9	Källbo skola	07:15	08:20	11:25	13:15	16:15	17:35	17:30	18:25
8	Godbyhallen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V
KOMBINERANDE TURER GODBY – MARIEHAMN SID 8									
2	Maxinge	–	–	11:42	13:31	–	–	–	–
0	Hamnterminalen	–	–	PB	PB	–	PB	PB	–
0	Stadshuset	V	V	V	V	V	V	V	V
0	Mariehamn, Bussplan	07:42	08:45	11:52	13:41	16:38	17:58	17:58	18:50
Viking Line, AVGÅNG				12:45	14:25		18:30	18:30	

Avvikelser i tidtabellen kan förekomma.

Bussen kombinerar med Viking Lines färjavgång, se vikingline.ax.

Observera begränsad trafik under lördagar, söndagar och helgdagar.

V Via

– Ej via

PB På begäran

□ Bussbyte

K Kombinerar med busslinje
3 från Kvarnbo, sid 17

ZON	HÅLLPLATS	MÅNDAG-FREDAG						
AVGÅENDE LINJER								
0	Mariehamn, Bussplan			07:00	07:55	09:55	16:05	17:05
2	Maxinge	–	–	–	–	10:09	–	–
KOMBINERANDE TURER MARIEHAMN – GODBY SID 9								
8	Godbyhallen vsk.			V	V	V	V	V
9	Källbo skola		06:30	07:20	08:25	10:25	16:35	17:30
9	Industrivägen vsk.		V	V	V	V	V	V
9	Grelsby vsk.		V	V	V	V	V	V
10	Pålsbölevägen vsk.		V	V	V	V	V	V
11	Kungstensvägen vsk.		V	–	V	V	V	V
11	Finströms kyrka		V	–	V	V	V	V
12	Pålsböle, Sarlings		V	–	V	V	V	V
10	Mangelbo		–	V	–	–	–	–
11	Tärnebolstad		–	V	–	–	–	–
12	Pålsböle daghem		06:37	–	08:32	10:32	16:42	17:37
12	Ollas		V	–	V	V	V	V
13	Bartsgårda vsk.		V	V	V	V	V	V
13	Bartsgårda		06:39	–	08:34	10:33	16:44	17:39
14	Nabbenvägen vsk.		V	–	V	V	V	V
14	Mörslättsvägen vsk.		V	–	V	V	V	V
15	Kroklund	06:25	06:45	–	08:40	10:35	16:48	17:43
15	Kroklunds vsk.	V		V		V	V	V
16	Tjudö vsk.	06:28		07:30		10:38	16:50	17:45
16	Björknäs	V		V		V	V	V
17	Kungsholmen vsk.	V		V		V	V	V
17	Osängs	V		V		V	V	V
17	Västanträsk 1	V		V		V	V	V
17	Västanträsk 2	V		V		V	V	V
17	Västanträsk musteri	V		V		V	V	V
18	Kasvik	V		V		V	V	V
19	Havsvidden vsk.	06:34		07:35		10:43	16:55	17:50
20	Furuholmen vsk.	V		V		V	V	V
20	Bolstaholms vsk.	V		V		V	V	V
20	Skräddarsvängen vsk.	V		V		V	V	V
20	Östergeta 1	V		V		V	V	V
20	Östergeta 2	V		V		V	V	V
21	Västergeta	V		V		V	V	V
21	Geta centrum	06:38		07:40		10:50	17:00	17:55

Avvikelser i tidtabellen kan förekomma.

Bussen kombinerar med Viking Lines färjavgång, se vikingline.ax.

Observera begränsad trafik under lördagar, söndagar och helgdagar.

V Via
 – Ej via
 Bussbyte

Ingen trafik: fre 2/4, tors 13/5, fre 24/12, fre 31/12.

ZON	HÅLLPLATS	MÅNDAG–FREDAG									
KOMBINERANDE LINJER		3	4	4				4	3	3	
23	Labbnäs	06:30	07:35								
21	Geta centrum	06:45	07:45	10:50			15:05		17:10	18:00	
21	Västergeta	V	V	V			V		V	V	
20	Östergeta 2	V	V	V			V		V	V	
20	Östergeta 1	V	V	V			V		V	V	
20	Skräddarsvängen vsk.	V	V	V			V		V	V	
20	Bolstaholm vsk.	V	V	V			V		V	V	
20	Furuholmen vsk.	V	V	V			V		V	V	
19	Havsvidden vsk.	06:50	07:50	10:55			15:10		17:15	18:05	
18	Kasvik	V	V	V			V		V	V	
17	Västanträskusteri	V	V	V			V		V	V	
17	Västanträsk 2	V	V	V			V		V	V	
17	Västanträsk 1	V	V	V			V		V	V	
17	Kungsholmen vsk.	V	V	V			V		V	V	
16	Björknäs	V	V	V			V		V	V	
16	Tjudö vsk.	06:55	07:55	10:59			15:14		17:19	18:09	
15	Kroklunds vsk.	V	V	V			V		V	V	
15	Kroklund	07:00	08:00	11:05	14:00	15:10	–	16:00	–	17:20	
14	Mörslättsvägen vsk.	V	V	–	V	V	–	V	–	V	
14	Nabbenvägen vsk.	V	V	–	V	V	–	V	–	V	
13	Bartsgårda	07:04	08:04	–	14:04	15:14	–	16:04	–	17:24	
13	Bartsgårda vsk.	V	V	–	V	V	V	V	V	V	
11	Tärnebolstad	–	–	–	–	V	V	–	–	V	
10	Mangelbo	–	–	–	–	V	V	–	–	V	
12	Ollas	V	V	–	V	–	–	V	V	–	
12	Pålsböle daghem	07:05	08:05	–	14:06	–	–	16:06	17:24	–	
12	Folkhögskolan, skoldagar	–	–	–	14:10	–	–	16:10*)	–	–	
12	Pålsböle, Sarlings	V	V	–	V	–	–	V	V	–	
11	Finströms kyrka	V	V	–	V	–	–	V	V	–	
11	Kungstensvägen vsk.	V	V	–	V	–	–	V	V	–	
10	Pålsbölevägen vsk.	V	V	–	V	V	V	V	V	V	
9	Grelsby vsk.	V	V	–	V	V	V	V	V	V	
9	Industrivägen vsk.	V	V	–	V	V	V	V	V	V	
9	Källbo skola	07:15	08:15	11:25	14:27	15:25	15:25	16:20	17:35	17:35	
8	Godbyhallen vsk.	V	V	V	V		V	V	V	V	
8	Godby högstadium, skoldagar	–	08:20	–	14:30		–	–	–	–	
KOMBINERANDE TURER GODBY – MARIEHAMN SID 6											
2	Maxinge	–	–	11:42	–		–	–	17:47	17:47	
0	Hamnterminalen	–	–	PB	–		–	–	PB	PB	
0	Stadshuset	V	V	V	–		–	V	V	V	
0	Mariehamn, Bussplan	07:36	08:39	11:55	14:57		15:50	16:45	17:58	17:58	
Viking Line, AVGÅNG				12:45	16:00	16:00			18:30	18:30	
				14:25							

Avvikelser i tidtabellen kan förekomma.

Bussen kombinerar med Viking Lines färjavgång, se vikingline.ax.

Observera begränsad trafik under lördagar, söndagar och helgdagar. *)

- V Via
 – Ej via
 – Ej fredagar
 Bussbyte
 PB På begäran

Ingen trafik: fre 2/4, tors 13/5, fre 24/12, fre 31/12.

ZON	HÅLLPLATS	MÅNDAG–FREDAG									
Viking Line, ANKOMST 											15:30
0	Hamnterminalen										15:45
0	Mariehamn, Bussplan, ankomst										15:55
AVGÅENDE LINJER			4	3			2/4		2/4	4	
0	Mariehamn, Bussplan		06:05	06:50	07:55	09:55	14:05	15:05	16:05	17:05	
2	Maxinge	–	–	–	–	10:07	–	15:17	–	–	
KOMBINERANDE TURER MARIEHAMN – GODBY SID 7											
8	Godby högstadium, skoldagar			–	08:24	–	14:30	–	–	–	
8	Godbyhallen vsk.			V	V	V	V	V	V	V	
9	Källbo skola	06:00	06:30	07:15	08:30	10:25	14:35	15:35	16:35	17:30	
9	Industrivägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
9	Grelsby vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
10	Pålsbölevägen vsk.	–	V	V	V	V	V	V	V	V	
11	Kungstensvägen vsk.	–	V	–	V	V	V	V	V	V	
11	Finströms kyrka	–	V	–	V	V	V	V	V	V	
12	Pålsböle, Sarlings	–	V	–	V	V	V	V	V	V	
12	Folkhögskolan, skoldagar	–	–	–	08:41	–	–	–	–	–	
10	Mangelbo	–	–	V	–	–	–	–	–	–	
11	Tärnebolstad	–	–	V	–	–	–	–	–	–	
12	Pålsböle daghem	–	06:37	–	08:44	10:32	14:43	15:42	16:42	17:37	
12	Ollas	–	V	–	V	V	V	V	V	V	
13	Bartsgårda vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
13	Bartsgårda	06:06	06:40	–	08:50	10:33	14:45	15:44	16:44	17:39	
14	Nabbenvägen vsk.	V	V	–	V	V	V	V	V	V	
14	Mörslättsvägen vsk.	V	V	–	V	V	V	V	V	V	
15	Kroklund	06:10	06:45	–	08:55	10:35	14:50	15:48	16:48	17:43	
15	Kroklunds vsk.	V		V		V	V		V	V	
16	Tjudö vsk.	06:12		07:24		10:38	14:53		16:50	17:45	
16	Björknäs	V		V		V	V		V	V	
17	Kungsholmen vsk.	V		V		V	V		V	V	
17	Osängs	V		V		V	V		V	V	
17	Västanträsk 1	V		V		V	V		V	V	
17	Västanträsk 2	V		V		V	V		V	V	
17	Västanträsk musterier	V		V		V	V		V	V	
18	Kasvik	V		V		V	V		V	V	
19	Havsvidden vsk.	06:17		07:29		10:43	14:59		16:55	17:50	
20	Furuholmen vsk.	V		V		V	V		V	V	
20	Bolstaholms vsk.	V		V		V	V		V	V	
20	Skräddarsvängen vsk.	–		–		V	V		V	V	
20	Östergeta 1	–		–		V	V		V	V	
20	Östergeta 2	–		–		V	V		V	V	
21	Västergeta	–		–		V	V		V	V	
23	Labbnäs	06:30		07:35		–	–		–	–	
21	Geta centrum	06:40		07:40		10:50	15:05		17:00	17:55	

Avvikelser i tidtabellen kan förekomma.

Bussen kombinerar med Viking Lines färjavgång, se vikingline.ax.

Observera begränsad trafik under lördagar, söndagar och helgdagar.

V Via
– Ej via
 Bussbyte

Special: fre 25/6 endast kl. 10:40 och kl. 18:15 Hummelvik – Mariehamn.
Söndagstrafik: lör 26/6, sön 27/6.

ZON	HÄLLPLATS	MÅNDAG-FREDAG												LÖR-SÖN-HELG				
		3	2	2	2	4	4	2	2	2	4	2/3	4	4	4			
AVGÅENDE LINJER																		
9	Källbo skola	07:15	07:15	08:20	08:20	09:20	11:25	11:25	13:15	14:27	15:20	16:15	17:35	17:50	18:25	18:50	11:56	17:32
8	Godbyhallen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
8	Godbyvägen 1285	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
8	Björkängsvägen vsk.	V	-	-	V	V	V	V	V	V	V	-	V	-	V	V	V	V
8	Ämnäsgatan	V	-	-	V	V	V	V	V	V	V	-	V	-	V	V	V	V
7	Ämnäs	07:20	-	-	08:25	09:23	11:27	13:18	14:33	15:23	16:21	17:38	-	18:28	18:53	11:59	17:35	
7	Ämnäs viken	V	-	-	V	V	V	V	V	V	-	V	-	V	V	V	V	V
7	Brobacka vsk.	V	-	-	V	V	V	V	V	V	-	V	-	V	V	V	V	V
6	Gölbö	-	07:20	08:25	-	-	11:30	-	-	-	-	16:21	17:40	-	18:30	-	12:01	17:37
6	Björkslingan	-	V	V	-	-	V	-	-	-	-	V	-	-	-	-	V	V
5	Björnsby	V	-	-	V	V	V	V	V	V	-	-	-	-	-	-	V	V
5	4H-gården	V	-	-	V	V	V	V	V	V	-	-	-	-	-	-	V	V
5	Jomalaby	07:25	-	-	08:29	09:30	11:33	13:23	14:38	15:28	-	-	-	-	-	18:58	12:04	17:41
4	Ingby	V	-	-	V	V	V	V	V	V	-	-	-	-	-	-	V	V
4	Rönngården	V	-	-	V	V	V	V	V	V	-	-	-	-	-	-	V	V
4	Jomala kyrka	07:30	-	-	08:33	09:34	11:37	13:27	14:42	15:31	-	17:45	17:57	18:35	19:03	12:08	17:45	
4	Jomala församlingshem	V	-	-	V	V	V	V	V	V	-	-	-	-	-	-	V	V
3	Vikingahallen	07:32	-	-	08:34	09:35	11:39	13:28	14:43	15:32	-	17:46	17:59	18:36	19:04	12:09	17:46	
3	Dalkarbyvägen vsk.	V	-	-	V	V	V	V	V	V	-	-	-	-	-	-	V	V
2	Maxinge	-	-	-	-	09:38	11:42	13:31	-	15:35	-	-	-	18:02	-	19:07	12:12	17:49
2	Bo-Bil	V	-	-	V	V	V	V	V	V	-	-	-	-	-	-	V	V
2	Odalgården	07:36	-	-	08:39	09:41	11:46	13:35	14:48	15:39	-	17:49	18:06	18:40	19:11	12:15	17:52	
2	Strandnäs hotell	V	-	-	V	V	V	V	V	V	-	-	-	-	-	-	V	V
2	Strandnäs	V	-	-	V	V	V	V	V	V	-	-	-	-	-	-	V	V
1	Sjukhuset	07:40	-	-	08:41	09:43	11:44	13:37	14:52	15:41	-	17:51	18:08	18:42	19:13	12:17	17:54	
2	Källarvägen vsk.	-	V	V	-	-	-	-	-	-	-	V	-	-	-	-	-	-
2	Posten	-	07:32	08:37	-	-	-	-	-	-	-	16:33	-	-	-	-	-	-
2	S-market/Medimar	-	V	V	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	Sviby bron	-	V	V	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	Västra macken	V	-	-	V	V	V	V	V	V	-	-	-	-	-	-	-	-
1	Tekniska verken	V	V	V	V	V	V	V	V	V	-	-	-	-	-	-	-	-
0	Ålandsplan	V	V	V	V	V	V	V	V	V	-	-	-	-	-	-	-	-
0	Stadshuset	07:43	07:37	08:41	08:45	09:47	11:46	13:39	14:55	15:43	16:36	17:56	18:10	18:48	19:15	12:21	17:59	
0	Hamnterminalen	-	-	-	-	-	PB	PB	-	-	-	PB	-	-	-	PB	PB	
0	Mariehamn, Bussplan	07:47	07:42	08:45	08:50	09:49	11:50	13:41	14:57	15:45	16:38	17:58	18:12	18:50	19:17	12:23	18:01	
Viking Line, AVGÅNG							12:45 14:25	12:45 14:25				18:30*	18:30*			12:45 14:25	18:30	

Avvikelser i tidtabellen kan förekomma.
 Observera begränsad trafik under lördagar, söndagar och helgdagar.
 V Via
 - Ej via
 PB På begäran
 * Inte alla dagar, se Viking Lines turlista, vikingline.ax

Special: fre 25/6 endast kl. 09:30 och kl. 17:05 Mariehamn – Hummelvik.
Söndagstrafik: lör 26/6, sön 27/6.

ZON	HÅLLPLATS	MÅNDAG–FREDAG												LÖR–SÖN–HELG				
		4	2	2	2	4	2	2	2	3	4	4	3	4	3	4	4	4
AVGÅENDE LINJER																		
0	Mariehamn, Bussplan	06:05	07:00	07:55	09:30	09:55	12:05	13:05	14:05	15:05	16:05	16:05	16:35	17:05	18:05	18:05	10:00	15:40
0	Stadshuset	06:07	07:02	07:57	09:32	09:57	12:07	13:07	14:07	15:07	16:07	16:07	16:37	17:07	18:07	18:07	10:02	15:42
0	Ålandsplan	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
1	Tekniska verken	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
1	Västra macken	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
1	Sviby bron	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	S-market/Medimar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Posten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16:14	-	-	-	-	-	-	-
2	Källarvägen vsk.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	V	-	-	-	-	-	-	-
1	Sjukhuset	06:10	07:05	08:00	09:35	10:00	12:10	13:10	14:10	15:10	-	16:10	16:41	17:10	18:10	18:10	10:05	15:45
2	Strandnäs	V	V	V	V	V	V	V	V	V	-	V	V	V	V	V	V	V
2	Strandnäs hotell	V	V	V	V	V	V	V	V	V	-	V	V	V	V	V	V	V
2	Odalgården	06:13	07:07	08:04	09:40	10:04	12:14	13:14	14:14	15:14	-	16:14	16:43	17:14	18:12	18:12	10:08	15:48
2	Bo-Bil	V	V	V	V	V	V	V	V	V	-	V	V	V	V	V	V	V
2	Maxinge	-	-	-	-	10:09	12:19	13:19	-	15:19	-	-	16:46	-	18:15	18:15	10:11	15:51
3	Dalkarbyvägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	-	V	V	V	V	V	V	V
3	Vikingahallen	06:17	07:10	08:08	09:43	10:13	12:23	13:23	14:18	15:23	-	16:18	16:49	17:18	18:18	18:18	10:14	15:54
4	Jomala församlingshem	V	V	V	V	V	V	V	V	V	-	V	V	V	V	V	V	V
4	Jomala kyrka	06:19	07:11	08:10	09:45	10:15	12:25	13:25	14:20	15:25	-	16:20	16:50	17:20	18:19	18:19	10:15	15:55
4	Rönngården	V	V	V	V	V	V	V	V	V	-	V	V	V	V	V	V	V
4	Ingby	V	V	V	V	V	V	V	V	V	-	V	V	V	V	V	V	V
5	Jomalaby	-	-	08:15	-	-	12:30	13:30	-	-	-	16:25	-	17:25	18:23	18:23	10:19	15:59
5	4H-gården	-	-	V	-	-	V	V	-	-	-	V	-	V	V	V	V	V
5	Björnsby	-	-	V	-	-	V	V	-	-	-	V	-	V	V	V	V	V
6	Björkslingen	V	-	-	V	V	-	-	V	V	-	-	V	-	V	V	V	V
6	Gölbö	06:24	-	-	09:50	10:20	-	-	14:25	15:30	16:24	-	16:55	-	18:27	18:27	10:23	16:02
6	Gölbö norra	V	-	-	V	V	-	-	V	V	V	-	V	-	V	V	V	V
7	Brobacka vsk.	V	-	V	V	V	V	V	-	V	V	-	V	V	V	V	V	V
7	Ämnäs viken	V	-	V	V	V	V	V	-	V	V	-	V	V	V	V	V	V
7	Ämnäs	06:27	-	08:20	09:53	10:23	12:35	13:35	14:28	15:33	16:26	16:30	16:58	17:28	18:30	18:30	10:25	16:05
8	Ämnäsgatan	V	-	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
8	Björkängsvägen vsk.	V	-	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
8	Godbyvägen 1285	V	-	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
8	Godbyhallen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
9	Källbo skola	06:30	07:20	08:25	09:55	10:25	12:40	13:40	14:35	15:40	16:35	16:35	17:00	17:30	18:35	18:35	10:30	16:10

V Via
- Ej via

Avvikelser i tidtabellen kan förekomma.
Bussen kombinerar med Viking Lines färjavgång, se vikingline.ax.
Observera begränsad trafik under lördagar, söndagar och helgdagar.

Special: fre 1/1 och ons 6/1 endast kl. 17:05 Mariehamn – Hummelvik.

Lördagstrafik: lör 2/1, lör 3/4.

Ingen trafik: fre 2/4, sön 4/4, tors 13/5, lör 6/11, fre 24/12, lör 25/12, fre 31/12.

Söndagstrafik: mån 5/4, lör 1/5, mån 6/12, sön 26/12.

Söndag
helgdag
Lördag
Lördag

ZON	HÄLLPLATS	MÅNDAG – FREDAG												LÖR – SÖN – HELG						
		4	3	2	4	2	4	2	4	2	4	2	4	3	4	4	4	4		
Viking Line, ANKOMST																				
0	Hamnterminalen																			
0	Mariehamn, Bussplan, ankomst																			
0	Mariehamn, Bussplan, avgång	06:05	06:50	07:55	09:30	09:55	12:05	13:05	14:05	14:05	14:05	15:05	16:05	16:05	16:35	17:05	18:05	09:30	15:45	13:45
0	Stadshuset	06:07	06:52	07:57	09:32	09:57	12:07	13:07	14:07	14:07	14:07	15:07	16:07	16:07	16:37	17:07	18:07	09:32	15:47	13:47
0	Ålandsplan	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
1	Tekniska verken	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
1	Västra macken	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
1	Sviby bron	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	S-market/Medimar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Posten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Källarvägen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	Sjukhuset	06:10	06:55	08:00	09:35	10:00	12:10	13:10	14:10	14:10	14:10	15:10	16:10	16:10	16:40	17:10	18:10	09:35	15:50	13:50
2	Strandnäs	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
2	Strandnäs hotell	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
2	Odalgården	06:13	06:58	08:03	09:38	10:03	12:13	13:13	14:14	14:14	14:14	15:13	16:14	16:14	16:43	17:14	18:12	09:37	15:52	13:52
2	Bo-Bil	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
2	Maxinge	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Dalkarbyvägen vsk.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Vikingshallen	06:17	07:02	08:07	09:42	10:10	12:20	13:20	14:18	14:18	14:18	15:20	16:18	16:18	16:49	17:18	18:18	09:43	15:58	13:58
4	Jomala församlingshem	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
4	Jomala kyrka	06:18	07:03	08:08	09:44	10:11	12:21	13:21	14:20	14:20	14:20	15:21	16:20	16:20	16:50	17:20	18:19	09:44	15:59	13:59
4	Rönngården	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
4	Ingby	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
5	Jomalaby	-	-	08:12	-	-	-	13:25	14:25	14:25	14:25	-	16:25	16:25	-	17:24	18:23	09:48	16:03	14:03
5	4H-gården	-	-	V	-	-	-	V	V	V	-	V	V	V	-	V	V	V	V	V
5	Björnsby	-	-	V	-	-	-	V	V	V	-	V	V	V	-	V	V	V	V	V
6	Björkslingan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Gölby	06:23	-	-	09:49	10:17	12:27	-	-	-	14:23	15:27	-	-	16:55	-	18:27	09:52	16:07	14:07
6	Gölby norra	V	V	-	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
7	Brobacka vsk.	V	V	-	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
7	Ämnäs viken	V	V	-	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
7	Ämnäs	06:25	-	08:19	09:51	10:20	12:30	13:30	14:28	14:28	15:30	16:30	16:30	-	16:58	17:28	18:30	09:55	16:10	14:10
8	Ämnäsgratan	V	V	-	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
8	Björkängsvägen vsk.	V	V	-	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
8	Godbyvägen 1285	V	V	-	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
8	Godby högstadium, skoldagar	-	-	08:24	-	-	-	-	14:30	14:30	14:30	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	Godbyhallen vsk.	V	V	-	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
9	Källbo skola	06:30	07:15	08:30	09:55	10:25	12:35	13:35	14:35	14:35	14:35	15:35	16:35	16:35	17:00	17:30	18:35	10:00	16:15	14:15

V Via Busstype
- Ej via

Avvikelse i tidtabellen kan förekomma.
Bussen kombineras med Viking Lines färjavgång, se vikingline.ax.
Observera begränsad trafik under lördagar, söndagar och helgdagar.

ZON	HÅLLPLATS	← MÅNDAG-FREDAG →				
KOMBINERANDE LINJER		2/4	2/4	2/4	2/4	
18	Kroklund	06:50	08:00	09:00	11:02	18:06
17	Ödkarby	V	V	V	V	V
16	Laby	–	–	V	V	V
17	Ödkarby skola	06:53	–	–	–	–
17	Haga Kungsgård	V	–	–	–	–
16	Lötö	V	–	–	–	–
16	Nääs	06:57	08:03	09:04	11:06	18:09
16	Tobölevägen vsk.	V	V	V	V	V
15	Hummelskår	V	V	V	V	V
15	Strömma	V	V	V	V	V
14	Hamnsundsvägen vsk.	V	V	V	V	V
13	Lafsbölevägen vsk.	V	V	V	V	V
13	Kavelbro	V	V	V	V	V
13	Hemdal	V	V	V	V	V
12	Tengsödavik, mån & fre	–	–	TAXI	–	–
12	Kvarnbo	07:05	08:10	09:10	11:15	18:15
12	Fremmanby	V	V	V	V	V
12	Kullagatan vsk.	V	V	V	V	V
10	Haraldsby	07:08	08:15	09:15	11:20	18:20
10	Södernäsvägen vsk.	V	V	V	V	V
10	Färjsundsbron	V	V	V	V	V
9	Musterivägen vsk.	V	V	V	V	V
9	Godby Hotell	V	V	V	V	V
9	Godby centrum	V	V	V	V	V
9	Källbo skola	07:15	08:20	09:20	11:25	18:25
8	Godbyhallen vsk.	V	V	V	V	V
KOMBINERANDE TURER GODBY – MARIEHAMN SID 8						
2	Maxinge	–	–	09:38	11:42	–
0	Hamnterminalen	–	–	–	PB	–
0	Mariehamn, Bussplan	07:47	08:45	09:49	11:52	18:50

Avvikelser i tidtabellen kan förekomma.

Bussen kombinerar med Viking Lines färjavgång, se vikingline.ax.

V Via

Bussbyte

– Ej via

Byte från taxi mot beställning,

PB På begäran

ZON	HÅLLPLATS	MÅNDAG–FREDAG			
AVGÅENDE LINJER					
0	Mariehamn, Bussplan	12:05	15:05	16:35	18:05
2	Maxinge	12:19	15:19	16:46	18:15
KOMBINERANDE TURER MARIEHAMN – GODBY SID 9					
8	Godbyhallen vsk.	V	V	V	V
9	Källbo skola	12:40	15:40	17:00	18:35
9	Godby centrum	V	V	V	V
9	Musterivägen vsk.	V	V	V	V
10	Färjsundsbron	V	V	V	V
10	Södernäsvägen vsk.	–	V	V	V
10	Haraldsby	12:44	15:44	17:04	18:38
12	Kullagatan vsk.	V	V	V	V
12	Fremmanby	V	V	V	V
12	Kvarnbo	12:48	15:49	17:09	18:44
12	Tengsödavik, mån & fre	–	TAXI	–	–
13	Hemdal	V	V	V	V
13	Kvavelbro	V	V	V	V
13	Läfsbölevägen vsk.	V	V	V	V
14	Hamnsundsvägen vsk.	V	V	V	V
15	Strömma	V	V	V	V
15	Hummelskär	V	V	V	V
16	Tobölevägen vsk.	V	V	V	V
16	Nääs	12:54	15:55	17:14	18:50
16	Lötö	–	V	–	–
17	Haga Kungsgård	–	V	–	–
18	Haga ringväg	–	–	–	–
18	Tellviksvägen vsk.	–	–	–	–
19	Ytterängsvägen vsk.	–	–	–	–
17	Ödkarby skola	–	V	–	–
16	Laby	V	–	V	V
17	Ödkarby	V	V	V	V
18	Kroklund	13:00K	16:00	17:18	18:55

Avvikelser i tidtabellen kan förekomma.

Bussen kombinerar med Viking Lines färjavgång, se vikingline.ax.

Bussbyte

Byte från taxi mot beställning.

K Kombinerar med busslinje 2
från Kroklund till Mariehamn, sid 12

Ingen trafik: fre 2/4, tors 13/5, fre 24/12, fre 31/12.

ZON	HÅLLPLATS	MÅNDAG–FREDAG							
		2/4	2/4	2/4	4	2	2	2	
18	Kroklund	06:50			09:00	11:05	16:00	17:05	18:00
17	Ödkarby	V	07:48		V	V	V	V	V
16	Laby	–	V		V	V	V	V	V
17	Ödkarby skola	06:53	07:47		–	–	–	–	–
17	Haga Kungsgård	V	–		–	–	–	–	–
16	Lötö	V	–		–	–	–	–	–
16	Näås	06:55	07:52	07:35	09:04	11:08	16:04	17:09	18:04
17	Daglösa, skoldagar	–	–	V	–	–	–	–	–
16	Pettböle, skoldagar	–	–	V	–	–	–	–	–
15	Stålsby, skoldagar	–	–	V	–	–	–	–	–
14	Tjudö midsommarstång, skoldagar	–	–	07:49	–	–	–	–	–
14	Killingholm, skoldagar	–	–	07:54	–	–	–	–	–
14	Vandö, skoldagar	–	–	V	–	–	–	–	–
13	Torrbolstad, skoldagar	–	–	08:00	–	–	–	–	–
12	Pålsböle daghem, skoldagar	–	–	08:03	–	–	–	–	–
12	Ollas, skoldagar	–	–	V	–	–	–	–	–
11	Tärnebolstad, skoldagar	–	–	V	–	–	–	–	–
10	Mangelbo, skoldagar	–	–	V	–	–	–	–	–
10	Pålsbölevägen, skoldagar	–	–	08:07	–	–	–	–	–
9	Grelsby, skoldagar	–	–	V	–	–	–	–	–
9	Industrivägen, skoldagar	–	–	08:09	–	–	–	–	–
16	Tobölevägen vsk.	V	V	–	V	V	V	V	V
15	Hummelskår	V	V	–	V	V	V	V	V
15	Strömma	V	V	–	V	V	V	V	V
14	Hamnsundsvägen vsk.	V	V	–	V	V	V	V	V
13	Lafsbolevägen vsk.	V	V	–	V	V	V	V	V
13	Kavelbro	V	V	–	V	V	V	V	V
13	Hemdal	V	V	–	V	V	V	V	V
12	Tengsödavik, mån & fre	–	–	–	TAXI	–	–	–	–
12	Kvarnbo	07:05	07:58	–	09:10	11:15	16:10	17:15	18:10
12	Fremmanby	V	V	–	V	V	V	V	V
12	Kullagatan vsk.	V	V	–	V	V	V	V	V
10	Haraldsby	07:08	08:03	–	09:15	11:20	16:15	17:20	18:15
10	Södernäsvägen vsk.	V	V	–	V	V	V	V	V
10	Färjsundsbron	V	V	–	V	V	V	V	V
9	Musterivägen vsk.	V	V	–	V	V	V	V	V
9	Godby Hotell	V	V	–	V	V	V	V	V
9	Godby centrum	V	V	–	V	V	V	V	V
9	Källbo skola	07:15	–	08:15	09:20	11:25	16:20	17:30	18:25
8	Godbyhallen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V
8	Godby högstadium, skoldagar	–	08:10	08:20	–	–	–	–	–
KOMBINERANDE TURER GODBY – MARIEHAMN SID 6									
2	Maxinge	–	–	–	09:39	11:42	–	17:47	18:40
0	Hamnterminalen	–	–	–	–	PB	–	PB	–
0	Stadshuset	V	V	V	V	V	V	V	V
0	Mariehamn, Bussplan	07:47	08:48	08:48	09:51	11:55	16:45	17:58	18:52
Viking Line, AVGÅNG						12:45 14:25		18:30	

Avvikelser i tidtabellen kan förekomma.

Bussen kombinerar med Viking Lines färjavgång, se vikingline.ax.

Observera begränsad trafik under lördagar, söndagar och helgdagar.

V Via

– Ej via

PB På begäran

□ Bussbyte

□ Byte från taxi

■ Tid för påstigning (special)

Ingen trafik: fre 2/4, tors 13/5, fre 24/12, fre 31/12.

ZON	HÅLLPLATS	MÅNDAG-FREDAG									
Viking Line, AVGÅNG											15:30
0	Hamnterminalen										15:45
0	Mariehamn, Bussplan, ankomst										15:55
AVGÅENDE LINJER			4	2	4	2	2/4			4	
0	Mariehamn, Bussplan	06:50	13:05	14:05	14:05	15:05	16:05	16:35	17:05	18:05	
2	Maxinge	–	13:17	–	–	15:17	–	16:46	–	18:15	
KOMBINERANDE TURER MARIEHAMN – GODBY SID 7											
8	Godby högstadium, skoldagar	–	–	14:30	14:30	–	–	–	–	–	–
8	Godbyhallen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
9	Källbo skola	07:15	13:35	14:35	14:35	15:35	16:35	17:00	17:30	18:35	
9	Godby centrum	V	V	–	V	V	V	V	V	V	V
9	Mustervägen vsk.	V	V	–	V	V	V	V	V	V	V
10	Färjsundsbron	V	V	–	V	V	V	V	V	V	V
10	Södernäsvägen vsk.	V	V	–	V	V	V	V	V	V	V
10	Haraldsby	07:19	13:39	–	14:39	15:39	16:39	17:04	17:34	18:39	
12	Kullagatan vsk.	V	V	–	V	V	V	V	V	V	V
12	Fremmanby	V	V	–	V	V	V	V	V	V	V
12	Kvarnbo	07:24	13:44	–	14:46	15:44	16:44	17:09	17:39	18:44	
12	Tengsödavik, mån & fre	–	–	–	TAXI	–	–	–	–	–	–
13	Hemdal	V	V	–	V	V	V	V	V	V	V
13	Kavelbro	V	V	–	V	V	V	V	V	V	V
13	Läfsbölevägen vsk.	V	V	–	V	V	V	V	V	V	V
14	Hamnsundsvägen vsk.	V	V	–	V	V	V	V	V	V	V
15	Strömma	V	V	–	V	V	V	V	V	V	V
15	Hummelskär	V	V	–	V	V	V	V	V	V	V
16	Tobölevägen vsk.	V	V	–	V	V	V	V	V	V	V
9	Industrivägen, skoldagar	–	–	14:37	–	–	–	–	–	–	–
9	Grelsby, skoldagar	–	–	V	–	–	–	–	–	–	–
10	Pålsbölevägen, skoldagar	–	–	14:39	–	–	–	–	–	–	–
10	Mangelbo, skoldagar	–	–	V	–	–	–	–	–	–	–
11	Tärnebolstad, skoldagar	–	–	V	–	–	–	–	–	–	–
12	Ollas, skoldagar	–	–	V	–	–	–	–	–	–	–
12	Pålsböle daghem, skoldagar	–	–	14:43	–	–	–	–	–	–	–
13	Torrbolstad, skoldagar	–	–	14:45	–	–	–	–	–	–	–
14	Vandö, skoldagar	–	–	14:48	–	–	–	–	–	–	–
14	Killingholm, skoldagar	–	–	V	–	–	–	–	–	–	–
14	Tjudö midsommarstång, skoldagar	–	–	14:56	–	–	–	–	–	–	–
15	Stålsby, skoldagar	–	–	V	–	–	–	–	–	–	–
16	Pettböle, skoldagar	–	–	V	–	–	–	–	–	–	–
17	Daglösa, skoldagar	–	–	V	–	–	–	–	–	–	–
16	Nääs	07:35	13:50	15:07	14:53	15:50	16:50	17:15	17:45	18:50	
16	Lötö	V	–	–	V	V	V	–	–	–	–
17	Haga Kungsgård	V	–	–	V	V	V	–	–	–	–
18	Haga ringväg, skoldagar	V	–	–	V	–	–	–	–	–	–
18	Tellviksvägen vsk. skoldagar	V	–	–	V	–	–	–	–	–	–
19	Ytterängsvägen vsk. skoldagar	V	–	–	V	–	–	–	–	–	–
17	Ödkarby skola	07:47	–	–	15:02	15:53	16:53	–	–	–	–
16	Laby	–	V	–	–	–	–	V	V	V	V
17	Ödkarby	07:48	V	–	V	V	V	V	V	V	V
18	Kroklund	–	13:55	–	15:07	16:00	17:00	17:20	17:50	18:55	

Avvikelser i tidtabellen kan förekomma.

Bussen kombinerar med Viking Lines färjavgång, se vikingline.ax.

Observera begränsad trafik under lördagar, söndagar och helgdagar.

V Via

– Ej via

Bussbyte

Byte från taxi

Special: fre 25/6 endast kl. 10:40 och kl. 18:15 Hummelvik – Mariehamn.

Söndagstrafik: lör 26/6, sön 27/6.

ZON	HÅLLPLATS	MÅNDAG–FREDAG					LÖR–SÖN–HELG			
KOMBINERANDE LINJER		2/3	2	2/3						
27	Simskäla färjfäste		TAXI ¹⁾		TAXI ¹⁾					
24	Kottestigen vsk.									
24	Sandösund									
23	Vårdö Pellas									
23	Lövö									
22	Strömsby vsk.									
Norra Linjen, ANKOMST 				10:30			17:40	11:05	16:40	
24	Hummelvik			10:40		17:15	18:15	11:20	16:50	
23	Listersby			V		V	V	V	V	
22	Vårdö kyrka			10:43		17:19	18:19	11:22	16:52	
21	Vargata vsk.			V		V	V	V	V	
21	Vargata centrum			–		–	–	–	–	
21	Vargata brygga vsk.			V		V	V	V	V	
19	Töftö			V		V	V	V	V	
18	Mickelsö vsk.			V		V	V	V	V	
18	Töftö färjfäste			10:51		17:27	18:27	11:30	17:02	
Töftölinjen, AVGÅNG 		06:50	07:50	11:00	14:00	14:45	17:30	18:30	11:35	17:10
18	Prästö färjfäste	06:54	08:00	11:04	14:05	15:00	17:34	18:34	11:39	17:14
17	Prästö	V	V	V	V	V	V	V	V	V
17	Bomarsunds fästning	V	V	V	V	V	V	V	V	V
16	Skarpans vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V
15	Storängsgatan vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V
15	Södra Finbygatan vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V
15	Finby vsk.	06:59	08:05	11:09	14:10	15:05	17:39	18:39	11:44	17:19
15	Smedsböle vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V
14	Sportkila	V	V	V	V	V	V	V	V	V
13	Sundsvägen 871 vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V
13	Tosarby vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V
12	Kastelholm	07:02	08:08	11:12	14:13	15:08	17:42	18:42	11:47	17:22
12	Kastelholms slott/Smakbyn	–	V	V	V	V	V	V	V	V
12	Stenbro vsk.	V	–	–	–	–	–	–	–	–
11	Slottsvägen vsk.	V	V	V	V	–	V	V	V	V
11	Kulla Sund	V	V	V	V	V	V	V	V	V
11	Brokärrsvägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V
11	Chipsfabriken	07:06	08:12	11:16	14:17	15:12	17:46	18:46	11:52	17:27
10	Södernäsvägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V
10	Färjsundsbron	V	V	V	V	V	V	V	V	V
9	Mustervägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V
9	Godby Hotell	V	V	V	V	V	V	V	V	V
9	Godby centrum	V	V	V	V	V	V	V	V	V
9	Källbo skola	07:15	08:20	11:25	14:27	15:20	17:50	18:50	11:56	17:32
8	Godbyhallen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V
KOMBINERANDE TURER GODBY – MARIEHAMN SID 8										
2	Maxinge	–	–	–	–	15:35	18:02	19:07	12:12	17:49
0	Hamnterminalen	–	–	PB	–	–	–	–	PB	PB
0	Stadshuset	V	V	V	V	V	V	V	V	V
0	Mariehamn, Bussplan	07:42	08:50	11:50	14:57	15:45	18:12	19:17	12:23	18:01
Viking Line, AVGÅNG 				12:45			18:30		12:45	18:30
				14:25					14:25	

Observera begränsad trafik under lördagar, söndagar och helgdagar.

V Via
– Ej via
PB På begäran
 Bussbyte

TAXI ¹⁾ Kollektivtaxi till och från bussen kl 08:00 samt kl. 14:05 i Prästö färjfäste. Bokas senast 1 h före

Special: fre 25/6 endast kl. 09:30 och kl. 17:05 Mariehamn – Hummelvik.

Söndagstrafik: lör 26/6, sön 27/6.

ZON	HÅLLPLATS	← MÅNDAG–FREDAG →							LÖR–SÖN–HELG		
AVGÅENDE LINJER		2				2/4					
0	Mariehamn, Bussplan, avgång	06:05	07:00	09:30	13:05	14:05	16:05	17:05	10:00	15:40	
2	Maxinge	–	–	–	13:19	–	–	–	10:11	15:51	
KOMBINERANDE TURER MARIEHAMN – GODBY SID 9											
8	Godbyhallen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
9	Källbo skola	06:30	07:20	09:55	13:40	14:35	16:35	17:30	10:30	16:10	
9	Godby centrum	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
9	Musterivägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
10	Färjundsbron	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
10	Södernäsvägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
11	Chipsfabriken	06:35	07:25	10:00	13:45	14:40	16:40	17:35	10:35	16:15	
11	Brokärrsvägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
11	Kulla Sund	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
11	Slottsvägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
12	Stenbro vsk.	V	V	–	–	–	–	V	–	–	
12	Kastelholms slott/Smakbyn	–	–	V	V	V	V	–	V	V	
12	Kastelholm	06:37	07:27	10:02	13:47	14:42	16:42	17:37	10:40	16:19	
13	Tosarby vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
13	Sundsvägen 871 vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
14	Sportkila	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
15	Smedsböle vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
15	Finby vsk.	06:40	07:30	10:05	13:50	14:45	16:45	17:40	10:43	16:23	
15	Södra Finbygatan vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
15	Storängsgatan vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
16	Skarpans vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
17	Bomarsunds fästning	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
17	Prästö	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
18	Prästö färjfäste	06:47	07:37	10:12	13:57	14:52	16:52	17:47	10:50	16:30	
Töftölinjen, AVGÅNG		06:55	07:45	10:20	14:05	14:50	16:55	17:55	10:55	16:35	
18	Töftö färjfäste		TAXI ¹⁾	10:24	TAXI ¹⁾		16:59	17:59	10:59	16:39	
18	Mickelsö vsk.			V			V	V	V	V	
19	Töftö			V			V	V	V	V	
21	Vargata brygga vsk.			V			V	V	V	V	
21	Vargata centrum			PB			PB	–	–	–	
21	Vargata vsk.			V			V	V	V	V	
22	Vårdö kyrka			10:32			17:07	18:07	11:07	16:47	
22	Vårdö skola			–			V	–	–	–	
22	Strömsby vsk.			–			V	–	–	–	
23	Lövö			–			–	–	–	–	
23	Vårdö Pellas			–			–	–	–	–	
24	Sandösund			–			–	–	–	–	
24	Kottestigen vsk.			–			–	–	–	–	
27	Simskåla färjfäste			–			–	–	–	–	
23	Listersby			V			V	V	V	V	
24	Hummelvik			10:36			17:12	18:12	11:12	16:50	
Norra Linjen, AVGÅNG				12:00			18:15	18:15	11:30	17:15	

Observera begränsad trafik under lördagar, söndagar och helgdagar.

TAXI ¹⁾ Kollektivtaxi till och från bussen kl. 07:37 samt kl 13:57 i Prästö färjfäste. Bokas senast 1 h före

V Via
– Ej via
PB På begäran
 Bussbyte

Special: fre 1/1 och ons 6/1 endast kl. 18:15 Hummelvik – Mariehamn.

Lördagstrafik: lör 2/1, lör 3/4.

Ingen trafik: fre 2/4, sön 4/4, tors 13/5, lör 6/11, fre 24/12, lör 25/12, fre 31/12.

Söndagstrafik: mån 5/4, lör 1/5, mån 6/12, sön 26/12.

ZON	HÅLLPLATS	MÅNDAG-FREDAG					LÖR-SÖN-HELG			
KOMBINERANDE LINJER		2/3	2/3	2/3	2					
27	Simskåla färjfäste, skoldagar		07:25		TAXI ³⁾	15:30			TAXI ³⁾	
24	Kottestigen vsk. PB, icke skoldagar		V			V				
24	Sandösund PB, icke skoldagar		V			V				
23	Vårdö Pellas PB, icke skoldagar		V			V				
23	Lövö PB, icke skoldagar		V			V				
22	Strömsby vsk.	06:35	07:35			15:35				
Norra Linjen, ANKOMST 										
24	Hummelvik	–	–	09:10	10:30		17:40	10:30	16:40	14:50
23	Listersby	–	–	V	V	–	V	V	V	V
22	Vårdö kyrka	06:37	07:37	09:17	10:49	15:40	18:19	10:47	16:57	15:02
21	Vargata centrum	–	–	–	–	–	–	–	–	–
21	Vargata brygga vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V
19	Töftö	V	V	V	V	V	V	V	V	V
18	Mickelsö vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V
18	Töftö färjfäste	06:45	07:45	09:27	10:57	15:48	18:27	10:57	17:07	15:12
Töftölinjen, AVGÅNG 										
18	Prästö färjfäste	06:54	07:54	09:34	11:04	14:05	15:54	18:34	11:09	17:14
17	Prästö	V	V	V	V	V	V	V	V	V
17	Bomarsunds fästning	V	V	V	V	V	V	V	V	V
16	Skarpans vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V
15	Storängsgatan vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V
15	Södra Finbygatan vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V
15	Finby vsk.	06:59	07:58	09:39	11:09	14:10	15:59	18:39	11:14	17:19
15	Smedsböle vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V
14	Sportkila	V	V	V	V	V	V	V	V	V
13	Sundsvägen 871 vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V
13	Tosarby vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V
12	Kastelholm	07:02	08:04	09:42	11:12	14:13	16:02	18:42	11:17	17:22
12	Kastelholms slott/Smakbyn	–	–	–	–	–	–	–	–	–
12	Stenbro vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V
11	Slottsvägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V
11	Kulla Sund	V	V	V	V	V	V	V	V	V
11	Brokärrsvägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V
11	Chipsfabriken	07:05	08:07	09:45	11:15	14:15	16:04	18:45	11:19	17:25
10	Södernäsvägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V
10	Färjsundsbron	V	V	V	V	V	V	V	V	V
9	Musterivägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V
9	Godby Hotell	V	V	V	V	V	V	V	V	V
9	Godby centrum	V	V	V	V	V	V	V	V	V
9	Källbo skola	07:15	08:15	09:50	11:25	14:27	16:10	18:50	11:25	17:30
8	Godbyhallen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V
8	Godby högstadium, skoldagar	–	08:20	–	–	14:30	–	–	–	–
KOMBINERANDE TURER GODBY – MARIEHAMN SID 6										
2	Maxinge	–	–	–	11:42	–	16:26	19:07	11:43	17:48
0	Hamnterminalen	–	–	–	PB	–	–	–	PB	PB
0	Stadshuset	V	V	V	V	V	V	V	V	V
0	Mariehamn, Bussplan	07:36	08:48	10:15	11:55	14:57	16:40	19:19	11:55	18:02
Viking Line, AVGÅNG 										
					14:25				14:25	18:30

Observera begränsad trafik under lördagar, söndagar och helgdagar.

TAXI ³⁾ Kollektivtaxi till och från bussen kl. 14:05 i Prästö färjfäste. Bokas senast 1 h före

TAXI ²⁾ Kollektivtaxi från Simskåla till bussen kl. 15:02 vid Vårdö kyrka. Bokas senast 2 h före

V Via
– Ej via
PB På begäran
 Bussbyte

Special: fre 1/1 och ons 6/1 endast kl. 17:05 Mariehamn – Hummelvik.

Lördagstrafik: lör 2/1, lör 3/4.

Ingen trafik: fre 2/4, sön 4/4, tors 13/5, lör 6/11, fre 24/12, lör 25/12, fre 31/12.

Söndagstrafik: mån 5/4, lör 1/5, mån 6/12, sön 26/12.

ZON	HÅLLPLATS	MÅNDAG–FREDAG						LÖR–SÖN–HELG			
Viking Line, ANKOMST							15:30				
0	Hamnterminalen						15:45				
0	Mariehamn, Bussplan, ankomst						15:55				
AVGÅENDE LINJER		2		2/4		2/4					
0	Mariehamn, Bussplan, avgång	06:05	07:55	09:30	13:05	14:05	16:05	17:05	09:30	15:45	13:45
2	Maxinge	–	–	–	13:17	–	–	–	09:40	15:55	13:55
KOMBINERANDE TURER MARIEHAMN – GODBY SID 7											
8	Godby högstadium, skoldagar	–	08:24	–	–	14:30	–	–	–	–	–
8	Godbyhallen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
9	Källbo skola	06:30	08:30	09:55	13:35	14:35	16:35	17:30	10:00	16:15	14:15
9	Godby centrum	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
9	Musterivägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
10	Färjsundsbron	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
10	Södernäsvägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
11	Chipsfabriken	06:40	08:35	10:00	13:40	14:40	16:40	17:35	10:05	16:20	14:20
11	Brokärrsvägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
11	Kulla Sund	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
11	Slottsvägen vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
12	Stenbro vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
12	Kastelholms slott/Smakbyn	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
12	Kastelholm	06:42	08:37	10:02	13:42	14:42	16:42	17:37	10:07	16:22	14:22
13	Tosarby vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
13	Sundsvägen 871 vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
14	Sportkila	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
15	Smedsböle vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
15	Finby vsk.	06:45	08:40	10:05	13:45	14:50	16:45	17:40	10:10	16:25	14:25
15	Södra Finbygatan vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
15	Storängsgatan vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
16	Skarpans vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
17	Bomarsunds fästning	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
17	Prästö	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
18	Prästö färjfäste	06:52	08:47	10:12	13:52	15:00	16:52	17:47	10:20	16:30	14:30
Töftölinjen, AVGÅNG		06:55	08:50	10:20	13:50	15:05	16:55	17:55	10:25	16:35	14:35
18	Töftö färjfäste	06:59	08:54	10:24	TAXI ¹⁾	15:09	16:59	17:59	10:29	16:39	14:39
18	Mickelsö vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
19	Töftö	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
21	Vargata brygga vsk.	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
21	Vargata centrum	–	PB	PB		PB	PB	–	–	–	–
22	Vårdö kyrka	07:07	09:02	10:32		15:17	17:07	18:07	10:37	16:47	14:47
22	Vårdö skola	V	–	–		V	PB	TAXI ²⁾	–	–	–
22	Strömsby vsk.	07:08	–	–		15:18	PB		–	–	–
23	Lövö PB, icke skoldagar	V	–	–		V	PB		–	–	–
23	Vårdö Pellas PB, icke skoldagar	V	–	–		V	PB		–	–	–
24	Sandösund PB, icke skoldagar	V	–	–		V	PB		–	–	–
24	Kottestigen vsk. PB, icke skoldagar	V	–	–		V	–		–	–	–
24	Simskåla färjfäste, skoldagar	07:20	–	–		15:30			–	–	–
23	Listersby		V	V			V	V	V	V	V
24	Hummelvik		09:07	10:37			17:12	18:12	10:40	16:50	14:50
Norra Linjen, AVGÅNG			09:30	12:00			18:15	18:15	11:30	17:15	15:10

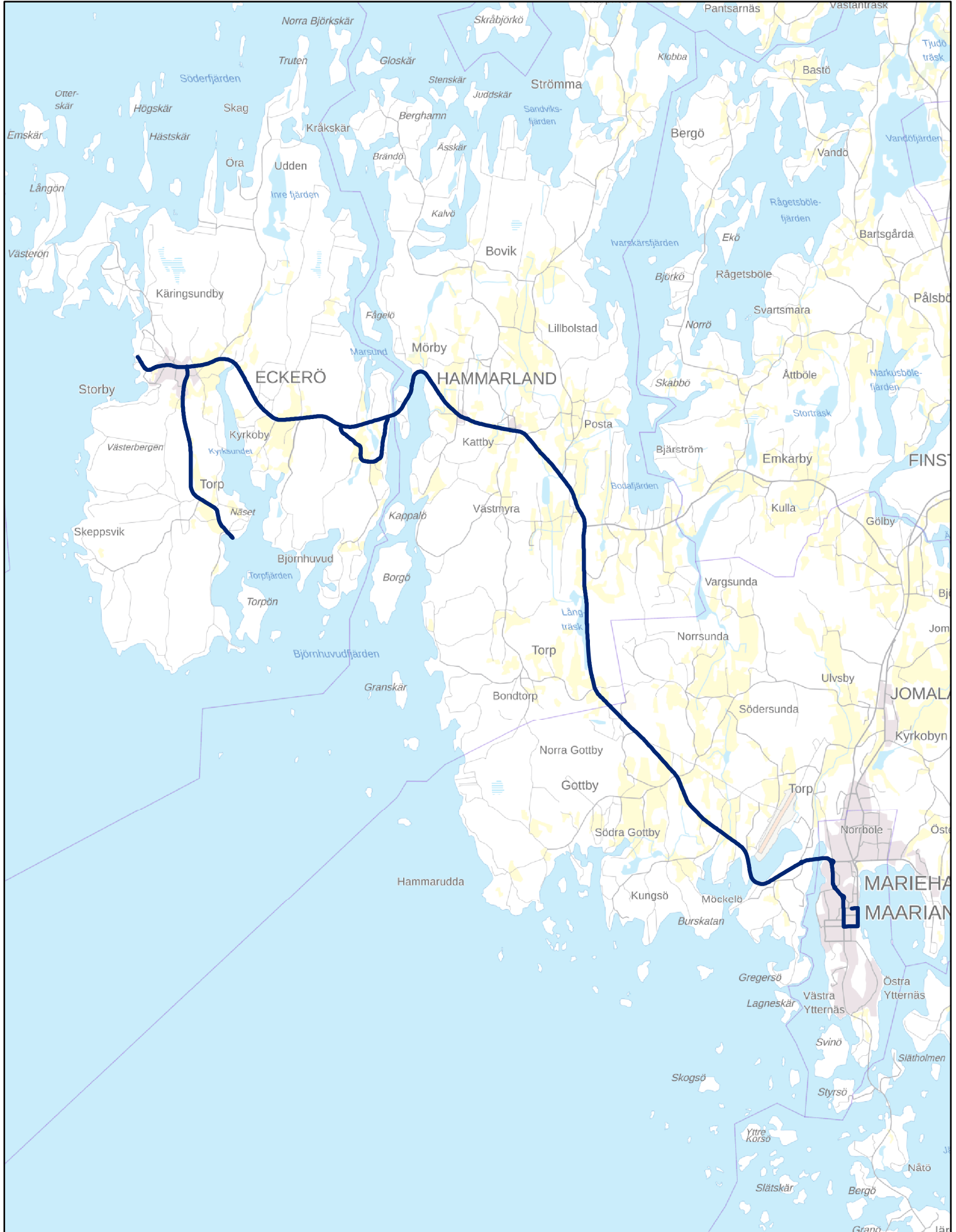
Observera begränsad trafik under lördagar, söndagar och helgdagar.

TAXI ¹⁾ Avstigning vid Prästö färjfäste. Kollektivtaxi till och från bussen kl. 13:50 i Prästö färjfäste. Bokas senast 1 h före

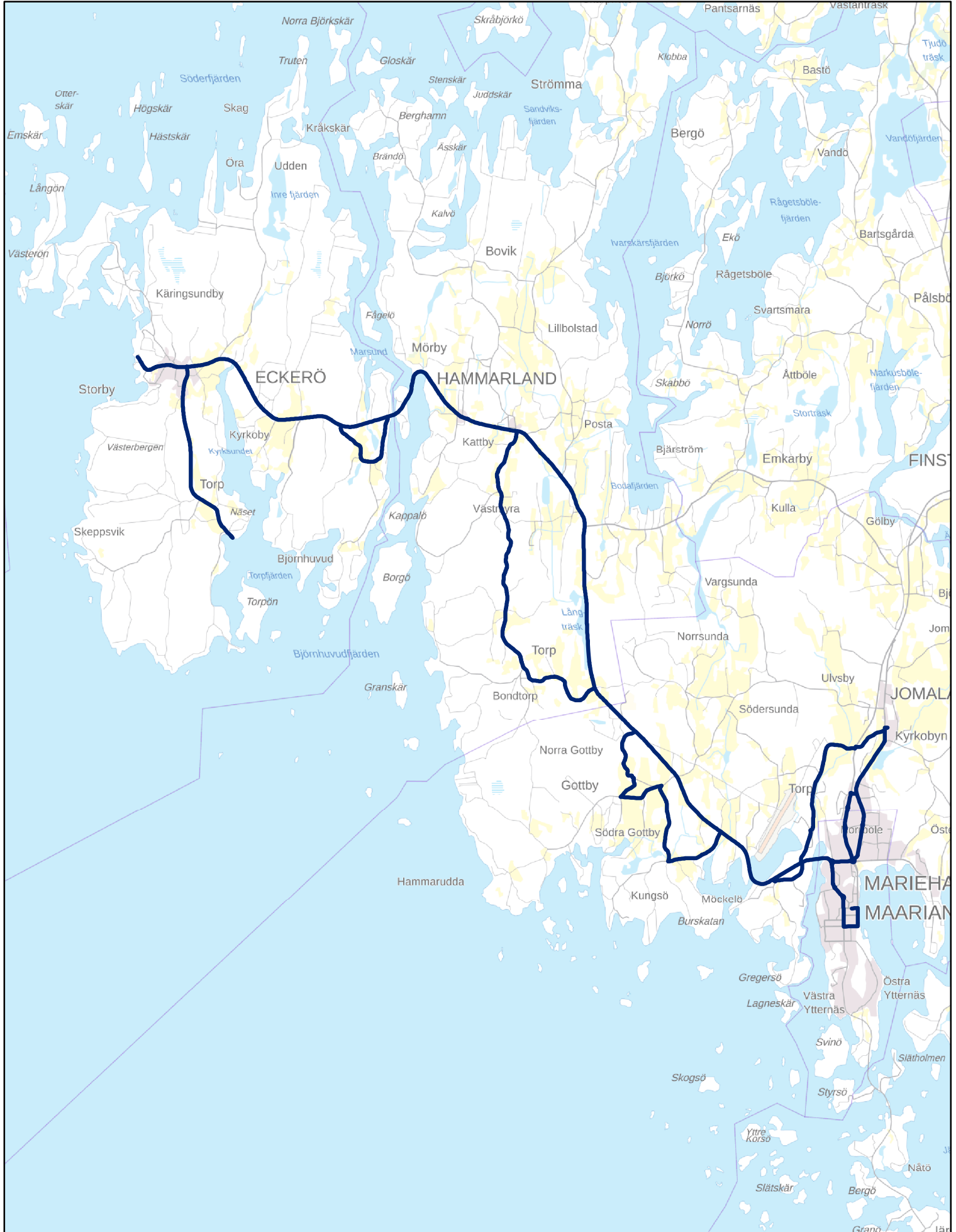
TAXI ²⁾ Avstigning vid Vårdö kyrka. Kollektivtaxi på fredagar kl 18:07 från Vårdö kyrka till Simskåla på beställning. Bokas senast 2 h före

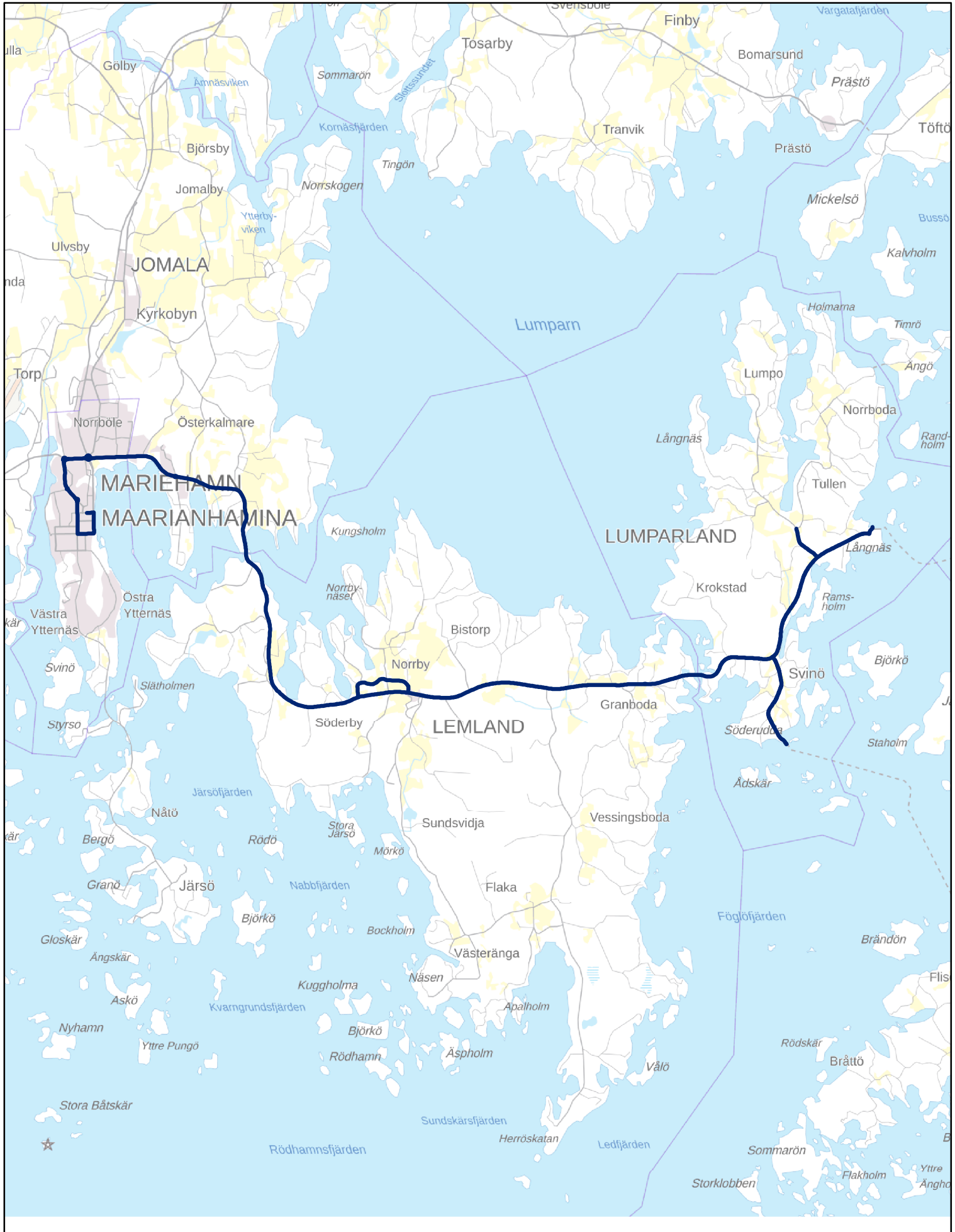
V Via
– Ej via
PB På begäran
 Bussbyte

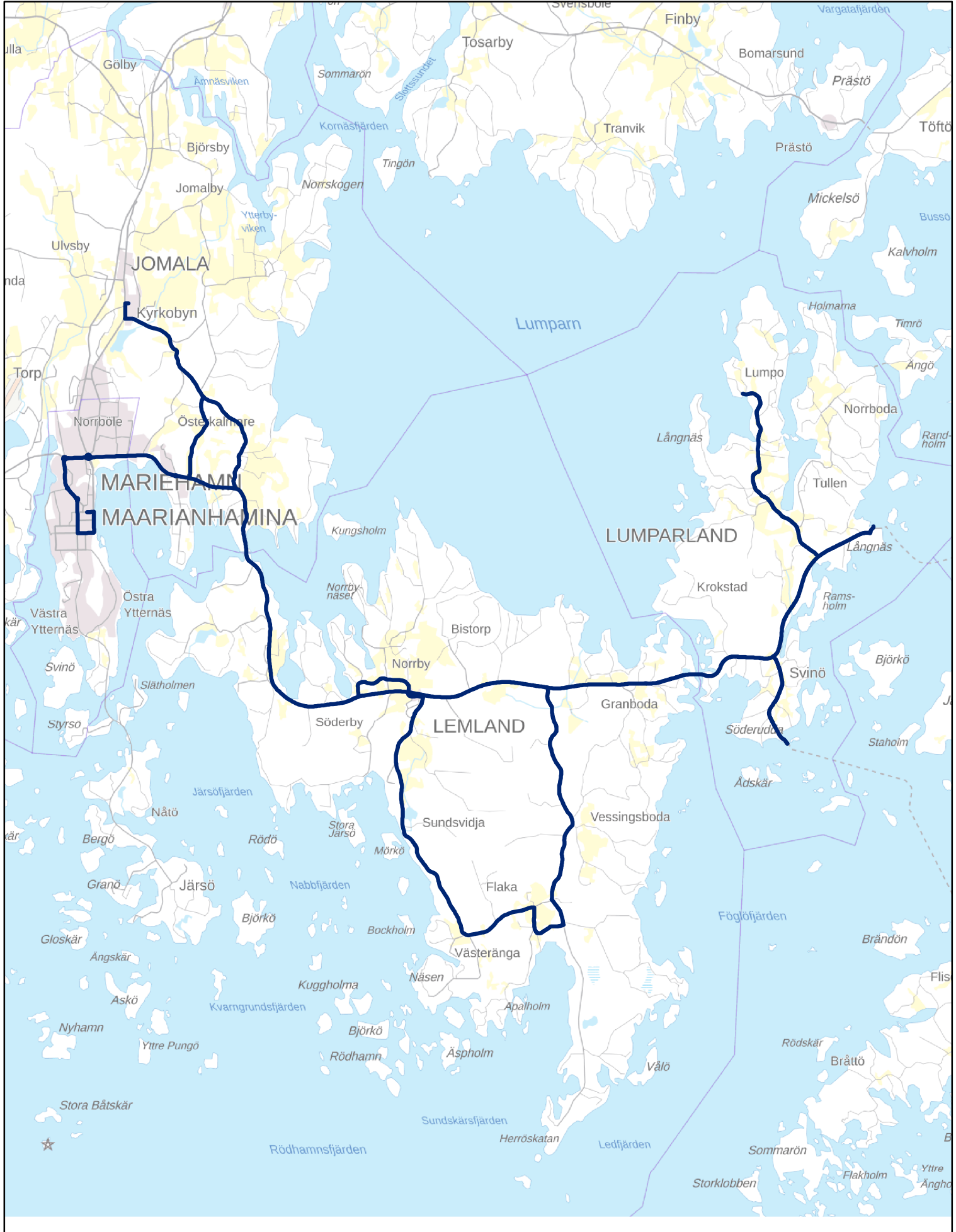
Busslinje 1 sommarturlista

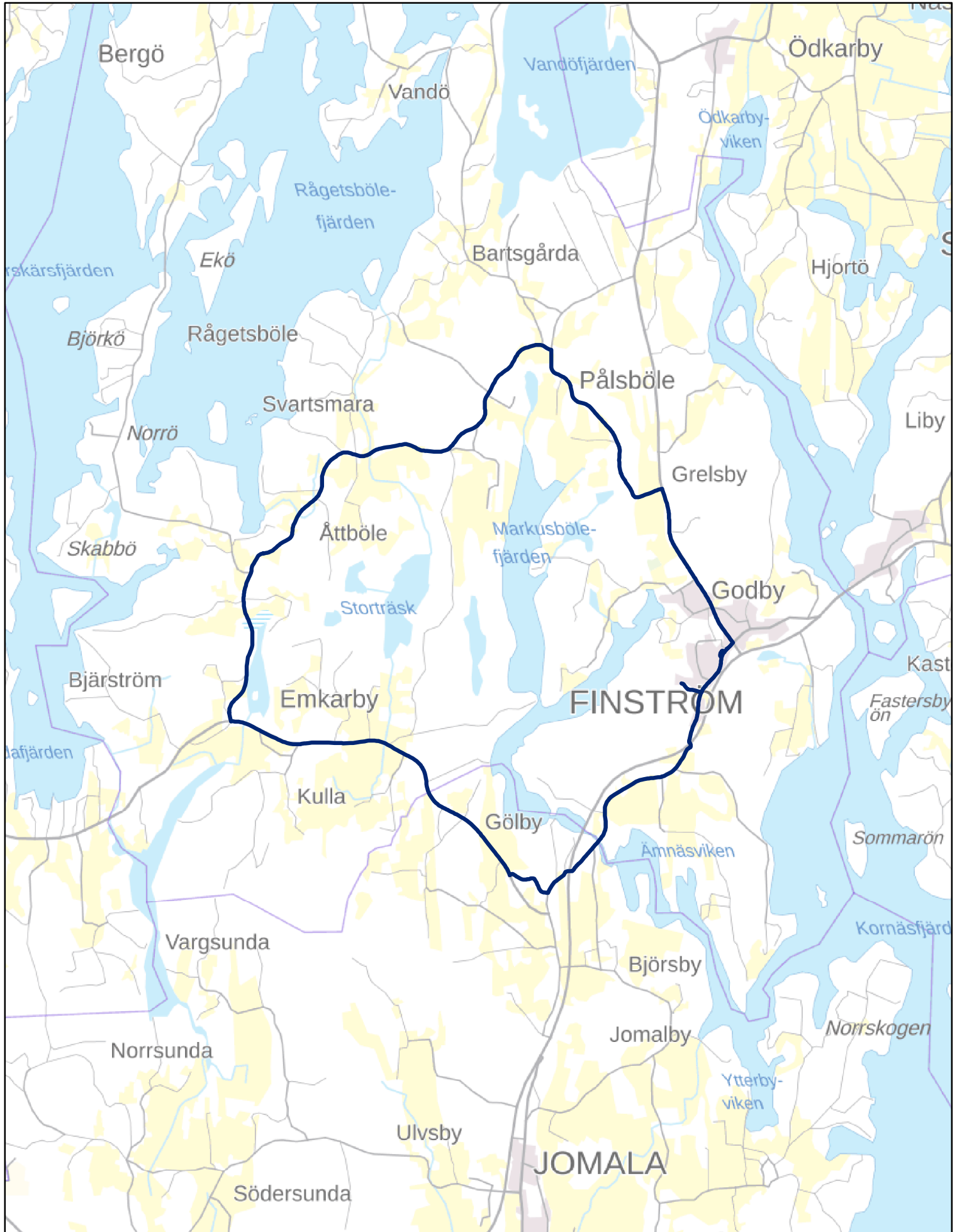

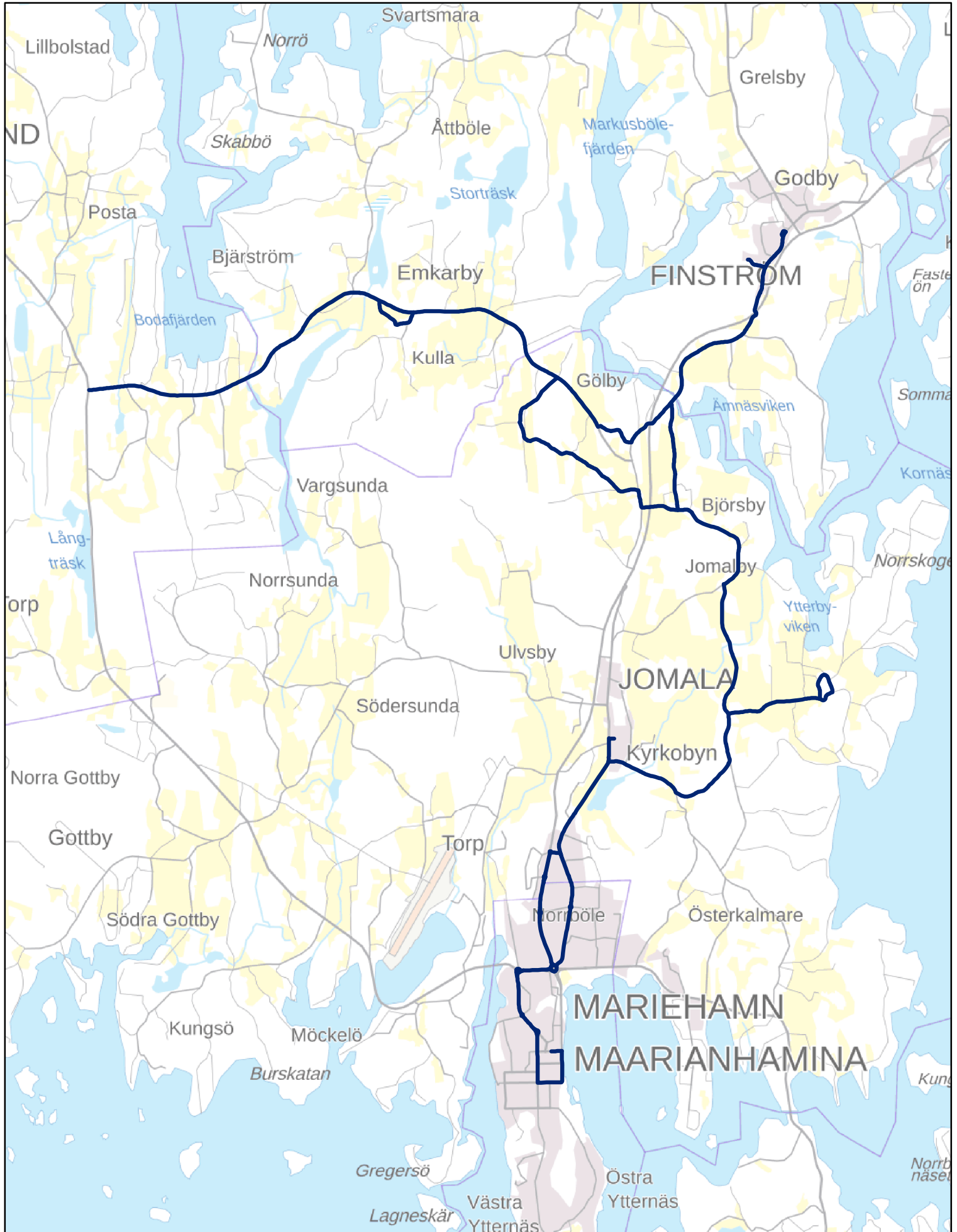
Busslinje 1 vinterturlista

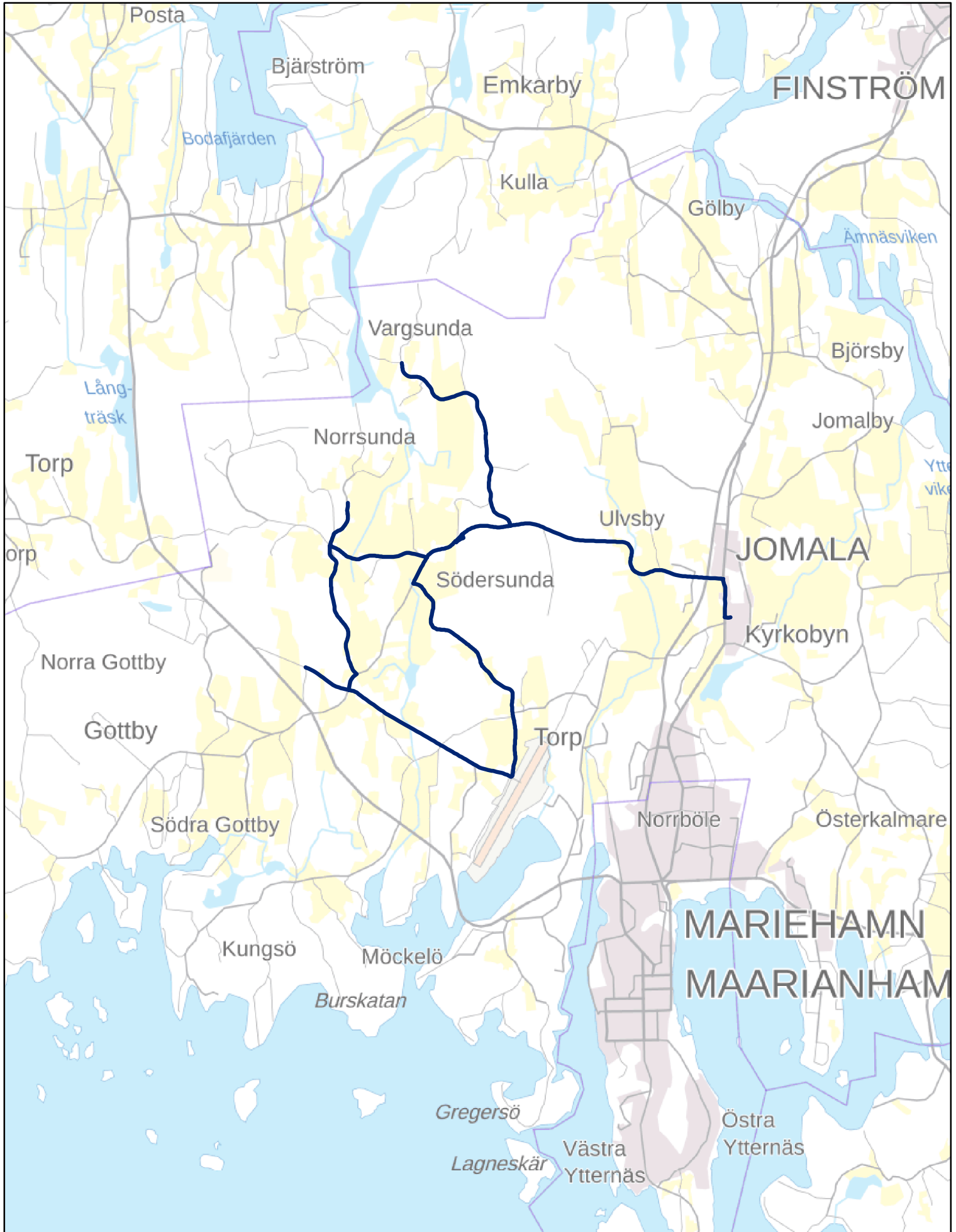

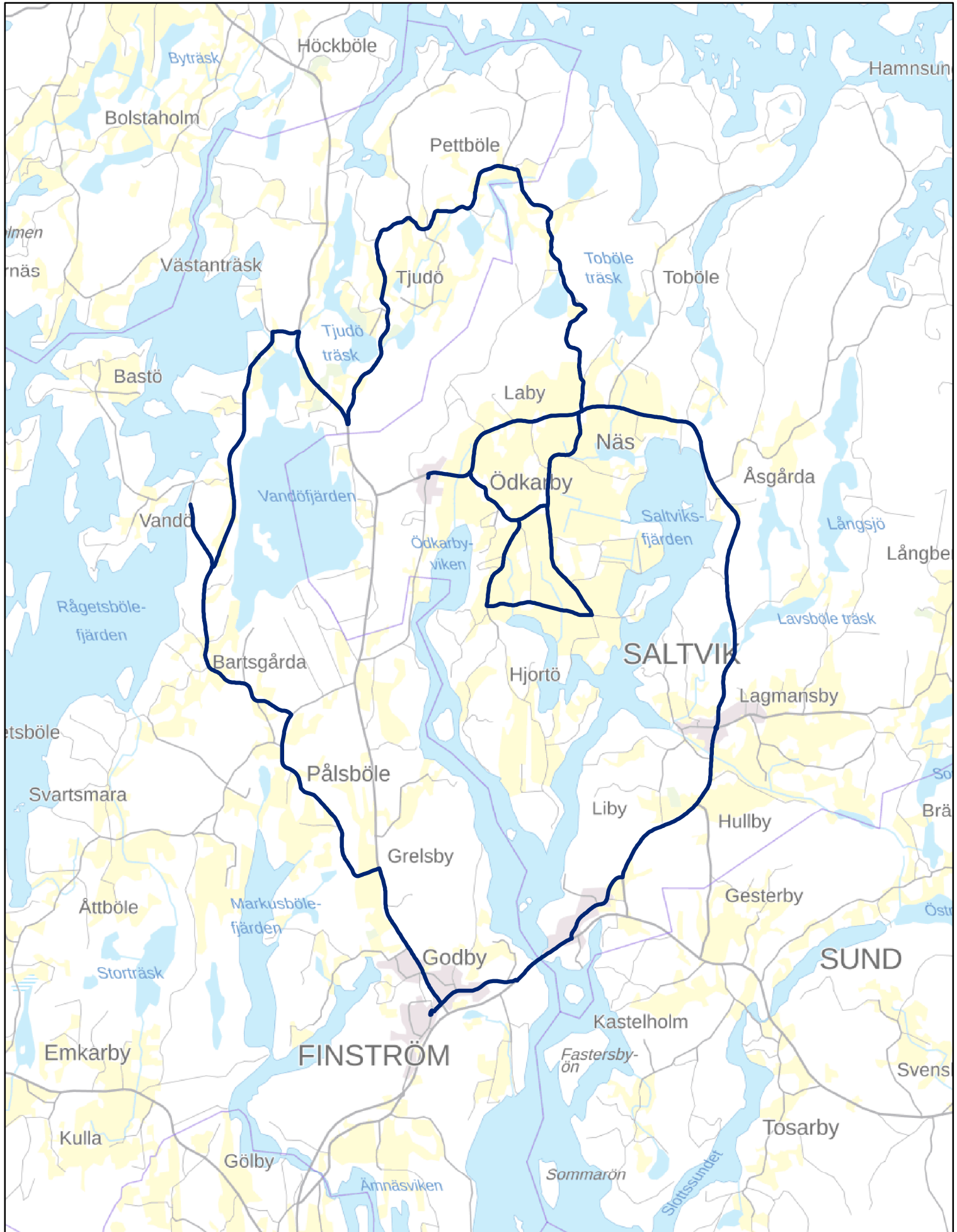

Produktionsrapport

Rebus3

AO:Landsortstrafik 1/1 - 31/12 2021 Avser tiden: 2021-01-01 - 2021-12-31

17 feb 2021 20:37

Sida 1 av 1

Nättyp BUSS Buss

	Turkm	Tomkm	Turtim	Tomtim	Stilltim	Förtim
Linje 1						
Avtal 0	197669.350	0.000	3606.633	0.000	0.000	3606.633
Linje 5						
Avtal 0	167150.552	0.000	3416.350	0.000	0.000	3416.350
Linje 6						
Avtal 0	4842.316	0.000	94.000	0.000	0.000	94.000
Linje 7						
Avtal 91	13287.996	0.000	291.933	0.000	0.000	291.933
Avtal 92	11827.080	0.000	266.333	0.000	0.000	266.333
Summa:(7)	25115.076	0.000	558.267	0.000	0.000	558.267
Totalt:(BUSS)	394777.294	0.000	7675.250	0.000	0.000	7675.250

Produktionsrapport

Rebus3

AO:Landsortstrafik 1/1 - 31/12 2021 Avser tiden: 2021-08-17 - 2021-12-31

Nättyp BUSS Buss

17 feb 2021 20:41

Sida 1 av 1

	Turkm	Tomkm	Turtim	Tomtim	Stilltim	Förtim
Linje 1						
Avtal 0	73103.704	0.000	1340.117	0.000	0.000	1340.117
Linje 5						
Avtal 0	64809.499	0.000	1348.600	0.000	0.000	1348.600
Linje 6						
Avtal 0	2266.616	0.000	44.000	0.000	0.000	44.000
Linje 7						
Avtal 91	6223.150	0.000	136.717	0.000	0.000	136.717
Avtal 92	5536.080	0.000	124.667	0.000	0.000	124.667
Summa:(7)	11759.230	0.000	261.383	0.000	0.000	261.383
Totalt:(BUSS)	151939.049	0.000	2994.100	0.000	0.000	2994.100

Produktionsrapport

Rebus3

AO:Landsortstrafik 1/1 - 31/12 2021 Avser tiden: 2021-08-17 - 2021-12-31

Måndag-Fredag

17 feb 2021 20:45

Sida 1 av 3

	Turkm	Tomkm	Turtim	Tomtim	Stilltim	Förtim
Nättyp BUSS Buss						
Linje 1						
Avtal 0	62164.828	0.000	1148.367	0.000	0.000	1148.367
Linje 5						
Avtal 0	62248.170	0.000	1302.933	0.000	0.000	1302.933
Linje 6						
Avtal 0	2266.616	0.000	44.000	0.000	0.000	44.000
Linje 7						
Avtal 91	6223.150	0.000	136.717	0.000	0.000	136.717
Avtal 92	5536.080	0.000	124.667	0.000	0.000	124.667
Summa:(7)	11759.230	0.000	261.383	0.000	0.000	261.383
Summa:(BUSS)	138438.844	0.000	2756.683	0.000	0.000	2756.683

Produktionsrapport

17 feb 2021 20:45

Rebus3

Sida 2 av 3

AO:Landsortstrafik 1/1 - 31/12 2021 Avser tiden: 2021-08-17 - 2021-12-31

Lördag

	Turkm	Tomkm	Turtim	Tomtim	Stilltim	Förtim
Nättyp BUSS Buss						
Linje 1						
Avtal 0	5329.196	0.000	93.417	0.000	0.000	93.417
Linje 5						
Avtal 0	1167.949	0.000	19.000	0.000	0.000	19.000
Summa:(BUSS)	6497.145	0.000	112.417	0.000	0.000	112.417

Produktionsrapport

Rebus3

AO:Landsortstrafik 1/1 - 31/12 2021 Avser tiden: 2021-08-17 - 2021-12-31

Söndag

17 feb 2021 20:45

Sida 3 av 3

	Turkm	Tomkm	Turtim	Tomtim	Stilltim	Förtim
Nättyp BUSS Buss						
Linje 1						
Avtal 0	5609.680	0.000	98.333	0.000	0.000	98.333
Linje 5						
Avtal 0	1393.380	0.000	26.667	0.000	0.000	26.667
Summa:(BUSS)	7003.060	0.000	125.000	0.000	0.000	125.000

Produktionsrapport

Rebus3

AO:Landsortstrafik 1/1 - 31/12 2021 Avser tiden: 2021-01-01 - 2021-06-08

17 feb 2021 20:38

Sida 1 av 1

Nättyp BUSS Buss

	Turkm	Tomkm	Turtim	Tomtim	Stilltim	Förtim
Linje 1						
Avtal 0	84153.612	0.000	1542.017	0.000	0.000	1542.017
Linje 5						
Avtal 0	74126.297	0.000	1541.583	0.000	0.000	1541.583
Linje 6						
Avtal 0	2575.700	0.000	50.000	0.000	0.000	50.000
Linje 7						
Avtal 91	7064.846	0.000	155.217	0.000	0.000	155.217
Avtal 92	6291.000	0.000	141.667	0.000	0.000	141.667
Summa:(7)	13355.846	0.000	296.883	0.000	0.000	296.883
Totalt:(BUSS)	174211.455	0.000	3430.483	0.000	0.000	3430.483

Produktionsrapport

Rebus3

AO:Landsortstrafik 1/1 - 31/12 2021 Avser tiden: 2021-01-01 - 2021-06-08

Måndag-Fredag

17 feb 2021 20:43

Sida 1 av 3

	Turkm	Tomkm	Turtim	Tomtim	Stilltim	Förtim
Nättyp BUSS Buss						
Linje 1						
Avtal 0	70970.864	0.000	1310.933	0.000	0.000	1310.933
Linje 5						
Avtal 0	71040.408	0.000	1486.583	0.000	0.000	1486.583
Linje 6						
Avtal 0	2575.700	0.000	50.000	0.000	0.000	50.000
Linje 7						
Avtal 91	7064.846	0.000	155.217	0.000	0.000	155.217
Avtal 92	6291.000	0.000	141.667	0.000	0.000	141.667
Summa:(7)	13355.846	0.000	296.883	0.000	0.000	296.883
Summa:(BUSS)	157942.818	0.000	3144.400	0.000	0.000	3144.400

Produktionsrapport

17 feb 2021 20:43

Rebus3

Sida 2 av 3

AO:Landsortstrafik 1/1 - 31/12 2021 Avser tiden: 2021-01-01 - 2021-06-08

Lördag

	Turkm	Tomkm	Turtim	Tomtim	Stilltim	Förtim
Nättyp BUSS Buss						
Linje 1						
Avtal 0	6451.132	0.000	113.083	0.000	0.000	113.083
Linje 5						
Avtal 0	1413.833	0.000	23.000	0.000	0.000	23.000
Summa:(BUSS)	7864.965	0.000	136.083	0.000	0.000	136.083

Produktionsrapport

17 feb 2021 20:43

Rebus3

Sida 3 av 3

AO:Landsortstrafik 1/1 - 31/12 2021 Avser tiden: 2021-01-01 - 2021-06-08

Söndag

	Turkm	Tomkm	Turtim	Tomtim	Stilltim	Förtim
Nättyp BUSS Buss						
Linje 1						
Avtal 0	6731.616	0.000	118.000	0.000	0.000	118.000
Linje 5						
Avtal 0	1672.056	0.000	32.000	0.000	0.000	32.000
Summa:(BUSS)	8403.672	0.000	150.000	0.000	0.000	150.000

Produktionsrapport

Rebus3

AO:Landsortstrafik 1/1 - 31/12 2021 Avser tiden: 2021-06-09 - 2021-08-16

17 feb 2021 20:40

Sida 1 av 1

Nättyp BUSS Buss

	Turkm	Tomkm	Turtim	Tomtim	Stilltim	Förtim
Linje 1	40412.034	0.000	724.500	0.000	0.000	724.500
Linje 5	28214.756	0.000	526.167	0.000	0.000	526.167
Totalt:(BUSS)	68626.790	0.000	1250.667	0.000	0.000	1250.667

Produktionsrapport

17 feb 2021 20:44

Rebus3

Sida 1 av 3

AO:Landsortstrafik 1/1 - 31/12 2021 Avser tiden: 2021-06-09 - 2021-08-16

Måndag-Fredag

	Turkm	Tomkm	Turtim	Tomtim	Stilltim	Förtim
Nättyp BUSS Buss						
Linje 1						
Avtal 0	37635.234	0.000	677.833	0.000	0.000	677.833
Linje 5						
Avtal 0	23270.786	0.000	432.833	0.000	0.000	432.833
Summa:(BUSS)	60906.020	0.000	1110.667	0.000	0.000	1110.667

Produktionsrapport

17 feb 2021 20:44

Rebus3

Sida 2 av 3

AO:Landsortstrafik 1/1 - 31/12 2021 Avser tiden: 2021-06-09 - 2021-08-16

Lördag

	Turkm	Tomkm	Turtim	Tomtim	Stilltim	Förtim
Nättyp BUSS Buss						
Linje 1						
Avtal 0	1388.400	0.000	23.333	0.000	0.000	23.333
Linje 5						
Avtal 0	2819.630	0.000	53.333	0.000	0.000	53.333
Summa:(BUSS)	4208.030	0.000	76.667	0.000	0.000	76.667

Produktionsrapport

17 feb 2021 20:44

Rebus3

Sida 3 av 3

AO:Landsortstrafik 1/1 - 31/12 2021 Avser tiden: 2021-06-09 - 2021-08-16

Söndag

	Turkm	Tomkm	Turtim	Tomtim	Stilltim	Förtim
Nättyp BUSS Buss						
Linje 1						
Avtal 0	1388.400	0.000	23.333	0.000	0.000	23.333
Linje 5						
Avtal 0	2124.340	0.000	40.000	0.000	0.000	40.000
Summa:(BUSS)	3512.740	0.000	63.333	0.000	0.000	63.333

Produktionsrapport

17 feb 2021 20:34

Rebus3

Sida 1 av 1

AO:Landsortstrafik 1/1 - 31/12 2021 Avser tiden: 2021-06-09 - 2021-08-16

Nättyp BUSS Buss

	Turkm	Tomkm	Turtim	Tomtim	Stilltim	Förtim
Linje 1	40412.034	0.000	724.500	0.000	0.000	724.500
Linje 2	24626.175	0.000	505.517	0.000	0.000	505.517
Linje 3	15371.942	0.000	333.400	0.000	0.000	333.400
Linje 4	37646.990	0.000	741.250	0.000	0.000	741.250
Linje 5	28214.756	0.000	526.167	0.000	0.000	526.167
Totalt:(BUSS)	146271.897	0.000	2830.833	0.000	0.000	2830.833

Produktionsrapport

Rebus3

AO:Landsortstrafik 1/1 - 31/12 2021 Avser tiden: 2021-01-01 - 2021-12-31

17 feb 2021 20:47

Sida 1 av 1

Nättyp BUSS Buss

	Turkm	Tomkm	Turtim	Tomtim	Stilltim	Förtim
Linje 2	162982.925	0.000	3501.517	0.000	0.000	3501.517
Linje 3	119940.348	0.000	2621.900	0.000	0.000	2621.900
Linje 4	184496.424	0.000	3874.150	0.000	0.000	3874.150
Totalt:(BUSS)	467419.697	0.000	9997.567	0.000	0.000	9997.567

Produktionsrapport

Rebus3

AO:Landsortstrafik 1/1 - 31/12 2021 Avser tiden: 2021-08-17 - 2021-12-31

Måndag-Fredag

17 feb 2021 20:51

Sida 1 av 3

	Turkm	Tomkm	Turtim	Tomtim	Stilltim	Förtim
Nättyp BUSS Buss						
Linje 2	64566.726	0.000	1398.133	0.000	0.000	1398.133
Linje 3	48783.650	0.000	1067.600	0.000	0.000	1067.600
Linje 4	61991.436	0.000	1325.700	0.000	0.000	1325.700
Summa:(BUSS)	175341.812	0.000	3791.433	0.000	0.000	3791.433

Produktionsrapport

17 feb 2021 20:51

Rebus3

Sida 2 av 3

AO:Landsortstrafik 1/1 - 31/12 2021 Avser tiden: 2021-08-17 - 2021-12-31

Lördag

	Turkm	Tomkm	Turtim	Tomtim	Stilltim	Förtim
Nättyp BUSS Buss						
Linje 4	4047.608	0.000	86.133	0.000	0.000	86.133

Produktionsrapport

Rebus3

AO:Landsortstrafik 1/1 - 31/12 2021 Avser tiden: 2021-08-17 - 2021-12-31

Söndag

	Turkm	Tomkm	Turtim	Tomtim	Stilltim	Förtim
Nättyp BUSS Buss						
Linje 4	2315.900	0.000	46.667	0.000	0.000	46.667

17 feb 2021 20:51

Sida 3 av 3

Produktionsrapport

Rebus3

AO:Landsortstrafik 1/1 - 31/12 2021 Avser tiden: 2021-08-17 - 2021-12-31

17 feb 2021 20:50

Sida 1 av 1

Nättyp BUSS Buss

	Turkm	Tomkm	Turtim	Tomtim	Stilltim	Förtim
Linje 2	64566.726	0.000	1398.133	0.000	0.000	1398.133
Linje 3	48783.650	0.000	1067.600	0.000	0.000	1067.600
Linje 4	68354.944	0.000	1458.500	0.000	0.000	1458.500
Totalt:(BUSS)	181705.320	0.000	3924.233	0.000	0.000	3924.233

Produktionsrapport

Rebus3

AO:Landsortstrafik 1/1 - 31/12 2021 Avser tiden: 2021-06-09 - 2021-08-16

17 feb 2021 20:49

Sida 1 av 1

Nättyp BUSS Buss

	Turkm	Tomkm	Turtim	Tomtim	Stilltim	Förtim
Linje 2	24626.175	0.000	505.517	0.000	0.000	505.517
Linje 3	15371.942	0.000	333.400	0.000	0.000	333.400
Linje 4	37646.990	0.000	741.250	0.000	0.000	741.250
Totalt:(BUSS)	77645.107	0.000	1580.167	0.000	0.000	1580.167

Produktionsrapport

Rebus3

AO:Landsortstrafik 1/1 - 31/12 2021 Avser tiden: 2021-06-09 - 2021-08-16

Måndag-Fredag

17 feb 2021 20:52

Sida 1 av 3

	Turkm	Tomkm	Turtim	Tomtim	Stilltim	Förtim
Nättyp BUSS Buss						
Linje 2	24626.175	0.000	505.517	0.000	0.000	505.517
Linje 3	15371.942	0.000	333.400	0.000	0.000	333.400
Linje 4	33358.710	0.000	649.250	0.000	0.000	649.250
Summa:(BUSS)	73356.827	0.000	1488.167	0.000	0.000	1488.167

Produktionsrapport

17 feb 2021 20:52

Rebus3

Sida 2 av 3

AO:Landsortstrafik 1/1 - 31/12 2021 Avser tiden: 2021-06-09 - 2021-08-16

Lördag

	Turkm	Tomkm	Turtim	Tomtim	Stilltim	Förtim
Nättyp BUSS Buss						
Linje 4	2144.140	0.000	46.000	0.000	0.000	46.000

Produktionsrapport

17 feb 2021 20:52

Rebus3

Sida 3 av 3

AO:Landsortstrafik 1/1 - 31/12 2021 Avser tiden: 2021-06-09 - 2021-08-16

Söndag

	Turkm	Tomkm	Turtim	Tomtim	Stilltim	Förtim
Nättyp BUSS Buss						
Linje 4	2144.140	0.000	46.000	0.000	0.000	46.000

Produktionsrapport

17 feb 2021 20:48

Rebus3

Sida 1 av 1

AO:Landsortstrafik 1/1 - 31/12 2021 Avser tiden: 2021-01-01 - 2021-06-08

Nättyp BUSS Buss

	Turkm	Tomkm	Turtim	Tomtim	Stilltim	Förtim
Linje 2	73790.024	0.000	1597.867	0.000	0.000	1597.867
Linje 3	55784.756	0.000	1220.900	0.000	0.000	1220.900
Linje 4	78494.490	0.000	1674.400	0.000	0.000	1674.400
Totalt:(BUSS)	208069.270	0.000	4493.167	0.000	0.000	4493.167

Produktionsrapport

Rebus3

AO:Landsortstrafik 1/1 - 31/12 2021 Avser tiden: 2021-01-01 - 2021-06-09

Måndag-Fredag

17 feb 2021 20:53

Sida 1 av 3

	Turkm	Tomkm	Turtim	Tomtim	Stilltim	Förtim
Nättyp BUSS Buss						
Linje 2	74292.599	0.000	1608.183	0.000	0.000	1608.183
Linje 3	56090.154	0.000	1227.500	0.000	0.000	1227.500
Linje 4	71496.464	0.000	1527.383	0.000	0.000	1527.383
Summa:(BUSS)	201879.217	0.000	4363.067	0.000	0.000	4363.067

Produktionsrapport

17 feb 2021 20:53

Rebus3

Sida 2 av 3

AO:Landsortstrafik 1/1 - 31/12 2021 Avser tiden: 2021-01-01 - 2021-06-09

Lördag

	Turkm	Tomkm	Turtim	Tomtim	Stilltim	Förtim
Nättyp BUSS Buss						
Linje 4	4899.736	0.000	104.267	0.000	0.000	104.267

Produktionsrapport

17 feb 2021 20:53

Rebus3

Sida 3 av 3

AO:Landsortstrafik 1/1 - 31/12 2021 Avser tiden: 2021-01-01 - 2021-06-09

Söndag

	Turkm	Tomkm	Turtim	Tomtim	Stilltim	Förtim
Nättyp BUSS Buss						
Linje 4	2779.080	0.000	56.000	0.000	0.000	56.000

Produktionsrapport

Rebus3

AO:Landsortstrafik 1/1 - 31/12 2021 Avser tiden: 2021-01-01 - 2021-12-31

17 feb 2021 20:47

Sida 1 av 1

Nättyp BUSS Buss

	Turkm	Tomkm	Turtim	Tomtim	Stilltim	Förtim
Linje 2	162982.925	0.000	3501.517	0.000	0.000	3501.517
Linje 3	119940.348	0.000	2621.900	0.000	0.000	2621.900
Linje 4	184496.424	0.000	3874.150	0.000	0.000	3874.150
Totalt:(BUSS)	467419.697	0.000	9997.567	0.000	0.000	9997.567

Produktionsrapport

Rebus3

AO:Landsortstrafik 1/1 - 31/12 2021 Avser tiden: 2021-08-17 - 2021-12-31

Måndag-Fredag

17 feb 2021 20:51

Sida 1 av 3

	Turkm	Tomkm	Turtim	Tomtim	Stilltim	Förtim
Nättyp BUSS Buss						
Linje 2	64566.726	0.000	1398.133	0.000	0.000	1398.133
Linje 3	48783.650	0.000	1067.600	0.000	0.000	1067.600
Linje 4	61991.436	0.000	1325.700	0.000	0.000	1325.700
Summa:(BUSS)	175341.812	0.000	3791.433	0.000	0.000	3791.433

Produktionsrapport

17 feb 2021 20:51

Rebus3

Sida 2 av 3

AO:Landsortstrafik 1/1 - 31/12 2021 Avser tiden: 2021-08-17 - 2021-12-31

Lördag

	Turkm	Tomkm	Turtim	Tomtim	Stilltim	Förtim
Nättyp BUSS Buss						
Linje 4	4047.608	0.000	86.133	0.000	0.000	86.133

Produktionsrapport

Rebus3

AO:Landsortstrafik 1/1 - 31/12 2021 Avser tiden: 2021-08-17 - 2021-12-31

Söndag

	Turkm	Tomkm	Turtim	Tomtim	Stilltim	Förtim
Nättyp BUSS Buss						
Linje 4	2315.900	0.000	46.667	0.000	0.000	46.667

17 feb 2021 20:51

Sida 3 av 3

Produktionsrapport

Rebus3

AO:Landsortstrafik 1/1 - 31/12 2021 Avser tiden: 2021-08-17 - 2021-12-31

17 feb 2021 20:50

Sida 1 av 1

Nättyp BUSS Buss

	Turkm	Tomkm	Turtim	Tomtim	Stilltim	Förtim
Linje 2	64566.726	0.000	1398.133	0.000	0.000	1398.133
Linje 3	48783.650	0.000	1067.600	0.000	0.000	1067.600
Linje 4	68354.944	0.000	1458.500	0.000	0.000	1458.500
Totalt:(BUSS)	181705.320	0.000	3924.233	0.000	0.000	3924.233

Produktionsrapport

Rebus3

AO:Landsortstrafik 1/1 - 31/12 2021 Avser tiden: 2021-06-09 - 2021-08-16

17 feb 2021 20:49

Sida 1 av 1

Nättyp BUSS Buss

	Turkm	Tomkm	Turtim	Tomtim	Stilltim	Förtim
Linje 2	24626.175	0.000	505.517	0.000	0.000	505.517
Linje 3	15371.942	0.000	333.400	0.000	0.000	333.400
Linje 4	37646.990	0.000	741.250	0.000	0.000	741.250
Totalt:(BUSS)	77645.107	0.000	1580.167	0.000	0.000	1580.167

Produktionsrapport

Rebus3

AO:Landsortstrafik 1/1 - 31/12 2021 Avser tiden: 2021-06-09 - 2021-08-16

Måndag-Fredag

17 feb 2021 20:52

Sida 1 av 3

	Turkm	Tomkm	Turtim	Tomtim	Stilltim	Förtim
Nättyp BUSS Buss						
Linje 2	24626.175	0.000	505.517	0.000	0.000	505.517
Linje 3	15371.942	0.000	333.400	0.000	0.000	333.400
Linje 4	33358.710	0.000	649.250	0.000	0.000	649.250
Summa:(BUSS)	73356.827	0.000	1488.167	0.000	0.000	1488.167

Produktionsrapport

Rebus3

AO:Landsortstrafik 1/1 - 31/12 2021 Avser tiden: 2021-06-09 - 2021-08-16

17 feb 2021 20:52

Sida 2 av 3

Lördag

	Turkm	Tomkm	Turtim	Tomtim	Stilltim	Förtim
Nättyp BUSS Buss						
Linje 4	2144.140	0.000	46.000	0.000	0.000	46.000

Produktionsrapport

17 feb 2021 20:52

Rebus3

Sida 3 av 3

AO:Landsortstrafik 1/1 - 31/12 2021 Avser tiden: 2021-06-09 - 2021-08-16

Söndag

	Turkm	Tomkm	Turtim	Tomtim	Stilltim	Förtim
Nättyp BUSS Buss						
Linje 4	2144.140	0.000	46.000	0.000	0.000	46.000

Produktionsrapport

17 feb 2021 20:48

Rebus3

Sida 1 av 1

AO:Landsortstrafik 1/1 - 31/12 2021 Avser tiden: 2021-01-01 - 2021-06-08

Nättyp BUSS Buss

	Turkm	Tomkm	Turtim	Tomtim	Stilltim	Förtim
Linje 2	73790.024	0.000	1597.867	0.000	0.000	1597.867
Linje 3	55784.756	0.000	1220.900	0.000	0.000	1220.900
Linje 4	78494.490	0.000	1674.400	0.000	0.000	1674.400
Totalt:(BUSS)	208069.270	0.000	4493.167	0.000	0.000	4493.167

Produktionsrapport

Rebus3

AO:Landsortstrafik 1/1 - 31/12 2021 Avser tiden: 2021-01-01 - 2021-06-09

Måndag-Fredag

17 feb 2021 20:53

Sida 1 av 3

	Turkm	Tomkm	Turtim	Tomtim	Stilltim	Förtim
Nättyp BUSS Buss						
Linje 2	74292.599	0.000	1608.183	0.000	0.000	1608.183
Linje 3	56090.154	0.000	1227.500	0.000	0.000	1227.500
Linje 4	71496.464	0.000	1527.383	0.000	0.000	1527.383
Summa:(BUSS)	201879.217	0.000	4363.067	0.000	0.000	4363.067

Produktionsrapport

17 feb 2021 20:53

Rebus3

Sida 2 av 3

AO:Landsortstrafik 1/1 - 31/12 2021 Avser tiden: 2021-01-01 - 2021-06-09

Lördag

	Turkm	Tomkm	Turtim	Tomtim	Stilltim	Förtim
Nättyp BUSS Buss						
Linje 4	4899.736	0.000	104.267	0.000	0.000	104.267

Produktionsrapport

17 feb 2021 20:53

Rebus3

Sida 3 av 3

AO:Landsortstrafik 1/1 - 31/12 2021 Avser tiden: 2021-01-01 - 2021-06-09

Söndag

	Turkm	Tomkm	Turtim	Tomtim	Stilltim	Förtim
Nättyp BUSS Buss						
Linje 4	2779.080	0.000	56.000	0.000	0.000	56.000

Statistik

Del S

1. Linjer

LINJE	OMFATTNING
1	Mariehamn-Eckerö <i>skolskjutsning som inrättas som linjetrafik</i>
5	Mariehamn-Lumparland <i>skolskjutsning som inrättas som linjetrafik</i>
6	Godby-södra-Finström-Godby med vissa anslutningar även till Mariehamn <i>skolskjutsning som inrättas som linjetrafik</i>
7A	Norra/östra Jomala (via Ytterby) <i>skolskjutsning som inrättas som linjetrafik</i>
7B	Västra Jomala (via Södersunda) <i>skolskjutsning som inrättas som linjetrafik</i>

2. Kilometer- och passagerarstatistik per linje 2018-2020

2020			
LINJE	km	km (mindre fordon)	¹ PASSAGERARE (alla)
1	204 582		52 560
5	180 464		38 035
6	24 663	5984	9 832
7 (7A och 7B)	29 988		16 000
TOTALT	439 697	5984	116 427
TOTALT (inkl. mindre fordon)	445 681		¹ Skolelever ingår

2019			
LINJE	km	km (mindre fordon)	¹ PASSAGERARE (alla)
1	200 011		84 140
5	171 927		55 189
6	26 633	6016	12 899
7 (7A och 7B)	33 793		22 254
TOTALT	432 364	6016	174 482
TOTALT (inkl. mindre fordon)	438 380		¹ Skolelever ingår

2018			
LINJE	km	km (mindre fordon)	¹ PASSAGERARE (alla)
1	203 712		87 097
5	162 979		84 140
6	18 457	6016	12 875
7 (7A och 7B)	27 565		22 905
TOTALT	412 713	6016	207 017
TOTALT (inkl. mindre fordon)	418 729		¹ Skolelever ingår

3. Skolelevstatistik 2018-2020

2020	
LINJER	Antal elever
1, 5, 6 och 7 (7A och 7B)	92 249
TOTALT	¹ 92 249
¹ Nedgång på grund av covid-19	

2019	
LINJER	Antal elever
1, 5, 6 och 7 (7A och 7B)	127 064
TOTALT	127 064

2018	
LINJER	Antal elever
1, 5, 6 och 7 (7A och 7B)	130 892
TOTALT	130 892

4. Extra bussar – skolskjutstrafik

För nedan linjer kan behov av beställningstrafik uppstå, eftersom skolskjutstrafiken kräver en extrabuss. Nedan angivna värden är uppskattat antal km för året 2021.

2021					
Österkalmare - Jomala skola (mån – fre morgontur / skoltrafik)					
LINJE	Körsträcka (km)	Dagar (ggr)	Startavgift €	Ersättning X.XX/km	TOTALT startavgift + ersättning/km
5	10	187	X.XX €	X.XX €	
TOTALT	1 870		X.XX €	X XXX €	XX XXX €

2021					
Jomala skola – Österkalmare - Kalmarnäs (mån och tis eftermiddagstur / skoltrafik)					
LINJE	Körsträcka (km)	Dagar (ggr)	Startavgift €	Ersättning X.XX/km	TOTALT startavgift + ersättning/km
5	14,5	76	X.XX €	X.XX €	
TOTALT	1 102		X.XX €	X XXX €	XX XXX €

Statistik

Del N

1. Linjer

LINJE	OMFATTNING
2	Mariehamn-Geta <i>skolskjutsning som inrättas som linjetrafik</i>
3	Mariehamn-Saltvik <i>skolskjutsning som inrättas som linjetrafik</i>
4	Mariehamn-Vårdö <i>skolskjutsning som inrättas som linjetrafik</i>
Lokaltrafik <i>(uppkoppling till linjerna 2 och 3)</i>	Saltvik-norra Finström <i>skolskjutsning som inrättas som linjetrafik</i>

2. Kilometer- och passagerarstatistik per linje 2018-2020

2020			
LINJE	km	km (mindre fordon)	¹ PASSAGERARE (alla)
2	150 656	14 948	30 003
3	91 907	7 272	24 318
4	162 887		27 113
TOTALT	405 450	5984	81 434
TOTALT <i>(inkl. mindre fordon)</i>	427 670		¹ <i>Skolelever ingår</i>

2019			
LINJE	km	km (mindre fordon)	¹PASSAGERARE (alla)
2	124 981	18 436	38 005
3	90 932	8 992	27 480
4	113 655		34 573
TOTALT	329 568	27 428	100 058
TOTALT (inkl. mindre fordon)	356 996		¹ Skolelever ingår

2018			
LINJE	km	km (mindre fordon)	¹PASSAGERARE (alla)
2	124 215	14 478	39 097
3	90 375	7040	28 745
4	112 959		33 827
TOTALT	327 549	21 518	101 669
TOTALT (inkl. mindre fordon)	349 067		¹ Skolelever ingår

3. Skolelevstatistik 2018-2020

2020	
LINJER	Antal elever
2, 3 och 4	59 054
TOTALT	¹ 59 054

¹ Nedgång på grund av covid-19

2019	
LINJER	Antal elever
2, 3 och 4	70 948
TOTALT	70 948

2018	
LINJER	Antal elever
2, 3 och 4	72 606
TOTALT	72 606

4. Extra bussar – skolskjutstrafik

För nedan linjer kan behov av beställningstrafik uppstå, eftersom skolskjutstrafiken kräver en extrabuss. Nedan angivna värden är uppskattat antal km för året 2021.

2021					
Stenbro - Godby (mån – fre morgontur / skoltrafik)					
LINJE	Körsträcka (km)	Dagar (ggr)	Startavgift €	Ersättning X.XX/km	TOTALT startavgift + ersättning/km
4	36,5	187	X.XX €	X.XX €	
TOTALT	6 826		X.XX €	X XXX €	XX XXX €

BUS NORDIC

GEMENSAMMA NORDISKA KRAV VID UPPHANDLING AV BUSSAR

2019

Version 1.1 – oktober 2019 – Fastställd av Bus Nordics styrgrupp

DETTA DOKUMENT ÄR UPPRÄTTAT I SAMARBETE MELLAN NATIONELLA BRANCHORGANISATIONER FÖR KOLLEKTIVTRAFIK OCH HUVUDSTÄDSREGIONERNA I DE NORDISKA LÄNDERNA.

Ruter#

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING.....	1
FÖRORD	2
1 HUR DU ANVÄNDER DOKUMENTET	3
2 SAMMANSTÄLLNING ÖVER KRAV OCH OPTIONER.....	4
3 BUSSKLASSER - INFORMATION OCH DEFINITIONER.....	7
4 PORTALPARAGRAFER	13
5 TRYGGHET OCH SÄKERHET	14
5.1 SÄKERHETSBJÄLTEN	14
5.2 AUDIOVISUELLA BJÄLTESPÅMINNARE.....	14
5.3 KAMERAÖVERVAKNING - GENERELLT	14
5.4 [OPTION] KAMERAÖVERVAKNING MED VIDEOINSPELNING	14
5.5 TRYGGHETSÖVERVAKNING - REALTIDSKAMERA.....	15
5.6 SIKTANORDNING	15
5.7 EXTRA SIKTANORDNING.....	15
5.8 SIKTANORDNING - LEDBUSSAR	15
5.9 BACKKAMERA	15
5.10 AUTOMATISK LJUDSIGNAL VID BACKNING	15
5.11 ALKOLÅS	16
5.12 SNÖKEDJOR	16
5.13 NÖDUTRUSTNING.....	16
5.14 AUTOMATISKT BRANDSLÄCKNINGSSYSTEM	16
5.15 [OPTION] AUTOMATISK DÄMPNINGSFUNKTION	16
6 SITTPLATS OCH KOMFORT	17
6.1 MINSTA ANTAL SÄTEN.....	17
6.2 ARMSTÖD	17
6.3 UTSIKT GENOM FÖNSTER.....	17
6.4 SOLSKYDD	17
6.5 SITTKOMFORT.....	17
6.6 PLACERING AV SÄTEN.....	17
6.7 HÖJD PÅ SÄTEN.....	18
6.8 MÅTT FÖR SÄTEN	18

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

6.9	RESERVERADE SITTPLATSER OCH UTRYMME FÖR PASSAGERARE MED NEDSATT RÖRLIGHET	18
6.10	SÄTE FÖR RESENÄR MED LEDARHUND	19
6.11	[OPTION] RESERVERAT UTRYMME FÖR SYNSKADADE	19
6.12	HÖGA RYGGSTÖD	19
6.13	[OPTION] LUTNINGSBARA HÖGA RYGGSTÖD	19
6.14	[OPTION] BARNSÄTEN	19
6.15	BELYSNING	19
6.16	VENTILATION OCH KLIMATKONTROLL	19
6.17	LUFTKVALITET OCH KOMFORT	19
6.18	ELUTTAG	20
6.19	[OPTION] TOALETT	20
7	PÅ- OCH AVSTIGNING OCH FÖRFLYTTNING INNE I BUSSEN	21
7.1	INTERAKTION MELLAN PASSAGERARE OCH FÖRARE VID PÅSTIGNING	21
7.2	DÖRRÖPPNINGAR	21
7.3	KONTRASTMARKERING VID IN- OCH UTSTEG	21
7.4	LEDSTÄNGER OCH HANDTAG	21
7.5	UTFORMNING AV RULLSTOLSPLATS	21
7.6	FLEXUTRYMME	23
7.7	VÄLTSÄKRING FÖR BARNVAGNAR	23
7.8	DÖRRBELYSNING	23
7.9	[OPTION] BAGAGEFÖRVARING	23
8	INFORMATION OCH KOMMUNIKATION	24
8.1	PROGRAMMERINGSBARA SKYLTA	24
8.2	TYDLIGA SKYLTA	24
8.3	UTVÄNDIGA LINJE- OCH DESTINATIONSSKYLTA – PLACERING	24
8.4	[OPTION] LINJESKYLT PÅ BUSSAR I KLASS II OCH III	24
8.5	[OPTION] LINJESKYLT PÅ LEDBUSS	24
8.6	[OPTION] LINJESKYLT BAKTILL PÅ BUSSEN	24
8.7	[OPTION] LINJESKYLT PÅ BUSSENS VÄNSTRA SIDA	24
8.8	UTVÄNDIGA HÖGTALARE	25

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

8.9	[OPTION] UTVÄNDIGA HÖGTALARE	25
8.10	UTRUSTNING FÖR RESENÄRSINFORMATION, BILJETT- OCH RÄKNESYSTEM	26
8.11	AUDIOVISUELL UTRUSTNING FÖR RESENÄRSINFORMATION.....	26
8.12	INVÄNDIG HÖGTALARE	26
8.13	LJUDAVSTÄNGNING NÄR AUDIOUTRUSTNING ANVÄNDS.....	26
8.14	LJUDAVSTÄNGNING NÄR FRAMDÖRREN ÖPPNAS	26
8.15	STOPPKNAPPAR.....	26
8.16	SIGNALKNAPPAR FÖR ATT PÅKALLA FÖRARENS UPPMÄRKSAMHET.....	27
8.17	SIGNALKNAPP UTANFÖR FORDONET	27
8.18	[OPTION] TRÅDLÖST INTERNET (WIFI)	27
9	EXTERIÖR/UTSIDA	28
9.1	CYKELHÅLLARE.....	28
9.2	[OPTION] CYKELHÅLLARE	28
9.3	[OPTION] FLAGGHÅLLARE	28
9.4	NATO-KOPPLING.....	28
10	FÖRARMILJÖ	29
10.1	ERGONOMI.....	29
10.2	KLIMAT.....	29
10.3	HANDSFREE-MOBILTELEFON.....	29
10.4	BÄLTEN	30
10.5	DÖRRBROMS	30
10.6	PARKERINGSBROMSVARNING.....	30
10.7	FÖRARTRYGGHET.....	30
10.8	SÄKERHETSSKÄRM FÖR FÖRAREN	31
10.9	[OPTION] LÅSBART SKÅP	31

INLEDNING

Bus Nordic är ett samarbete mellan de nationella branschorganisationerna för kollektivtrafik och huvudstadsregionerna i de nordiska länderna. Syftet är att ta fram en gemensam uppsättning funktionskrav för bussar; en rekommenderad standard för bussar inom Norden. Samarbetet påbörjades i maj 2017 och den första versionen av den gemensamma standarden är klar att implementeras under hösten 2018.

Representanter från deltagande huvudstäder och nationella branschorganisationer för kollektivtrafik kommer att fortsätta att administrera och utveckla den gemensamma standarden i en nordisk partnersammansatt grupp.

I detta dokument specificeras gemensamma rekommendationer inom sektorn för en nordisk standard för bussar som ska användas vid upphandlingar. En buss som uppfyller dessa rekommendationer ska accepteras och fungera lika bra inom alla kollektivtrafikorganisationer oavsett nordiskt land.

Rekommendationerna gäller bussar tagna i trafik första gången 1/6 2019 i trafikavtal som upphandlats med Bus Nordic som kravbilaga. Bussar som redan är i trafik skall uppfylla den kravbilaga som gällde vid tiden för dess tagande i trafik första gången.

Bus Nordic beskriver de funktionella och tekniska kraven som gruppen har enats om där anpassningar till nordiska förhållanden är nödvändiga och är av intresse för resenären och som går utöver gällande lagstiftning. För punkter som inte beskrivs i Bus Nordic gäller bestämmelserna i R107.

Tonvikt har lagts på att säkerställa att en nordisk standard för bussar inte ska hindra konkurrens eller innovation. Kraven är utformade på ett sådant sätt att marknaden kan möta efterfrågan i dag. Ledningsgruppen för Bus Nordic kommer kontinuerligt att anpassa Bus Nordic-standarderna för att stödja förändringar, t.ex. nya innovativa lösningar och nya bestämmelser på marknaden.

Syftet är att driva fordonsutvecklingen framåt och på ett kostnadseffektivt sätt skapa än mer attraktiva bussar som tillgodoser passagerarnas behov. Gemensamma specifikationer för upphandling av bussar bör sänka upphandlingskostnaderna och förenkla förflyttning av bussar mellan städer och över gränser.

FÖRORD

Bus Nordic Version 1.0 publicerades augusti 2018.

Bus Nordic updaterat till Version 1.1 oktober 2019.

Version 1.1, innehåller enbart redaktionella förändringar med syfte att rätta eller förtydliga följande krav:

5.2 Audiovisuella bältespåminnare

5.8 Siktanordning - ledbussar

6.1 Minsta antal säten

6.8 Mått för säten

6.12 Höga ryggstöd

6.13 (Option) Lutningsbara höga ryggstöd

6.15 Belysning

6.17 Luftkvalitet och komfort

7.6 Flexutrymme

7.9 (Option) Bagageförvaring

8.5 (Option) Linjeskylt på ledbuss

8.15 Stoppknappar

8.17 Signalknapp utanför fordonet

9.1 Cykelhållare

9.2 (Option) Cykelhållare

10.4 Varningssystem för allvarliga fel – detta krav utgår och är borttaget

Kapitel 3 – Buss klasser - information och definitioner

Inga andra förändringar är gjorda jämfört med version 1.0.

1 HUR DU ANVÄNDER DOKUMENTET

Bus Nordic specificerar kraven på bussar och fungerar som vägledning för aktörerna i värdekedjan inom busstrafik. Syftet är att säkerställa kvalitet och effektivitet vid upphandling av kontrakt och inköp av bussar.

Bus Nordics samarbetsteam rekommenderar starkt att beställarna inte gör några undantag utan använder detta dokument i dess helhet. Om undantag görs riskerar det att medföra extra kostnader och ineffektivitet på marknaden. Vid undantag bör beställaren förvissa sig om att detta inte hindrar förflyttningen av bussar mellan kollektivtrafikorganisationer i de nordiska länderna.

Dokumentet är uppdelat i följande delar:

- Kravsammanställning med kryssrutor
- Definitioner av bussklasser och informationstabeller
- Övriga definitioner
- Krav på bussar

Dokumentets första del utgörs av en kravsammanställning med kryssrutor. Den är avsedd att användas för att underlätta för beställare att ange krav för en viss trafikupphandlingsprocess. För att betona vikten av att alla deltagande organisationer använder Bus Nordic i sin helhet, är kryssrutorna för samtliga krav ikryssade på förhand. Beställaren markerar tillhörande kryssruta för varje alternativ.

Bus Nordic bygger på bestämmelserna i ECE R 107. Därför används standardklassificeringen A, B, I, II och III som utgångspunkt. Olika krav gäller för olika klasser. I avsnittet med information om bussklassificering förklaras klasserna med information om vanliga bussar i varje klass. Bus Nordic gäller inte för specialbussar, t.ex. BRT.

Branschgemensamma krav bidrar till att förbättra förutsägbarheten för beställare och leverantörer genom tillämpning av standardiserade funktionella och tekniska krav. Standardisering av material och färre urvalskriterier sänker kostnaderna och effektiviserar upphandlingsprocesserna nationellt. Det gör också att begagnade bussar kan utnyttjas i högre utsträckning i de nordiska länderna. Standardens form och innehåll, med extra tonvikt på funktionskrav, bidrar till att branschen kan utveckla innovativa lösningar som ger passagerarna en bättre reseupplevelse till en lägre totalkostnad.

2 SAMMANSTÄLLNING ÖVER KRAV OCH OPTIONER

Trafikföretaget ska säkerställa att de funktioner och krav som beskrivs i dokumentet ska vara uppfyllda och ha full funktion under hela avtalsperioden. Bus Nordic rekommenderar starkt att beställarna inte gör några undantag utan använder detta dokument i sin helhet.

Beställare _____

Område/upphandling _____

Kapitel	Krav/option	Bus Nordic rekommenderade krav	Krav/optioner i denna upphandling
5 – Trygghet och säkerhet	5.1 Säkerhetsbälten	X	
	5.2 Audiovisuella bältespåminnare	X	
	5.3 Kameraövervakning - generellt	X	
	5.4 Kameraövervakning med videoinspelning (OPTION)		
	5.5 Trygghetsövervakning - realtidskamera	X	
	5.6 Siktanordning	X	
	5.7 Extra siktanordning	X	
	5.8 Siktanordning - ledbussar	X	
	5.9 Backkamera	X	
	5.10 Automatisk ljudsignal vid backning	X	
	5.11 Alkolås	X	
	5.12 Snökedjor	X	
	5.13 Nödutrustning	X	
	5.14 Automatiskt brandsläckningssystem	X	
	5.15 Automatisk dämpningsfunktion (OPTION)		
6 – Sittplats och komfort	6.1 Minsta antal säten	X	
	6.2 Armstöd	X	
	6.3 Utsikt genom fönster	X	
	6.4 Solskydd	X	
	6.5 Sittkomfort	X	
	6.6 Placering av säten	X	
	6.7 Höjd på säten	X	
	6.8 Mått för säten	X	
	6.9 Reserverade sittplatser och utrymme för passagerare med nedsatt rörlighet	X	
	6.10 Säte för resenär med ledarhund	X	

Kapitel	Krav/option	Bus Nordic rekommenderade krav	Krav/optioner i denna upphandling
	6.11 Reserverat utrymme för synskadade (OPTION)		
	6.12 Höga ryggstöd	X	
	6.13 Lutningsbara höga ryggstöd (OPTION)		
	6.14 Barnsäten (OPTION)		
	6.15 Belysning	X	
	6.16 Ventilation och klimatkontroll	X	
	6.17 Luftkvalitet och komfort	X	
	6.18 Eluttag	X	
	6.19 Toalett (OPTION)		
7 –På- och avstigning och förflyttning inne i bussen	7.1 Interaktion passagerare och förare, påstigning	X	
	7.2 Dörröppningar	X	
	7.3 Kontrastmarkeringar vid in- och utsteg	X	
	7.4 Ledstänger och handtag	X	
	7.5 Utformning av rullstolsplats	X	
	7.6 Flexutrymme	X	
	7.7 Vältsäkring för barnvagnar	X	
	7.8 Dörrbelysning	X	
	7.9 Bagageförvaring (OPTION)		
8 – Information och Kommunikation	8.1 Programmeringsbara skyltar	X	
	8.2 Tydliga skyltar	X	
	8.3 Utvändiga linje- och destinationsskyltar - placering	X	
	8.4 Linjeskylt på bussar i Klass II and III (OPTION)		
	8.5 Linjeskylt på ledbuss (OPTION)		
	8.6 Linjeskylt baktill på bussen (OPTION)		
	8.7 Linjeskylt på bussens vänstra sida (OPTION)		
	8.8 Utvändiga högtalare	X	
	8.9 Utvändiga högtalare (OPTION)		
	8.10 Utrustning för resenärsinfo, biljett- och räknesystem	X	

Kapitel	Krav/option	Bus Nordic rekommenderade krav	Krav/optioner i denna upphandling
	8.11 Audiovisuell utrustning för resenärsinformation	X	
	8.12 Invändig högtalare	X	
	8.13 Ljudavstängning när audioutrustning används	X	
	8.14 Ljudavstängning när framdörren öppnas	X	
	8.15 Stoppknappar	X	
	8.16 Signalknappar för att påkalla förarens uppmärksamhet	X	
	8.17 Signalknapp utanför fordonet	X	
	8.18 Trådlöst Internet, WiFi (OPTION)		
9 – Exteriör/Utsida	9.1 Cykelhållare	X	
	9.2 Cykelhållare (OPTION)		
	9.3 Flagghållare (OPTION)		
	9.4 Nato-koppling	X	
10 – Förarmiljö	10.1 Ergonomi	X	
	10.2 Klimat	X	
	10.3 Hands-free mobiltelefon	X	
	10.4 Bälten	X	
	10.5 Dörrbroms	X	
	10.6 Parkeringsbromsvarning	X	
	10.7 Förartrygghet	X	
	10.8 Säkerhetsskärm för föraren	X	
	10.9 Låsbart skåp (OPTION)		

3 BUSSKLASSER – INFORMATION OCH DEFINITIONER

Detta kapitel ska endast betraktas som information. I reglemente R107 definieras följande fem fordonsklasser: A, B, I, II och III.

För fordon som är avsedda för befordran av maximalt 22 passagerare utöver föraren finns det två fordonsklasser:

- **KLASS A**

Fordon utformade för befordran av ståplatspassagerare. Ett fordon i denna klass är utrustat med säten och ska ha utrymme för ståplatspassagerare. För denna bussklass ska endast förarsätet vara utrustat med säkerhetsbälte.

- **KLASS B**

Fordon som inte är utformade för befordran av ståplatspassagerare. Ett fordon i denna klass saknar utrymme för ståplatspassagerare. För denna bussklass ska alla säten vara utrustade med säkerhetsbälten.

För fordon som är avsedda för befordran av fler än 22 passagerare utöver föraren finns det tre fordonsklasser:

- **KLASS I**

Fordon utformade för befordran av ståplatspassagerare. Ett fordon i denna klass är utrustat med säten och ska ha utrymme för ståplatspassagerare. För denna bussklass ska endast förarsätet vara utrustat med säkerhetsbälte.

- **KLASS II**

Fordon som huvudsakligen tillverkats för befordran av sittplatspassagerare och som är utformade för att medge befordran av ståplatspassagerare i mittgången och/eller i ett utrymme som inte är större än det utrymme som upptas för två dubbelsäten. För denna bussklass ska alla säten vara utrustade med säkerhetsbälten.

- **KLASS III**

Fordon som inte är utformade för befordran av ståplatspassagerare. Ett fordon i denna klass saknar utrymme för ståplatspassagerare. För denna bussklass ska alla säten vara utrustade med säkerhetsbälten.

LÅGGOLVSBUSS

Ett fordon i klass A, B, I eller II i vilket minst 35 % av utrymmet för ståplatspassagerare (eller den främre sektionen när det gäller ledade fordon, eller den nedre våningen när det gäller tvåvåningsfordon) utgör ett område utan trappsteg och ger möjlighet att nå minst en på- och avstigningsdörr.

LÅGENTREBUSS (variant av låggolv)

En buss med ett utrymme som saknar trappsteg och har åtkomst till åtminstone en instigningsdörr och en utstigningsdörr (kan vara en och samma dörr), och ett annat utrymme med högre golvnivå som nås via trappsteg i mittgången. Lågentré bussen uppfyller den formella R107-definitionen av en "långgolvbuss", eftersom den formella definitionen inkluderar båda de busstyper som vanligen beskrivs som lågentré bussar eller låggolvbussar, dvs. där det går att passera mellan alla dörrar utan att stöta på trappsteg i mittgången.

NORMALGOLV

Bussar med ett eller flera trappsteg vid samtliga ingångar och möjlighet för bagagerum under golvet.

MITTGÅNG

Det utrymme mellan sätena från vilket passagerare kan röra sig från ett säte eller en sätesrad eller en rullstolsplats, till varje annat säte eller sätesrad eller rullstolsplats, eller till varje genomgångsutrymme från och till varje på- och avstigningsdörr eller inre trappa och varje område för ståplatspassagerare.

EXEMPEL PÅ BUSSTYPER

Tabellerna nedan visar en översikt över alternativa busstyper, vilka omfattar över 90 % av den upphandlade kollektivtrafiken:

Klass A & I – vanligen stads- eller förortstrafik

Dessa fordon används huvudsakligen i stads- eller förortstrafik. Det låga golvet i dessa fordon möjliggör ett snabbare passagerarflöde och snabbare påstigning. Fordonen är utformade för både stå- och sittplatspassagerare och är därför inte utrustade med säkerhetsbälten.

Klass	Längd [m]	Illustration av buss	Passagerarkapacitet [ungefärligt antal]	Typ av golv	Typiskt antal dörr- öppningar
A	≤ 9,5		≤22 passagerare (ca 10 säten)	Låggolv/lågentré	<u>1-2</u>
I	≤ 9,5		30-50 passagerare (ca 20- 30 säten)	Låggolv/lågentré	<u>1-2</u>
I	≤ 13,5		50-80 passagerare (ca 25- 40 säten)	Låggolv/lågentré	<u>2-3</u>
I	≤ 15		Ca 100 passagerare (>40 säten)	Låggolv/lågentré	<u>2-3</u>
I	≤ 18,75		Ca 120 passagerare (>40 säten)	Låggolv/lågentré	<u>3-4</u>
I	≤ 15		Ca 120 passagerare (>60 säten)	Låggolv lägre nivå	<u>2-3</u>

Hög kapacitet

Fordon med lågt golv i hela passagerarutrymmet och inga trappsteg mellan marken och bussgolvet vid bussens in- och utgångar. Dessa busstyper är utformade för ett mycket bra passagerarflöde i bussen.

Dessa fordon används i stads- eller förortstrafik. Lågt golv och flera dörrar ger snabb påstigning. Sätena i dessa fordon är inte utrustade med säkerhetsbälten.

Klass	Längd [m]	Illustration av buss	Passagerarkapacitet [antal]	Typ av golv	Typiskt antal dörröppningar
I	≤ 18,75		<160 passagerare (30-40 säten)	Låggolv	4
I	> 18,75 ¹		>160 passagerare (ca 40 säten)	Låggolv	4-5

¹ Den här typen kräver särskilt tillstånd

Klass II – vanligen förorts- och långdistanstrafik

Dessa fordon används företrädesvis i långdistanstrafik med huvudsakligen sittplatspassagerare och endast ett fåtal ståplatspassagerare. Sätena i dessa fordon är utrustade med säkerhetsbälten.

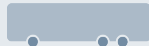

Bussen kan även utrustas med normalgolv, men då med hiss för rullstol.

Klass	Längd [m]	Illustration av buss	Passagerarkapacitet [antal]	Typ av golv	Typiskt antal dörröppningar
II	≤ 9,5		30-50 passagerare (ca 20-30 säten)	Lågentré/normalgolv	1-2
II	≤ 13,5		Ca 50-70 passagerare (ca 35-45 säten)	Lågentré/normalgolv	2-3
II	≤ 15		Ca 70-80 passagerare (ca 45-55 säten)	Lågentré/normalgolv	2-3
II	≤ 18,75		Ca 110 passagerare (ca 60 säten)	Lågentré/normalgolv	2-3
II	≤ 15		Ca 90 passagerare (ca 80-90 säten)	Lågentré lägre nivå	2

Klass B & III – vanligen långdistanstrafik

Fordon med normalgolv, men som kan ha en hiss för rullstol.

Dessa fordon används huvudsakligen i långdistanstrafik då endast sittande passagerare godkänns. Sätena i dessa fordon är utrustade med säkerhetsbälten och fordonen är av typen turistbuss.

Klass	Längd [m]	Illustration av buss	Passagerarkapacitet [antal]	Typ av golv	Typiskt antal dörröppningar
B	≤ 9,5		≤ 22 sittande passagerare	Normalgolv	1-2
III	≤ 13		35-50 sittande passagerare	Normalgolv	1-2
III	≤ 15		50-65 sittande passagerare	Normalgolv	1-2
III	≤ 15		70-85 sittande passagerare	Låggolv lägre nivå	1-2

4 PORTALPARAGRAFER

- A) Alla bussar måste uppfylla bestämmelserna på nationell nivå och EU-nivå.
- B) Trafikföretaget ska säkerställa att de funktioner och krav som beskrivs i dokumentet ska vara uppfyllda och ha full funktion under hela avtalsperioden.

5 TRYGGHET OCH SÄKERHET

Resenärerna ska uppleva bussresan som trygg, säker, komfortabel och enkel. Grundläggande säkerhetskrav regleras i gällande lagstiftning genom direktiv och reglementen. Att resan är trygg och säker är viktigt för alla resenärsgupper.

5.1 SÄKERHETSÅLTTEN

Bussar i klass B, II och III ska vara försedda med säkerhetsålten, så att alla sittplatspassagerare kan sitta säkert. Både två- och trepunktsålten är godkända.

5.2 AUDIOVISUELLA ÅLTESPÅMINNARE

Bussar i klass B, II och III ska vara utrustade med audiovisuella åltespåminnare som på ett bra sätt informerar passagerarna om obligatorisk användning av säkerhetsålten.

5.3 KAMERAÖVERVAKNING – GENERELLT

Alla bussar ska vara förberedda för enkel montering av kameraövervakning i hela fordonet, såväl passagerarutrymmet inkl. framdörren som förarplatsen. Detta kan t.ex. innebära förberedda genomföringar i hela fordonet.

5.4 [OPTION] KAMERAÖVERVAKNING MED VIDEOINSPELNING

Bussarna ska vara utrustade med kameror för trygghetsövervakning av hela fordonet, vilket innebär att videoinspelning av händelser i passagerarutrymmet och vid förarplatsen ska kunna ske.

Kameraövervakningssystem och inspelningar måste ske i enlighet med lokala bestämmelser. Tillstånd kan krävas.

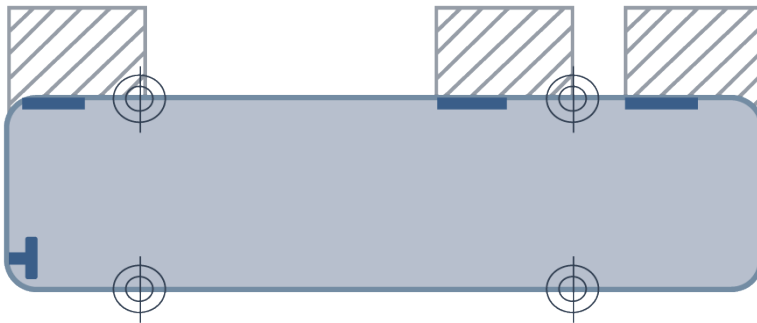
Videodata ska ha en upplösning som säkerställer att det går att identifiera personer och händelser.

Alla data ska sparas digitalt i minst 120 timmar. Det kan krävas lokala tillstånd för att använda lagringssystem.

5.5 TRYGGHETSÖVERVAKNING – REALTIDSKAMERA

Det ska vara möjligt att övervaka bussens interiör från förarplatsen. Alla dörröppningar från dörröppning tre (räknat framifrån) ska visas på skärmar för föraren i realtid när dörrarna är öppna. Delad skärm är godkänd.

5.6 SIKTANORDNING

De streckade områdena utanför bussen ska kunna övervakas.

Det ska finnas en siktanordning, till exempel spegel eller realtidskamera, som möjliggör för föraren att från förarplatsen övervaka det yttre området omedelbart intill samtliga avstigningsdörrar, oavsett om dörrarna är öppna eller stängda. Övervakning ska åtminstone vara aktiverad när bussen står stilla vid hållplats och när bussen lämnar hållplatsen. (En och samma siktanordning kan övervaka en eller flera dörrar).

Siktanordningen ska ge föraren en god överblick över passagerare och trafikanter utanför bussen.

5.7 EXTRA SIKTANORDNING

Alla bussar måste ha en siktanordning för att ge föraren god överblick över cyklister eller andra trafikanter på bussens högra sida. Detta kan t.ex. vara en extra spegel.

5.8 SIKTANORDNING – LEDBUSSAR

I ledbussar ska siktanordningen ge föraren en god vy längs bussens hela dörrsida, både fram- och baksektioner, oberoende av bussens vinkel.

5.9 BACKKAMERA

Alla bussar ska vara utrustade med en backkamera som aktiveras automatiskt och i realtid övervakar området bakom bussen vid backning.

5.10 AUTOMATISK LJUDSIGNAL VID BACKNING

Alla bussar ska ha en backvarnare när bussen backar. Föraren ska kunna avaktivera denna funktion.

5.11 ALKOLÅS

Alla bussar måste vara utrustade med ett EU-godkänt alkolåssystem.

5.12 SNÖKEDJOR

Alla bussar måste vara utformade så att snökedjor kan användas och förvaras i bussen.

5.13 NÖDUTRUSTNING

Nödutrustningen i bussen ska vara lättillgänglig, tydligt utmärkt och minst bestå av brandsläckare och förbandslådor för första hjälpen.

5.14 AUTOMATISKT BRANDSLÄCKNINGSSYSTEM

Bussar med förbränningsmotor ska utrustas med automatiskt släckningssystem i motorrummet och andra relevanta ställen där bränder ska uppstå. Systemet måste uppfylla kraven i svenska brandskyddsnormer: SBF-128:3 eller finska SFS 5997 samt bestämmelserna i ECE R 107-6, som föreskriver automatiskt släckningssystem på alla bussar från år 2021. Detta krav gäller även tillsatsvärmare monterade utanför motorrummet.

SBF-128:3 och ECE R 107-6 motsvarar inte varandra men är heller inte motstridiga, vilket innebär att släckningssystem på bussar måste utformas enligt både SBF 128: 3 och ECE R 107-6.

Krav för elbussar kommer att införas i framtiden när dessa har standardiserats.

<https://www.brandskyddsforeningen.se/webbshop/litteratur-och-produkter/e-norm-sbf-128-engelska/>

5.15 [OPTION] AUTOMATISK DÄMPNINGSFUNKTION

Huvudstrålkastarna ska ha en automatisk dämpfunktion för strålkastare som byter till parkeringsljus när dörrarna öppnas.

6 SITTPLATS OCH KOMFORT

6.1 MINSTA ANTAL SÄTEN

För bussar i klass I med lågentré/ låggolv som skall användas i Finland måste följande minsta antal säten finnas.

Klass	Längd [m]	Illustration av buss	Minsta antal säten	Typ av golv
I	ca 12		31	Lågentré/låggolv
I	≤ 13,5		39	Lågentré/låggolv
I	≤ 15		47	Lågentré/låggolv

6.2 ARMSTÖD

Bussar i klass B, II och III ska vara försedda med fällbara armstöd på säten mot mittgången. Armstödet ska vara utformat så att det inte upplevs försvåra användningen av säkerhetsbältet.

6.3 UTSIKT GENOM FÖNSTER

Det ska vara god sikt ut genom fönstren för alla resenärer.

6.4 SOLSKYDD

För alla bussar gäller att fönstren i passagerarutrymmet ska vara försedda med solskydd. Skyddet kan t.ex. vara gardin, rullgardin eller tonade rutor. Fönstren ska vara tonade på samma sätt för alla fönster i passagerarutrymmet. Vid tonade fönster måste ljusinsläppet genom fönstren vara mellan 50 och 70 %.

6.5 SITTKOMFORT

Sätena i bussar i klass A och I ska vara komfortabla och stoppade för resor som tar upp till 20 minuter.

Sätena i bussar i klass B och II ska vara komfortabla och stoppade för resor som tar upp till 60 minuter.

Sätena i klass III ska vara komfortabla för resor som tar flera timmar.

6.6 PLACERING AV SÄTEN

Max 50 % av sittplatserna i bussar med lågentrélayout får placeras på podester som överstiger 250 mm i förhållande till mittgången.

Max 70 % av sittplatserna i övriga bussar får placeras på podester som överstiger 250 mm i förhållande till mittgången.

Sätena ska i så stor utsträckning som möjligt vara framåtvända.

6.7 HÖJD PÅ SÄTEN

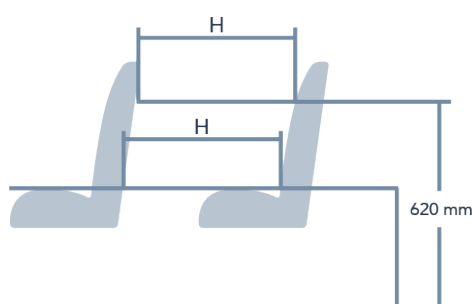
Sittplatsens höjd över golvet ska vara mellan 450 och 500 mm. Undantag medges enligt R107, bilaga III, 7.7.8.3.

Reserverade säten utgör inget undantag, de ska alltid vara minst 450 mm.

6.8 MÅTT FÖR SÄTEN

Alla mätningar med avseende på säten är enligt R107 med följande tillägg:

Bussklass	Minsta utrymme mellan säten (H)
Klass A, B	680 mm
Klass I <i>*Särskilt krav för Finland</i>	680 mm *
Klass II	710 mm
Klass III	750 mm

Avståndet mellan säten (H) riktade åt samma håll mäts horisontellt från ryggstödet framre del till framförvarande ryggstöds bakre del, på alla höjder över golvet mellan sittdynans översida och en punkt 620 mm över golvet. H-måttet gäller även vid avstånd till vertikal yta som är högre än 350 mm.

Enligt R107 utförs alla mätningar med avseende på säten med ryggstöd i upprätt läge.

Ett undantag från kravet på minsta utrymme mellan sätena medges för 15 % av det totala antalet säten. Om detta undantag utnyttjas ska de säten som inte uppfyller kravet uppfylla bestämmelserna i R107.

* För klass I bussar som skall användas i Finland är minsta utrymme mellan sätena (H) 710 mm.

6.9 RESERVERADE SITTPLATSER OCH UTRYMME FÖR PASSAGERARE MED NEDSATT RÖRLIGHET

I låggolvsbussar i klass I eller II ska antalet reserverade sittplatser vara minst fyra (4).

I bussar i klass A eller B eller klass II eller III med normalgolv ska antalet reserverade sittplatser vara minst två (2).

I låggolvsfordon ska de reserverade sittplatserna vara placerade på låggolvsområdet och inte på en podest.

6.10 SÄTE FÖR RESENÄR MED LEDARHUND

Bussar i klass I ska vara utformade så att två passagerarsäten kan monteras omedelbart bakom föraren. Sätet vid fönstret måste vara fällbart om benutrymmet (från sätets framsida till väggen) är mindre än 450 mm. Kravet i R107 måste alltid uppfyllas.

6.11 [OPTION] RESERVERAT UTRYMME FÖR SYNSKADADE

Detta utrymme ska reserveras (och markeras) för synskadade och deras ledarhund.

6.12 HÖGA RYGGSTÖD

I bussar i klass B, II och III ska sittplatserna vara utrustade med höga ryggstöd, dvs. där nackstödet är en integrerad del av ryggstödet. Höjden på ryggstödet mätt från sitsen ska vara minst 700 mm.

6.13 [OPTION] LUTNINGSBARA HÖGA RYGGSTÖD

Alla bussar i klass B, II och III ska ha lutningsbara höga ryggstöd. Detta påverkar antalet möjliga säten.

6.14 [OPTION] BARNSÄTEN

Bussar i klass II och III ska ha åtminstone två barn säten för barn under 3 år. Dessa säten måste uppfylla kraven i ECE R44.03 eller senare version.

6.15 BELYSNING

Bussar i klass B, II och III ska vara försedda med personlig läslampa för alla passagerarsäten i normalgolvsdelen i bussen. Lamporna ska kunna tändas och släckas individuellt av passageraren.

6.16 VENTILATION OCH KLIMATKONTROLL

Alla bussar ska vara utrustade med automatisk klimatkontroll som ger en stabil och behaglig temperatur i bussen i relation till utetemperaturen samt bra luftkvalitet. Vid en utetemperatur överstigande plus 25 grader C ska passagerarutrymmets temperatur sänkas minst 0-3 grader C, relaterat till utetemperaturen. Vid låga temperaturer ska temperaturen i passagerarutrymmet inte vara lägre än 13 grader C, mätt 30 minuter efter att körningen har påbörjats.

6.17 LUFTKVALITET OCH KOMFORT

För att uppnå en god luftkvalitet måste det finnas luftcirkulation inuti bussen. Luftflödet får dock inte skapa drag mot passagerarna och föraren. Imma på sidofönster (kondens på kalla fönster) måste förhindras i största möjliga utsträckning genom lämpliga tekniska åtgärder. Bussarna ska vara utrustade med pollen- och partikelfilter.

Klass III-bussar ska ha luftkanaler i taket ovanför varje säte.

6.18 ELUTTAG

För bussar i alla klasser gäller att det vid åtminstone 85 % av sittplatserna ska finnas tillgång till eluttag för laddning av t.ex. mobiltelefoner. Åtminstone ett eluttag ska vara placerat i rullstolsområdet. Uttag av USB-typ eller liknande är godkända.

6.19 [OPTION] TOALETT

Bussar i klass II och III ska vara utrustade med en toalett och möjlighet att installera ett handfat.

7 INNE I BUSSEN

7.1 INTERAKTION MELLAN PASSAGERARE OCH FÖRARE VID PÅSTIGNING

Interaktion mellan förare och passagerare, t.ex. biljettkontroll, ska enkelt kunna ske vid påstigning. Detta krav gäller inte för BRT-bussar.

7.2 DÖRRÖPPNINGAR

Alla bussar som är längre än 9,5 meter ska ha minst två dörröppningar.

För bussar av lågentrétyp i klass I som ska användas i Finland måste följande antal dörröppningar finnas.

Klass	Längd [m]	Illustration av buss	Passagerarkapacitet [ungefärligt antal]	Typ av golv	Antal dörröppningar
I	>13		50-80 passagerare (ca 30-40 säten)	Lågentré	<u>3</u>
I	≤ 15		Ca 100 passagerare (>40 säten)	Lågentré	<u>3</u>

7.3 KONTRASTMARKERING VID IN- OCH UTSTEG

För bättre säkerhet ska golvet vid dörrarna, dörmekanismen, alla trappsteg och podester inne i bussen vara markerade med en kontrastmarkering. Kontrasten i förhållande till omgivande ytor måste vara minst 0,4 NCS, baserat på standarden Natural Colour System.

7.4 LEDSTÄNGER OCH HANDTAG

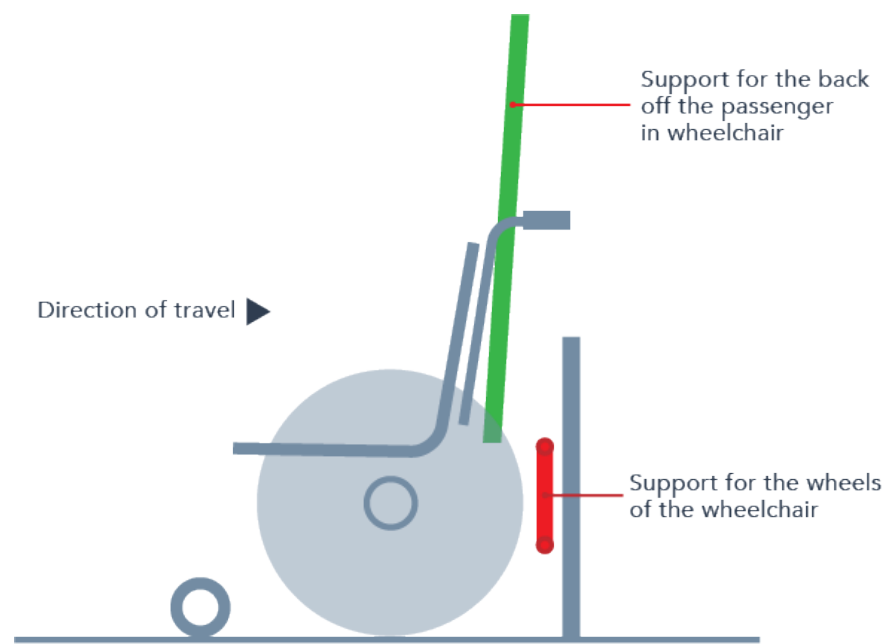
Ledstänger och handtag ska vara kontrastfärgade med minst 0,4 NCS i förhållande till bussens övriga interiör, så att de är lätta att se. R107 är ett minimikrav.

Kraven är specificerade i R107 punkt 7.11.2, 7.11.3 och bilaga 4, bild 20.

7.5 UTFORMNING AV RULLSTOLSPLATS

Bussar i alla klasser (inte bara klass I) som har rullstolsplats ska uppfylla kraven i bilaga 8 i ECE-reglemente 107.

UTFORMNING FÖR RULLSTOL VÄND BAKÅT FÖR BUSSAR AV LÅGENTRÉ- OCH LÅGGOLVSTYP I KLASS A & I & II

För mer information, se ECE-reglemente 107, bilaga 8, klausulerna 3.8.4-3.8.6.

RULLSTOLSRAMP OCH BARNVAGNSINGÅNG OCH -UTGÅNG

7.6 FLEXUTRYMME

Det ska finnas utrymme i bussen för barnvagnar och ståplatspassagerare (kan vara en del av rullstolsutrymmet), företrädesvis på vänster sida. Området kan delas in i flera delar. I så fall måste varje område vara minst 1 300 mm.

Busstyp	Flexutrymmets längd
Klass A	1300 mm
Klass I	1800-2500 mm
Klass I ledbuss	1800-2500 mm + 1300 mm
Klass II	1300-1800 mm, justeras genom t.ex. fällbara sätesrader eller borttagbara säten

7.7 VÄLTSÄKRING FÖR BARNVAGNAR

Vältsäkring (eller fästanordning) för barnvagnar ska finnas. Det ska finnas minst tre fästanordningar för barnvagnar.

7.8 DÖRRBELYSNING

Alla bussar måste vara försedda med dörrbelysning enligt R107 punkt 7.6.12.

7.9 [OPTION] BAGAGEFÖRVARING

För bussar i klass II och III ska bagageutrymmet utanför passagerarområdet beställas enligt lokala krav.

8 INFORMATION OCH KOMMUNIKATION

UTVÄNDIG INFORMATION

8.1 PROGRAMMERINGSBARA SKYLtar

Samtliga linje- och destinationsskyltar ska vara programmeringsbara. Linjenummer och annan information ska kunna ändras automatiskt eller från förarplatsen för att säkerställa flexibilitet vid linjeändringar.

8.2 TYDLIGA SKYLtar

Samtliga linje- och destinationsskyltar ska ha god läsbarhet. Kontrasten mellan tecken och bakgrund för skyltarna ska vara minst 0,4 NCS.

8.3 UTVÄNDIGA LINJE- OCH DESTINATIONSSKYLtar – PLACERING

Det ska finnas linje- och destinationsskyltar på fronten på alla bussar.

På bussar i klass I ska det finnas skyltar med linjenummer och destination nära framdörren på bussens högra sida.

8.4 [OPTION] LINJESKYLT PÅ BUSSAR I KLASS II OCH III

På bussar i klass II och III ska det finnas skyltar med linjenummer och destination nära framdörren på bussens högra sida.

8.5 [OPTION] LINJESKYLT PÅ LEDBUSS

Ledbussar ska ha en skylt med linjenummer och destination bakom ledfogningen på bussens högra sida.

8.6 [OPTION] LINJESKYLT BAKTILL PÅ BUSSEN

På bussar i klass I, II och III ska det finnas en linjeskylt baktill på bussen.

8.7 [OPTION] LINJESKYLT PÅ BUSSENS VÄNSTRA SIDA

På bussar i klass I och låggolvsbussar i klass II ska det finnas linje- och destinationsskyltar på bussens vänstra sida i enlighet med lokala krav.

8.8 UTVÄNDIGA HÖGTALARE

Alla bussar ska vara förberedda för utvändiga högtalare, där ljudet riktas nedåt, vid framdörren och för ledbussar även vid bakdörren, för utrop av linjenummer, destination och andra meddelanden.

8.9 *[OPTION] UTVÄNDIGA HÖGTALARE*

Alla bussar ska ha utvändiga högtalare vid framdörren, och för ledbussar även vid bakdörren, för utrop av linjenummer, destination och andra meddelanden. Ljudet från högtalarna ska riktas nedåt.

8.10 UTRUSTNING FÖR RESENÄRSINFORMATION, BILJETT- OCH RÄKNESYSTEM

Bussar ska vara utrustade med informationssystem för resenärerna. Systemen kan skilja sig åt mellan olika kollektivtrafikorganisationer och kan komma att ändras pga. den tekniska utvecklingen.

För att underlätta byte av system under bussens livslängd ska följande förberedelser göras:

- A) Alla bussar måste förses med kabelrör som gör det möjligt att enkelt installera och byta ut kablar som behövs för att ansluta olika informations-, biljett- och passagerarräkningssystem, inkl. invändiga och utvändiga högtalare.

Detta inkluderar kriterier för implementering av den framtida kommunikationsplattformen ITxPT (enligt specifikationerna för S01-installationskraven och riktlinjerna för G01-fordonsinstallation).

8.11 AUDIOVISUELL UTRUSTNING FÖR RESENÄRSINFORMATION

Systemet ska ge god hör- och läsbarhet för alla resenärer, oavsett var i bussen de sitter eller står.

8.12 INVÄNDIG HÖGTALARE

Alla bussar måste vara utrustade med en handsfree-mikrofon som är ansluten till ett högtalarsystem, så att föraren kan ropa ut information till passagerarna.

Högtalarsystemet i passagerarutrymmet måste vara åtskilt från högtalarsystemet på förarplatsen.

8.13 LJUDAVSTÄNGNING NÄR AUDIOUTRUSTNING ANVÄNDS

När mikrofon och/eller audiovisuell utrustning används måste ljudet från högtalarsystemet på förarplatsen stängas av automatiskt.

8.14 LJUDAVSTÄNGNING NÄR FRAMDÖRREN ÖPPNAS

Ljudet från audioutrustningen på förarplatsen ska stängas av automatiskt när framdörren är öppen.

8.15 STOPPKNAPPAR

Stoppknappar ska vara röda med vit text och punktskriftstecken.

Vid tryck på stoppknapp ska både ljus- och ljudsignal erhållas.

Stoppknappar ska fördelas jämnt i hela fordonet. De ska vara lättåtkomliga för alla sittplatspassagerare och lätta att trycka på.

Stoppknappar vid reserverad sittplats, vid varje rullstolsplats och i det flexibla utrymmet, ska monteras på väggen under fönstret och ska på dessa ställen befinna sig på en höjd av 700-1000 mm över golvet.

8.16 SIGNALKNAPPAR FÖR ATT PÅKALLA FÖRARENS UPPMÄRKSAMHET

Signalknappar för att påkalla förarens uppmärksamhet, t.ex. för längre öppentid av avstigningsdörr, ska vara blå med för avsedd funktion avbildad i vit relief, som i följande exempel:

Vid tryck på en signalknapp ska både ljud- och ljussignal erhållas.

Signalknappar ska placeras nära varje reserverad sittplats och vid varje rullstolsplats, och ska på dessa ställen befinna sig på en höjd av 700-1000 mm över golvet.

8.17 SIGNALKNAPP UTANFÖR FORDONET

Alla bussar måste ha signalknappar utvändigt på fordonet för att påkalla förarens uppmärksamhet. Signalknappen för att påkalla förarens uppmärksamhet utanför fordonet ska vara väl synlig, med en kombinerad rullstol/barnvagnssymbol på själva knappen så som visas på bilden nedan. Vid knapptryckning ska bekräftelse erhållas genom att dioder runt själva knappen tänds och genom en audiovisuell signal till föraren.

Exempel på öppningsknapp för särskilda behov

8.18 [OPTION] TRÅDLÖST INTERNET (WIFI)

Alla bussar ska vara försedda med trådlöst internet (WIFI) för passagerarna. Kapaciteten på WIFI ska minst vara tillräcklig för att få tillgång till mobildatatrafik.

9 EXTERIÖR/UTSIDA

9.1 CYKELHÅLLARE

Bussar i klass II och III som saknar bagageutrymme med plats för cyklar och som nås utifrån ska vara förberedda för en utvändig cykelhållare för två standardcyklar.

9.2 [OPTION] CYKELHÅLLARE

Bussar ska utrustas med cykelhållare för två cyklar i klass II och III.

9.3 [OPTION] FLAGGHÅLLARE

En flagghållare ska monteras på varje främre hörn på bussen. Gäller bussar i alla klasser utom klass III och dubbeldäckare.

9.4 NATO-KOPPLING

Bussar i klass I, II och III måste vara utrustade med NATO-koppling.

Förarmiljön ska generellt vara utformad så att den uppfyller ISO-standard SS-ISO 16121-3,4 och ECE-reglemente 107, klausul 7.6.4.6. ISO-standarden tar dock inte hänsyn till vissa aspekter av förarmiljön i låggolvsbussar.

10.1 ERGONOMI

Förarplatsen ska vara utformad så att föraren kan utföra sitt arbete på ett tryggt och säkert sätt.

Förarplatsen ska vara så stor som det tekniskt är möjligt. Förarplatsen ska vara dimensionerad så att förarsätet och ratten kan justeras. Knappar, tryckytor och andra tekniska anordningar ska placeras på lämpligt sätt enligt ISO-standarder.

Andra krav på ergonomi i förarsätet måste också uppfylla ISO-standard 4040, ISO 16121-1 och ISO 16121-3.

10.2 KLIMAT

I situationer där värme- eller kylningskapaciteten är otillräcklig ska förarplatsen prioriteras framför passagerarutrymmet.

Förarplatsen måste ha en separat klimatzon som måste kunna användas oberoende av passagerarutrymmet. Föraren ska kunna reglera sin egen klimatzon, med en stabil och jämn temperatur oberoende av utetemperaturen.

Vintertid: Temperaturen på förarplatsen får inte sjunka under plus 15 grader C under kontinuerlig körning (efter 30 minuters körning) på en mätpunkt på förarplatsen enligt ISO 6549.

Sommartid: Vid en utetemperatur överstigande plus 25 grader C ska förarplatsens temperatur kunna sänkas med minst 3 grader C, relaterat till utetemperaturen.

Defrostern måste vara dimensionerad så att den håller vindrutan och sidorutorna fria från imma och is enligt ISO 16121-4.

Det ska finnas ett justerbart solskydd för vindrutan och sidorutorna.

10.3 HANDSFREE-MOBILTELEFON

Om en mobiltelefon installeras på förarplatsen måste den vara av handsfree-typ.

10.4 BÄLTEN

Bussar i alla klasser ska utrustas med ett trepunktsbälte på förarsätet. Bältets övre fästpunkt ska kunna justeras i höjddled.

10.5 DÖRRBROMS

Det måste finnas en dörrbroms som ser till att bussen inte kan sättas i rörelse förrän dörrarna är ordentligt stängda och att dörrarna inte kan öppnas förrän bussen står stilla.

10.6 PARKERINGSBROMSVARNING

Parkeringsbromssystemet består av tre oberoende varningssystem som varnar föraren om denne lämnar bussen utan att ha aktiverat parkeringsbromsen:

1. Systemet ska varna föraren med en summersignal när motorn stängs av om parkeringsbromsen inte har aktiverats.
2. Ytterligare en summer ska varna föraren om denne lämnar förarplatsen utan att ha aktiverat parkeringsbromsen.
3. Om föraren försöker avaktivera dörrbromsen från utsidan (t.ex. genom att bryta huvudströmmen eller stänga dörr(ar) utan att ha aktiverat parkeringsbromsen, så ska varningssystemet säkerställa att
 - a. dörrbromsen förblir aktiverad och dörren/dörrarna förblir öppna/öppna
 - b. signalhornet ljuder
 - c. bussens samtliga varningsblinkers blinkar

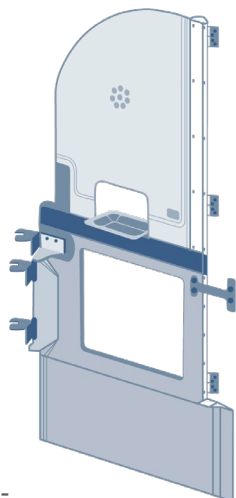
Summersignalerna ska uppfattas som separata ljud och ska inte vara avhängiga av i vilken ordning momenten utförs.

10.7 FÖRARTRYGGHET

Alla bussar ska vara utrustade med överfallslarm vid förarplatsen. Överfallslarmet ska vara kopplat till en larmcentral. Anordningen/anordningarna ska, så långt det är möjligt, monteras så att de är lättåtkomliga för föraren, men skymda eller inte synliga för en person som står omedelbart utanför förarplatsen. Det är viktigt att föraren inte ska kunna aktivera larmet oavsiktligt.

10.8 SÄKERHETSSKÄRM FÖR FÖRAREN

I bussar i klass I ska en säkerhetsskärm för föraren kunna installeras eller tas bort.

10.9 [OPTION] LÅSBART SKÅP

Alla bussar ska utrustas med ett låsbart förvaringsskåp för föraren.

Avtal om allmän trafik

REGIONAL KOLLEKTIVTRAFIK FÖR LANDSORT

Dnr: 2021/743

Datum: 23.4.2021

PB 1060, AX-22111 Mariehamn

registrator@regeringen.ax

+358 18 25 000

www.regeringen.ax

1	Avtalets omfattning.....	4
1.1	Avtalsparter	4
1.2	Bakgrund och syfte.....	4
1.3	Avtalshandlingar.....	5
1.4	Avtalstid	5
1.5	Allmänna avtalsvillkor.....	6
2	Underentreprenad	6
3	Tjänstens egenskaper	6
3.1	Trafikuppdraget	6
3.2	Allmän trafikplikt.....	6
3.3	Planering av uppdrag	7
3.4	Tillämpliga lagar och förordningar	7
3.5	Tillstånd.....	7
3.6	Språkligt krav	7
3.7	Trafikledning	8
3.8	Förändringar i kollektivtrafiken	8
3.8.1	Varaktiga förändringar	8
3.8.2	Oförutsebara tillfälliga ändringar i trafiken.....	8
3.8.3	Beställningstrafik.....	9
3.8.4	Ändringar till följd av Covid-19.....	9
3.9	Ersättande fordon	9
3.10	Marknadsföring	10
3.10.1	Marknadsföring av kollektivtrafiken.....	10
3.10.2	Reklamintäkter.....	10
3.10.3	Bilfria dagen.....	10
3.11	Hållplatser	10
3.12	Lokaler och depåer	10
3.13	Hittegods.....	10
3.14	Biljettförsäljning och biljettintäkter.....	11
3.15	Kontroll av färdbevis.....	11

3.16	Frakter.....	11
3.17	Punktlighet.....	11
3.18	Kontroll av kvalitet och rätt till granskning.....	12
3.19	Personal som anlitas för att producera tjänsten.....	12
3.20	Krav på fordon	13
3.20.1	Allmänt.....	13
3.20.2	Bränsle.....	13
3.20.3	Elektroniska enheter och mjukvara.....	13
3.20.4	Fordonsregister	14
3.20.5	Utseende, underhåll och skötsel av fordon.....	14
4	Sociala krav.....	14
4.1	Sakligt bemötande	14
4.2	Tillgänglighet.....	14
4.3	Arbetsmiljö	14
4.4	Diskriminering	14
4.5	Behandling av personuppgifter (GDPR).....	15
5	Ekonomiska villkor.....	15
5.1	Priser, ersättningar och avgifter	15
5.2	Kostnadsindex för busstrafik	15
5.3	Betalningsvillkor och fakturering	15
5.3.1	Specifikation	15
5.3.2	Rapporteringskrav	16
5.3.3	Faktureringsuppgifter	16
5.4	Dröjsmål.....	17
5.5	Vite.....	17
6	Försäkringar.....	18
7	Sekretess.....	18
8	Ansvar och ansvarsbegränsning.....	18
9	Avslutande av kontrakt i särskilda situationer	18
10	Beställansvar	19
11	Meningsskiljaktigheter och tillämplig lag.....	19

1 Avtalets omfattning

1.1 Avtalsparter

Ålands Landskapsregering
(nedan "Beställare")
FO-nummer 0145076-7
Strandgatan 37
Mariehamn, Åland

«Lev_Namn»
(nedan "Entreprenör")
«Lev_OrgNr»
«Lev_Adress»

Kontaktpersoner gällande avtalet
Per-Erik Cederkvist
Upphandlare
Tel: +358 18 25 000
E-mail: per-erik.cederkvist@regeringen.ax

«Lev_Kontaktperson»
Titel
Tel: «Lev_Tel»
E-mail:«Lev_Kontaktepost»

Vid förändringar av kontaktuppgifter ska den andre parten skriftligen meddelas snarast. De kontaktpersoner som anges ovan har ansvar för samarbetet enligt detta avtal. Kontaktpersonerna ska ha behörighet att företräda sin part inom ramen för avtalet.

Meddelanden enligt detta avtal sker genom e-post till de kontaktpersoner som anges ovan. Ett e-postmeddelande anses ha kommit den andra parten tillhanda den första arbetsdagen efter dagen för avsändandet.

1.2 Bakgrund och syfte

Ålands landskapsregering har enligt landskapslag (2019:60) om ordnande av kollektivtrafiktjänster ett ansvar att fastställa omfattningen av och nivån på servicen i den kollektivtrafik för vilken ersättning för allmän trafik utbetalas av landskapet. Grundat i detta ansvar har Beställaren upphandlat kollektivtrafik för landsorten.

Efter att ha genomfört en upphandling genom ett öppet förfarande har Beställaren och Entreprenören slutit avtal där Entreprenören har förbundit sig till de villkor som anges i detta avtal. På upphandlingen har lag om offentlig upphandling och koncession (1397/2016) tillämpats.

I enlighet med detta avtal uppdrar Beställaren åt Entreprenören och åtar sig Entreprenören att utföra Trafikuppdraget i den omfattning och till de villkor och förutsättningar som anges i avtalet samt dess bilagor.

1.3 Avtalshandlingar

Avtalet består av detta dokument och följande bilagor:

1. Godkända underleverantörer
2. Priser/Anbud
3. Allmänna avtalsvillkor för offentlig upphandling av tjänster – JYSE 2014 Tjänster
4. Personuppgiftsbiträdesavtal
5. Linjekartor
6. Kundservicepolicy
7. Ålandstrafikens transportvillkor
8. Bus Nordic 2019
9. Kravspecifikation
10. Ansvarsfördelning teknik och mjukvara
11. XX

Handlingarna avser att vara kompletterande i förhållande till varandra. För det fall att det i de olika handlingarna förekommer mot varandra stridande uppgifter gäller dokumenten, om omständigheterna inte uppenbart föranleder något annat, i följande ordning

1. Skriftliga ändringar och tillägg till detta avtal
2. Detta avtal
3. Skriftliga ändringar och tillägg till avtalsbilagorna
4. Avtalsbilagorna i ovan angiven ordning
5. Tillägg och ändringar till upphandlingsdokumenten
6. Upphandlingsdokumenten
7. Förtydliganden till Entreprenörens anbud
8. Entreprenörens anbud med bilagor

1.4 Avtalstid

Avtalet gäller i 24 månader (2 år) från och med tidpunkten för Beställarens och Entreprenörens undertecknande med option på 12 + 12 månader. Exakta datum regleras vid avtalsteckning.

Avtal upphör att gälla utan föregående uppsägning vid avtalstidens utgång. Beställaren förbehåller sig rätten att besluta om förlängning. Beslut härom ska skriftligen meddelas Entreprenören senast 6 månader före avtalsperiodens utgång. Fortsätter avtalet efter 2023 förutsätter det att den allmänna trafikplikten utökas att gälla för även den deklarerade optionstiden.

Beställaren har rätt att säga upp avtalet med omedelbar verkan, om upphandlingsbeslutet upphävs av domstol. Entreprenören har i så fall ingen rätt att erhålla någon ersättning med anledning av att avtalet upphör att gälla.

1.5 Allmänna avtalsvillkor

På detta avtal tillämpas följande allmänna avtalsvillkor:

1. Allmänna avtalsvillkor för offentlig upphandling av tjänster – JYSE 2014 Tjänster (nedan JYSE 2014 Tjänster)

I de fall de allmänna avtalsvillkoren anger att någon del av tjänsten ska levereras på finska ska i detta avtal i stället avse svenska. Alla tjänster och allt material som produceras eller överlämnas ska vara på svenska.

2 Underentreprenad

Med avvikelse från vad som anges i punkt 3.3 JYSE 2014 Tjänster ska Entreprenören i alla fall anmäla uppgifter om underleverantörer till Beställaren oavsett om tjänsten produceras i lokaler som står under Beställarens direkta tillsyn eller ej.

3 Tjänstens egenskaper

3.1 Trafikuppdraget

Ålands landskapsregering har beslutat om allmän trafikplikt för det avtalade trafikuppdraget. Trafikuppdraget avser linjetrafik och skolskjutstrafik med buss i det område som beskrivs nedan och i Bilaga 5 Linjekartor. Beställaren planerar uppdraget och Entreprenören verkställer uppdraget i enlighet med Beställarens planering och i enlighet med de villkor som stipuleras i avtalet. Entreprenören ska delta i samråd för att utveckla, planera och följa upp tjänsten.

Detta avtal gäller för följande linjer:

Linje	Omfattning

3.2 Allmän trafikplikt

Trafikuppdraget grundar sig på den av Ålands landskapsregeringen beslutade allmänna trafikplikten. I den mån den allmänna trafikplikten ändras under avtalets löptid, ändras även trafikuppdraget.

3.3 Planering av uppdrag

Beställaren planerar kollektivtrafiken och skolskjutsarna samt fastställer tidtabeller.

Tidtabellerna fastställs vid det årliga busstidtabellmötet. Entreprenören ska beredas tillfälle att lämna synpunkter på tidtabellerna på det sätt som avtalsparterna kommer överens.

Ålandstrafiken inhämtar information om behov av skolskjutsar från kommunerna och/eller skolorna. Entreprenören inhämtar information om behovet av skolskjuts av Ålandstrafiken.

3.4 Tillämpliga lagar och förordningar

Med tillägg till vad som anges i p. 4.3 i JYSE 2014 Tjänster ska uppdraget uppfylla kraven enligt lagar och förordningar på Åland samt åländska myndigheters bestämmelser.

Av särskild vikt är följande normer:

- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1370/2007 av den 23 oktober 2007 om kollektivtrafik på järnväg och väg och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1191/69 och (EEG) nr 1107/70
- Landskapslagen (2019:60) om ordnande av kollektivtrafiktjänster
- Landskapsförordning (2008:140) om skolskjutsning

3.5 Tillstånd

Entreprenören ska under avtalstiden ha rätt att utöva näring i landskapet Åland. Entreprenören ska inneha giltiga linjetrafiktillstånd för aktuella linjer enligt landskapslag (1976:33) om yrkesmässig trafik senast vid trafikstart.

Entreprenören eller den ansvarige ledaren för dennes verksamhet ska följa Beställarens direktiv och tillse att Entreprenören innehar samtliga för verksamheten giltiga tillstånd. Berörda förare ska utan ersättning från Beställaren delta i lagstadgade grund- och vidareutbildningar för att säkerställa att alla förare har den kompetens som är nödvändig för yrket.

3.6 Språkligt krav

Med avvikelse från vad som anges i 4.5 JYSE 2014 Tjänster ska tjänsten utföras på svenska i både tal och skrift. Entreprenören och Entreprenörens personal ska utföra de tjänster som omfattas av uppdraget på svenska. All information till Beställaren och Entreprenörens kunder ska ges på svenska. Produkter, tjänster, fakturor, ev. utbildning och dokumentation som omfattas av detta avtal ska vara på svenska.

Entreprenören och Entreprenörens hela personal ska utföra alla de tjänster som omfattas av denna anbudsförfrågan inklusive kundservicepolicyn på svenska. Alla anvisningar, skyltning om säkerhetsutrustning samt övrig information till passagerarna ombord på bussarna ska finnas och kunna ges på svenska.

Personer som utför uppdraget ska ha en språkkunskap inom det svenska språket på minst nivå B1 enligt den europeiska referensramen CEFR.

3.7 Trafikledning

Entreprenören ska ha en intern trafikledare. Ålandstrafiken har en övergripande roll i kommunikationen av trafikledningen till tredje part. Entreprenören samarbetar med Ålandstrafiken och skolorna för att den dagliga skoltrafiken ska fungera.

Avtalsparterna kommer närmare överens om trafikledning och hur störningar ska hanteras innan trafikstart.

3.8 Förändringar i kollektivtrafiken

Den planerade kollektivtrafiken kan komma att förändras under avtalsperioden. Beställaren har rätt att ändra trafikvolymen enligt det förändrade behovet. Högsta tillåtna förändring av den totala trafikvolymen under avtalstiden uppgår till 20 %. Med total trafikvolym menas den uppskattade trafikvolymen enligt upphandlingsdokumenten. Förändringarna i den planerade kollektivtrafiken kan göras med hjälp av varaktiga förändringar, oförutsebara tillfälliga ändringar och beställningstrafik.

3.8.1 Varaktiga förändringar

Förändras behovet så att antalet km, antalet fordon eller en linjes geografiska placering ändras varaktigt, ska Beställaren göra en varaktig förändring av trafikuppdraget. Förändringen gäller tills vidare eller för viss tid.

Beställaren ska informera om förändringar i trafikuppdraget senast 2 månader innan ändringen planeras träda i kraft. I det fall Beställaren inte informerar om förändringar i trafikuppdraget i tillräckligt god tid ska förändringen anses utgöra beställningstrafik enligt punkt 3.8.3.

Förändras trafikvolymen justeras ersättningen för trafikuppdraget enligt de i anbudet angivna km-ersättningarna.

3.8.2 Oförutsebara tillfälliga ändringar i trafiken

Vid påverkan av yttre faktorer utom parternas kontroll (t.ex. väderleken) har Beställaren och Entreprenören rätt att ställa in delar eller hela trafikuppdraget utan dröjsmål.

Entreprenören ska bevaka kända yttre faktorer (t.ex. väderlek) och informera Beställaren när dessa förorsakar ökade risker för utförandet av uppdraget. Beställaren ska i samråd med Entreprenören besluta om trafikuppdraget ska ställas in och tidperioden för detta.

3.8.3 Beställningstrafik

Entreprenören ska vara beredd att köra beställningstrafik med tillgängliga resurser vid behov, och både arbetsledningen och chaufförerna ska känna till de arrangemang för extra- och undantagstrafik som Beställaren separat planerat på förhand.

Beställningstrafiken ersätts mot en separat faktura av Entreprenören. En specifikation över beställningstrafiken ska framgå av fakturan. Ersättning för beställningstrafiken utgår med km-ersättning för extra beställningstrafik samt startavgift enligt Entreprenörens anbud.

För extratrafik ersätts alla körda kilometer inklusive förflyttningskörningar från depån. Fordon som tagits ur normal trafik för att sköta en störningssituation ersätts enligt det ursprungliga objektets avtalade pris. En ersättning i form av en startavgift utgår enligt Entreprenörens anbud.

Extratrafik ska trafikera under särskilda dagar som i det fall sådan trafik är nödvändig (ref. skoltrafikens behov av tilläggsbuss för att räcka till sittplats för varje skolelev).

3.8.4 Ändringar till följd av Covid-19

Beställaren får förändra den totala trafikvolymen utan dröjsmål utöver den i punkt 3.8 stadgade högsta tillåtna förändringen, om ändringarna är direkt relaterade till Covid-19 och mutationer som härrör från Covid-19. Beställaren har rätt att ändra, pausa och avsluta trafikuppdrag om ändringen beror på sjukdomsfall, undantagstillstånd eller reseförbud till följd av Covid-19 och dess mutationer.

För det fall trafikuppdraget minskar, pausas eller avslutas till följd av omständigheter som är direkt relaterade till Covid-19 eller dess mutationer utgår ersättning för trafikuppdraget enligt den senast fastslagna tidtabellen på det årliga busstidtabellmötet under 60 dagar. Efter 60 dagar sätts ersättningen ned så att den motsvarar det trafikuppdrag som Beställaren har anvisat Entreprenören.

3.9 Ersättande fordon

Entreprenören har rätt att ersätta ett ordinarie fordon med ett annat avtalsenligt fordon. Entreprenören ska omgående meddela Beställaren om det ordinarie fordonet ersätts med ett annat fordon som inte är ett avtalsenligt fordon.

Om Entreprenören underlåter att rapportera den inträffade förändringen utgår ingen ersättning för den trafik som utförs med det icke-avtalsenliga fordonet till Entreprenören.

Efter att ha inhämtat Beställarens godkännande, kan Entreprenören utföra trafikuppdraget med det icke-avtalsenliga fordonet. Då frånräknas den mängd körkilometer från Entreprenören som utförs med mindre fordon och ersättning utgår enligt verifikat, exempelvis med vedertagen taxitaxa mot kvitto.

3.10 Marknadsföring

3.10.1 Marknadsföring av kollektivtrafiken

Beställaren ansvarar för marknadsföringen av kollektivtrafiken i tätorten.

Entreprenören har handlingsfrihet att utforma marknadsföring, ordna särskilda evenemang för att öka resenärens medvetenhet.

3.10.2 Reklamintäkter

Entreprenören har rätt att teckna avtal med företag om reklamplats på och i bussarna. Intäkterna för reklamavtalen tillfaller Entreprenören.

All marknadsföring ska vara saklig och förenlig med god sed.

3.10.3 Bilfria dagen

Entreprenören arrangerar årligen en kampanj under **tre (3)** vardagar som infaller på hösten i samband med den s.k. "*bilfria dagen*" där syftet är att fler personer ska utnyttja kollektivtrafiken. Under kampanjtiden är resandet avgiftsfritt. Kampanjen ska samordnas med Ålandstrafiken och övriga trafikidkare som Entreprenören anlitar.

3.11 Hållplatser

Entreprenören ansvarar för att utrusta hållplatserna med aktuella fysiska tidtabeller.

I övrigt ansvarar Entreprenören ej för hållplatserna.

3.12 Lokaler och depåer

Entreprenören ansvarar för egna kontorsutrymmen, personalutrymmen och garage.

3.13 Hittegoods

Entreprenören ansvarar för omhändertagande och hantering av i bussarna kvarlämnade föremål. Om ägaren till hittegodset inte gör anspråk på föremålet inom en månad ska Entreprenören lämna föremålet till polisens hittegoodsavdelning.

3.14 Biljettförsäljning och biljettintäkter

Samtliga biljettintäkter tillfaller Beställaren. Avtalsparterna kommer överens om hur biljettintäkterna ska hanteras innan trafikstart.

Entreprenören ansvarar för försäljningen av biljetter kontant, via kortautomat och andra betalningsmedel för enskilda resor. Beställaren utfärdar färdbevis i form av skolkort och busskort.

3.15 Kontroll av färdbevis

Entreprenören ansvarar för att kontrollera att passageraren innehar giltigt färdbevis.

För biljetthanteringen inkluderande kontroll av färdbevis samt utfärdande av desamma tillhandahåller Beställaren fungerande utrustning och ansvarar för eventuellt underhåll. Förlust eller skada av utrustningen för biljetthantering skall ersättas av Entreprenören oavsett vållande.

3.16 Frakter

Frakthantering sker enligt Ålandstrafikens transportvillkor (Bilaga 7). Frakttariffer tillämpas enligt Ålands landskapsstyrelsens beslut (1988:68) angående trafiktaxa för godsbefordran med buss i yrkesmässig trafik i landskapet Åland eller en uppdaterad förordning.

Entreprenören är ansvarig, om gods går förlorat, minskas eller skadas sedan det mottagits till befordran men innan det utlämnats.

Entreprenören är även ansvarig för skada som förorsakas av dröjsmål med godsets utlämnande som beror på bussbolagets agerande.

Ålandstrafiken mottar och behandlar ersättningskrav för skadat och förlorat gods men eventuellt ersättningsansvar ligger hos Entreprenören.

Ålandstrafiken kan vid särskilda tillfällen betala ersättningskrav, men har regressrätt mot Entreprenören.

3.17 Punktlighet

De av Beställaren tillhandahållna tidtabellerna ska efterlevas av Entreprenören. Om tiderna av någon orsak inte kan efterlevas ska Entreprenören omgående meddela detta till Beställarens utsedda kontaktperson.

Entreprenören ska innan en ny tidtabell börjar gälla granska den noga och meddela Beställaren om eventuella svårigheter att följa de uppgjorda planerna.

Vid förseningar i förhållande till fastslagen tidtabell och beställning ska Entreprenören kontrollera om någon resenär kommer att missa sin anslutning till annan linjetrafik. Leverantören ska i så fall i möjligaste mån ordna annan transport för dessa resenärer så att de kommer fram till sitt mål.

Entreprenören ska sträva efter att följa gällande tidtabell. Anländer Entreprenören till en hållplats mer än 10 minuter för sent och orsaken till förseningen inte beror på yttre omständigheter utom Entreprenörens kontroll räknas händelsen som en försening.

3.18 Kontroll av kvalitet och rätt till granskning

Med tillägg till vad som anges i punkt 5.1 JYSE 2014 Tjänster ska Entreprenören avrapportera produktionen till Beställaren genom att tillställa Beställaren passagerar- och övrig statistik på de olika linjerna månatligen i samband med fakturering. Beställaren tillhandahåller Excelfiler för ändamålet och Entreprenören ger all erforderlig information elektroniskt. Beställaren har rätt att kontrollera Entreprenörens detaljerade körjournaler som utgör grunden för den månatliga faktureringen.

För att underlätta vid kontroll åligger det Entreprenören att kontinuerligt dokumentera eventuella avvikelser från vad parterna i detta avtal överenskommit ska gälla vid utförandet av trafikuppdraget samt eventuella händelser som har påverkan på trafiksäkerheten.

I rapporteringen ska Entreprenören meddela avvikelser. Här avses fall där transport inte kunnat utföras, där försening överstigit tio (10) minuter eller andra problem som utgjort hinder för en tidtabellsenlig transport.

Med tillägg till vad som anges i punkt 5.4 och 5.5 JYSE 2014 Tjänster har Beställaren ska rätt att även genomföra stickprovskontroller av Entreprenörens trafikutövning, tidhållning, hantering av färdbevis och andra delar av trafikuppdraget utan avisering. Beställaren har rätt att kontrollera Entreprenörens utförande av trafikuppdraget genom realtidspositionsrapporteringar. Beställaren äger även rätt att genomföra kundorienterade kvalitetsmätningar bland resanden.

Entreprenören meddelar vilka personer som är Entreprenörens ansvariga redovisare vilket innebär att personerna ska ha Entreprenörens behörighet att besvara samtliga eventuella frågor gällande redovisning.

Enligt punkt 5.3 i JYSE 2014 Tjänster hålls uppföljningsmöten hålls halvårsvis och även vid uppkomna behov. Avtalsuppföljningsmöte sker på Beställarens kallelse. Båda parter har skyldighet att omedelbart informera den andra parten om uppgifter som påverkar avtalets fullföljande.

3.19 Personal som anlitas för att producera tjänsten

Enligt punkt 7.1 JYSE 2014 Tjänster ska de chaufförer som anlitas för att köra fordonen uppfylla följande krav:

- ha adekvat tillstånd, erfarenhet och fackkunskap för uppdraget
- behärska svenska språket enligt punkt 3.6
- ge resenärerna god service och gott bemötande
- ha utbildning i bemötande och assisterande av personer med funktionshinder
- ha god lokalkännedom inom de områden som uppdraget omfattar
- bära uniform eller uniformsliknande klädsel
- ha god kunskap om de hjälpmedel som kan vara nödvändigt för uppdragets genomförande
- framföra fordonet på ett korrekt och trafiksäkert sätt.
- ha kunskap i Första hjälpen, HLR och hantering av handbrandsläckare

Beställaren förbehåller sig rätten att stänga av förare från uppdraget om denne inte efterlever eller uppfyller kraven ovan.

Senast vid avtalsstart ska Entreprenören lämna namn på den/de som är anlitade för uppdragets genomförande. Entreprenören ska kontinuerligt hålla denna lista uppdaterad.

3.20 Krav på fordon

3.20.1 Allmänt

Fordonen som används i trafikuppdraget ska uppfylla kraven som ställts i upphandlingen. Entreprenören ska säkerställa att de funktioner och krav som anges i upphandlingsdokumenten uppfylls under hela avtalsperioden. Kraven som ställts i upphandlingen framgår av bilaga 9.

3.20.2 Bränsle

Entreprenören bekostar drivmedel till de fordon som används. Entreprenören ska under avtalsperioden arbeta med energieffektivisering i samtliga fordon som omfattas av uppdraget samt anpassa hastighet för energieffektiv körning. Avtalsparterna kommer överens om eventuell användning av förnyelsebart bränsle och hur kostnaderna för det förnyelsebara bränslet fördelas.

3.20.3 Elektroniska enheter och mjukvara

Entreprenören ansvarar för att tillhandahålla och underhålla de elektroniska enheter och den mjukvara som anges i bilaga 10.

3.20.4 Fordonsregister

Samtliga fordon som används inom ramen för uppdraget ska finnas registrerade i det åländska fordonsregistret.

3.20.5 Utseende, underhåll och skötsel av fordon

Fordon som Entreprenören använder för att utföra trafikuppdraget ska ha en för bolaget enhetlig design.

Underhåll av fordon ska utföras utifrån tillverkarens anvisningar. Underhållet ska dokumenteras så att det framgår vilka funktioner som kontrollerats, tidpunkt för kontrollen och vilka åtgärder som vidtagits.

Fordonen ska tvättas och underhållas så att lagar och regler gällande miljöpåverkan uppfylls.

Yttre tvätt och inre städning ska ske i sådan omfattning att fordonen upplevs som rena och välvårdade av resenärerna. Inre städning ska utföras så ofta och på ett sådant sätt att problem för resenärer med luftvägs (astmatiska) problem minimeras.

4 Sociala krav

4.1 Sakligt bemötande

Varje enskild passagerare har rätt till ett sakligt bemötande. I detta avtal specificeras en "Kundservicepolicy" (Bilaga 6) som Entreprenören och den personal som utför uppdraget ska följa.

Eventuella klagomål ska diskuteras och åtgärdas tillsammans med Beställaren.

4.2 Tillgänglighet

Entreprenören ansvarar för att tillhandahålla minst en buss med rullstolslift. Denna buss tillhandahålls enligt beställning. Beställning ska ske minst **tolv (12)** timmar innan planerad resa.

4.3 Arbetsmiljö

Entreprenören ansvarar för att lagstadgade skyldigheter vad gäller anställnings- och arbetsmiljövillkor tillämpas.

4.4 Diskriminering

Entreprenören ska i sin verksamhet följa vid var tidpunkt gällande diskrimineringslagstiftning på Åland.

4.5 Behandling av personuppgifter (GDPR)

Vardera parten ansvarar för att dennes behandling av personuppgifter sker i enlighet med gällande lagstiftning. Entreprenören åtar sig att under hela avtalsperioden behandla personuppgifter i enlighet med avtalet och Beställarens instruktioner samt i enlighet med dataskyddsförordningen (GDPR) med tillhörande genomförandeförfattningar.

Parterna ska teckna ett personuppgiftsbiträdesavtal enligt bilaga 4 för att reglera hanteringen av personuppgifter som omfattas av trafikuppdraget.

5 Ekonomiska villkor

5.1 Priser, ersättningar och avgifter

Ersättning utgår enligt Entreprenörens anbud (Bilaga 2).

Med avvikelse från vad som anges i punkt 9.5 i JYSE 2014 Tjänster betalas priset i efterskott.

5.2 Kostnadsindex för busstrafik

Med avvikelse från vad som anges i punkt 9.1 och 9.7 i JYSE 2014 Tjänster kan priset kan justeras maximalt 2 gånger per kalenderår enligt verklig kostnadsutveckling. Detta skall kunna vidimeras genom kostnadsindex. Kostnadsindex som används är Statistikcentralens busstrafikkostnadsindex. En minskning av priset ska också vara möjlig med motsvarande villkor som grund. Utgångsindex för denna justering är månaden för inlämnandet av anbudet. Kan överenskommelse ej ske har Beställaren rätt att häva avtalet.

5.3 Betalningsvillkor och fakturering

Med avvikelse från vad som anges i punkt 10.2 i JYSE 2014 Tjänster sker betalning till Entreprenören i följande månad mot faktura senast den 25:e varje kalendermånad, under förutsättning att fakturan varit Beställaren till handa senast tjugo (20) dagar före förfallodagen. En förutsättning för att fakturan ska kunna betalas är att fakturan är korrekt. Om den 25:e infaller på en helgdag, gäller närmast följande vardag.

Fakturan ska uppfylla de krav på fakturainnehåll som ställs i mervärdesskattelagen (FFS 1501/1993), 209b§.

5.3.1 Specifikation

Av fakturaunderlaget ska framgå linje, kilometer per dag samt antal dagar. Av fakturan ska även antalet passagerare framgå. Om redovisningen saknar någon av dessa uppgifter kommer den att returneras till Entreprenören för komplettering innan en utbetalning kan utföras. Undantag är om en ofullständig

månadsredovisning orsakats av oförutsedda omständigheter som Entreprenören inte själv kunnat påverka, förutse eller råda över.

Underlag för hantering av avvikelser såsom extraturer, indragen tur, utfört trafikuppdrag med av Beställaren godkänt fordon, trafikering av linjedragningar som bara körs vid behov osv ska redovisas separat. Avvikelser från normal turlista ska tydligt framgå.

I tillägg till vad som anges i punkt 10.6 JYSE 2014 Tjänster har Beställaren rätt att innehålla betalning för det fall att faktura är ofullständig, felaktig eller på annat sätt ej godtagbar.

5.3.2 Rapporteringskrav

Entreprenören ska till Beställaren månatligen tillsammans med fakturering skicka följande statistiska uppgifter;

1	Antalet körda kilometer linjevis
2	Antalet passagerare linjevis (ej skolelever)
3	Antalet skolelever linjevis
4	Antalet beställningsturer samt datum linjevis
5	Antalet körda kilometer samt datum som körs med mindre och utomstående fordon linjevis
6	Antalet extra bussar samt datum för skolelevtransporter utöver ordinarie buss
7	Eventuella avvikelser från ordinarie körschema

Beställare och Entreprenör får komma överens om att rapportering om antalet körda kilometer (p. 1), antalet passagerare (p. 2) och eventuella avvikelser från ordinarie körschema (p. 7) kan ske med hjälp av elektronisk passagerarräknare och elektronisk realtidspositionering. Sker rapportering elektroniskt behöver Entreprenören inte rapportera uppgifterna i p. 1 och p. 2 i faktureringen.

5.3.3 Faktureringsuppgifter

I första hand ska e-faktura användas

E-faktura (enbart i Finvoice-standard):

E-faktura adress: FI8720323800001432

Operatör: NORDEA
Förmedlarens kod: NDEAFIHH

PDF-fakturor skickas till

Adress: faktura@regeringen.ax

Fakturan ska ställas till:

Ålands Landskapsregering
Infrastrukturavdelningen
Flöde: Kollektivtrafik
PB 2050
AX-22111 MARIEHAMN
Åland

5.4 Dröjsmål

Med avvikelse från vad som anges i punkt 12.3 i JYSE 2014 Tjänster tillämpas inte bestämmelserna om vite vid dröjsmål på avtalet.

5.5 Vite

Vite kan utkrävas om:

1. Entreprenören underlåter eller brister i ansvaret för försäljning av biljetter enligt p. 3.15 – 100 euro per avvikelse
2. Entreprenören har varit försenad vid tre eller fler tillfällen på en kalendermånad enligt p. 3.17 – 1000 euro
3. Entreprenören underlåter eller brister i rapporteringsskyldigheten enligt p. 3.18 och 5.3.2 – 100 euro per avvikelse
4. Det sker avbrott eller brister i passagerarräknaren som varar i mer än 3 h och Entreprenören underlåter att informera Beställaren om avbrottet eller bristen enligt p. 3.20.3 – 2000 euro per avbrott och brist
5. Det sker avbrott och brister i övriga elektroniska enheter och mjukvara som Entreprenören har ansvar för att tillhandahålla och underhålla som varar i mer än 24 h enligt p. 3.20.3 – 300 euro per avbrott och brist
6. Entreprenören kör med fordon, utan godkännande från Beställaren, som inte är avtalsenliga – 1000 euro per tillfälle
7. Entreprenören utför skolskjuts utan giltig skolskjutsskylt – 100 euro per tillfälle.
8. Brister i sina skyldigheter att inhämta skriftligt godkännande från Beställaren före anlitande av underleverantör. Beställaren har i sådant fall rätt att utkräva vite med 2000 euro för varje underleverantör som anlitas utan beställarens godkännande. Beställaren är därutöver berättigade att häva avtalet.

9. Anlitat personal som utför hela eller delar av uppdraget utan att erlägga skatt och sociala avgifter för dessa. Beställaren har i sådant fall rätt att utkräva vite med 2000 euro per person och månad som denne anlitats utan att vederbörande skatter och avgifter erlagts. Beställaren är därutöver berättigade att häva avtalet.

På månadsbasis kan dock viten inte överstiga 10 procent av totala fakturerade månadskostnaden för uppdraget. Krav på vite skall skriftligen framställas senast tre (3) månader efter det att felet, förseningen eller skadan upptäckts. Beställaren fakturerar Entreprenören vite.

6 Försäkringar

Anbudsgivaren ansvarar i egenskap av avtalsinnehavare och huvudman för alla eventuella krav på ersättning med anledning av trafiken.

Anbudsgivaren ska under avtalstiden bekosta och inneha en ansvarsförsäkring för transportfordonets (buss) last och passagerare.

Anbudsgivaren ska ha under avtalstiden bekosta och inneha en Kasko-försäkring på fulla villkor för fordonen i trafik, gällande även för eventuellt ersättande fordon.

7 Sekretess

Med avvikelse från vad som anges i punkt 21 i JYSE 2014 Tjänster tillämpas landskapslag (1977:72) om allmänna handlingars offentlighet på avtalet.

8 Ansvar och ansvarsbegränsning

Entreprenören skall hålla Beställaren skadeslös för varje skadeståndsanspråk (sak- eller personskada samt ren förmögenhetsskada) som riktas mot Beställaren från tredje man, anställda hos Entreprenören eller anställda hos Beställaren och som grundas på eller har samband med trafikuppdraget. Entreprenören ska dock ha rätt att bemöta, reglera och förlika alla sådana tredjemanskrav för Beställarens räkning. Om Beställaren bemöter, reglerar, förlikar eller på annat sätt vidtar någon åtgärd avseende ett sådant tredjemanskrav utan Entreprenörens samtycke upphör Entreprenörens skadeslöshetsförbindelse gentemot Beställaren enligt denna punkt.

9 Avslutande av kontrakt i särskilda situationer

I tillägg till de grunder som anges i p. 18 i JYSE 2014 Tjänster berättigar följande grunder Beställaren att säga upp kontraktet med omedelbar verkan:

- En domstol eller annan myndighet i en dom eller beslut har konstaterat att Entreprenören inte följt den vid varje tid gällande diskrimineringslagstiftningen
- Utan medgivande från Beställaren överlåter avtalet på annan
- Utan medgivande från Beställaren anlitar underleverantör
- Inte fullgör eller på annat sätt missköter redovisning och betalning av skatter och avgifter
- Parterna kan inte komma överens om kostnadsindexjustering av priset

10 Beställaransvar

Lagen om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitan av utomstående arbetskraft (1233/2006) kan bli tillämplig på avtalet. I sådana fall ska Beställaren tillämpa vad som sägs i punkt 19 JYSE 2014 Tjänster.

11 Meningskiljaktigheter och tillämplig lag

På detta avtal tillämpas finsk lagstiftning samt åländsk lag till de delar landskapet Åland har egen lagstiftningsbehörighet.

Alla eventuella tvister som uppstår på grund av detta avtal ska avgöras av Ålands tingsrätt som första instans.

12 Underskrift

Detta Avtal har upprättats i två likalydande original, ett för vardera parten.

ORT och DATUM

Beställares underskrift

Entreprenörs underskrift

FINANSMINISTERIET

**Allmänna avtalsvillkor för
offentlig upphandling av tjänster**

JYSE 2014 TJÄNSTER

April 2017/Uppdateringsversion

April 2017/Uppdateringsversion

JYSE 2014 TJÄNSTER

Allmänna avtalsvillkor för offentlig upphandling av tjänster

Finansministeriet

Layout: Statsrådets förvaltningsenhet, publikationsverksamheten Pirkko Ala-Marttila

Helsingfors 2017

Innehåll

FÖRORD	7
---------------------	---

Att beakta särskilt när villkoren i JYSE 2014 TJÄNSTER tillämpas	9
---	---

Allmänna avtalsvillkor för offentlig upphandling av tjänster (JYSE 2014 TJÄNSTER)	12
--	----

1 Definitioner	12
2 Kontaktpersoner	13
3 Underentreprenad	13
4 Tjänstens egenskaper	14
5 Kontroll av tjänstekvalitet och rätt till granskning	15
6 Tjänsteleverantörens övriga förpliktelser och ansvar	16
7 Personal som anlitas för att producera tjänsten	16
8 Beställarens samverkansskyldighet	17
9 Pris och ändring av pris	18
10 Betalningsvillkor	19
11 Säkerhet	20
12 Dröjsmål	20
13 Fel, prissänkning och hävning av kontrakt	21
14 Force majeure	22
15 Försäkringar	23
16 Skadestånd	23
17 Ersättning av skador som åsamkats tjänstens användare på grund av tjänsteleverantörens kontraktsbrott	24
18 Avslutande av kontrakt i särskilda situationer	25
19 Beställaransvar	26
20 Immateriella rättigheter	27
21 Sekretess och behandling av personuppgifter	28
22 Överföring och ändring av kontrakt samt option	29
23 Biståndsskyldighet när tjänsteleverantör byts	29
24 Meningsskiljaktigheter och tillämplig lag	30
25 Kontraktshandlingarnas prioritetsordning	30

FÖRORD

Den 22 december 1993 fastställde handels- och industriministeriet de allmänna avtalsvillkoren för den offentliga upphandlingen (JYSE 1994) på grundval av upphandlingsförordningen för staten (1416/93). Som namnet säger har avtalsvillkoren tillämpats på upphandling vid dels statliga och kommunala myndigheter, dels andra offentliga upphandlande enheter. Upphandlingsförordningen för staten (1416/1993), som var den rättsliga grunden, upphävdes när den nya upphandlingslagen (348/2007) trädde i kraft den 1 juni 2007.

Som ett led i den allmänna styrningen och utvecklingen av upphandlingsverksamheten tillsatte finansministeriet den 18 november 2008 en arbetsgrupp för att uppdatera och revidera och de allmänna avtalsvillkoren för offentlig upphandling från 1994. Arbetsgruppen valde att upprätta separata avtalsvillkor för tjänste- och varuupphandling: JYSE 2009 VAROR och JYSE 2009 TJÄNSTER.

När villkoren i JYSE 2009 varit i kraft under några år tillsatte finansministeriet i slutet av 2013 en arbetsgrupp för att utreda behovet av uppdatering och förändring av villkoren. Arbetsgruppen blev klar med sitt arbete den 30 juni 2014.

Villkoren i JYSE 2014 har därefter uppdaterats i augusti 2016 då de ändringar som upphandlingsdirektiven krävde beaktades före de nya nationella upphandlingslagarna trädde i kraft. Efter att de nya nationella upphandlingslagarna (1397/2016 och 1398/2016) trätt i kraft i början av 2017 har villkoren i JYSE 2014 uppdaterats så att den reviderade upphandlingslagstiftningen har beaktats.

Dessa villkor kan även fortsättningsvis användas fritt och anpassas efter behovet vid varje tillfälle. Nedan ett sammandrag av de senaste ändringarna.

JYSE 2014 TJÄNSTER – ändringshistorik

Ändringsversion	Viktigaste ändringar
Augusti 2016/ Uppdaterings- version	1.13 En definition av tvingande grunder för uteslutning har lagts till för övergångstiden
	3.3 Tillagt skyldighet för tjänsteleverantören att lämna uppgifter om de underleverantörer som används i beställarens lokaler
	3.7 Skyldighet att byta underentreprenör, hänvisningar
	6.5 Skyldighet att lämna utdrag ur straffregistret (under övergångstiden)
	9.7 och 9.8 Klarläggande av villkor för prisförändring
	18.1 Avslutande av kontrakt, grund för uteslutning
	18.3 Hänvisningarna korrigerade
	18.4 Uppsägning av upphandlingskontrakt, väsentlig avtalsändring
	18.5 Uppsägning av upphandlingskontrakt, allvarliga brott
	18.6 Hänvisningarna korrigerade
April 2017 /Uppdaterings- version	1.13 Punkten med definition av tvingande uteslutningsgrund som lagts till för övergångstiden har utgått
	3.7 Ändrad hänvisning till den nya upphandlingslagen
	6.5 Utgått
	10.1 Faktureringsätt e-faktura
	10.2 Skild betalningstid för e-faktura oc pappersfaktura borttagen
	18.1 Ändrad hänvisning till den nya upphandlingslagen
18.5 Formulering preciserad	

Att beakta särskilt när villkoren i JYSE 2014 TJÄNSTER tillämpas

Mervärdesskatt

I anbudet uppges priset vanligen exklusive mervärdesskatt (moms 0 %). Enligt villkoren JYSE 2014 TJÄNSTER ingår inte mervärdesskatt i priset. Detta påverkar dock inte skyldigheten att betala mervärdesskatt. Leverantören har rätt att fakturera beställaren mervärdesskatt för en tjänst.

Förskott

Betalning av eventuellt förskott ska avtalas särskilt. I JYSE 2014 ingår bestämmelser om säkerhet som ska ställas för förskott..

Användning av indexvillkor

Om man vill tillämpa indexvillkor måste detta avtalas särskilt.

Optioner

I JYSE 2014 TJÄNSTER avses med option en köption av tilläggsvärar eller tilläggstjänster som ingår i upphandlingsannonsen eller anbudsfrågan eller en option för förlängd kontraktperiod. När en anbudsgivare lägger anbud vid ett anbudsförfarande förbinder han sig att följa villkoren i anbudsfrågan, till exempel för eventuella optioner. Det är bara beställaren som kan överväga optioner. Tjänsteleverantören är skyldig att leverera tjänsten, om beställaren bestämmer sig för att beställa tilläggstjänster som anges i upphandlingsannonsen eller anbudsfrågan av tjänsteleverantören eller för att förlänga kontraktperioden med den optionstid som anges i anbudsunderlaget.

Skador som åsamkats tjänstens användare

Enligt kapitel 17 i JYSE 2014 TJÄNSTER är tjänsteleverantören skyldig att ersätta den skada som åsamkats tjänstens användare genom förfarande i strid med upphandlingskontraktet. Tjänstens användare definieras i punkt 1.6. För detta ansvar tillämpas inte ansvarsbegränsningar enligt kapitel 16. Kapitel 17 rörande rättigheterna för tjänstens användare klargör tjänsteleverantörens ersättningskyldighet och förfaranden mellan tjänsteleverantören och beställaren i anslutning till hantering av krav på skadestånd. Avsikten är att beställaren inte ska fungera som mellanhand i ärendet, utan tjänsteleverantören sköter ärendet direkt med tjänstens användare.

Tjänsteleverantören och beställaren kan i upphandlingskontraktet skapa rättigheter för tjänstens användare. En användare av tjänsten har enligt kapitel 17 rätt till skadestånd från tjänsteleverantören för den skada tjänsteleverantören åsamkat genom avtalsbrott. Den akt-samhetsplikt som krävs av tjänsteleverantören ska vid behov definieras i upphandlingskontraktet. Detta tjänsteleverantörens ansvar begränsas eller upphör enligt allmänna principer gällande avtalsrättsligt ansvar såsom den skadelidandes egen medverkan till skadans uppkomst eller skadans uppkomst av orsak som är oberoende av tjänsteleverantören. Tjänsteleverantören och beställaren kan bara avtala till tredje parts fördel, inte nackdel.

Språk som används vid produktion av tjänst

I dessa villkor är tjänsterna definierade till att produceras på finska. Om tjänsten önskas på något annat språk måste punkterna 4.5 och 6.3 ändras på motsvarande sätt.

Servicenivå och personal

Den upphandlade enheten är skyldig att i anbudsförfrågan och kontraktet noggrant ange den upphandlade tjänsten och kvaliteten på den inklusive eventuella krav på servicenivå. Dessutom ska den upphandlande enheten vid behov ange utbildnings- och kompetenskrav för den personal som producerar tjänsten.

Dokumentation och register i anslutning till tjänsten

När den offentliga förvaltningen köper tjänster från ett privat företag eller en privat tjänsteleverantör är det viktigt att avtala om ansvar för registerhållning och dokument i anslutning till tjänsten. Av avtalet ska det framgå för vems räkning tjänsteleverantören agerar och vem som är registerhållare för de personregister och dokument som uppstår i förhållandet. I avtalet ska noteras ansvar och förfaringsätt för skydd och behandling av samt utlämnande av uppgifter ur det material som uppstår under verksamheten. Utöver det som konstateras om sekretess och hantering av personuppgifter i kapitel 21 i JYSE 2014 TJÄNS-

TER bör man avtala om hur och när dokumenten överförs till beställarens arkiv (till exempel verksamhetens upphörande, kundrelationen avslutas osv.). Dessutom bör man också avtala om de kostnader som överföring av uppgifter eventuellt kan medföra (till exempel dokument som ska bevaras permanent).

Avgift för små leveranser och fakturering

Enligt villkoren JYSE 2014 TJÄNSTER har leverantören inte rätt att ta ut någon avgift för små leveranser eller fakturering. Leverantörerna måste alltså beakta eventuella kostnader för små leveranser i priset.

Leveranser i störnings- och extraordinära situationer

JYSE 2014 TJÄNSTER anger inte särskilt hur leveranser ska skötas under extraordinära förhållanden. Aktörerna i den offentliga förvaltningen ska säkerställa att även verksamheter som lagts ut på entreprenad sköts så bra som möjligt under alla förhållanden (12 § i beredskapslagen, 1552/2011). Kritiska funktioner ska identifieras och i anbudsförfrågan ska vid behov inkluderas skyldighet att förbereda sig för att kunna fortsätta verksamheten.

Skadestånd

Enligt JYSE 2014 TJÄNSTER ersätts som utgångspunkt bara direkta skador och den övre gränsen för skadeståndsansvar är fem gånger upphandlingskontraktets kalkylmässiga värde. Med direkta och indirekta skador avses i JYSE 2014 TJÄNSTER en klassificering i direkta och indirekta skador enligt 67 § i köplagen (355/1987) även om köplagen inte tillämpas på tjänsteupphandlingar. Enligt villkoren tillämpas ovan nämnda ansvarsbegränsningar inte om den andra avtalsparten har förorsakat skadan uppsåtligen eller av grovt vållande, överträtt sekretessskyldigheten eller kränkt immateriella rättigheter.

I en del upphandlingskontrakt kan det vara ändamålsenligt att avvika från det tak för skadestånd som bestäms i JYSE 2014 TJÄNSTER. Vill man inte begränsa skadeståndsansvaret med ett övre tak i avtal, ska beställaren informera om avvikelser från villkoren 16.4 och 16.5.

Felanmälan och reklamationstid

JYSE 2014 TJÄNSTER anger att leverantören eller tjänsteleverantören ska underrättas om ett fel inom skälig tid efter att det har upptäckts, men det ges inga närmare frister för reklamation. De upphandlande enheterna köper tjänster av mycket olika slag, och de skäliga reklamationstiderna avviker därför mycket från varandra. Kontraktsparterna måste avtala närmare om reklamationstider om de anser sådana frister vara nödvändiga.

Allmänna avtalsvillkor för offentlig upphandling av tjänster (JYSE 2014 TJÄNSTER)

1 Definitioner

1.1 Underleverantör

En sådan tredje part som deltar i produktionen av tjänster som avses i upphandlingskontraktet.

1.2 Upphandlingskontrakt

Kontrakt mellan beställaren och tjänsteleverantören om att leverera tjänster enligt villkoren i kontraktet. Med upphandlingskontrakt avses dokument som avses i kapitel 25.

1.3 Förändring

Överenskommen ändring eller överenskommet tillägg till en tjänsts ursprungliga omfattning eller innehåll.

1.4 Tjänst

En tjänst som utgör objekt för upphandlingskontrakt, inklusive tillhörande varor, dokument och tjänstedokumentation samt eventuella immaterialrättigheter i överenskommen omfattning

1.5 Tjänstedokumentation

Till tjänstedokumentationen hör bland annat beskrivningar av tjänsteprocessen, handböcker, anvisningar samt övrigt material som tjänsteleverantören ansvarar för och som är nödvändig för produktion och utveckling av tjänsten.

1.6 Tjänstens användare

Med tjänstens användare avses sådana tredje parter som har rätt att utnyttja eller använda tjänster som avses i upphandlingskontraktet.

1.7 Slutresultat av en tjänst

Rapport, plan, undersökningsresultat eller någon annan prestation som är slutresultatet av att en tjänst har tillhandahållits

1.8 Tjänsteproducent

Företag eller någon annan aktör som har åtagit sig att producera en tjänst åt beställaren.

1.9 Avtalsvite

Vite som kontraktsparterna särskilt kommer överens om och som tjänsteleverantören är skyldig att betala till beställaren vid kontraktsbrott som kontraktsparterna särskilt anger. Beställaren har rätt till avtalsvite utan att behöva påvisa att han har lidit skada på grund av ett kontraktsbrott från tjänsteleverantörens sida

1.10 Beställare

Den upphandlade enhet som upphandlar tjänsten utifrån detta upphandlingskontrakt.

1.11 Förseningsvite

Vite som tjänsteleverantören är skyldig att betala beställaren vid förseningar.

1.12 Fel

Om tjänsten inte motsvarar kraven som anges i kapitel 4 är den behäftad med fel.

2 Kontaktpersoner

Båda kontraktsparterna ska utse en kontaktperson med uppgift att kontrollera och övervaka att kontraktet fullgörs och informera om frågor som har med detta att göra. Om inte något annat har avtalats, har en kontaktperson inte rätt att ändra ett kontrakt. En kontraktspart ska genast skriftligt informera den andra kontraktspartens kontaktperson när kontaktpersonen byts ut.

3 Underentreprenad

3.1 Tjänsteleverantören har totalansvaret för att uppfylla förpliktelserna enligt upphandlingskontraktet oberoende av om tjänsteleverantören använder underleverantörer.

3.2 Tjänsteleverantören får använda underleverantörer för att producera tjänsten. Då svarar tjänsteleverantören för underleverantörens andel på samma sätt som för sin egen andel samt svarar för att underleverantören för sin del följer de förpliktelser som gäller för tjänsteleverantören.

3.3 Om tjänsten produceras i lokaler som står under beställarens direkta tillsyn och tjänsteleverantören använder underleverantörer för produktionen, ska tjänsteleverantören till beställaren före produktionen av tjänsten påbörjas anmäla namn, kontaktuppgifter och lagliga företrädare för dessa underleverantörer, om dessa uppgifter inte anges i upphandlingskontraktet. Tjänsteleverantören ska dessutom till beställaren anmäla om alla ändringar och tillägg gällande underleverantörer som avses i denna punkt.

3.4 Tjänsteleverantören har inte rätt att byta ut i upphandlingskontraktet namngiven underleverantör eller underleverantör som deltar i att uppfylla väsentliga avtalsförpliktelser utan beställarens medgivande.

3.5 Om en i upphandlingskontraktet angiven underleverantör eller underleverantör som deltar i att uppfylla väsentliga avtalsförpliktelser inte kan delta i produktion av tjänster enligt upphandlingskontraktet av orsaker som inte beror på tjänsteleverantören, har tjänsteleverantören rätt att byta ut underleverantören till en när det gäller resurser och kvalitet motsvarande underleverantör, som beställaren godkänner. Beställaren kan låta bli att godkänna en underleverantör endast på goda grunder. Om tjänsteleverantören inte inom rimlig tid kan presentera en ersättande underleverantör som beställaren godkänner, har beställaren rätt att säga upp upphandlingskontraktet med sex (6) månaders uppsägnings-tid.

3.6 Tjänsteleverantören måste på beställarens begäran lämna en redogörelse över de underleverantörer som används för att producera tjänsten.

3.7 Tjänsteleverantören har på beställarens begäran skyldighet att byta ut en underleverantör, som belastas av tvingande grund för uteslutning som avses i lagstiftning gällande offentliga upphandlingar eller grund som kan övervägas som avses i 81 § 1 mom. 3–11 punkten i lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016), även om grunden skulle ha uppstått först efter att avtalsförhållandet inletts. Om det inte är möjligt att byta underleverantör har beställaren rätt att säga upp avtalet med omedelbar verkan

4 Tjänstens egenskaper

4.1 Tjänsten ska under hela kontraktperioden motsvara det som har avtalats. Tjänsten ska också motsvara de uppgifter som lämnats till beställaren om tjänstens innehåll, prestanda eller andra förhållanden med betydelse för tjänstens kvalitet.

4.2 Tjänsten ska lämpa sig för det ändamål som en sådan tjänst i allmänhet används för. Tjänsten ska minst motsvara prov och presentationer som eventuellt givits i förväg åt beställaren.

4.3 Tjänsten ska uppfylla kraven i Europeiska unionens direkt tillämpliga rättsakter, lagar och förordningar i Finland samt finländska myndigheters bestämmelser.

4.4 Tjänsteleverantören ska producera tjänsten med omsorg, med omdöme och med den yrkeskompetens som en kvalificerad tjänsteleverantör rimligen kan antas besitta..

4.5 Tjänsten ska produceras på finska, om inte något annat har avtalats. Personer som producerar tjänsten ska ha den språkkunskap som uppgifterna kräver.

5 Kontroll av tjänstekvalitet och rätt till granskning

5.1 Tjänsteleverantören ska kontrollera hur tjänsten genomförs och övervaka tjänstekvaliteten samt avrapportera produktionen till beställaren på överenskommet sätt. Tjänsteleverantören åtar sig att utveckla sin tjänst under kontraktperioden för att förbättra tjänstens kvalitet. Om beställaren kräver det, ska tjänsteleverantören kontrollera tjänstekvaliteten med hjälp av ett system för kundfeedback.

5.2 Beställaren utför kvalitetskontroll enligt sina egna behov. Tjänsteleverantören är skyldig att inom utsatt tid lämna de uppgifter som beställaren begär för kvalitetskontrollen.

5.3 Beställaren och tjänsteleverantören träffas till tjänsteuppföljningsmöten med de tidsintervall som de kommer överens om. Kontraktsparterna behandlar bland annat frågor rörande tjänsteproduktion, kvalitet, reklamationer, kundfeedback och kommande tjänstebehov.

5.4 Under kontraktperioden har beställaren rätt att inspektera eller på egen bekostnad låta en tredje oavhängig part göra inspektioner för att ta reda på om tjänsten överensstämmer med kraven och om tjänsteleverantören har handlat enligt kontraktet. Beställaren eller en företrädare för beställaren har rätt att få tillträde till de lokaler där tjänsten produceras och att intervjua personer som deltar i produktion av tjänsten samt att ta del av de av tjänsteleverantörens dokument som är nödvändiga för att kunna bedöma minimikraven på verksamheten och kvaliteten på innehållet i tjänsten. Beställaren har dock bara rätt att kontrollera uppgifter som gäller uppfyllande av förpliktelsena i det aktuella kontraktet.

5.5 Beställaren måste avisera sin inspektion i förväg. Tjänsteleverantören har rätt att skjuta upp beställarens föreslagna inspektionstidpunkt med högst fjorton (14) dagar, om det är motiverat.

5.6 Tjänsteleverantören har rätt att kräva att den som utför inspektionen undertecknar ett sekretessavtal om inspektionen. Sekretessavtalet får inte utgöra något hinder för att re-

sultaten av inspektionen rapporteras till beställaren, och det får inte innehålla ekonomiska sanktioner eller skadeståndsklausuler som avviker från detta avtal.

6 Tjänsteleverantörens övriga förpliktelser och ansvar

6.1 Tjänsteleverantören förbinder sig att samarbeta med eventuella andra som vid varje tidpunkt producerar tjänster för eller levererar varor till beställaren; detta för att tjänstehelheten ska fungera så flexibelt som möjligt för beställaren och utan avbrott. Samarbetet mellan tjänsteleverantörerna måste ordnas så att deras affärs- eller yrkeshemligheter inte avslöjas.

6.2 Om samarbetsbehovet ändras under kontraktperioden och detta medför extra kostnader för tjänsteleverantören, ska kontraktsparterna redan innan den kostnadshöjande verksamheten inleds komma överens om hur kostnaderna ska fördelas.

6.3 Tjänsteleverantören ska upprätthålla dokumentation om tjänsten. Dokumentationen ska vara på finska om inte något annat har avtalats.

6.4 Tjänsteleverantören ska föra en förteckning över de skadefall där beställaren, tjänstens användare eller en tredje part har åsamkats skada. Tjänsteleverantören är skyldig att underrätta beställaren om sådana skador.

7 Personal som anlitas för att producera tjänsten

7.1 Tjänsteleverantören ska anlita personal med lämplig kvalifikation och erfarenhet för att producera tjänsten. Tjänsteleverantören ska undvika att byta ut personal som används för att producera tjänsten. Byte av personal får inte försämra tjänstens kvalitet.

7.2 Om beställaren kräver att den personal som producerar tjänsten namnges, ska de namngivna personerna producera de tjänster som anges i upphandlingskontraktet. Tjänsteleverantören har inte rätt att byta ut en namngiven person utan beställarens godkännande. Om en namngiven person av orsaker som är tvingande och oberoende av tjänsteleverantören inte kan delta i produktion av tjänster enligt upphandlingskontraktet, har tjänsteleverantören rätt att byta ut personen till en sådan person med motsvarande kvalifikationer som beställaren godkänner. Beställaren kan låta bli att godkänna en ersättande person som tjänsteleverantören föreslår endast på goda grunder. Om tjänsteleverantören inte inom rimlig tid kan presentera en ersättande person som beställaren godkänner, har beställaren rätt att säga upp upphandlingskontraktet med sex (6) månaders uppsägningstid.

7.3 Tjänsteleverantören är skyldig att på beställarens begäran genast och utan ekonomisk ersättning byta ut personer som deltar i produktion av tjänsten om de inte har adekvat yrkeskompetens eller som av annan anledning inte är lämpliga för ifrågavarande uppgift.

7.4 Tjänsteleverantören eller dennes anställda står inte i arbetsavtals- eller tjänsteförhållande till beställaren när de utför kontraktsevenliga arbetsuppgifter.

7.5 Den anlitade personalen är skyldig att följa beställarens anvisningar och bestämmelser för säkerhet, informationssäkerhet, allmänt uppförande m.m. när den arbetar i beställarens lokaler. Beställaren är skyldig att i förväg informera om alla procedurförpliktelser av detta slag som gäller för den anlitade personalen. Tjänsteleverantören behåller dock ansvaret för arbetsledning och tillsyn i fråga om sin egen personal, förutsatt att det inte är inhyrd personal eller det inte särskilt har avtalats om att överföra ansvaret för arbetsledning och tillsyn.

7.6 Om parterna sinsemellan överlåter rörelse och beställarens anställda övertas av tjänsteleverantören eller om det i anbudsförfrågan krävs att beställarens anställda ska övertas av tjänsteleverantören med bibehållna anställningsvillkor tillämpas lagbestämmelserna om överlåtelse av rörelse på den personal som överförs.

7.7 Om en anställd hos tjänsteleverantören eller dess underleverantör är en person som avses i 3 § 2a punkt i utlänningslagen (301/2004) och personen arbetar i beställarens lokaler eller arbetsplats, ska tjänsteleverantören svara för att ifrågavarande anställd har uppehållstillstånd för arbetstagare som avses i utlänningslagen eller annat dokument som ger uppehållsrätt.

8 Beställarens samverkansskyldighet

8.1 Beställaren ansvarar för att de uppgifter som är på dennes ansvar blir utförda enligt kontraktet.

8.2 Beställaren är skyldig att lämna tillräckliga och riktiga uppgifter till tjänsteleverantören för att tjänsten ska kunna produceras.

8.3 Beställaren ska se till att tjänsteleverantörens personal i förekommande fall får tillgång till hans lokaler eller utrustning enligt vad som har avtalats.

9 Pris och ändring av pris

9.1 Priset är fast under 12 månader från kontraktperiodens början, om inte något annat har avtalats. I priset ingår inte mervärdesskatt.

9.2 Tjänsteleverantören debiterar mervärdesskatt enligt gällande lag.

9.3 Priset inkluderar alla kostnader som orsakas av tjänstens produktion. Sådana är bland annat kostnader för resor och inkvartering, dagtraktamenten, övertidsersättningar samt indirekta skatter och avgifter som ska betalas av tjänsteleverantören när anbudstiden går ut, med undantag för mervärdesskatt.

9.4 Tjänsteleverantören har inte rätt att ta ut någon avgift för små leveranser eller fakturering om inget annat avtalats.

9.5 Förskottsbetalning är en fast del av upphandlingspriset.

9.6 I sitt pris har tjänsteleverantören rätt att beakta direkta kostnader som direkt påverkar de tjänster som produceras åt beställaren och som beror på nya offentliga avgifter som myndigheterna har påfört efter att anbudet lämnades eller på höjningar av befintliga avgifter, under förutsättning att de inte var kända när anbudet lämnades och tjänsteleverantören kan visa vad prisändringen grundas på. I dessa fall ändras priset från och med den tidpunkt då de ovan nämnda ändringarna trädde i kraft. Denna rätt gäller för tjänsteleverantören också när priset är fast. Tjänsteleverantören har på beställarens begäran skyldighet att i priset också beakta förändringar på grund av avskaffande eller minskning av motsvarande avgifter.

9.7 Tjänsteleverantören har rätt att under kontraktperioden ändra priset för tjänsten när följande förutsättningar är uppfyllda:

- Prisändringen grundas på den allmänna prisutvecklingen för tjänsten
- Grunden för prisändringen har uppkommit efter att upphandlingskontraktet har undertecknats
- Grunden för prisändringen påverkar direkt priset för tjänst enligt upphandlingskontraktet
- Grunden för prisändringen beror inte på tjänsteleverantörens egen verksamhet (med undantag för ändringar grundade på allmän löneutveckling).

Tjänsteleverantören ska lämna ett skriftligt förslag om prisändringen minst tre (3) månader innan den träder i kraft. Prisändring kan träda i kraft tidigast 12 månader efter kontraktperiodens början eller från den föregående prisändringen som gjorts på initiativ av tjänsteleverantören. Tjänsteleverantören är skyldig att för beställaren lägga fram en relevant och motiverad redogörelse om kostnadsutvecklingen och orsakerna till prisändringen.

9.8 Beställaren har motsvarande rätt att under kontraktperioden föreslå ändring av priset när förutsättningarna nämnda i punkt 9.7 är uppfyllda. Beställaren ska lämna ett skriftligt förslag om prisändringen minst tre (3) månader innan den träder i kraft. Prisändring kan träda i kraft tidigast 12 månader efter kontraktperiodens början eller från den föregående prisändringen som gjorts på initiativ av beställaren. Beställaren är skyldig att lägga fram en relevant och motiverad redogörelse om kostnadsutvecklingen och orsakerna till prisändringen.

9.9 Om inte enighet om prisändringen kan nås, har avtalsparterna rätt att säga upp upphandlingskontraktet med sex (6) månaders uppsägningstid. Uppsägningen ska göras skriftligt innan de nya priserna träder i kraft. Under uppsägningstiden tillämpas de priser som gällde innan förslaget om prisändring lades fram.

10 Betalningsvillkor

10.1 Tjänsteleverantören fakturerar beställaren med e-faktura.

10.2 E-fakturan förfaller till betalning 21 dagar efter att en godtagbar faktura har inkommit.

10.3 Om inte något annat har avtalats, har tjänsteleverantören rätt att fakturera för överenskomna avgifter när tjänsten har producerats. Återkommande avgifter faktureras i efterskott för överenskomna faktureringsperioder. Fakturan ska innehålla specifikation av vad faktureringen grundar sig på.

10.4 Om beställaren inte betalar fakturan senast på förfallodagen, har tjänsteleverantören rätt att ta ut dröjsmålsränta enligt räntelagen (633/1982) och skäliga inkassokostnader.

10.5 Tjänsteleverantören har rätt att avbryta fullgörandet av sina förpliktelser i kontraktet, om en klar och ostridig betalning dröjer längre än trettio (30) dagar och den försenade betalningen är väsentlig. Tjänsteleverantören ska då underrätta beställaren skriftligt om avbrottet minst femton (15) dagar innan avbrottet verkställs. Beställaren kan också underrättas genast när försummelsen har skett.

10.6 Beställaren har rätt att innehålla betalning bland annat på grundval av kostnader för ny motsvarande tjänst på grund av fel eller försening i tjänsten samt kontraktsenligt förseningsvite eller något annat avtalsvite, säkerhet under tjänstens produktionstid och säkerhet för garantitiden samt de räntor som samlats för förskott i försenings- och hävningsituation.

11 Säkerhet

11.1 Om beställaren enligt kontraktet ska betala förskott, är tjänsteleverantören skyldig att, innan beställaren betalar förskottet, ställa en säkerhet som godtas av beställaren och som är minst 15 procent högre än förskottet. Säkerheten måste gälla minst en månad efter att den tjänst som förskottet gäller har producerats. Tjänsteleverantören ska förlänga giltighetstiden för säkerheten, om han dröjer med att fullgöra sina förpliktelser.

11.2 Om parterna har kommit överens om säkerhet för garantitiden, är tjänsteleverantören skyldig att innan garantitiden börjar löpa ställa en säkerhet som godtas av beställaren och som utgör minst 15 procent av upphandlingspriset exklusive mervärdesskatt eller för fortlöpande tjänster det kalkylerade priset för 12 månader. Säkerheten måste gälla minst en månad efter att garantitiden har löpt ut.

11.3 Om parterna har kommit överens om säkerhet för den tid då tjänsten produceras, ska tjänsteleverantören ställa en säkerhet som godtas av beställaren och som utgör minst 15 procent av upphandlingspriset exklusive mervärdesskatt eller för fortlöpande tjänster det kalkylerade priset för 12 månader. Säkerheten måste gälla minst en månad efter att produktionen av tjänsten har upphört.

11.4 Som säkerhet godtas i första hand en banksättning i beställarens namn eller proprieborgen i ett solvent penninginstitut eller en solvent försäkringsanstalt eller någon annan säkerhet som beställaren godtar.

11.5 Tjänsteleverantören svarar för alla kostnader för att ställa säkerhet.

12 Dröjsmål

12.1 Om någondera kontraktsparten ser att det kommer att uppstå dröjsmål med att fullgöra sina förpliktelser eller anser ett dröjsmål vara sannolikt, ska denne genast underrätta den andra kontraktsparten skriftligt om dröjsmålet och följderna för möjligheterna att fullgöra kontraktet. Vid dröjsmål från tjänsteleverantörens sida ska denne meddela beställaren en ny tidpunkt för leverans av tjänsten så snart som möjligt.

12.2 Med dröjsmål med tjänsten jämförs dröjsmål med de uppgifter, varor och den dokumentation av tjänsten som krävs enligt kontraktet.

12.3 Beställaren har rätt att få förseningsvite om tjänsten fördröjs av skäl som beror på tjänsteleverantören. Beställaren har rätt till förseningsvite utan att behöva påvisa att han har lidit skada på grund av tjänsteleverantörens dröjsmål. Om inte något annat har avtalats, är förseningsvitet en (1) procent av det mervärdesskattefria värdet på den försenade tjänsten för var-

je påbörjad period om sju (7) dagar som tjänsteleverantören överskrider den överenskomna fristen. Förseningsvite får tas ut för högst tio (10) veckor. Utöver förseningsvite har beställaren rätt till skadestånd enligt kapitel 16 för skada som orsakats av tjänsteleverantörens dröjsmål.

12.4 Om beställaren har betalat förskott och tjänsten blir försenad av skäl som beror på tjänsteleverantören, är tjänsteleverantören skyldig att betala årlig ränta enligt räntelagen för förseningstiden för den del av förskottet som motsvarar den försenade tjänsten.

12.5 Beställare har rätt att på grund av försening låta bli att betala tjänstens pris. Beställaren har dock inte rätt att kvarhålla ett belopp som sannolikt överstiger de krav som han har rätt att ställa på grundval av förseningen.

12.6 Om tjänsteleverantören dröjer med att fullgöra sin uppgift och förseningen har en väsentlig betydelse för beställaren med tanke på tjänstens natur, har beställaren rätt att på tjänsteleverantörens bekostnad skaffa motsvarande tjänst från tredje part som ersättning (rätt till täckningsköp). Beställaren ska eftersträva att meddela tjänsteleverantören om avsikten att utnyttja sin rätt innan ersättande tjänst anskaffas.

12.7 Upphandlingskontrakt kan hävas på grund av väsentlig försening enligt punkt 13.6.

12.8 Beställaren har rätt att på grund av försening av tjänst innehålla räntor och avgifter som avses i punkterna 12.3, 12.4 och 12.6 enligt punkt 10.6.

13 Fel, prissänkning och hävning av kontrakt

13.1 Om tjänsten är behäftad med fel, ska beställaren anmäla felet till tjänsteleverantören inom rimlig tid från det att felet observerats eller när det borde ha observerats.

13.2 Tjänsteleverantören är skyldig att meddela beställaren om att felanmälan mottagits och om att åtgärder inletts senast inom 14 dagar från det att anmälan mottagits.

13.3 Beställare har rätt att på grund av fel låta bli att betala tjänstens pris. Beställaren har dock inte rätt att kvarhålla ett belopp som sannolikt överstiger de krav som han har rätt att ställa på grundval av felet.

13.4 Om tjänsten är behäftad med fel ska tjänsteleverantören på egen bekostnad utreda orsaken till felet och åtgärda det utan fördröjning. Tjänsteleverantören befrias från ansvar genom att visa att felet inte beror på omständighet inom tjänsteleverantörens ansvar. I sådant fall har tjänsteleverantören rätt att debitera för utrednings- och reparationsarbete för felet enligt sin vanliga taxa.

13.5 Beställaren har rätt att få prissänkning av tjänsteleverantören om tjänsten varit behäftad med fel.

13.6 Båda kontraktsparterna har rätt att häva kontraktet helt eller delvis, om den andra parten på ett väsentligt sätt har brutit mot sina förpliktelser enligt kontraktet eller det är uppenbart att ett väsentligt kontraktsbrott kommer att ske. Som väsentligt kontraktsbrott betraktas bland annat att tjänsten inte motsvarar det som parterna avtalat om och att felet eller dess konsekvenser för beställaren är större än ringa och att felet inte rättas till genast trots att beställaren har påpekat felet eller att felet är återkommande. Som väsentligt kontraktsbrott betraktas också om en kontraktspart är väsentligt försenad med sina uppgifter eller om dröjsmålen är återkommande.

13.7 Om beställaren har betalat förskott, ska tjänsteleverantören vid hävande av kontraktet betala tillbaka förskottet till beställaren och ränta uträknad enligt räntelagen från den dag då förskott betalades till återbetalningsdagen.

13.8 Om fel som beror på tjänstproducenten inte kan åtgärdas eller om tjänsteleverantören inte åtgärdar felet inom rimlig tid, har beställaren rätt att på tjänsteleverantörens bekostnad skaffa en motsvarande, ersättande tjänst på samma nivå från en tredje part (rätt till täckningsköp). Beställaren ska eftersträva att meddela tjänsteleverantören om avsikten att utnyttja sin rätt innan ersättande tjänst anskaffas.

13.9 Beställaren har rätt att på grund av fel i tjänst innehålla räntor och avgifter som avses i punkterna 13.5, 13.7 och 13.8 enligt punkt 10.6.

14 Force majeure

14.1 Som befrielsegrund (force majeure) betraktas en ovanlig händelse som hindrar att kontraktet fullgörs och påverkar fallet och som har inträffat efter det att kontraktet ingicks och som avtalsparterna inte haft någon orsak att beakta när de ingick kontraktet. Dessutom ska händelsen vara oberoende av kontraktsparterna och dess hindrande effekt inte kunna undanröjas utan oskäliga merkostnader eller oskälig tidsförlust. Sådana händelser kan vara krig, uppror, inre oroligheter, myndigheters rekvisition eller beslag för offentligt behov, import- eller exportförbud, naturkatastrof, avbrott i den allmänna samfärdseln eller energidistributionen, strejk eller annan arbetskonflikt eller eldsvåda eller någon annan omständighet med lika betydande och ovanliga verkningar som är oberoende av kontraktsparterna.

14.2 En underleverantörs dröjsmål betraktas som befrielsegrund bara om underleverantörens dröjsmål beror på ett hinder som avses i punkt 14.1 och en annan underleverantör inte kan anlitas utan oskälig tidsförlust eller kostnader.

14.3 Om fullgörandet av en förpliktelse i kontraktet fördröjs på grund av ett oöverstigligt hinder, ska tiden för att fullgöra förpliktelsen förlängas så mycket som det kan anses skäligt med beaktande av alla omständigheter som påverkar fallet.

14.4 Kontraktsparterna ska genast underrätta varandra om att ett oöverstigligt hinder har inträffat och när det har upphört. Senast därefter ska de avtala om hur hindret har påverkat leveransen.

14.5 Båda kontraktsparterna har rätt att häva kontraktet helt eller delvis, om fullgörandet av kontraktet fördröjs med mer än fyra (4) månader på grund av att det oöverstigligna hindret fortsätter att råda.

15 Försäkringar

15.1 Tjänsteleverantören ska ha lagstadgade försäkringar och andra försäkringar som är nödvändiga för att producera tjänsten. Försäkringarna ska gälla under hela kontraktperioden.

15.2 Om inte något annat har avtalats, ska tjänsteleverantören teckna ansvarsförsäkring för sin verksamhet och den ska vara tillräcklig i förhållande till riskerna med tjänsteproduktionen. På begäran ska tjänsteleverantören innan kontraktet undertecknas lämna ett intyg över ansvarsförsäkringen till beställaren.

16 Skadestånd

16.1 Beställaren och tjänsteleverantören har rätt att få skadestånd vid direkt skada som beror på den andra partens kontraktsbrott.

16.2 Om kontraktet upphör på grundval av kapitel 18 eller 19 av skäl som beror på tjänsteleverantören och beställaren åsamkas skada av detta, har beställaren rätt att få skadestånd för skada som orsakats av att kontraktet upphör i förtid.

16.3 Beställaren har rätt att få skadestånd för dröjsmål eller någon annan direkt skada som beror på tjänsteleverantörens kontraktsbrott, till den del skadebeloppet är större än förseningsvitet till beställaren och annat avtalsvite som kontraktsparterna kommit överens om särskilt.

16.4 Om inget annat har överenskommit är kontraktsparternas ersättningsansvar högst fem (5) gånger upphandlingskontraktets kalkylmässiga värde.

16.5 Med upphandlingskontraktets kalkylmässiga värde avses värdet på den tjänst som utgör objekt i upphandlingskontraktet mellan beställaren och tjänsteleverantören. Vid ramarrangemang är upphandlingskontraktets kalkylmässiga värde det sammanlagda värdet för de anskaffningar som beställaren har gjort och kommer att göra inom ramarrangemanget. För upphandlingskontrakt eller ramarrangemang av fortlöpande karaktär är upphandlingskontraktets kalkylmässiga värde de genomsnittliga inköpen under en månad multiplicerat med det antal månader som motsvarar kontraktperioden. För upphandlingskontrakt som gäller tills vidare bestäms upphandlingens värde efter 48 månaders kontraktperiod. Om skadan inträffar under optionsperioden, beaktas vid beräkning av upphandlingskontraktets kalkylmässiga värde månaderna i såväl den egentliga kontraktperioden som optionsavtalsperioden.

16.6 Ansvarsbegränsningarna enligt detta kapitel tillämpas inte om den andra avtalsparten har förorsakat skadan uppsåtligen eller av grovt vållande, överträtt sekretessskyldigheten eller kränkt immateriella rättigheter. I sådana fall har den skadelidande parten rätt till ersättning också för indirekt skada.

17 Ersättning av skador som åsamkats tjänstens användare på grund av tjänsteleverantörens kontraktsbrott

17.1 Tjänsteleverantören är skyldig att ersätta skada som åsamkats tjänstens användare genom förfarande i strid med upphandlingskontraktet mellan beställaren och tjänsteleverantören.

17.2 Om ersättning yrkas från tjänsteleverantören ska tjänsteleverantören informera beställaren om ersättningsyrkandet utan fördröjning. Tjänsteleverantören ska försöka komma överens om ersättningens storlek med den som yrkar på ersättning. Om överenskommelse kan nås om ersättningens storlek betalar tjänsteleverantören ersättningen direkt till tjänstens användare och informerar beställaren utan fördröjning skriftligt om erlagd betalning. Om tjänsteleverantören anser att han inte är ersättningsansvarig eller om överenskommelse inte kan nås om ersättningens storlek, ska tjänsteleverantören meddela detta inklusive motiveringar till tjänstens användare och beställaren inom rimlig tid från det att ersättningsyrkandet inkommit.

17.3 Om ersättningsyrkande på grund av tjänsteleverantörens kontraktsbrott har riktats mot beställaren, ska beställaren utan fördröjning skriftligt meddela tjänsteleverantören om ersättningsyrkandet. Om beställaren har överfört ersättningsyrkandet till tjänsteleverantören för handläggning och utbetalning av eventuell ersättning, ska beställaren meddela detta till tjänstens användare. Tjänsteleverantören är skyldig att betala skador som orsakats på grund av kontraktsbrott till tjänstens användare inom rimlig tid efter att ha fått kännedom om ersättningsyrkandet och utan fördröjning informera beställaren skriftligt om erlagda ersättningar.

17.4 Om tjänsteleverantören anser att han inte har ersättningsansvar i ärendet, ska han utan fördröjning meddela detta inklusive motiveringar till beställaren och tjänstens användare. Om beställaren efter detta överväger att betala skadestånd med det ersättningsyrkande som tjänstens användare lagt fram som grund, ska tjänsteleverantören ges en ny möjlighet att bli hörd om de ansvarsgrunder som beställaren lagt fram och ersättningens storlek innan ersättningen betalas ut. Om tjänsteleverantören fortfarande anser det ogrundat att betala ersättning, ska tjänsteleverantören för beställaren lägga fram skriftliga motiveringar om alla uppgifter som är betydelsefulla för skadeståndsansvarets grund och storlek. Om beställaren efter detta betalar skadestånd till tjänstens användare, ska tjänsteleverantören ersätta beställaren för den ersättning som han betalat till tjänstens användare, till den del som tjänsteleverantören har skadeståndsansvar i fallet enligt detta upphandlingskontrakt.

17.5 Om beställaren på grund av tjänsteleverantörens kontraktsbrott är skyldig att betala skadestånd och/eller rättegångskostnader till tjänstens användare, är tjänsteleverantören skyldig att betala en ersättning av motsvarande storlek inklusive räntor till beställaren. Tjänsteleverantören ska dessutom betala beställarens rättegångskostnader som kan anses rimliga och andra rimliga kostnader som uppstått för att utreda ärendet inklusive räntor.

17.6 Tjänsteleverantören är skyldig att informera beställaren om alla uppgifter som är betydelsefulla när det gäller tjänsteleverantörens kontraktsbrott och skadeståndsansvar som grundas på det. Om försummelse av denna skyldighet innebär skada för beställaren, är tjänsteleverantören skyldig att ersätta beställaren för den skada som åsamkats.

17.7 Tjänsteleverantören är skyldig att på egen bekostnad delta i utredning av skada som åsamkats tjänstens användare.

17.8 Om skadeståndstalan från tjänstens användare anhängiggörs vid domstol mot beställare eller tjänsteleverantör ska denne utan fördröjning lämna talan för kännedom till den andra kontraktsparten. Det måste reserveras en möjlighet för den andra kontraktsparten att bli hörd om de huvudsakliga grunderna i svaromål på talan i god tid innan svaromål lämnas till domstolen.

17.9 För skadeståndsansvar enligt detta kapitel tillämpas inte ansvarsbegränsningar enligt kapitel 16.

18 Avslutande av kontrakt i särskilda situationer

18.1 Beställaren har rätt att säga upp kontraktet med omedelbar verkan om tjänsteleverantören belastas av tvingande grund för uteslutning som avses i lagstiftning gällande offentliga upphandlingar eller grund som kan övervägas som avses i 81 § 1 mom. 3–11 punkten i lagen om offentlig

upphandling och koncession (1397/2016), även om grunden skulle ha uppstått först efter att avtalsförhållandet inletts.

18.2 Beställaren har rätt att säga upp kontraktet med omedelbar verkan, om tjänsteleverantörens ekonomiska eller andra omständigheter har förändrats så väsentligt att det inte kan antas att tjänsteleverantören kommer att kunna fullgöra sina förpliktelser enligt kontraktet och någon tillförlitlig information om hur förpliktelserna ska fullgöras inte ges. Uppsägningen ska göras inom rimlig tid efter det att beställaren fick kännedom om uppsägningens grunden.

18.3 Innan beställaren säger upp kontraktet med punkt 18.1 eller 18.2 som grund är han skyldig att påpeka omständigheterna för tjänsteleverantören och ge denne möjlighet att lämna ett klarläggande inom en skälig tid.

18.4 Beställaren har rätt att säga upp upphandlingskontraktet med omedelbar verkan, helt eller delvis, om det i upphandlingskontraktet har gjorts en väsentlig förändring som med stöd av upphandlingslagstiftningen skulle ha krävt ett nytt upphandlingsförfarande.

18.5 Beställaren har rätt att säga upp upphandlingskontraktet med omedelbar verkan, om inget upphandlingskontrakt skulle ha slutits med tjänsteleverantören, på grund av att Europadomstolen i ett förfarande enligt artikel 258 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt har konstaterat att den allvarligt brutit mot sina skyldigheter enligt grundfördragen och upphandlingsdirektiven.

18.6 Om beställaren säger upp kontraktet med punkterna 18.1, 18.2, 18.4 eller 18.5 som grund, har tjänsteleverantören rätt att få full betalning för de tjänster som har producerats fram till den tidpunkt när kontraktet upphör, men ingen rätt att få någon annan ersättning på grund av att kontraktet upphör.

19 Beställansvar

19.1 Om lagen om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitan­de av utomstående arbetskraft (1233/2006) tillämpas på upphandlingen ska tjänsteleverantören till beställaren under kontraktperioden med 12 månaders intervall lämna ett intyg över betalda skatter eller ett intyg över skatteskuld eller en utredning om att en betalningsplan som godkänts av skattetagaren angående skatteskulden har gjorts upp och ett intyg över tecknande av pensionsförsäkringar samt över betalning av pensionsförsäkringsavgifter eller en utredning om att en betalningsöverenskommelse som godkänts av betalningsmot­tagaren har ingåtts angående pensionsförsäkringsavgifter som förfallit till betalning.

19.2 Om en utstationerad arbetstagare med anställningsförhållande till tjänsteleverantören utför tjänsten, ska tjänsteleverantören lämna ett intyg till beställaren om hur den utstationerade arbetstagarens sociala trygghet bestäms. Intyget ska avvika från ovan nämnda 12 månaders tidsfrist lämnas genast och i varje fall innan ifrågavarande utstationerade arbetstagare påbörjar arbetet.

19.3 Beställaren har rätt att säga upp upphandlingskontraktet med omedelbar verkan om tjänsteleverantören inte inom tidsfristen lämnar de redogörelser och intyg som avses i punkterna 19.1 och 19.2 eller om tjänsteleverantören enligt redogörelsen eller intyget inte har gjort för sina lagstadgade förpliktelser. Innan upphandlingskontraktet sägs upp ska beställaren skriftligen uppmärksamma tjänsteleverantören om försummelsen och påpeka risken för uppsägning om inte försummelsen rättas till inom skälig tid som beställaren bestämt.

19.4 I fall som avses i detta kapitel har tjänsteleverantören rätt att få full betalning för de tjänster som han har levererat fram till den tidpunkt när kontraktet upphör, men ingen rätt att få någon annan ersättning på grund av att kontraktet upphör.

20 Immateriella rättigheter

20.1 De immateriella rättigheterna till slutresultaten eller dokumentationen av tjänsten överförs inte till beställaren, om inte något annat har avtalats. Allt material som beställaren och tjänsteleverantören överläter till varandra före eller efter kontraktet förblir överlåtarens egendom. Beställaren har dock oåterkallelig rätt att använda slutresultaten av tjänsten och annat material som har överlåtits av tjänsteleverantören för ändamål som gäller tjänsten enligt kontraktet. Användningsrätten inkluderar rätt att använda, kopiera och göra eller låta göra ändringar. Vid ändringar i det material som har överlåtits av tjänsteleverantören ska beställaren se till att tjänsteleverantörens affärs- eller yrkeshemligheter inte avslöjas, oberoende av om ändringarna görs av beställaren eller av någon annan. Beställaren har rätt att lämna över materialet med samma rättigheter och skyldigheter till den som övertar dennes uppgifter.

20.2 Tjänsteleverantören svarar för att tjänsterna eller materialet om dem, när de används kontraktenslignat, inte kränker tredje parts rätt till patent, upphovsrätt eller andra immateriella rättigheter som gäller i Finland.

20.3 Tjänsteleverantören är skyldig att bemöta kraven på beställarens vägnar och på egen bekostnad, om det reses immaterialrättsliga krav mot beställaren på grund av användningen av tjänsten eller materialet om den. Tjänsteleverantören svarar gentemot beställaren för att immaterialrättsliga krav eller förpliktelser i fråga om tjänsten eller materialet

om den inte åsamkar beställaren rättegångskostnader, skadeståndskostnader eller andra kostnader gentemot tredje part eller övriga förpliktelser gentemot tredje part.

21 Sekretess och behandling av personuppgifter

21.1 Kontraktsparterna ska vardera för sin del se till att tjänsten produceras med beaktande av gällande författningar om sekretess, tystnadsplikt, informationssäkerhet och överlämning av sekretessbelagd information. Dessutom ska tjänsteleverantören följa beställarens anvisningar om behandling och arkivering av dokument och uppgifter.

21.2 Om tjänsteleverantören för beställarens räkning producerar lagstadgade eller andra därmed jämförbara tjänster, måste denne i sin produktion av tjänst enligt upphandlingskontraktet följa gällande författningar om sekretess inom den offentliga förvaltningen, bland annat lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

21.3 Beställaren är den registeransvarige som avses i personuppgiftslagen (523/1999). När uppdragsförhållandet upphör ska tjänsteleverantören lämna över de personregister som hänför sig till uppdragsförhållandet till beställaren.

21.4 Tjänsteleverantören svarar för att privata hemligheter eller familjehemligheter som kommit fram i tjänsteproduktionen eller i den kontraktsevenliga verksamheten i övrigt inte yppas utan tillstånd.

21.5 Tjänsteleverantören får inte utan tillstånd från beställaren lämna ut uppgifter som kan vara sekretessbelagda eller personuppgifter i registerform till utomstående.

21.6 Tjänsteleverantören svarar för att underleverantörer som används följer dessa sekretessbestämmelser.

21.7 Tjänsteleverantören är skyldig att för den tjänsteproducerande personalen klargöra innebörden av sekretessskyldigheten.

21.8 Tjänsteleverantören är skyldig att på anmodan av beställaren upprätta en förteckning över de av sina anställda eller en underleverantörs anställda som har tillträde till beställarens material eller känsliga uppgifter om beställaren eller tredje part. Förteckningen ska uppdateras fortlöpande.

21.9 Kontraktsparterna förbinder sig att hemlighålla konfidentiellt material och konfidentiell

information som de får av varandra, om de enligt lag är sekretessbelagda, och att inte använda dem för andra ändamål än de som avses i kontraktet.

21.10 Det betraktas inte som sekretessbrott om uppgifter lämnas ut till myndigheter eller andra parter på grundval av förpliktande myndighetsbestämmelser.

21.11 Tjänsteleverantören får inte använda kontraktet eller beställarens namn i marknadsföring utan samtycke från beställaren. Om inte något annat har avtalats, får tjänsteleverantören dock utnyttja kontraktet som referens vid anbud till en upphandlande enhet som avses i upphandlingslagstiftningen.

21.12 Förpliktelser som avses i detta kapitel fortsätter också efter upphandlingskontraktperioden.

22 Överföring och ändring av kontrakt samt option

22.1 Tjänsteleverantören får inte utan samtycke från beställaren föra över kontraktet till tredje part, inte ens delvis. Beställaren har rätt att föra över kontraktet till en sådan tredje part som helt eller delvis tar över beställarens uppgifter.

22.2 Ändringar i kontraktet ska göras skriftligt. Också ändringar i elektroniskt format betraktas som skriftliga kontraktsändringar.

22.3 Ändringar i tjänsten och hur de påverkar tidpunkten för att tillhandahålla tjänsten eller priset ska parterna komma överens om skriftligt innan åtgärderna vidtas.

22.4 Om upphandlingen innehåller en option bestämmer beställaren hur den ska användas. På optionen tillämpas villkoren i upphandlingskontraktet.

23 Biståndsskyldighet när tjänsteleverantör byts

23.1 När tjänsteleverantören byts ut är tjänsteleverantören skyldig att bistå beställaren med att överföra kontraktsförpliktelserna till den nya tjänsteleverantören eller till beställaren själv. Tjänsteleverantören har då rätt att debitera för merarbetet enligt sin prislista.

23.2 Biståndsskyldigheten börjar redan innan kontraktet löper ut, när det har sagts upp eller hävts för att löpa ut eller när beställaren meddelar att han kommer att starta en upphandling som gäller tjänster enligt kontraktet. Om inget annat överenskommit fortgår skyldigheten som längst fram till dess att 12 månader har förflutit sedan kontraktet löpte ut.

24 Meningsskiljaktigheter och tillämplig lag

24.1 Frågor som gäller kontraktet ska i första hand avgöras genom ömsesidiga förhandlingar.

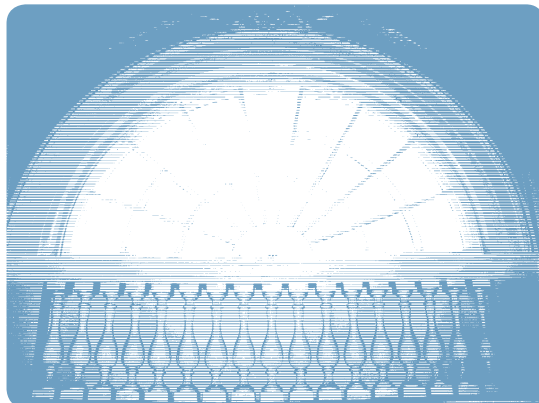
24.2 Om tvisten inte kan lösas genom förhandlingar, ska meningsskiljaktigheterna hänskjutas till en allmän underrätt på beställarens hemort.

24.3 Finländsk lag tillämpas på kontraktet. Bestämmelserna om lagval i finländsk lag tillämpas dock inte på kontraktet.

25 Kontraktshandlingarnas prioritetsordning

25.1 Kontraktshandlingarna kompletterar varandra. Är handlingarna sinsemellan motstridiga ska de gälla i följande ordning, om inte något annat har avtalats:

1. Kontrakt
2. Anbudsförfrågan
3. Allmänna avtalsvillkor för offentlig upphandling av tjänster
(JYSE 2014 TJÄNSTER)
4. Anbudet

FINANSMINISTERIET

Snellmansgatan 1 A, Helsingfors
PB 28, 00023 STATSRÅDET

Tfn 0295 16001 (växel)

Fax 09 160 33123

Officiell e-post: valtiovarainministerio@vm.fi

Kommunikation: vm-viestinta@vm.fi

fornamn.efternamn@vm.fi

www.vm.fi

Kundservicepolicy inom kollektivtrafiken

Kundservice består av olika faktorer som påverkar kundens uppfattning om ett företag eller en organisation. Det handlar om intryck och förväntningar och om kontakten var positiv eller negativ.

När det gäller resenärers information vid planerade och oplanerade störningar så är detta ett område som regelmässigt får mycket låga betyg av resenärerna och här ser vi möjlighet att med relativt enkla medel förbättra kundnöjdheten. För att kunden ska kunna framföra synpunkter och därigenom ha delaktighet och inflytande krävs att de blivit informerade om och vet vart man vänder sig med synpunkter och klagomål.

De flesta anser att bra kundservice är när vi bemöter kunden vänligt och professionellt. Bra service innebär att kunden är nöjd och tillfredställd efter en kontakt med en oss. Men för att förbättra vår kundservice måste vi värdesätta missnöjda kunder. Den feedback vi får från dessa kunder är ovärderlig och bör tas på största allvar. Här har vi chansen att kunna förfina våra rutiner, produkter och vår kundinformationen.

För att lyckas med god kundservice krävs att vi, som organisation, tar våra kunder på allvar. Vi ska sätta kunden i centrum både i teorin och i praktiken. God kundservice och kundvård innebär att vi strävar till att ha rätt personer på rätt plats, att rutiner för klagomål fungerar, att små detaljer i vardagen inte glöms bort **och att kunden anses vara prioritet nummer ett.**

1. Behandla kunden med respekt, håll vad du lovar.
2. Ta emot synpunkter, förslag och konstruktiv kritik. Förmedla informationen vidare.
3. Var goda/aktiva lyssnare, var lyhörda på vad kunden säger och framför på kundens önskemål.
4. Visa respekt och diplomati gällande olika åsikter och synsätt.
5. Vi ser hela klagomålshanteringen som ett verktyg i vårt kvalitetsarbete.
6. Alla som arbetar för Ålands landskapsregering ska känna till rutinerna kring klagomålshanteringen. Klagomål kan lämnas in per telefon, via brev, e-post eller via personligt besök hos Ålandstrafiken. Den som tar emot klagomålet informerar om klagomålshanteringen och om våra rutiner.
7. Målet är alltid att den berörda enheten, i dialog med den enskilde, ska försöka lösa problemet då det uppstår. När detta inte kan klaras av måste den enskilde veta vart man ska vända sig. Det ska också vara enkelt och smidigt att lämna in sina synpunkter.
8. Vi mäter kundnöjdheten via enkäter, med avsikt att korrigera och förbättra vår service. Vår målsättning är att säkra en god KNI-nivå (kundnöjdhetsindex).
9. Sträva till att hålla tidtabellerna, undantag kan göras vid behov då transportkedjan dvs anslutande färja är sen eller för utryckningsfordons framkomlighet.
10. Transportenheten bör kommunicera ut förseningar till passagerarna via högtalarsystemet eller alternativt via display.
11. Vid förseningar till anslutande kollektivtrafik bör man informera om nästa steg i transportkedjan.
12. Vid förseningar över 10 minuter och vid övriga trafikstörningar ska Ålandstrafiken informeras.
13. Turlistor/Skärgårdsguide ska finnas tillgängliga för passagerarna.
14. Bär vårdad, enhetlig och lätt identifierbar klädsel under arbetstid.
15. Vårt arbetsspråk är svenska och vi har minst nöjaktiga kunskaper i engelska

Vi är professionella i det vi gör och erbjuder bra logistikservice & strävar till ständig förbättring !

Vid transport av paket tillämpas lagen om vägbefordringsavtal (FFS 345/1979) och landskapsregeringens allmänna befordringsregler, som specificerar avsändarens, fraktförarens och mottagarens lagenliga ansvar och skyldigheter. Bekanta dig även med [lagen om vägbefordringsavtal](#).

Ålandstrafikens allmänna frakthanteringsregler inom kollektivtrafiken

1. Tillämpningsområde

Dessa allmänna befordringsbestämmelser tillämpas jämte gällande lag om vägbefordringsavtal på samtliga betalda varustransporter som Ålandstrafiken och dess samarbetspartners utför.

Med avsändare avses den som sänder ett paket eller någon annan instans som ger Ålandstrafiken ett transportuppdrag. När dessa villkor träder i kraft ersätts alla tidigare avtal och villkor mellan parterna med dessa villkor, om inte annat avtalats särskilt och skriftligen.

2. Begränsningar av tillämpningsområdet

När det gäller transport av paket som lämnas direkt till en buss längs bussens rutt tillämpas dessa villkor först efter att paketet mottagits och kvitterats av befraktaren.

Befraktarens ansvar upphör att gälla då ett paket lämnas på överenskommet ställe och risken övergår då till mottagaren. Då frakt skall lämnas av på ett bestämt ställe är mottagaren ansvarig för frakten även om mottagaren inte finns på mottagningsstället (t.ex. busshållplats, hamn).

3. Transportavtal

Som transportavtal accepteras endast transportdokument, dvs. adresskort, som godkänts av Ålandstrafiken. Avsändaren ska förse varje paket med ett adresskort med tydliga och tillräckliga anteckningar. Ålandstrafiken har rätt att ändra anteckningarna på adresskortet för avsändarens räkning och på dennes ansvar, om dessa befinns vara bristfälliga eller felaktiga.

4. Ansvar för transportdokumentets innehåll

Avsändaren ansvarar alltid för uppgifterna i transportdokumentet, även i sådana fall

då en anställd hos Ålandstrafiken har infört anteckningarna på adresskortet på avsändarens begäran. Ålandstrafiken ansvarar inte för att försändelser som försetts med felaktiga, bristfälliga eller oklara kontaktuppgifter når fram till mottagaren.

5. Förpackning

Avsändaren ansvarar för att godset är så väl förpackat att det kan lastas med andra paket utan risk för svinn eller skada och att det tål normal transportbelastning.

Ålandstrafiken har rätt att vägra att ta emot ett paket om det är sannolikt att godset på grund av sin beskaffenhet eller bristfällig förpackning skadas eller kan orsaka skada på andra paket, personer eller transportfordonet. Om Ålandstrafiken har vägrat att ta emot ett transportuppdrag har avsändaren inte rätt att kräva ersättning av Ålandstrafiken.

6. Bristfällig förpackning

Om det inte har funnits några yttre synliga tecken på att förpackningen varit bristfällig, är avsändaren skyldig att ersätta skador som en bristfällig förpackning eller anteckning orsakar andra paket, personer eller transportfordonet.

Ålandstrafiken ansvarar inte för skador som orsakas oförpackade eller bristfälligt förpackade försändelser.

7. Paket som kräver specialhantering

Ett paket kan kräva specialhantering på grund av dess innehåll eller storlek. Avsändaren ska förse paket som kräver specialhantering med tillbörliga etiketter och varningsdekaler. Ömtåliga paket skickas på egen risk, men särskild försiktighet vidtas för att skydda ömtåliga föremål.

8. Farliga ämnen

Ålandstrafiken åtar sig inte att befordra farliga ämnen eller narkotiska läkemedel, hallucinogena, stimulerande eller dämpande läkemedel såsom vissa sömn-, lugnande- och värkmediciner. Om Ålandstrafiken inte har informerats om godsets farliga beskaffenhet har Ålandstrafiken rätt att handla i enlighet med 15 § i lagen om vägbefordringsavtal, dvs. vid behov förstöra godset eller ofarliggöra det för avsändarens räkning och på dennes ansvar. Avsändaren ska ersätta kostnader och skador som uppkommer till följd av transporten.

9. Ålandstrafikens undersökningsskyldighet

Ålandstrafikens undersökningsskyldighet begränsar sig till försändelsens yttre beskaffenhet och antalet kollin. Om yttre brister eller skador kan ses på försändelsen ska ett förbehåll antecknas på adresskortet och i datasystemet, och avsändaren ska underrättas om orsakerna till förbehållet. Befraktaren ansvarar inte för skador som upptäckts på detta sätt. Det hör inte till befraktarens undersökningsskyldighet att granska huruvida paketet har försetts med erforderliga hanterings- eller varningsetiketter, utan avsändaren ska själv sörja för detta.

10. Ålandstrafikens ansvar

Ålandstrafiken ansvarar för förlust eller minskning av eller skador på godset från det att paketet mottagits för transport tills det att paketet levererats samt för skada som beror på fördröjt utlämnande. På skärgårdsfärjorna transporteras godset i obebakade, icke låsbara transportvagnar på avsändarens egen risk. Ålandstrafikens skyldigheter upphör när varorna är placerade i en transportvagn vid fartygets kaj. Detta innebär att vid skador eller förlust av gods skall ägaren vända sig till sitt eget försäkringsbolag.

11. Befrielse från ansvar

Ålandstrafiken ansvarar inte för förlust eller minskning av eller skada på gods eller för fördröjt utlämnande, om det framgår att ovan nämnda omständighet har orsakats av avsändarens eller mottagarens fel, varans bristande kvalitet, bristfällig förpackning eller ett förhållande som Ålandstrafiken inte kunnat undvika och vars följder Ålandstrafiken inte kunna förebygga. Ålandstrafiken ansvarar inte för sådana skador på paket eller deras innehåll som orsakas av temperaturförändringar eller kondens när det gäller produkter som kräver värmekontrolleradtransport, såsom djupfrysta varor, känsliga livsmedel och växter m.m.

12. Leveranstid

Om inget annat har meddelats åtar sig Ålandstrafiken att leverera godset inom 24 timmar från det att paketet mottagits.

13. Ersättning för förlust eller minskning av eller skada på paket samt fördröjt utlämnande

Ersättningarna grundar sig på lagen om vägbefordringsavtal och på dessa villkor. Ålandstrafikens ansvar begränsas enligt följande:

- a) Befordrat paket som går förlorat eller blir förstört ersätts till verkligt värde, dock högst enligt det maximibelopp som fastställs i lagen
- b) om vägbefordringsavtal. Dessutom återbetalas de avgifter som Ålandstrafiken tagit ut för transporten.
- c) Minskning av eller skada på befordrat paket ersätts till godsets verkliga värde på avgångsstället, dock högst enligt det maximibelopp som fastställs i lagen om vägbefordringsavtal per minskad eller skadad andel. Dessutom återbetalas en del av de avgifter som Ålandstrafiken tagit ut för transporten i proportion till minskningens eller skadans omfattning.

Ålandstrafiken ansvarar inte för skador som orsakats själva förpackningen. Ålandstrafiken ansvarar inte för medelbara eller indirekta skador, såsom inkomst- eller intäktsbortfall, utebliven vinst, ränteförluster eller andra motsvarande ekonomiska skador. Om Ålandstrafiken ersätter godset till dess fulla värde, övergår äganderätten till godset till Ålandstrafiken.

14. Anmärkningar

Om det finns synliga yttre tecken på att försändelsen har minskat eller skadats ska mottagaren påpeka detta till Ålandstrafiken så fort som möjligt. Om minskningen eller skadan inte kan upptäckas utifrån ska anmärkningen göras skriftligen inom sju dagar efter mottagandet av försändelsen. Den som försummar att anmärka om en skada förlorar sin rätt att väcka talan.

15. Preskription

Talan gällande befordran ska väckas inom ett år. Denna tid räknas från dagen då paketet utlämnades eller det datum då ett paket konstaterats vara borttappat.

16. Försäkring av paket

Ålandstrafiken erbjuder ingen separat frivillig transportförsäkring för de paket som mottas för befordran. Om avsändaren vill teckna en varustransportförsäkring för paketet i fråga, ska han eller hon själv teckna en separat försäkring för detta syfte.

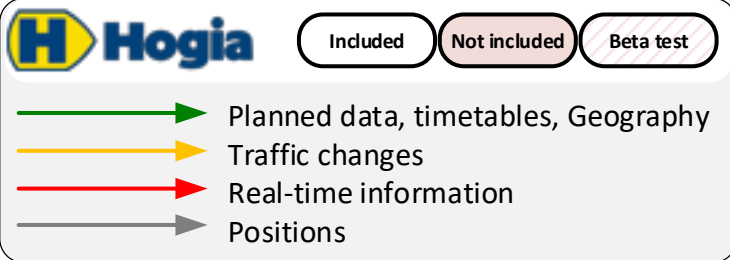
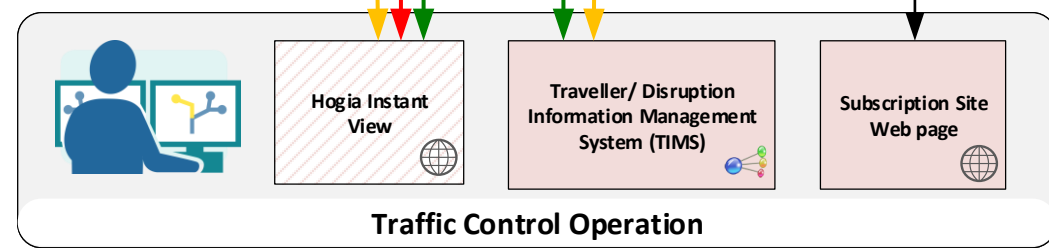
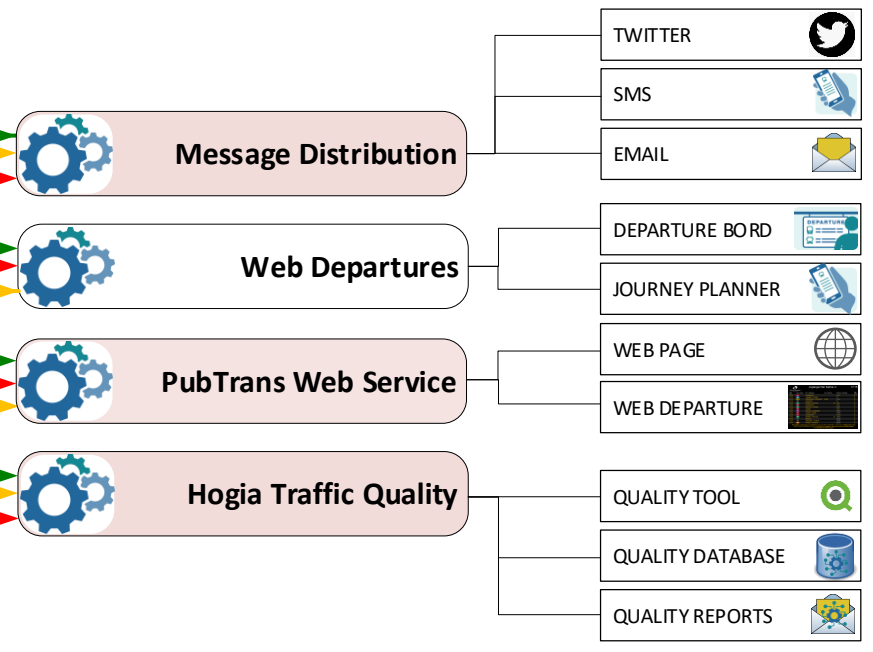
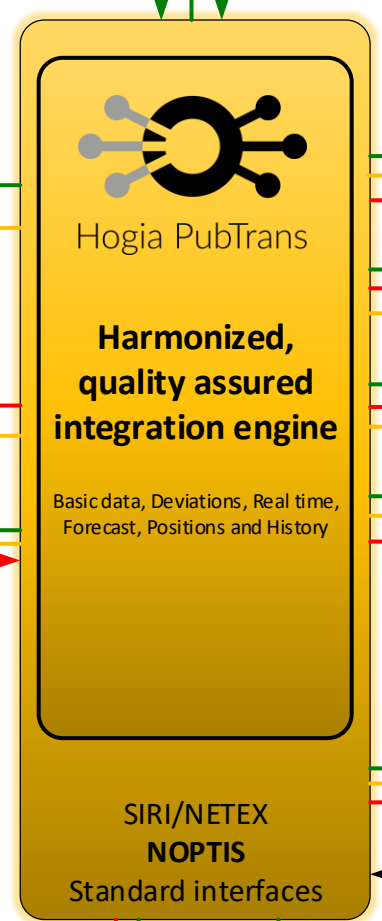
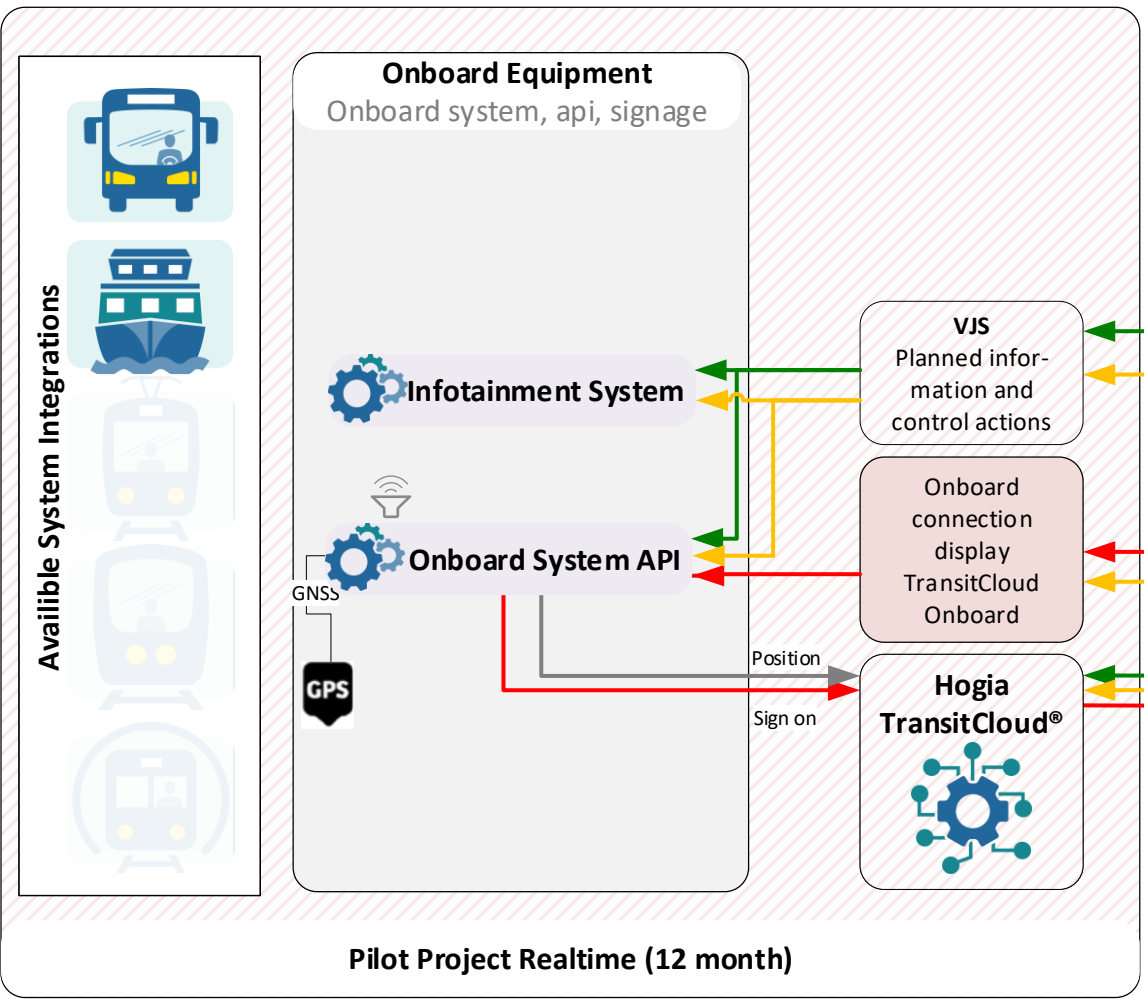
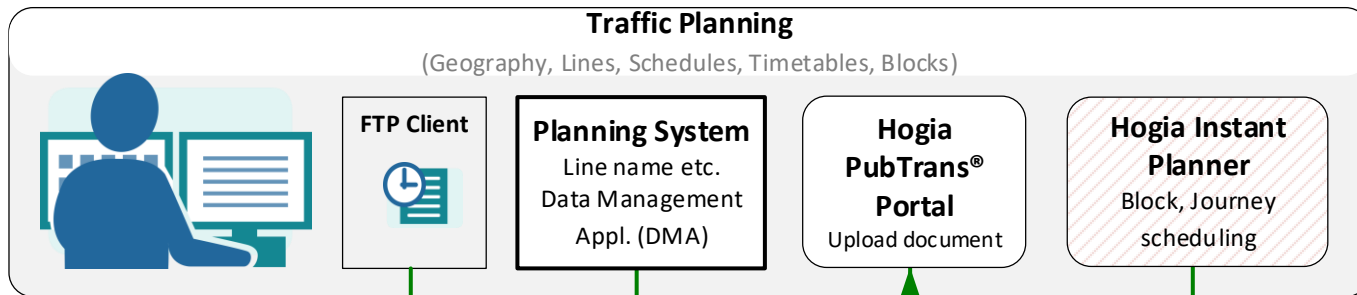
17. Ikraftträdande

Dessa allmänna befordringsbestämmelser tillämpas på alla uppdrag från och med 1.1.2022.

18. Tillämplig lag och laga domstol

Tvist angående tillkomsten, tolkningen, tillämpningen eller giltigheten av detta avtal ska avgöras enligt åländsk och finsk lag med Ålands tingsrätt som första instans.

Systemdrawing Ålands Landskapsregering

Linje 1 via Eckeröhallen (mån, ons, fre och lör)

VINTER

Mariehamn, Bussplan	19:00	20:25	Eckerö färjeterminal	19:45	21:10
Stadshuset, GE-huset, Savoy, Ålandsplan	V	V	Eckerö posthus vsk.	V	V
Tekniska verken, Västramacken	V	V	Sandmovägen vsk.	V	V
Jomala skola	–	–	Storby	V	V
Sjukhuset	–	–	Ollasgatan vsk.	V	V
Sviby bro	V	V	Skagvägen vsk.	V	V
Källarvägen	–	–	Böle vsk.	V	V
Lönnhagsvägen	–	–	Eckerö golf	V	V
Västra Möckelö vsk.	V	V	Smartpark	19:50	21:15
Torpjärden	V	V	Eckerö kyrka	V	V
Brändövägen vsk.	V	V	Överbyvägen vsk.	V	V
Kungsövägen vsk.	V	V	Brinkbacken	V	V
Kungsö vsk.	–	–	Marbyvägen vsk.	V	V
Gottby by	–	–	Marby byn	–	–
Utängarna	V	V	Marbyöjen vsk.	V	V
Gottby	19:10	20:35	Öra macken	V	V
Östanträsk	V	V	Karholm	V	V
Drygsböle	V	V	Björkliden	V	V
Näfsby vsk.	V	V	Frebbenby	V	V
Vestmyravägen vsk. 1	V	V	Mariavägen vsk.	V	V
Korsbro	V	V	Kattby	19:55	21:20
Hammarland Torp	–	–	Kattby Södra	–	–
Samuelstorp	–	–	Hellesby	–	–
Vestmyravägen vsk. 2	–	–	Vestmyravägen vsk. 2	–	–
Hellesby	–	–	Samuelstorp	–	–
Kattby Södra	–	–	Hammarland Torp	–	–
Kattby	19:20	20:45	Korsbro	V	V
Mariavägen vsk.	V	V	Vestmyravägen vsk. 1	V	V
Frebbenby	V	V	Näfsby vsk.	V	V
Björkliden	V	V	Drygsböle	V	V
Karholm	V	V	Östanträsk	V	V
Öra macken	V	V	Gottby by	–	–
Marbyöjen vsk.	V	V	Kungsö vsk.	–	–
Marby byn	–	–	Gottby	20:05	21:30
Marbyvägen vsk.	V	V	Utängarna	V	V
Brinkbacken	V	V	Kungsövägen vsk.	V	V
Överbyvägen vsk.	V	V	Brändövägen vsk.	V	V
Eckerö kyrka	V	V	Torpjärden	V	V
Smartpark	19:28	20:53	Västra Möckelö vsk.	V	V
Eckerö golf	V	V	Lönnhagsvägen	–	–
Böle vsk.	V	V	Källarvägen	–	–
Skagvägen vsk.	V	V	Sviby bro	V	V
Ollasgatan vsk.	V	V	Sjukhuset	–	–
Storby	V	V	Västramacken, Tekniska verken	V	V
Sandmovägen vsk.	V	V	Ålandsplan, Savoy, GE-huset, Stadshuset	V	V
Eckerö posthus vsk.	V	V	Mariehamn, Bussplan	20:20	21:45
Eckerö färjeterminal	19:40	21:05			

Personuppgiftsbiträdesavtal

Innehållsförteckning

1. PARTER, PARTERNAS STÄLLNING, KONTAKTUPPGIFTER OCH KONTAKTPERSONER.....	2
2. DEFINITIONER	2
3. BAKGRUND OCH SYFTE.....	3
4. PERSONUPPGIFTSBITRÄDETS ÅTAGANDEN.....	3
5. SÄKERHETSÅTGÄRDER.....	4
6. SEKRETESS/TYSTNADSPLIKT	4
7. GRANSKNING, TILLSYN OCH REVISION	5
8. HANTERING AV RÄTTELSER OCH RADERING M.M.	5
9. PERSONUPPGIFTSINCIDENTER	6
10. UNDERBITRÄDE.....	6
11. LOKALISERING OCH ÖVERFÖRING AV PERSONUPPGIFTER TILL TREDJE LAND.....	7
12. ANSVAR FÖR SKADA I SAMBAND MED BEHANDLING.....	7
13. LAGVAL OCH TVISTLÖSNING	7
14. PUB-AVTALETS TECKNANDE, AVTALSTID OCH UPPSÄGNING	7
15. ÄNDRINGAR OCH UPPSÄGNING MED OMEDELBAR VERKAN M.M.....	7
16. ÅTGÄRDER VID PUB-AVTALETS UPPHÖRANDE	8
17. MEDDELANDE INOM RAMEN FÖR DETTA PUB-AVTAL.....	8
18. KONTAKTPERSONER	8
19. ANSVAR FÖR UPPGIFTER OM PARTERNA OCH KONTAKTPERSONER SAMT KONTAKTUPPGIFTER	8
20. BILAGOR	9
21. PARTERNAS UNDERTECKNANDE AV PUB-AVTALET.....	9

PERSONUPPGIFTSBITRÄDESAVTAL

Avtal enligt Allmänna dataskyddsförordningen EU 2016/679, art. 28.3¹

1. PARTER, PARTERNAS STÄLLNING, KONTAKTUPPGIFTER OCH KONTAKTPERSONER

Personuppgiftsansvarig	Personuppgiftsbiträde
<i>[Organisationens fullständiga namn]</i>	<i>[Organisationens fullständiga namn]</i>
Organisationsnummer	Organisationsnummer
<i>[Organisationens organisationsnummer]</i>	<i>[Organisationens organisationsnummer]</i>
Postadress	Postadress
<i>[Organisationens postadress]</i>	<i>[Organisationens postadress]</i>
Kontaktperson för personuppgiftsbiträdesavtalet	Kontaktperson för personuppgiftsbiträdesavtalet
Namn: <i>[Kontaktpersonens Förnamn och Efternamn]</i> E-post: <i>[Kontaktpersonens e-postadress]</i> Tfn: <i>[Kontaktpersonens telefonnummer]</i>	Namn: <i>[Kontaktpersonens Förnamn och Efternamn]</i> E-post: <i>[Kontaktpersonens e-postadress]</i> Tfn: <i>[Kontaktpersonens telefonnummer]</i>

2. DEFINITIONER

Utöver de begrepp som definieras i löptext, i detta personuppgiftsbiträdesavtal, ska dessa definitioner oavsett om de används i plural eller singular, i bestämd eller obestämd form, ha nedanstående innebörd när de anges med versal som begynnelsebokstav.

Behandling	En åtgärd eller kombination av åtgärder beträffande Personuppgifter eller uppsättningar av Personuppgifter, oberoende av om de utförs automatiserat eller ej, såsom insamling, registrering, organisering, strukturering, lagring, bearbetning eller ändring, framtagning, läsning, användning, utlämning genom överföring, spridning eller tillhandahållande på annat sätt, justering eller sammanförande, begränsning, radering eller förstöring.
Dataskyddslagstiftning	Avser all integritets- och personuppgiftslagstiftning, samt all annan eventuell lagstiftning (inklusive förordningar och föreskrifter), som är tillämplig på den personuppgiftsbehandling som sker enligt detta PUB-avtal, inklusive nationell sådan lagstiftning och EU-lagstiftning.

¹ Allmänna dataskyddsförordningen EU 2016/679 föreskriver att det ska finnas ett skriftligt avtal om Personuppgiftsbiträdets Behandling av Personuppgifter för Den personuppgiftsansvariges räkning.

Personuppgiftsansvarig	Fysisk eller juridisk person, offentlig myndighet, institution eller annat organ som ensamt eller tillsammans med andra bestämmer ändamål och medlen för Behandlingen av Personuppgifter.
Logg	Logg är resultatet av Loggning.
Loggning	Loggning är ett kontinuerligt insamlade av uppgifter om den Behandling av Personuppgifter som utförs enligt detta PUB-avtal och som kan knytas till en enskild fysisk person.
Personuppgiftsbiträde	Fysisk eller juridisk person, offentlig myndighet, institution eller annat organ som Behandlar Personuppgifter för den Personuppgiftsansvariges räkning.
Tredje land	En stat som inte ingår i Europeiska unionen (EU) eller inte är ansluten till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES).
Underbiträde	Fysisk eller juridisk person, offentlig myndighet, institution eller annat organ som i egenskap av underleverantör till Personuppgiftsbiträdet Behandlar Personuppgifter för Personuppgiftsansvariges räkning.

3. BAKGRUND OCH SYFTE

3.1 Med detta Personuppgiftsbiträdesavtal ("PUB-avtalet") reglerar den Personuppgiftsansvarige Personuppgiftsbiträdets Behandling av Personuppgifter åt den Personuppgiftsansvarige. PUB-avtalets syfte är att säkerställa den Registrerades fri- och rättigheter vid Behandlingen, i enlighet med vad var tid gällande dataskyddslagstiftning samt enligt vad som överenskommits i detta avtal.

3.2 PUB-avtalet utgör ett självständigt avtal om Behandlingen. När PUB-avtalet utgör ett av flera avtalsdokument inom ramen för ett annat avtal benämns det andra avtalet "Huvudavtalet" i PUB-avtalet.

3.3 Personuppgiftsbiträdet kommer Behandla personuppgifter i enlighet med vid var tillfälle tecknat Huvudavtal och Personuppgiftsansvarigs skriftliga instruktioner. I de fall Personuppgiftsbiträde inte fått tillräckliga information om hur Behandlingen ska ske kan denne begära detta av Personuppgiftsansvarig. För hur enskild Behandling kommer att ske hänvisas till andra dokument, se Huvudavtal och separat instruktion.

3.3 För det fall något av det som stadgas i punkterna 1, 14, 15, 16.2, 17 – 20 i PUB-avtalet regleras på annat sätt i Huvudavtalet ska Huvudavtalets reglering ha företräde.

4. PERSONUPPGIFTSBITRÄDETS ÅTAGANDEN

4.1 Personuppgiftsbiträdet ska vidta åtgärder för att skydda Personuppgifterna mot alla slag av Behandlingar som inte är förenliga med PUB-avtalet och Dataskyddslagstiftningen.

4.2 Personuppgiftsbiträdet åtar sig säkerställa att samtliga fysiska personer som arbetar under dess ledning följer PUB-avtalet samt att de fysiska personerna informeras om relevant lagstiftning.

4.3 Personuppgiftsbiträdet ska på begäran från den Personuppgiftsansvarige bistå denne med att säkerställa att skyldigheterna enligt Dataskyddsförordningen, art. 32-36, fullgörs och svara på begäran om utövande av den Registrerades rättigheter i enlighet med Dataskyddsförordningen, kap. III, med beaktande av typen av Behandling och den information som Personuppgiftsbiträdet har att tillgå.

4.4 För det fall att Personuppgiftsbiträdet fått instruktioner som denne anser är otydliga, i strid med Dataskyddslagstiftningen och Personuppgiftsbiträdet bedömer att nya eller kompletterande ytterligare instruktioner är nödvändiga för att genomföra sina åtaganden ska Personuppgiftsbiträdet utan dröjsmål informera den Personuppgiftsansvarige och invänta nya instruktioner. Om Personuppgiftsbiträdet har möjligt ska denne tillfälligt upphöra med Behandlingen tills den Personuppgiftsansvarige gett ytterligare information.

5. SÄKERHETSÅTGÄRDER

5.1 Personuppgiftsbiträdet ska vidta alla tekniska och organisatoriska säkerhetsåtgärder som krävs för att förhindra Personuppgiftsincidenter, genom att säkerställa att Behandlingen uppfyller kraven i Dataskyddsförordningen och att den Registrerades rättigheter skyddas.

5.2 Personuppgiftsbiträdet ska fortlöpande säkerställa att den tekniska och organisatoriska säkerheten i samband med Behandlingen medför en lämplig nivå av konfidentialitet, integritet, tillgänglighet och motståndskraft.

5.3 Personuppgiftsbiträdet ska, i tillämpliga fall, genom behörighetskontrollsystem endast ge åtkomst till Personuppgifterna för sådana fysiska personer som arbetar under Personuppgiftsbiträdets ledning och som behöver åtkomsten för att kunna utföra sina arbetsuppgifter.

5.4 Personuppgiftsbiträdet åtar sig att kontinuerligt Logga åtkomst till Personuppgifterna enligt PUB-avtalet och vad som **överenskommits**. Loggar får gallras först två (2) år efter Loggningstillfället om inte parterna bestämt något annat. Loggar ska omfattas av erforderliga skyddsåtgärder, i enlighet med Dataskyddslagstiftningen.

6. SEKRETESS/TYSTNADSPLIKT

6.1 Personuppgiftsbiträdet och samtliga fysiska personer som arbetar under dess ledning ska vid Behandlingen iaktta såväl sekretess som tystnadsplikt. Personuppgifterna får inte nyttjas eller spridas för andra ändamål, än vad som överenskommits.

6.2 Personuppgiftsbiträdet ska tillse att samtliga fysiska personer som arbetar under dess ledning, vilka deltar i Behandlingen, är bundna av sekretessförbindelse avseende Behandlingen. Detta krävs dock inte om dessa redan omfattas av en straffsanktionerad tystnadsplikt som följer av lag. Personuppgiftsbiträdet åtar sig även att tillse att det finns sekretessavtal med Underbiträdet samt sekretessförbindelser mellan Underbiträdet och samtliga fysiska personer som arbetar under dess ledning, vilka deltar i Behandlingen.

6.3 Personuppgiftsbiträdet ska skyndsamt underrätta den Personuppgiftsansvarige om eventuella kontakter med tillsynsmyndighet avseende Behandlingen.

6.4 Om den Registrerade, tillsynsmyndighet eller tredje man begär information från Personuppgiftsbiträdet vilken rör Behandlingen, ska Personuppgiftsbiträdet informera den Personuppgiftsansvarige om saken. Personuppgiftsbiträdet ska bistå med förmedling av den informationen som omfattas av ett medgivande eller lagkrav.

7. GRANSKNING, TILLSYN OCH REVISION

7.1 Personuppgiftsbiträdet ska utan onödigt dröjsmål, på den Personuppgiftsansvariges begäran, tillhandahålla den information om tekniska och organisatoriska säkerhetsåtgärder som den Personuppgiftsansvarige behöver för att kunna fastställa att Personuppgiftsbiträdet uppfyller sina åtaganden enligt PUB-avtalet och Dataskyddsförordningen, art. 28.3 h.

7.2 Den Personuppgiftsansvarige äger rätt att, själv eller genom annan av denne utsedd tredje part (som inte får vara en konkurrent till Personuppgiftsbiträdet), följa upp att Personuppgiftsbiträdet uppfyller PUB-avtalets och Dataskyddslagstiftningens krav. Personuppgiftsbiträdet ska vid sådan granskning bistå den Personuppgiftsansvarige, eller den som utför granskningen i den Personuppgiftsansvariges ställe, med dokumentation, tillgång till lokaler, IT-system och andra tillgångar som behövs för att kunna granska Personuppgiftsbitrådets efterlevnad av PUB-avtalet och Dataskyddslagstiftningen. Den Personuppgiftsansvarige ska säkerställa att personal som genomför granskningen är underkastade sekretess eller tystnadsplikt enligt lag eller avtal.

7.3 Personuppgiftsbiträdet äger alternativt till vad som stadgas i punkten 7.2, rätt att erbjuda andra tillvägagångssätt för granskning av Behandlingen, exempelvis granskning genomförd av oberoende tredje part. Den Personuppgiftsansvarige ska i sådant fall äga rätt, men inte skyldighet, att tillämpa detta alternativa tillvägagångssätt för granskning. Vid sådan granskning ska Personuppgiftsbiträdet ge den Personuppgiftsansvarige eller en tredje part den assistans som behövs för utförandet av granskningen.

7.4 Personuppgiftsbiträdet ska bereda tillsynsmyndighet, eller annan myndighet som har laglig rätt till det, möjlighet att göra tillsyn enligt myndighetens begäran i enlighet med vid var tid gällande lagstiftning, även om sådan tillsyn annars skulle stå i strid med bestämmelserna i PUB-avtalet.

7.5 Personuppgiftsbiträdet ska tillförsäkra den Personuppgiftsansvarige rättigheter gentemot Underbiträdet vilka motsvarar den Personuppgiftsansvariges samtliga rättigheter gentemot Personuppgiftsbiträdet enligt kap. 7 i PUB-avtalet.

8. HANTERING AV RÄTTELSER OCH RADERING M.M.

8.1 För det fall den Personuppgiftsansvarige begärt rättelse eller radering på grund av Personuppgiftsbitrådets felaktiga Behandling ska Personuppgiftsbiträdet vidta lämplig åtgärd utan onödigt dröjsmål, senast inom trettio (30) dagar, från det att Personuppgiftsbiträdet mottagit erforderlig information från den Personuppgiftsansvarige. När den Personuppgiftsansvarige begärt radering får Personuppgiftsbiträdet endast utföra Behandling av den aktuella personuppgiften som ett led i processen för radering.

9. PERSONUPPGIFTSINCIDENTER

9.1 Personuppgiftsbiträdet ska ha förmåga att återställa tillgängligheten och tillgången till Personuppgifterna i rimlig tid vid en fysisk eller teknisk incident enligt Dataskyddsförordningen, art. 32.1 c.

9.2 Personuppgiftsbiträdet åtar sig att med beaktande av Behandlingens art, och den information som Personuppgiftsbiträdet har att tillgå, bistå den Personuppgiftsansvarige med att fullgöra dennes skyldigheter vid en Personuppgiftsincident beträffande Behandlingen. Personuppgiftsbiträdet ska på den Personuppgiftsansvariges begäran även bistå med att utreda misstankar om eventuell obehörig Behandling och/eller åtkomst till Personuppgifterna.

9.3 Vid Personuppgiftsincidenter, vilka Personuppgiftsbiträdet fått vetskap om, ska Personuppgiftsbiträdet utan onödigt dröjsmål skriftligen underrätta den Personuppgiftsansvarige om händelsen. Personuppgiftsbiträdet ska med beaktande av typen av Behandling och den information som Personuppgiftsbiträdet har att tillgå tillhandahålla den Personuppgiftsansvarige en skriftlig beskrivning av Personuppgiftsincidenten.

Beskrivningen ska redogöra för:

1. Personuppgiftsincidentens art och, om möjligt, de kategorier och antalet Registrerade som berörs samt kategorier och antalet personuppgiftsposter som berörs,
2. de sannolika konsekvenserna av Personuppgiftsincidenten, och
3. åtgärder som har vidtagits eller föreslagits samt åtgärder för att mildra Personuppgiftsincidentens potentiella negativa effekter.

9.4 Om det inte är möjligt för Personuppgiftsbiträdet att tillhandahålla hela beskrivningen samtidigt, enligt punkt 9.3 i PUB-avtalet, får beskrivningen tillhandahållas i omgångar utan onödigt ytterligare dröjsmål.

10. UNDERBITRÄDE

10.1 Personuppgiftsbiträdet har inte rätt att anlita underbiträde för Behandling av personuppgifter för den Personuppgiftsansvariges räkning, utan skriftligt godkännande från denne.

10.2 Personuppgiftsbiträdet ansvarar fullt ut för Underbitrådets Behandling gentemot den Personuppgiftsansvarige.

10.3 Personuppgiftsbiträdet äger rätt att anlita ett underbiträde. När Personuppgiftsbiträdet avser att anlita ett underbiträde ska Personuppgiftsbiträdet säkerställa underbitrådets kapacitet och förmåga att uppfylla sina skyldigheter enligt Dataskyddslagstiftningen. Personuppgiftsbiträdet ska skriftligen meddela den Personuppgiftsansvarige om

1. underbitrådets namn, organisationsnummer och säte (adress och land),
2. vilken typ av uppgifter och kategorier av Registrerade som behandlas, och
3. var Personuppgifterna ska behandlas.

10.4 Personuppgiftsbiträdet åtar sig att informera Personuppgiftsansvarige vid anlitan­de av nytt Underbiträde eller ersättande av det gamla Underbiträdet så att Personuppgiftsansvarige har möjlighet att göra invändningar mot sådana förändringar.

10.5 Den Personuppgiftsansvarige äger inom 30 dagar rätt att invända mot Personuppgiftsbiträdets anlitan­de av ett nytt underbiträde och att, med anledning av sådan invändning, säga upp detta PUB-avtal.

11. LOKALISERING OCH ÖVERFÖRING AV PERSONUPPGIFTER TILL TREDJE LAND

11.1 Personuppgiftsbiträdet ska säkerställa att Personuppgifterna hanteras och lagras inom EU/EES av en fysisk eller juridisk person som är etablerad inom EU/EES, om inte PUB-avtalets parter kommer överens om något annat.

12. ANSVAR FÖR SKADA I SAMBAND MED BEHANDLING

12.1 Vid ersättning för skada i samband med Behandling som, genom fastställd dom eller förlikning, ska utgå till den Registrerade på grund av överträdelse av bestämmelse i PUB-avtalet och/eller tillämplig bestämmelse i Dataskyddslagstiftningen ska art. 82 i Dataskyddsförordningen tillämpas.

12.2 Om endera part får kännedom om omständighet som kan leda till skada för motparten ska parten omedelbart informera motparten om förhållandet och aktivt arbeta tillsammans med motparten för att förhindra och minimera sådan skada.

12.3 Oaktat vad sägs i Huvudavtalet gäller detta PUB-avtal, punkten 12.1, före andra regler om fördelning mellan Parterna av krav sinsemellan såvitt avser Behandlingen.

13. LAGVAL OCH TVISTLÖSNING

13.1 För detta avtal gäller åländsk/finsk rätt. Eventuell tolkning eller tvist i anledning av PUB-avtalet, som parterna inte kan lösa på egen hand, ska avgöras av Ålands tingsrätt i första instans.

14. PUB-AVTALETS TECKNANDE, AVTALSTID OCH UPPSÄGNING

14.1 Detta avtal gäller från dess undertecknande och så länge som Personuppgiftsbiträdet behandlar Personuppgifter för Personuppgiftsansvariges räkning i enlighet med detta avtal. PUB-avtalet ska i övrigt följa huvudavtalets bestämmelser gällande uppsägning och upphörande.

15. ÄNDRINGAR OCH UPPSÄGNING MED OMEDELBAR VERKAN M.M.

15.1 Endera part i PUB-avtalet äger rätt att påkalla omförhandling av PUB-avtalet om motpartens ägarförhållanden ändras väsentligt eller om tillämplig lagstiftning, eller tolkningen av den, ändras på ett för Behandlingen avgörande sätt. Påkallande av omförhandling enligt första meningen innebär

inte att PUB-avtalet till någon del upphör att gälla utan endast att en omförhandling om PUB-avtalet ska påbörjas.

15.2 Tillägg till, och ändringar i, PUB-avtalet ska vara skriftliga och undertecknade av båda parter.

15.3 När någon av parterna får kännedom om att motparten agerar i strid med PUB-avtalet och/eller Dataskyddslagstiftningen, ska parten utan dröjsmål meddela motparten om agerandet.

16. ÅTGÄRDER VID PUB-AVTALETS UPPHÖRANDE

16.1 Vid uppsägning av PUB-avtalet ska den Personuppgiftsansvarige utan onödigt dröjsmål begära att Personuppgiftsbiträdet överlämnar samtliga Personuppgifter till den Personuppgiftsansvarige eller raderar dem, enligt dennes önskemål. Om Personuppgifterna överlämnas ska det ske i ett öppet och standardiserat format. Med samtliga Personuppgifter avses alla Personuppgifter vilka har omfattats av Behandlingen samt annan tillhörande information såsom Loggar, systemlösningar, beskrivningar och andra handlingar som Personuppgiftsbiträdet erhållit genom informationsutbyte enligt PUB-avtalet.

16.2 Överlämning och radering enligt PUB-avtalet, punkt 16.1, ska vara utförda senast sextio (60) dagar räknat från den tidpunkt uppsägningen gjorts enligt detta PUB-avtal, punkt 14.1

16.3 Bestämmelser om sekretess/tystnadsplikt i 6 kap. PUB-avtalet ska fortsätta gälla även om PUB-avtalet i övrigt upphör av gälla.

17. MEDDELANDEN INOM RAMEN FÖR DETTA PUB-AVTAL

17.1 Meddelanden om PUB-avtalet och dess administration inklusive uppsägning ska skickas till respektive parts kontaktperson för PUB-avtalet.

17.2 Meddelanden om parternas samarbete om dataskydd, gällande Behandlingen, ska skickas till respektive parts kontaktperson för parternas samarbete om dataskydd.

17.3 Meddelanden inom ramen för PUB-avtalet ska skickas skriftligt. Ett e-postmeddelande ska anses ha kommit fram till mottagaren senast en (1) arbetsdag efter att meddelandet har skickats.

18. KONTAKTPERSONER

18.1 Parterna ska utse var sin kontaktperson för PUB-avtalet.

19. ANSVAR FÖR UPPGIFTER OM PARTERNA OCH KONTAKTPERSONER SAMT KONTAKTUPPGIFTER

19.1 Varje part ansvarar för att de uppgifter som anges i 1 kap. i PUB-avtalet alltid är aktuella. Ändring av uppgifter i 1 kap. ska meddelas skriftligt enligt punkt 17.1 i PUB-avtalet.

20. BILAGOR

- Bilaga 1 – Instruktion vid behandling av personuppgifter

21. PARTERNAS UNDERTECKNANDEN AV PUB-AVTALET

21.1 Detta PUB-avtal tillhandahålls antingen i digitalt format för elektroniskt tecknande eller i pappersformat för tecknande med penna.

Avtalet är upprättat i två exemplar, ett för Personuppgiftsansvarige och ett för Personuppgiftsbiträde.

[ort] den [datum]

[ort] den [datum]

Personuppgiftsansvarig

Personuppgiftsbiträde

.....
[namn]
[titel]
[org1]

.....
[namn]
[titel]
[org2]

Mall för den Personuppgiftsansvariges Instruktion för Behandling av Personuppgifter

Utöver vad som redan framgår av Personuppgiftsbiträdesavtalet ska Personuppgiftsbiträdet även följa nedanstående Instruktion:

<p>1. Ändamål, föremålet och arten</p> <p>- Beskriv kortfattat ändamål, föremålet för Behandlingen och arten av Behandling avseende de Personuppgifter som Personuppgiftsbiträdet/biträdena kommer Behandla.</p> <p><i>Exempel 1;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Samtliga Personuppgifter i systemet xxx i supportsyfte och för tekniskt underhåll och säkerhetskopiering.]
<p>2. Behandlingen omfattar följande typer av Personuppgifter</p> <p>- Ange vilka Personuppgifter Personuppgiftsbiträdet/biträdena kommer ha åtkomst till.</p> <p><i>Exempel 1;</i> Personuppgifter i systemet utgörs av:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Användarnamn • Personnummer • Xxx • Xxx <p>Personuppgiftsbiträdet/biträdena ansvarar också för att via teknisk integration föra över följande uppgifter till system:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Xxx • Xxx]
<p>3. Behandlingen omfattar kategorier av Registrerade</p> <p>- Ange vilka kategorier av Registrerade vars Personuppgifter Personuppgiftsbiträdet/biträdena har åtkomst till eller kommer Behandla.</p> <p><i>Exempel 1;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Anställda • Arbetssökande • Konsulter • Patienter • Elever • Vårdnadshavare]
<p>4. Ange särskilda hanteringskrav vad gäller Behandling av Personuppgifter som utförs av Personuppgiftsbiträdet/biträdena</p> <p>- Lägg till förtydligande beskrivningar i förekommande fall, till exempel avseende gallring.</p> <p><i>Exempel 1;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Personuppgifter ska gallras efter x år. • Säkerhetskopior får inte sparas längre än x år. • Biträdet får endast publicera information på webbplats x som innehåller förnamn. <p><i>Exempel 2;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Se Huvudavtal punkt x.x]

5. Ange särskilda tekniska och organisatoriska säkerhetsåtgärder vad gäller Behandling av Personuppgifter som utförs av Personuppgiftsbiträdet/biträdena

- Lägg till förtydligande beskrivningar i förekommande fall.

Exempel 1;

- Biträdet ska uppfylla de krav som anges utifrån den Personuppgiftsansvariges informationsklassning samt redovisa status för dessa på begäran.

Exempel 2;

- Se Huvudavtal punkt x.x]

6. Ange särskilda krav på Loggning vad gäller Behandling av Personuppgifter samt vilka som ska ha tillgång till dem

- Lägg till förtydligande beskrivningar i förekommande fall.

Exempel 1;

- Av Loggar ska framgå;
- Historik över förändring av ett betyg för enskild elev samt vem som genomfört förändringen.

Exempel 2;

- Inga särskilda krav utöver vad som framgår av Huvudavtalet.]

7. Lokalisering och överföring av Personuppgifter till Tredje land

- Lägg till förtydligande beskrivningar i förekommande fall.

Exempel 1;

- Personuppgifterna får endast behandlas av ett biträde etablerat inom unionen.

Exempel 2;

- Endast Personuppgifter om personal, elever och vårdnadshavare relaterade till supportärenden i form av kontaktuppgifter (namn, telefonnummer och e-postadress) får föras över till bitrådets underleverantör.

Exempel 3;

- Endast följande Personuppgifter får överföras till Tredje land:
- Användares skostorlek
- Användares förnamn]

8. Övriga Instruktioner angående Behandling av Personuppgifter som utförs av biträdet/biträdena

- Lägg till förtydligande beskrivningar i förekommande fall.

Exempel 1;

- Upprätta fjärråtkomst till den Personuppgiftsansvariges system för att undersöka och åtgärda tekniska problem; och
- Publicering av pseudonymiserad statistik om antalet ansökningar som genomförts i systemet samt förväntad väntetid för handläggning på angiven webbplats.

Exempel 2;

- PUB-avtalets punkt 7.3 är gällande inte för denna tjänst.

Exempel 3;

- PUB-avtalets punkt 18.1 kompletteras med följande
- "Personuppgiftsbiträdet ska även lämna ut Loggarna till den Personuppgiftsansvarige i xml-format om detta PUB-avtal upphör att gälla".]

Ålands landskapsregering	Diarie ÅLR 2021/743
Skakrav	Namn Upphandling om den regionala kollektivtrafiken inom landsorten 2022-2023

Detta dokument är en kopia på upphandlingens elektroniska skakravsformulär. Skakravsformuläret ska besvaras elektroniskt genom att du klickar på knappen Lämna anbud som du finner till vänster i annonsen eller inbjudan på www.e-avrop.com.

1.0 Kvalifikationskrav

1.1 Krav

Anbudet ska upprättas på svenska. All kommunikation med Beställaren ska ske på svenska. Entreprenören och Entreprenörens hela personal ska utföra alla de tjänster som omfattas av denna anbudsförfrågan inklusive kundservicepolicyn på svenska.

Alla anvisningar, skyltning om säkerhetsutrustning samt övrig information till passagerarna ombord på bussarna ska finnas och kunna ges på svenska.

1.2 Krav

En anbudsgivare har rätt att anlita underleverantörer för att fullgöra sina åtaganden. Användandet av underleverantör begränsar inte anbudsgivarens ansvar som huvudman för fullgörande av avtalet.

Om anbudsgivaren anlitar underleverantör ska anbudet innehålla uppgifter om respektive underleverantörs firma-, FO- eller organisationsnummer samt vilken del av åtagandet som ska fullgöras av respektive underleverantör.

Anbudsgivaren är ansvarig för sin underleverantörs handlingar som om det vore dess egna.

Ange i textrutan eventuella underleverantörers uppgifter. Om inga underleverantörer kommer att anlitas ska detta anges i textrutan.

1.3 Krav

Anbudsgivaren ska vara förtrogen med Landskapslag 2019:60 om ordnande av kollektivtrafiktjänster samt gällande trafikförsörjningsprogram för Åland.

Anbudsgivaren ska vara förtrogen med Landskapslag (1976:33) om yrkesmässig trafik.

Anbudsgivaren ska vara förtrogen med drift av bussar och dess konstruktion samt med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1370/2007 om kollektivtrafik på järnväg och väg och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1191/69 och (EEG) nr 1107/70.

Anbudsgivaren ska vara förtrogen med Landskapsförordning (2008:140) om skolskjutsning.

1.4 Krav

Anbudsgivaren ska före beslut om tilldelning sker bifoga ett intyg över betalda skatter från skattemyndigheten i anbudsgivarens registrerade hemort eller ett intyg över skatteskuld, eller en utredning om att en betalningsplan angående skatteskulden har gjorts upp.

1.5 Krav

Anbudsgivaren ska före avtalstecknande bifoga ett straffregisterutdrag för samfundet som bevis för att inga obligatoriska uteslutningsgrunder föreligger.

1.6 Krav

Anbudsgivaren ska före beslut om tilldelning sker överlämna en redogörelse för hur företagshälsovården är ordnad.

1.7 Krav

Anbudsgivaren ska före beslut om tilldelning sker bifoga en utredning som visar huruvida anbudsgivaren är införd i förskottsuppbördsregistret och arbetsgivarregistret samt i registret över mervärdesskattskyldiga

1.8 Krav

Anbudsgivaren ska före beslut om tilldelning sker bifoga ett handelsregisterutdrag, registreringsbevis, F-skattebevis eller motsvarande från annat land.

1.9 Krav

Anbudsgivaren ska före beslut om tilldelning sker bifoga ett intyg över tecknande av pensionsförsäkringar samt över betalning av pensionsförsäkringsavgifter, eller en utredning om att betalningsplan har gjorts upp.

1.10 Krav

Anbudsgivaren ska före beslut om tilldelning sker bifoga en utredning om vilket kollektivavtal som ska tillämpas på arbetet eller om de centrala anställningsvillkoren för personalen.

1.11 Krav

Anbudsgivaren ska under avtalstiden ha rätt att utöva näring i landskapet Åland och ska inneha giltiga linjetrafiktillstånd för aktuella linjer.

1.12 Krav

Anbudsgivaren ska utse minst en dedikerad, kundansvarig gentemot den upphandlande enheten. Kundansvarig ska vara den upphandlande enhetens kontaktperson med övergripande ansvar för tillämpning av avtalet. Kundansvarig ska ha god kännedom om avtalet. Kundansvarig ska även ha en ersättare som har god kännedom om avtalet ifall den kundansvarige är frånvarande. Kundansvarige ska delta i regelbundna avtalsmöten som hålls i Mariehamn om inte annat avtalas om.

1.13 Krav

Samtliga bussar ska uppfylla Landskapsförordning (2008:140) om skolskjutsning.

För att uppfylla landskapsförordningen om skolskjutsen ska:

- Fordonens sittplatser vara utrustade med trepunktsbälte
- Föraren ha genomgått en av landskapsregeringen godkänd utbildning för att få köra skolskjuts
- Fordonen vara utrustade med två skolskjutsskyltar och blinklyktor
- Fordonen vara utrustade med godkänt alkolås
- Fordonen inte vara äldre än 15 år
- Fordonen vara utrustade med första hjälpen-utrustning
- Fordonets dörrar på vänster sida inte kunna öppnas av passagerare

2.0 Yrkesmässiga kvalifikationer

2.1 Krav

De anställda som utför tjänsten ska ha en språknivå på minst nivå B1 i svenska enligt den europeiska referensramen CEFR (eller motsvarande).

2.2 Krav

Anbudsgivaren ska uppge ett (1) referensuppdrag. Referensuppdraget ska avse kollektivtrafik med buss där anbudsgivaren ansvarat för drift och bemanning samt tillhandahållit fordon. Referensuppdraget ska vara utfört under de senaste fem (5) åren räknat från sista anbudsdag eller pågående.

Anbudsgivaren ska lämna redogörelse om:

- Uppdragsgivarens namn
- Uppdragets tidsperiod
- Omfattning och innehåll
- Kontaktperson och kontaktuppgifter
- Värde

För nystartade företag som saknar referensuppdrag, ska referensuppdrag istället lämnas för den person som kommer att ansvara för entreprenadens utförande. Uppdragsgivaren kontaktas efter sista anbudsdag för att bekräfta uppdragen.

2.3 Krav på bilaga

Vid inlämning ska [Beskrivning av företag] bifogas anbudet. Filen bifogas i steg två av tre (2/3) av denna inlämning.

Anbudsgivaren ska ha teknisk prestationsförmåga och yrkesmässiga kvalifikationer för att fullfölja uppdraget. Anbudsgivare med underleverantörer får redogöra för sina sammanlagda tillbudsstående resurser avseende teknisk prestationsförmåga och yrkesmässiga kvalifikationer.

Anbudsgivaren ska bifoga en kortfattad beskrivning av företaget/organisationen (företags-/organisationsform, branschfarenhet, verksamhet, omsättning, bemanning, kompetensutveckling etc.) samt redovisa en väl utvecklad verksamhetsidé kring föremålet för denna upphandling.

2.4 Krav

Anbudsgivaren ska ha ett aktivt miljöarbete som innehåller miljöpolicy och miljömål. Redogörelse för anbudsgivarens miljöarbete ska lämnas på begäran.

2.5 Krav

Anbudsgivaren ska vid avtalstecknande ha en dokumenterad rutin för kvalitetssäkring. Redovisas på begäran.

2.6 Krav

Berörda förare ska utan ersättning från den upphandlande enheten delta i lagstadgade grund- och vidareutbildningar för att säkerställa att alla förare har den kompetens som är nödvändig för yrket.

Anbudsgivaren ska under uppdragets utförande anlita busschaufförer med lagstadgad utbildning för behörighet att framföra buss i allmän trafik samt skolskjuts.

2.7 Krav

Samtliga chaufförer ska ha genomgått utbildning i bemöta och assistera passagerare med funktionsnedsättning senast 6 månader efter trafikstart.

3.0 Finansiella krav på anbudsgivaren

3.1 Krav på bilaga

Vid inlämning ska [Kreditomdöme] bifogas anbudet. Filen bifogas i steg två av tre (2/3) av denna inlämning.

Anbudsgivaren ska ha en sådan ekonomisk och finansiell situation att denne klarar av att fullgöra uppdraget och etablera ett långvarigt leverantörförhållande med den upphandlande enheten.

Anbudsgivaren ska antingen uppnå minst riskklass 3 (på en 3-gradig skala), alternativt A (där AAA är den bästa), eller motsvarande omdöme hos kreditinstitut.

Anbudsgivaren ska bifoga ett intyg, uppgjort av kreditmarknadsinstitut, över klassificering. Intyget får vara högst tre (3) månader gammalt, räknat från sista dagen att lämna anbud.

Eller, om en anbudsgivare saknar klassificering eller har lägre kreditklass än ovan, görs en individuell bedömning för eventuellt godkännande. För att möjliggöra en sådan bedömning, ska till anbudet bifogas en sådan utredning att det kan anses klarlagt att anbudsgivare har motsvarande ekonomisk stabilitet, samt någon av nedanstående handlingar:

Garanti från moderbolag eller annan där det klart och tydligt framgår att garanten eller moderbolaget träder i anbudsgivarens ställe i händelse av att denne inte längre kan fullfölja sina förpliktelser mot den upphandlande enheten. Med förpliktelser avses både finansiellt ansvar och förpliktelse att fullfölja det egentliga åtagandet i avtalet. Sådant intyg ska bifogas anbudet och vara undertecknat av moderbolagets eller garantens firmatecknare. Efterfrågad risk-klassificering samt kraven ovan ska i dessa fall på motsvarande sätt redovisas och uppfyllas av garanten.

Anbudsgivare ska redovisa sin ekonomiska och finansiella situation för att visa att de har tillräcklig ekonomisk och finansiell styrka att fullgöra uppdraget under avtalstiden. Bevis utgörs av bankgaranti om femtiotusen (50 000) euro och senaste bokslut eller revisorsintyg i det fall inget bokslut ännu har upprättats. Bankgarantin ska ställas senast vid avtalstecknande. Anbudsgivaren ska i anbudet visa att den kommer att få bankgarantin. Revisorsintyget ska åtminstone innehålla årsbudgetberäkningar och verksamhetsplan samt revisorns utlåtande om dessa.

Den anbudsgivare som vinner upphandlingen och som Beställaren avser att teckna avtal med ska innan avtalets tecknande redovisa att de uppfyller samtliga krav enligt lagen om Beställarens utredningsskyldighet vid anlitande av utomstående arbetskraft (FFS 1233/2006).

Intyg och utredningar ovan får inte vara äldre än tre (3) månader från sista dag att lämna in anbud.

3.2 Krav

Anbudsgivaren ska under avtalstiden bekosta och inneha en ansvarsförsäkring för transportfordonets (buss) last och passagerare.

Anbudsgivaren ska ha under avtalstiden bekosta och inneha en Kasko-försäkring på fulla villkor för fordonen i trafik, gällande även för eventuellt ersättande fordon.

Intyg över tecknade försäkringar ska uppvisas på begäran senast vid avtalsstart.

4.0 Krav på tjänsten

4.1 Krav

Entreprenören ska tillhandahålla Beställaren månatligen följande statistiska uppgifter;

1 Antalet körda kilometer linjevis

2 Antalet passagerare linjevis (ej skolelever)

3 Antalet skolelever linjevis

4 Antalet beställningsturer samt datum linjevis

5 Antalet körda kilometer samt datum som körs med mindre och utomstående fordon linjevis

6 Antalet extra bussar samt datum för skolelevtransporter utöver ordinarie buss

7 Eventuella avvikelser från ordinarie körschema

4.2 Krav

Anbudsgivaren ska tillhandahålla turlistor på hållplatserna och se till att dessa är aktuella

5.0 Krav på konstruktion och utrustning av bussar

5.1 Krav

Bussklass (bus nordic)

Fordonen ska vara av bussklass II, III och B och vid behov kan mindre fordon godkännas med Beställarens tillstånd såsom taxi (ex. vid mindre beläggning).

5.2 Krav

Utsläppsklass på fordon

Samtliga fordon ska ha en utsläppsklass som minst motsvarar Euro 4 och ska vara möjliga att driva med någon form av förnyelsebart bränsle.

5.3 Krav

Bussarnas konstruktion (bus nordic)

Bussarna ska vara av typen normalgolvsfordon och samtliga bussar ska ha möjlighet att ta med resväskor, lättare frakt, barnvagnar, rollatorer och cyklar.

5.4 Krav

Minst en (1) buss ska vara utrustad med rullstolslyft.

5.5 Krav

Bussarna ska invändigt vara utrustade med kontrastmarkering på trösklar och trappsteg.

5.6 Krav

Barnvagns- och rullstolsutrymme

I bussens bagageutrymme ska det finnas utrymme för minst tre barnvagnar. Utrymmet ska vara placerat på bussens vänstra sida och det ska i bussen finnas utrymme för rullstol.

5.7 Krav

Platser för rörelsehindrade (bus nordic)

Sittplatser avsedda för rörelsehindrade ska markeras och fyra platser reserveras för bästa tänkbara plats. Bakom chauffören på den första bänkraden ska en plats för en synskadad som reser med ledarhund placeras och sätet bredvid platsen ska vara uppfällbart om benutrymmet är mindre än 450 mm, även dessa sittplatser ska markeras.

5.8 Krav

Informationsmaterial

I bussens främre del invid passagerarnas färdväg ska det inom chaufförens räckhåll placeras en utdelningskorg för tidtabeller och broschyrer som rymmer material av storleken A5.

5.9 Krav

Hållplatsbelysning

Vid utgångsdörrarna ska det finnas belysning som även belyser det yttre området vid utgångsdörren.

5.10 Krav

Brandsäkerhet

I alla bussar ska det finnas ett automatiskt brandsläckningssystem i enlighet med standarden SFS 5997 eller övriga motsvarande standarder eller krav som tillämpas i EES-länder. Brandsläckningssystemet ska underhållas regelbundet, minst en gång i året. Underhållen ska dokumenteras och handlingarna ska på begäran företes för Beställaren.

Alla bussar som används för trafiken ska utrustas med en tillräcklig mängd släckningsöppningar både i motorutrymmet och utrymmet för tilläggsvärmare. I bussarna ska det dessutom finnas minst 1 stycke 6 kg brandsläckare på ett synligt ställe i närheten av förarutrymmet.

Trafikidkaren ska rapportera alla bussbränder och farosituationer till Beställaren.

5.11 Krav

Alkolås

I alla bussar ska det finnas alkolås som startspärr. Alkolåset ska även ha en "reset"-egenskap som när den används gör att alkolåset kräver en ny blåsning i samband med förarbyte.

5.12 Krav

Backkamera (p. 5.9 Bus Nordic)

I alla bussar ska det finnas en backkamera och backlarm.

5.13 Krav

Extra siktanordning (p. 5.7 Bus Nordic)

I alla bussar ska det på högra sidan finnas en "döda vinkeln-spegel" för att täcka "döda vinklar", chauffören får därmed en bättre sikt över bland annat cyklister och andra väganvändare.

5.14 Krav på bilaga

Vid inlämning ska [Beskrivning av fordon] bifogas anbudet. Filen bifogas i steg två av tre (2/3) av denna inlämning.

Bifoga utförlig beskrivning av bussarna som avses användas i uppdraget där åtminstone följande framgår:

- Antal bussar som avses användas per del N och del S ifall anbuds lämnas på bägge delar
- Vilken kategori enligt bus nordic som bussarna hör till
- Antal sittplatser i bussarna

5.15 Krav

Trafiken ska köras med ett fordon per linje och rutt. Storleken på fordonen ska dimensioneras till planerat antal passagerare.

5.16 Krav

Automatisk ljudsignal vid backning (p. 5.10 i Bus Nordic)

Alla bussar ska ha en backvarnare när bussen backar. Föraren ska kunna avaktivera denna funktion.

5.17 Krav

Nödutrustning (p. 5.13 i Bus Nordic)

Nödutrustningen i bussen ska vara lättillgänglig, tydligt utmärkt och minst bestå av brandsläckare och förbandslådor för första hjälpen.

6.0 Krav på IT, displayer och övervakning i bussen

6.1 Krav

Beskrivning av beställarens programvara:

HogiaPubTrans

Rebus

Krav på anbudsgivaren gällande IT:

Anbudsgivaren ska på egen bekostnad införskaffa och installera behövlig hårdvara och mjukvara som kan kommunicera med beställarens programvara som beskrivits ovan.

Behövlig hårdvara och mjukvara omfattar:

- TFT skärmar
- Audiovisuella informationssystem, ljusskyltar och röst, som meddelar nästa hållplats.

Bussarna ska vara utrustade med digitala skyltar för linjenummer fram, på båda sidor och bak på bussen. Frampå bussen ska även destinationen finnas.

Högtalarsystemet som ska ge en god hörbarhet åt alla passagerare oberoende av var de sitter eller står i bussen. Högtalarna ska ha en god tydlighet för talcentrum samt en jämn frekvensfunktion.

Samtliga ljudfiler för utrop som ska lagras lokalt i buss.

Samtliga fordon ska ha wifi för resenärer.

Samtliga fordon ska vara försedda med GPS-transponder och behövlig mjukvara för realtidspositionering

6.2 Krav

Anbudsgivaren ska på egen bekostnad anskaffa och installera behövlig mjukvara och hårdvara i form av styrenhet som kan kommunicera med beställarens programvara Hogia Pubtrans och Rebus.

Anbudsgivarens styrenhet ska kunna ta emot linje data (Destinationer, Hållplatsinformation med GPS koordinater, Tidtabellsinformation) i VJS format levererat online via Hogia Pubtrans och planerat i Rebus.

6.3 Krav

Det ska vara möjligt att betala med kontanter, bankkort, kreditkort och busskort. Anbudsgivaren ska tillhandahålla internetuppkoppling samt behövlig hårdvara.

Efter uppdatering av beställarens IT-system ska QR-koder i mobiltelefon kunna uppvisas av passageraren som bevis för betalning av biljett.

6.4 Krav

Beställaren tillhandahåller hårdvara för biljettutrustning. Bussen ska vara förberedda med anslutning och utrymme för av beställaren anvisad biljettutrustning.

6.5 Krav

Beställaren tillhandahåller hårdvara för passagerarräkning. Fordonen ska vara förberedda med anslutning och utrymme för av beställaren anvisad passagerarräkning.

Ålands landskapsregering	Diarie ÅLR 2021/743
Utvärdering Pris Delat anbud	Namn Upphandling om den regionala kollektivtrafiken inom landsorten 2022-2023

Detta dokument är en kopia på upphandlingens elektroniska utvärderingsformulär.
Utvärderingsformuläret ska besvaras elektroniskt genom att du klickar på knappen Lämna anbud som du
finner till vänster i annonsen eller inbjudan på www.e-avrop.com.

Att lämna anbud

När du lämnar pris ska det ske för (1) enhet av angiven sort.

Totalpris beräknas automatiskt som pris gånger antal.

Pris anges endast med siffror utan mellanslag eller valuta.

För att kunna lämna in anbudet måste minst en grupp vara fullständigt ifylld.

Grupper som du inte avser att delta i ska lämnas helt tomma (blankt).

Om någon grupp är delvis men inte fullständigt ifylld är anbudet inte giltigt och kan inte lämnas in.

Introduktion

Anbudet är delat i två separat delar. Anbudsgivaren kan lämna anbud på en eller bägge delar. Varje del utvärderas samt antas separat. Till turlistad km räknas enbart de körningar som görs enligt turlista.

Förflyttning mellan linjer eller retur till garage räknas inte till turlistad km. Med beställningstrafik avses de bussar som behövs utöver den ordinarie bussen. Det kan till exempel vara frågan om beställningstrafik på morgonen och eftermiddagen med skolelever.

1.0 Del S

1.1 Prisfråga

Ange pris per turlistad km för linje 1 enligt bilaga 2 Turlista del S

Omfattning

Pris ska anges för en (1) km. Anbudspris beräknas för 197000 km. Pris är obligatorisk information för denna post.

1.2 Prisfråga

Ange pris per turlistad km för linje 5 enligt bilaga 2 Turlista del S

Omfattning

Pris ska anges för en (1) km. Anbudspris beräknas för 167000 km. Pris är obligatorisk information för denna post.

1.3 Prisfråga

Ange pris per turlistad km för linje 6 enligt bilaga 2 Turlista del S

Omfattning

Pris ska anges för en (1) km. Anbudspris beräknas för 4800 km. Pris är obligatorisk information för denna post.

1.4 Prisfråga

Ange pris per turlistad km för linje 7A enligt bilaga 2 Turlista del S

Omfattning

Pris ska anges för en (1) km. Anbudspris beräknas för 13300 km. Pris är obligatorisk information för denna post.

1.5 Prisfråga

Ange pris per turlistad km för linje 7B enligt bilaga 2 Turlista del S

Omfattning

Pris ska anges för en (1) km. Anbudspris beräknas för 11800 km. Pris är obligatorisk information för denna post.

1.6 Prisfråga

Ange startavgift för beställningstrafik utöver den som ingår i ordinarie trafik enligt tidtabell. Exempelvis extra skoltrafik.

Omfattning

Pris ska anges för en (1) st. Anbudspris beräknas för 300 st. Pris är obligatorisk information för denna post.

1.7 Prisfråga

Ange kilometerpris för beställningstrafik utöver den som ingår i ordinarie trafik enligt tidtabell. Exempelvis extra skoltrafik.

Omfattning

Pris ska anges för en (1) km. Anbudspris beräknas för 3000 km. Pris är obligatorisk information för denna post.

2.0 Del N

2.1 Prisfråga

Ange pris per km för linje 2 enligt bilaga 3 Turlista del N

Omfattning

Pris ska anges för en (1) km. Anbudspris beräknas för 163000 km. Pris är obligatorisk information för denna post.

2.2 Prisfråga

Ange pris per km för linje 3 enligt bilaga 3 Turlista del N

Omfattning

Pris ska anges för en (1) km. Anbudspris beräknas för 120000 km. Pris är obligatorisk information för denna post.

2.3 Prisfråga

Ange pris per km för linje 4 enligt bilaga 3 Turlista del N

Omfattning

Pris ska anges för en (1) km. Anbudspris beräknas för 184500 km. Pris är obligatorisk information för denna post.

2.4 Prisfråga

Ange startavgift för beställningstrafik utöver den som ingår i ordinarie trafik enligt tidtabell. Exempelvis extra skoltrafik.

Omfattning

Pris ska anges för en (1) st. Anbudspris beräknas för 200 st. Pris är obligatorisk information för denna post.

2.5 Prisfråga

Ange kilometerpris för beställningstrafik utöver den som ingår i ordinarie trafik enligt tidtabell. Exempelvis extra skoltrafik.

Omfattning

Pris ska anges för en (1) km. Anbudspris beräknas för 7000 km. Pris är obligatorisk information för denna post.